

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

ΟΣ 15^{ON}
ΠΙΟΔΟΣ Β'.
9. 12-(733)

Δρ.
5

MASCARADE

un parfum jeune et gai!

L.T. RIVER
PARIS

Χαριτωμένη δεσποινίς..... αλλά
κριτική: "Αγοράσατε σήμερα άμέσως ένα σωληνάριον
είναι καμωμένη από καθαριστικά σώματα μικροσκοπικώς λεπτότατα και καθαρίζει από
πρώτες φορές το άσχημο έπίστρωμα των οδόντων. Εκτός αυτού ή Χλωροδόντ έχει
ευχάριστη δροσιστική γεύσι. Ζητήσατε, κατά την προσωπικήν σας προτίμησιν, "Οδοντό-
Χλωροδόντ, άφρίζουσα ή μη άφρίζουσα. Και αί δύο είναι εξ ίσου καλάι.

ΜΗΝΥΤΕΡ,
Οδοντόπαστα- Χλωροδόντ

MARQUE DÉPOSÉE
Είνε διάφανής και έξαιρετικώς στερεά,
διότι είνε κατασκευής των Έργοστασίων
ELBEO

Πωλείται μόνον προς Δρχ. 150
Τιμή άπολύτως ώρισμένη =

Κ. ΚΟΛΙΤΣΙΔΑΣ
ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ — ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΣ
ΑΧΑΡΝΩΝ 182 ΤΗΛ. 80-786

ΤΟΥ ΠΑΛΗΟΥ ΚΑΙΡΟΥ

ΤΟΥ κ. ΑΓΓΕΛΟΥ ΚΟΣΜΗ

ΤΑ ΣΥΧΑΡΙΚΙΑ

- "Αφέντη νά μου πάρης ένα γάδαρο.
- "Ιντα θά τόν κάμης;
- "Άμα τόν πάρης καί μου τόν δώσης θά σου 'πώ.
- Καί πού θαύρωμε τά λεπτά;
- Μ' αὐτόν θά τά θγάλω καί θά σου τά φέρω πίσω πολύ γρήγορα.

Αὐτά ἦταν τά λόγια, πού εἶπε μιὰ θρα-
δυά ὁ Γιάννης ὁ Μπουλῆς στόν πατέρα
του, μόλις εἶχε γυρίσει ἀπό τὸ 'μεροκάμα-
το, πού εἶχε κάμει στό Φάρο.

Στά παλιὰ τά χρόνια, πού μόλις εἶχαν
ἀρχίσει νά γίνωνται τά ταξίδια μέ τά θα-
λάσσια, εἶχε καί τὸ Νησί τὸ θαπὸρι πού ἔφθανε ἔως ἐκεῖ.
Κάθε μῆνα ἔφθανε τὸ θαπὸρι στό Φάρο ἀπὸ τὴν Πόλι κι'
ἀπὸ τὴ Σύρα καί οἱ μικροί καί οἱ μεγάλοι ἐπανηγύριζαν
αὐτὸν τὸν ἐρχομό, πού ἔφερνε τοὺς Νησιώτες σ' ἐπικοι-
νωνία μέ τὸν κόσμον.

Οἱ ταχυδρόμοι, πού ἔκαναν ἐκεῖνα τά χρόνια τά ταξί-
δια τῆς Πόλις, ἦταν καί γιὰ τοὺς ξενητεμένους πού ἐπε-
ρίμεναν νά μάθουν τί γίνονται ὅσοι δικοὶ των μένουν στό
Νησί, καί γιὰ τοὺς γονιούς, τίς γυναῖκες καί τὰ παιδιά
τῶν ξενητεμένων καί πού ἐμοιάζε σαν ὄνειρο, σαν πό-
θος, σαν ἐλπίδα, μὰ καί κάτι πού ὅσοι τὸ ἐπείμεναν τοὺς
ἐπροκαλοῦσε χωρὶς νά τὸ θέλουν καί κάποια ἀνησυχία.

Περίμενε καθένας τὰ νέα ἀπὸ τοὺς δικούς του, μέ τὴν
ἐλπίδα πάντοτε ὅτι θά εἶναι ἔτσι πού τὰ ποθεῖ. Ἀλλὰ μή-
πως μπορεῖ κανεὶς νά θεοαιώσῃ πὼς θά εἶναι αὐτὰ τὰ
νέα ἔτσι πού τὰ θέλει;

Ποῖος μπορεῖ νά ξέρη τί γίνιεν ὁ ξενητεμένος του μέσα
στόν ἐξόν τόπο, πού δουλεύει, γιὰ νά ζήσῃ καί γιὰ νά
τοὺς στείλῃ;

Στά ξένα εἶναι. Δὲν ἔχει κοντά του τὸν ἐδικό του, γιὰ
νά τὸν γιαιοπορέψῃ ἅμα ἀρρωστήσῃ, δὲν ἔχει κανένα νά
τὸν πονέσῃ, ἅμα πονῇ.

Ζε τὸ κάθε τι γιὰ τὸ χωριὸ πού ἦταν προ-
ωρισμένο, τὰ ἐφόρτωνε στὰ ζωντανά, πού
ἦταν κάθε ἓνα ἀπὸ κάθε χωριό, καί τὰ ἐ-
στελνε σ' αὐτούς, πού τὰ περίμεναν.

Κι' ἔλεγε ὁ ταχυδρόμος στοὺς ἀγαγιά-
τες πού ἐκινούσαν πρὶν ἀπ' αὐτὸν γιὰ τὸ
χωριό:

- Θά περάσω νά τοὺς πῶ τὰ νέα.
Ὁ ἐρχομὸς τοῦ θαπὸριου ἦταν ἐκεῖνο
τὸν καιρὸ καί, πού ἐσημείωνε ἓνα ξεχωρι-
στὸ παλμὸ σ' ὅλο τὸ Νησί, τὸν παλμὸ τῆς
ἀνυπομονῆς, τῆς ἀγωνίας, καί ὁ παλ-
μὸς αὐτὸς ἐτελείωνε ἄλλοι μέ χαρὲς καί
μέ καλωσορίσματα, ἄλλοι μέ γλέντια, ἄλ-
λοὺ μέ δάκρυα κι' ἄλλοι μέ ἀνησυχίες.

Σὲ κάθε χωριό, ὅσοι εἶχαν ξενητεμένους - καί εἶχαν
ὅλοι - ἐπείμεναν στοὺς δρόμους ν' ἀνέβουν οἱ ἀγαγιά-
τες μέ τὰ πράματα νά μάθουν τὰ πρῶτα νέα καί ὕστερα
ἐπείμεναν τὸν ταχυδρόμο, τὸν Φιλικὸ ἢ τὸν Βαποράκη,
γιὰ νά δώσῃ τὴ γραφή, γιὰ νά τοὺς πῇ πὼς εἶναι ὁ
γυιὸς των, ὁ ἀντρας των, ὁ πατέρας των, ὁ ἀδελφός των.

"Ὅλα τὰ σπίτια εἶχαν τὸν ξενητεμένο των" ἀπὸ ὅλα τὰ
σπίτια ἐπήγαινε κάθε πρῶτ καί κάθε θράδυ κάποια γυ-
ναῖκα μέ τὸ ροῖ τὸ λάδι καί μέ τὸ θυμιατὸ ἀναμμένο, γιὰ
νά ἀβανίσῃ τοὺς ἁγίους, γιὰ ν' ἀνάψῃ τὸ καντήλι τῆς
ἐκκλησίας τοῦ χωριοῦ καί γιὰ νά παρακαλέσῃ τὴ μεγα-
λόχαρῃ νά βοηθᾷ τὸ ξενητεμένο της καί νά της φέρῃ κα-
λὰ χαμπάρια.

Ὁ ταχυδρόμος ἔπαιρνε τὴν ἄλλη μέρα γύρω σ' ὅλα τὰ
χωριά, κι' ἄλλοι ἔδινε γροῦματα, ἄλλοι ἔδινε λίρες, κι'
ἄλλοι μετῆγνια.

Ἦταν ἡ Πόλι ἐκεῖνο τὸν καιρὸ ἡ φτωχομάνα, πού ἐχά-
ριζε σ' ὅλους τοὺς θησαυρούς της.

Μὰ δὲν ἦταν μόνο τὰ γροῦματα. Δὲν ἦταν μόνο τ' ἀπο-
δοσιδία καί τὰ μετῆγνια καί ἡ λίρες, πού περίμεναν νά
λάβουν μέ τὸ θαπὸρι.

Οἱ ἀταξίδευτοι ἐπείμεναν πολλές φορές καί τοὺς ξε-
νητεμένους των νά ἔλθουν νά μείνουν κάμποσο καιρὸ, νά
τοὺς χαροῦν, νά γλεντήσουν, νά καμαρώσουν γιὰ τὴν
προκοπὴ των καί ὕστερα πάλι νά φύγουν, παίρνοντας μα-
ζὺ τους καί κάποια ἄλλα, γιὰ νά δουλέψῃ κι' αὐτοὺς καί
νά προκόψῃ τὴν ἐξήγησιν.

Αὐτοὶ οἱ ἐρχομοὶ οἱ ἐσφινικοὶ ἐτοίχωναν πάντοτε μέσα
στὶς γιορτές τῆς Λαμπρῆς, ἢ κατὰ τίς Ἀποκριάς, ἢ μέσα
στὰ Χριστούγεννα. Κι' ἐπείμεναν ὅλοι αὐτοὺς τίς ἡμέρες
τὸ θαπὸρι, ὅχι μόνον γιὰ νά μάθουν νέα ἀπὸ τοὺς ἐδι-
κοὺς των, ἀλλὰ καί μέ τὴν ἐλπίδα ὅτι δὲν εἶναι καί πολὺ
δύσκολο νά ξεπροβάλλῃ ἡπροσάρ τους ἔσφινά καβάλλα
στό μουλάρει καί ὁ ξενητεμένος των πού τὸν ἐφαπτάζονταν
πὶς ὡμορφο, πὶς λευκὴ παρ' ὅτι ἦταν τὸν καιρὸ, πού
ἔφυγε.

Ἦταν σὺν συνήθειᾳ οἱ ἐσφινικοὶ ἐρχομοὶ καί γι' αὐτὸ
τὸ λόγο ὅλοι οἱ χωριανοὶ ἅμα πλησίαζαν ἡ μέρες τοῦ
ἐρχομοῦ τοῦ θαπὸριου φρόντιζαν νά εἶναι ἐτοιμασμένοι
γιὰ κάθε ἐνδεχόμενο καί μάλιστα, ὅταν τύχαινε νά ἔρῃ
τὸ θαπὸρι σὲ παραμονὴς ἑορτῶν.

Κι' αὐτοί, πού περίμεναν αὐτὸ τὸν ἐρχομὸ τὸν ἀναπάν-
τεχο δὲν ἐκινούσαν νά πάνε στό λιμάνι τοῦ Φάρου, γιὰτί
ἀν δὲν ἔβλεπαν τὸ ξενητεμένο τους νά θγαίῃ ἀπὸ τὸ θα-
πὸρι θά γυρνοῦσαν στό χωριὸ πικραμένοι καί μέ τὰ γό-

νατα λυμένα.

«Έμεναν λοιπόν στο χωριό ανυπόμονοι, νευρικοί και με παρηγοριά τους τη σκέψη:

— «Αν ήρθε θά φανή. Άλλά κι, αν δεν ήρθε θά μου στείλη γραφή και θά μάθω τί γίνεται.

Μέσα σ' αυτή την κατάσταση, που ήταν τότε για τους Νησιώτες μία ξεχωριστή λεπτομέρεια της ζωής των, που μόνον όσοι την έζησαν την καταλαβαίνουν, δημιουργήθηκε χωρίς να το καταλάβει κανείς και ο άνθρωπος που έγινε ανώτερος κι' από το θαπύρι κι' από τον ταχυδρόμο και ο άνθρωπος αυτός ήταν ένας που έμενε στο Φάρο, περιμένε να θεβαιωθεί ποιοι ήρθαν και έπειτα, χωρίς να πη σέ κανένα τίποτε, έτραβούσε τον ανήφορο κι' έπαιρνε βόλτα στα χωριά να δώσει είδησι για τους έρχομους.

Ο Γιάννης ο Κάρης ήταν ονομαστός στο Νησί για τη σβελτώσή του. Πετούσε αυτός ο άνθρωπος, δεν περπατούσε όπως περπατάει όλος ο κόσμος. Ψηλός, λυγρός, πατούσε στους θράχους σαν σε πούπουλα, ανέβαινε τους ανήφορους αλαχάνιστος, δεν ήξερε ποτέ τι θά πη κούρασι και τί θά πη κόπος.

Αυτός λοιπόν είχε την εξυπνάδα να δημιουργήσει ένα ξεχωριστό επάγγελμα, μία ξεχωριστή δουλειά κοντά στα μεροκάματα του και στα θελήματα που έκανε, για να θυγάλη το ψωμί του.

Όταν ήταν η ημέρα του θαπύριου ήταν πάντοτε στο Φάρο κι' έδοθοίσε το θαρκάρι να θγάλη τα μπράτσια και μόλις έτελειωνε αυτή η δουλειά, αφού έδωλε ποιοι ξενιτεμένοι ήρθαν, σιζίδοταν ή Γη και τον έπινε. Πετώντας έφτανε στο χωριό κι' επήγαινε στα σπίτια που είχαν τον ταξιδιάρη, χτυπούσε την πόρτα κι' εφώναζε χαρούμενος και γελάστος:

— Τα συχαρίκια μου! Ήρθε ο ταξιδιάρης σου.

Κι' ο Κάρης απ' αυτή τη δουλειά του, που την είχαν αναγνωρίσει πειά όλοι ως προνομίο δικό του και δεν του την έχαλυσε κανείς, είχε πάντα σημαντική ωφέλεια, γιατί έπαιρνε δώρο από αυτούς που περίμεναν τον ταξιδιάρη, μά έπαιρνε κι' από τον ξενιτεμένο, όταν εμάθανε πως αυτός πρώτος είχαν αναγγείλει τον έρχομό του. Άλλά το πιο καλό απ' όλα ήταν ότι τον είχαν πάντα πρώτο και καλύτερο στα τραπέζια και στα γλέντια, που είνονταν για το καλό γύρισμα του ξενιτεμένου.

Ήταν πειά τόσο γνωρισμένος ο Γιάννης ο Κάρης γι' αυτή τη δουλειά, ώστε όποιος περίμενε κάποιον από τη ξενιτιά, ήξερε ότι αν ήρθε ο εδικός του, θά ιδή αυτόν πρώτα από όλους να έρχεται στο σπίτι του με το άνοιχτο και πετούμενο βήμα του και να του χτυπήσει την πόρτα, για να του πη την ευχάριστη είδησι.

Σιγά-σιγά μάλιστα κοντά στο παρατσούκλι του αυτό — γιατί το καθ' εαυτό επίθετό του δεν ήταν Κάρης — εκόλλησε και άλλο, που του επήγαινε καλύτερα. Τον έλεγαν:

— Ο Συχαρίκιας.

Ο Γιάννης ο Μπουλής ήταν ακόμη ένα πάλληκαρόπουλο αμούστακο, που τον έπαιρναν άργα και που σε μεροκάματα για να ξεκουράζην τον πατέρα του που ήταν φτωχός και με πολλά παιδιά κι' έζούσε μόνο με την ψαρική του. «Όσο κι' αν έπροσπαθούσε να κάνει τακτικά μεροκάματα δεν τον έπαιρναν ακόμη, γιατί ήταν άπραγος. Και η φτώχεια στο σπιτικό των ήταν πολλή.

Μέσα στο παιδικό του μυαλό είδε κι' εκατάλαβε πως δεν είναι κακή η δουλειά που έκανε ο Κάρης με τους ταξιδιώτες. Έδωλε όμως ότι ο Κάρης, εκτός που ήταν πειά γνωρισμένος στο Νησί είχε και τη χάρη να χουν τα πόδια του φτερά, που αυτός δεν τα είχε και γι' αυτό το λόγο δεν έτολμούσε να τον συναγωνιστή κι' έπερίμενε να θρή κάποιο τρόπο για να μπορέση κι' αυτός μία φορά να κάμη τη δουλειά, που έκανε ο ακαταμάχητος Συχαρί-

κίας.

Μά η δουλειά αυτή δεν μπορούσε να γίνει με μόνον πόδια του, γιατί ήταν κοντός κι' άργονήκιος και το ήταν απελπισμένος και δεν έλεγε σε κανένα τι να κάνει.

Σε κάποιο ταξίδι, που είχε συμπέσει να κάμη το έρι από την Πόλη μέσα στις γιορτές της Λαμπρής, οι ξενιτεμένοι που ήρθαν ήταν πολλοί και ο Κάρης έκαμνε σές δουλειές. Μάζεψε φιλέματα από τους χωριανούς, ζεψε και πολλά μετζήτσια από τους ξενιτεμένους και ρασε όλες τις γιορτές τρώγοντας αρνιά και ρίφα μελόπιτες, μελομακάρονα και πίνοντας κρασί και ρεύοντας.

Αυτό δεν μπορούσε πειά να το υποφέρει ο Μπουλής. Έτσι πήρε την απόφασή του και είπε με το νου του:

— Πρέπει να πάω Γάδαρο.

Γι' αυτό το λόγο πήγε κείνη την ημέρα στον πατό του και του ζήτησε χωρίς πολυλογίες να οικονομήσει πως μπορέση τα λεφτά, να του αγοράση τον απαραίτητο για τη δουλειά του γάδαρο.

Ο Γέρο-Μπουλής μ' όλη του τη φτώχεια δεν μπορούσε να αντισταθή σ' αυτή την απαίτη. Τον διό του και αφού το έδωσε ότι πρέπει φροντίση όσο μπορεί να τον γλυτώση από χρέος που θάβασε στο κεφάλι του, θρήκε πρωτόστρωτο γαδουράκι και το άδωκε το έδωκε στο γιού του.

Σ' όσους τον ρωτούσαν τι θά το κάμη ζωντανό αυτός που ήταν ψαράς, τους έλεγε ότι τον πήρε για το γιού του το Γιάννη να πηγαίνει στα κλαδιά και να τα κόβει στους φούρνους και να κερδίσει έτσι το μί του.

Όλοι το πίστευαν και δεν πήγε κανενός στο να θρή το σκοπό που είχε πει. Άγορά και μάλιστα με χρέωμα το γιού.

Πέρασε αρκετός καιρός. Ήρθε το έτος πάλι από την Πόλη, κι' ο κόσμος περίμενε τον Κάρη όπως πάντα, για να του πη ήρθε κανένας εδικός του.

Ο Γιάννης ο Κάρης, ο Συχαρίκιας, ταν στη θέση του, για να καταγράψουν το μυαλό του κάθε ξενιτεμένο νεοφερμένο. Ώσθησε το θαρκάρι για τα πρώτα ύστερα ν' ανέβη στο χωριό και να πη για να θέναν τον έρχομό και να πάρη για τα συχαρίκια του τα φιλέματά του, που ήταν πειά μένος πειά να τα παίρνη σε κάθε ταξίδι. Ώσθησε πειά και για κάθε έρχομό ξενιτεμένου.

Αυτός, που είχε πάρει πειά και το παρθετό, Συχαρίκιας, και δεν είχε κανένα λόγο ν' ανησυχή πως θά θρεθί κανένας από να του αντιπράξη αφού όλόκληρη χροιά τώρα έκανε μόνον αυτός αυτή τη δουλειά με την πεποίθησι αυτή έμενε στο Φάρο, που έτελειωσε όλη η δουλειά για το παρκάρισμα των επιβατών. Έπειτα άρχισαν όλοι κι' αυτός μαζί τα παρατσούκλια.

Τους στον καφενέ του Χανούτσου για τα ξεκινησε για το χωριό με την ελαφριά περπατήσι και με τη σβελτώσή του, για να πάη από σπίτι σε σπίτι και να δώσει σ' αυτούς που περίμεναν τα νέα για τους φερμένους.

Μά κι' ο Γιάννης ο Μπουλής δεν ήταν πειά όπως ο γάδαρος ήταν δικός του, στη διάθεσή του έταμνε τον πάη γρήγορα όπου θά ήταν ανάγκη να πη το χαμπάρι του έρχομού κάποιου ξενιτεμένου.

Κι' έτσι ενώ ακόμη ο αντίπαλός του, ο παλιός ταφόρος μόλις είχε ξεκινήσει από το λιμάνι για να πη την περιουσία του στα σπίτια του χωριού και ν' αναγγείλει τους έρχομους και να πάρη τα συχαρίκια του σε φιλέματα και σε μετζήτσια, ο Μπουλής είχε πειά τελειώσει δουλειά του.

Το γαδουράκι του πετούσε κυριολεκτικώς και σε ώρα ήταν φτασμένος από το Φάρο στο χωριό κι' επήγαινε από πόρτα σε πόρτα κι' έλεγε:

— Τα συχαρίκια μου! Ήρθε ο ξενιτεμένος σου!

Είχε μάλιστα και την εξυπνάδα να μάθη από τον

δρόμο ποιοι είχαν και αποδοσίδια κι' επήγε και στα σπίτια αυτών, που θά τα λάβαιναν και τους έδινε λεπτομερή κατάλογο για το τί και τί τους έστελνε ο ξενιτεμένος των.

Οι χωριανοί έβλεπαν με περιέργεια πως δεν τους έφερνε τα νέα ο τακτικός Συχαρίκιας, μά δεν τους έμελλε και τόσο να ρωτήσουν τί συμβαίνει. Αυτούς τους έφτανε πως έμαθαν τον έρχομό.

Αφού τελείωσε τη δουλειά του ο Γιάννης ο Μπουλής πήγε στο σπίτι του, εξέζεψε το γαδουράκι του, το έδωκε σανό καλύτερα πήγε στον πατέρα του να του πη πόσα έκέρδισε αυτή τη φορά από την καινούργια δουλειά του.

Όλοι σ' όσους είπε τα συχαρίκια φιλοτιμήθηκαν να του δώσουν το φιλέμα των πιο γενναίο από ό,τι έδιναν στον Κάρη. Μά και οι ξενιτεμένοι άμα έμαθαν πως αυτός είχε πάρει και ζωντανό, για να μεταδίδη πιο γρήγορα τους έρχομους τούδωκαν το δώρο των πιο καλό.

Ο Κάρης ανίδεος ακόμη για το κακό που του είχε κάψει ο Μπουλής ανέβηκε στο χωριό και άρχισε την τακτική του δουλειά, πηγαίνοντας από σπίτι σε σπίτι για ν' αναγγείλη τους έρχομους και να πάρη το φιλόδορμά του.

Δεν είχε και πολλούς ταξιδιώτες αυτή τη φορά, μά όσο λίγοι και αν ήταν κάτι θά έπαιρνε, για να μη πάη δίως διόλου χαμένη η ημέρα του, που έμενε στο Φάρο, για να παρακολουθήση την κίνησι των επιβατών.

Μά η απογοήτευσί του ήταν μεγάλη.

Στο πρώτο σπίτι που πήγε κι' έχτυπησε το πορτέλλο φωνάζοντας τη νοικοκυρά να της πη τα νέα, άκουσε από μέσα μία φωνή που τούλεγε:

— Το ξέρω, Μου το είπε ο Μπουλής.

Στην άρχη υπέθεσε πως ήταν σύμπτωση κι' επήγε σε άλλο σπίτι, άλλα κι' εκεί επήρε την ίδια απάντησι από τους ενδιαφερόμενους.

Την άπορία του όμως εφρόντισε να την λύση ένας χωριανός του, που άμα τον είδε να προχωρή θιαστικός για να πάη και σ' άλλο σπίτι να πάρη τα συχαρίκια, του είπε μ' ενδιαφέρον, που είχε όμως και αρκετή κακία για το πάθημά του:

— Μη τρέχεις, καυμένο Κάρη, άδικα πάνε τα ποδοκόπια σου.

Ο Συχαρίκιας σταμάτησε και ρώτησε το χωριανό του με περιέργεια τί συμβαίνει.

Ο Γιάννης ο Μπουλής επήρε γάδαρο, για να προλαβαίν να δίνη τα συχαρίκια πιο γρήγορα από σένα και εφ' ήσουν ακόμα στο λιμάνι, αυτός είχε φτάσει στο χωριό και είχε πάει από σπίτι σε σπίτι, που είχε ταξιδιάρη κι' επήρε τα συχαρίκια του, χωρίς να ιδρώση όπως ιδρώσες εσύ, για να κάμη αυτή τη δουλειά.

Ο δυστυχισμένος έμεινε άφωνος, σαν να τον χτύπησε κάποιο μεγάλο κακό και με σκυμμένο το κεφάλι κι' απαρηγόρητος τράβηξε προς το χωριό του κι' εκλείστηκε στο σπίτι του άρρωστος.

Η γυναίκα του η Ζαμπέττα τον ρώτησε τί έπαθε, κι' αυτός της διηγήθηκε το πάθημά του.

Ο Γιάννης ο Μπουλής, το παληόπαιδο, έπειδή δεν μπορούσε να με προλάβη με τα πόδια του, επήρε γάδαρο κι' έτρεξε πριν από μένα στα χωριά κι' επήρε τα συχαρίκια απ' όλους, κι' έτσι εγώ δεν έχω πειά καμιά ελπίδα ούτε από αυτό το ταξίδι, ούτε από τάλλα.

— Ποιος ξέρει, του είπε η γυναίκα του, μπορεί να έτυχε σήμερα για μία φορά και να μη το ξανακάμη. Μη απελτίζεσαι έτσι εύκολα.

Ηθελε κι' αυτή να τον παρηγορήσει για το κακό, που έγινε, αν και ήξερε και η ίδια ότι έχασαν κάτι, που ήταν πολύτιμο γι' αυτούς.

Ο Κάρης όμως, που ήξερε πειά την Ιστορία του αντιπαλου του και ήξερε τί κερδίζει από αυτή τη δουλειά όπως ποιος την κάνει, κούνησε το κεφάλι του απελπισμένος και είπε στη γυναίκα του:

— Μία που εγλυκάθηκε σ' αυτή τη δουλειά, δεν θά την αφήση.

Το θαπύρι το Τούρκικο εξακολουθούσε να κάνει τα ταξιδιάρη και τους ταχυδρόμους που και στην ξενιτιά και στο Νησί ήταν πολύτιμοι, γιατί εκτός από τα γράμματα μπορούσαν κι' εμάθαιναν από αυτούς απ' εύθειας τί γίνονται οι εδικοί των, πως περνούν και τί γίνεται στο Νησί, ποιοι εγεννήθηκαν, ποιοι παντρεύθηκαν, ποιοι πέθαναν.

Ο Κάρης όμως ενώ είχε αποκτήσει και το δεύτερο παρατσούκλι και τον εφώνασαν όλοι Συχαρίκιας, έπαψε πειά μετά το πάθημά του αυτό να κάνει την εμφάνισί του στο λιμάνι και μάλιστα όποτε ήταν η μέρα, που περίμεναν το θαπύρι, φρόντιζε να μένη μέσα στο σπίτι του κρυμμένος, έπειδή κι' αυτός ένιωθε πως ήταν πειραγμένος, που δεν έπερίμενε πειά τίποτε να κερδίση από τους ταξιδιώτες, άλλα πρό πάντων, έπειδή τα παιδιά του χωριού είχαν άρχισι να τον πειράζουν και να του λένε:

— Ο Μπουλής με το γάδαρό του σε γυρεύει...

Και για να είναι τέλει το πάθημά του άτυχου του Κάρη δεν άργησε να λάση το λόγο και η λαϊκή μούσα και σε λίγο άρχισαν να τραγουδούν σ' όλα τα χωριά ρίμες, που είχαν θέμα τα μαντάτα, που έδινε ο Κάρης και το πάθημά του τον Μπουλή, που με το γάδαρό του κατάρριψε να τον ξεπεράση στη γρηγοράδα και να μεταδίδη τα νέα στους χωριανούς πριν ακόμη να ξεκινήση αυτός από το λιμάνι.

Επήρε τόσο κατάκαρδα αυτήν την καθαίρεσι του ο Κάρης, ώστε δεν άργησε να παραμελήση κάθε άλλη δουλειά, που έκανε και να λυώνη σιγά-σιγά και να μαρμαζώνη σαν να τον είχε χτυπήσει κάποια μεγάλη αρρώστια.

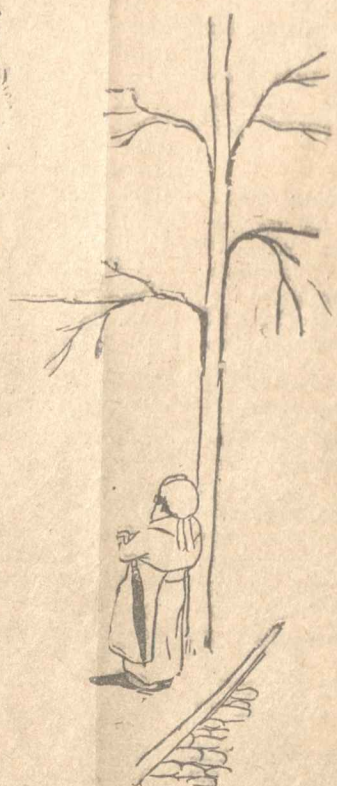
Δεν τον άφηναν ήσυχο και τα παιδιά του χωριού, που θέλουν άφορμή να πειράζουν τον κόσμο και όποτε τον έβλεπαν να περπατά ακούτος και μελαγχολικός στους δρόμους, τούλεγον:

— Το θαπύρι!

Δεν άργησε να μισοτρελλαθή, να καταπέση στο κρεβάτι άρρωστος θαραία και να πεθάνη.

Ο Γιάννης ο Μπουλής, αφού πέρασαν τα χρόνια κι' άρχισε ο κόσμος να μη περιμένη τον ταχυδρόμο και τα συχαρίκια, για να μάθη νέα από τους ξενιτεμένους του, κι' αφού άρχισε να προσφέρη αυτήν την υπηρεσίαν το Ταχυδρομείο, είδε πως δεν έχει πέρασι αυτή η δουλειά, μά και δεν μπορούσε πειά ν' αποχωρήση από το λιμάνι και από τα θαπύρια.

Είναι πειά γεροντάκι, καμπορσιασμένος, μά είναι ακόμα ο τακτικός που μεταφέρει τους ταχυδρομικούς σάκ-

Περιμέναν ν' ανέβουν οι άγωγιμάτες για να μάθουν νέα

Δεν άργησε να μισοτρελλαθή!

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΕΝΑΣ ΜΑΣΚΑΡΑΣ

(Αποκρηάτικη ανάμνησις.)

Κάθε τέτοια εποχή, δλοι τόν θυμώμαστε. Κάθε Αποκρηά, ντυνόταν μασκαράς, μ' ένα μασκαράς

*Ήσαν ναυτοχωροφύλακες

τόν τοποθετήσαν και τόν λημονήσανε στην Πάτσα, δλο τὸ χωριὸ σηκώθη καὶ ζήτησε ἀπὸ τοὺς βουλευτὰς του νὰ τὸν ἀποσπάσουνε, στὴν ἐκεῖ ἀστυνομία.

Κ' ἦρθε ἀπάνω στὴν ὥρα του. Λίγο πρὶν ἀνοίξη τὸ Τρι-
ώδιο.

Κ' ἦρθε ἀστείος πάντοτε, σατυρίζων τώρα, τὴν στρατι-
ωτική του τὴν κατάστασι, ὅπως δλον τὸν ἄλλον τὸν καιρὸ,
σάν ἦτανε πολίτης, σατύριζε τὸν ἑαυτὸ του ἢ καμμιὰ...
ἐξέχουσα φουσιγνωμία τοῦ χωριοῦ.

Γιατὶ ὁ Γιάννος ὁ Κουλούρης, ὅλη τὴ χρονιά εἶχε ἀπό-
κρηες. Μόνον, πού δὲν μπορούσε, τίς ἄλλες τίς ἡμε-
ρες ἡμέρες νὰ μεταμφιε-
σθῇ καὶ νὰ φορέτῃ προ-
σωπίδα. Τροποποιούσε
λοιπὸν ἐπὶ τὸ κομικώτε-
ρον τὰ ρούχα του, ἢ φο-
ρούσε ἰδιόρρυθμο κα-
πέλλο. Τὸν βοηθοῦσεν
ὁμως σὲ τοῦτο κ' ὁ
θεός.

*Ένα μπουγαδοκόφινο μέσα σ' ένα σακάκι, πού νόμιζε κανείς, πὼς ὅλο τὸ σῶμα του ἦτανε κεφάλι!...

ἀστείος, πού ἔκανε δλους νὰ γε-
λοῦν. ἄλλοτε πασοῦς ἢ χόντζας,
μὲ γένεια μακρὰ, πού... σκουπι-
ζανε τὰ πεζοδρόμια, ἄλλοτε γυ-
ναῖκα μὲ τὰ μεσοφούστανα νὰ
σέρωνται καὶ νὰ λασπώνονται
τοὺς δρόμους καὶ χλωρὰ κου-
κιά γιὰ... σκουλαρίκια, στ' αὐτιά,
ἄλλοτε μὲ κάτι μπουγαδοκόφια
μέσα σὲ μιά λινάτσα γιὰ κεφά-
λι, πού μάζευεν δλα τὰ σαπιολέ-
μονα καὶ τὰ λεμονοκόμματα τῆς
ἀγορᾶς, ἄλλοτε γιὰ τὸν κ' ἄλ-
λοτε γαμπρὸς μὲ χάλια, πάντα
ἕνας ἀστείος μασκαράς, πού νὰ
γελάῃ ὁ κόσμος. Πολλὲς φορές
σατύριζε μερικοὺς ἀνθρώπους ἢ
κανένα ἐπάγγελμα.

Ὁ κόσμος γελοῦσε ἀφθονα,
χορταστικά, μὲ ὅλην τὴν καρδιά
του.

Κανένας δὲν ἔνοιθε Α'ποκρη-
ες, χωρὶς τὸν Γιάννο τὸν Κου-
λούρη.

Καὶ γιὰ τοῦτο στὰ 1912, στὸν
πόλεμο, πού τὸν εἶχε πάρει ἡ ἐ-
πιστράτευσις κ' αὐτὸν καὶ τὸν
εἶχαν κατατάξει... ναυτοχωροφύ-
λακες (στὰ 1... εἶχαμε τὰς ἀν-
ήλικους ὕλας), στὰ 1912 νέαν τά-
ξιν στρατιωτῶν «ναυτοχωροφύ-
λακες» καὶ οὕτω καθ' ἐξῆς.)

Καὶ ὅταν λημονήσανε στὴν Πάτσα, δ-
λο τὸ χωριὸ σηκώθη καὶ ζήτησε ἀπὸ τοὺς βουλευτὰς του
νὰ τὸν ἀποσπάσουνε, στὴν ἐκεῖ ἀστυνομία.

Κ' ἦρθε ἀπάνω στὴν ὥρα του. Λίγο πρὶν ἀνοίξη τὸ Τρι-
ώδιο.

Κ' ἦρθε ἀστείος πάντοτε, σατυρίζων τώρα, τὴν στρατι-
ωτική του τὴν κατάστασι, ὅπως δλον τὸν ἄλλον τὸν καιρὸ,
σάν ἦτανε πολίτης, σατύριζε τὸν ἑαυτὸ του ἢ καμμιὰ...
ἐξέχουσα φουσιγνωμία τοῦ χωριοῦ.

Γιατὶ ὁ Γιάννος ὁ Κουλούρης, ὅλη τὴ χρονιά εἶχε ἀπό-
κρηες. Μόνον, πού δὲν μπορούσε, τίς ἄλλες τίς ἡμε-
ρες ἡμέρες νὰ μεταμφιε-
σθῇ καὶ νὰ φορέτῃ προ-
σωπίδα. Τροποποιούσε
λοιπὸν ἐπὶ τὸ κομικώτε-
ρον τὰ ρούχα του, ἢ φο-
ρούσε ἰδιόρρυθμο κα-
πέλλο. Τὸν βοηθοῦσεν
ὁμως σὲ τοῦτο κ' ὁ
θεός.

Τοῦ εἶχε δώσει μιά
κεφάλαι μεγάλη σάν κα-
ζάνι, μιά κεφάλαι, πού
τόση δὲν θρικότανε σ'
ὅλον τὸν Νομό. Κάτι
τρατολόγοι Ἰταλοὶ ἄμα
τὴν εἶδαν τὴν εἰπάνε:
«Δεκα-ἑρασιέ!» Κ' ἄ-
πὸ τότε, τοῦ μινε «Ὁ
Δεκαῖρας».

«Ἔτσι καὶ τὴν ἐποχὴ
ἐκείνη, μιά πού δὲν θρι-
κόταν πληθίκιο γιὰ τὸ
κεφάλι του, σ' ὅλες τίς
στρατιωτικὲς ἀποθῆκες
τῶν Πατρῶν, ἀνέλαβεν
ὁ ἴδιος νὰ παραγγί-
η ἕνα Καὶ τῶκιασε, ὅ-
πως τὸ ἤθελε.

Ψηλὸ σάν καλυμαῦχι κ' ἀκανόνιστο. Καὶ στὴν κορυφὴ
μιά φούντα γιὰ νὰ εἶναι αὐτῆς καὶ χωροφύλακας μαζί.

Ἀλλὰ τὴ φούντα τοῦ τὴ θγά-
λαν οἱ φρουραρχικοί. Κ' ἔτσι
ἰδιότροπα ντυμένους, στραβο-
κουμπωμένους πάντοτε μὲ κον-
τὰ τὰ πανταλόνια, ἦρθε στὸ
χωριό, καὶ ἀνέλαβε ὑπηρεσί-
ο στὴν ἐκεῖ ἀστυνομία, νὰ... σα-
τυρίζῃ δηλαδὴ τὸν ἀστυνόμε
καὶ τὰ ἄλλα ὄργανά του..

Ἐκεῖνες τίς ἡμέρες, κάτι
παιδιά μικρά, μπηκανε κρυφά
ἀπὸ ἕνα τοῦ σπιτιοῦ παράθυ-
ρο καὶ φάγανε δλα τὰ λου-
κούμια στὸν μεγάλο καφενέ
τοῦ Ντουλά καὶ φύγανε πάλι
κρυφά, ἀφήνοντας μέσα
στὸ κουτί, τὸ μυλλιέτο τοῦ...
Δημάρχου!

Ὁ Ντουλάς δὲν κατάγγειλε
τὴν πράξι, σχολίαζε ὅμως τὴν
πονηριά του, ν' ἀφήσουν
τὸ ἐπισκεπτήριο τῆς Δημοτι-
κῆς ἀρχῆς τοῦ τόπου. Ὁ ἀστυ-
νόμε πού ἦταν καθημερινὸς
θαμὼν τοῦ καφενέ, γιὰ τὴν
λίγο μερακλή, καὶ τοῦ ἀρέ-
σανε τοῦ Ντουλά οἱ καφέδες,
πού ἦσαν σάν σπιτικοί, θέλησε νὰ φανῇ ὑποχρεωτικὸς στὸν
φίλο του τὸν Ντουλά κ' ἀνέθεσε στὸν Γιάννη τὸν Κουλού-
ρη, γιὰ τὴν δὲν γινώριζε καλά, νὰ κάμῃ ἀνακρίσεις.
— «Αἶνε σὺ πού ξέρεις τὰ πρόσωπα, ἐδῶ, κῦττα νὰ θρῖ-
τοὺς ἐνόχους.

Ὅλοι ἔξεσαν στὸ χωριό, ποιοὶ φάγανε τὰ λουκούμια. Διὰ
τοῦ Ντουλά ἀνεψιδάκια. Ὁ Δυσσέας τοῦ Τραγοῦδα καὶ τοῦ
Παπαχρήστου ὁ Γιώργος.

Ὁ Κουλούρης ἐκτελὼν καὶ καθήκοντα ἀνακριτοῦ, πῆγε
στὸ σπῆτ τοῦ ἐνὸς νὰ ἐξετάσῃ. Ἡ μάνα του, θλέποντας ἔ-
να περιεργό στρατιωτικὸ, μ' ἕνα πληθίκιο μεγάλο σάν κα-
μπαναριό, μπροστὰ τῆς, πού γούρλωνε τὰ μάτια του, τὰ-
χασε. Τρόμαξε ὡς νὰ
τὸν ἀνάνωριση.

— Σὺ εἶσαι, Γιάννη
μου, τοῦ εἶπε. Πῶς; ἀπὸ
τὰ τώρα μασκαρεῦτη-
κες.

— Ὅχι, δὲν εἰμαι μα-
σκαράς.

— Ἀλλὰ, τί εἶσαι ἔ-
τσι πῶς εἶσαι;

— Ναυτοχωροφύλα-
κας τοῦ Κράτους καὶ ἀ-
νακριτής.

— Καὶ πῶς ἀπὸ δῶ;

— Νὰ ἦρθα, γιὰ τὸ
παιδί σου σὲ λίγο χρέ-
νο θὰ προδίδαστῇ.

— Καὶ τί εἶναι τὸ παι-
δί μου γιὰ νὰ προδίδε-
σται; Μήπως εἶναι στρα-
τιωτικὸς ἢ μήπως εἶναι
ἀστυνόμε;

— Ὅχι, δὲν εἶναι τί-
ποτα ἀπὸ αὐτά, ἀλλὰ
νὰ!... Σήμερα ἔκλεψε
τοῦ θείου του τοῦ Ντου-
λά τὰ λουκούμια, αὐριο
θὰ κλέψῃ τ' ἄλλο τοῦ
Γιωργούλα τοῦ Κοργια-
λά καὶ μεθαύριο θ' ἀ-
πως τὸ ἤθελε.

*Ἄλλοτε ντυνόταν σάν ναῖκα τοῦ παλαιοῦ σιμιῶ, μὲ μεσοφούστανα!...

*Ἄλλοτε γινόταν χόντζας μὲ κα-
τι γένεια μακρὰ πού σκουπίζανε
τὰ πεζοδρόμια!

ΕΚΛΕΚΤΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΠΩΛ ΝΤ' ΑΙΓΚΡΑΙΜΟΝ

ΔΥΣΤΥΧΙΣΜΕΝΗ ΡΟΖΑ!

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγούμενου)

Τὰ χέρια τοῦ Ἀντουάν ἀνοίξαν, ἡ ὄψις του ἔγινε πε-
λιδῆ.

Μία κραυγὴ στριγγὴ, θαθεῖα, διαπεραστική, μιά κραυγὴ
πού δὲν εἶχε πειὰ τίποτε τὸ ἀνθρώπινο πνίγηκε μέσα στὸ
λαρόγγι του.

Ὁ Ἀρμάνδος ἔφτασε τὴ στιγμὴ ἐκείνη καὶ κατῶρθωσε, ἐ-
κάνοντας τίς προσπάθειές του μὲ τίς τοῦ Νοέλ, ν' ἀπο-
μακρύνῃ τὸ τρομερὸ ζῶο καὶ νὰ τὸ μεταφέρῃ ἔξω γεμά-
το ἀφροὺς καὶ αἱματὰ, ἐνῶ ἐκεῖνο μούγκριζε ἀκόμα ἐ-
ναντίον τῆς λείας πού τοῦ ἀφαιρούσαν.

Ὅταν ὁ Λεὼν Ζερβαὶ ξαναγύρισε κοντὰ στὸν ἀθλιο,
ἐκεῖνος ἀνέπνευε μὲ δυσκολία.

— Νὰ πῶ! ψιθύρισε μὲ φωνὴ πού ἀκούστηκε μὲ δυ-
σκολία.

Ἡ Εἰρήνη θέλησε νὰ πλησιασῇ.

— Πρόσχε, τῆς εἶπε ὁ Ἀρμάνδος, τὰ φιδιά προσπα-
θοῦν νὰ σηκωθοῦν καὶ νὰ διαγκώσουν ὡς τὴν τελευταία
τοὺς στιγμὴ. «Ὁ! ἀπομακρύνσου σὲ ἱκετεύω!

Ἐπειτα, δείχνοντάς της τὴ Ρόζα πού ἔκλαιγε πάνω
ἀπὸ τὸ πῶμα τοῦ μικροῦ Ζάν, ἐπρόσθεσε:

— Μὴν τὴν ἀφήνεις μόνη. Παρ' τὴν! Ὅλες αὐτὲς ἡ
συγκινήσεις μαζί θὰ τὴν κάνουν τρελλή..

Ὁ Ἀρμάνδος δὲν ἤθελε ἡ Εἰρήνη νὰ παρασταθῇ σὲ
τελευταίες στιγμὲς τοῦ ἀθλίου.

Φοβῶταν μήπως τὸ φριχτὸ αὐτὸ θέαμα στὴν κατάστα-
σι πού ἦταν τὴν ἐπημέραση θαθεῖα.

Ποτὲ κατὰδικὸς τῆς κολάσεως τοῦ Δάντη, ποτὲ ἀθλιος
θαλαμὸς ἀπὸ τοὺς ἀθάνατους πίνακες τοῦ Μιχαὴλ Ἀγ-
γέλου, τοῦ Τζιόττο ἢ τοῦ Ὀρρίκκου, δὲν παρουσίαζε ἀ-
σφαλῶς τὸ φριχτὸ καὶ ἀποκρουστικὸ θέαμα τοῦ Ἀν-
τουάν Φλαμαρέν, καθὼς στριφογύριζε θασανισμένους ἀπὸ
τοὺς σπασμούς τῆς ἀγωνίας του.

Ἡ ὀδύνη, ἡ λύσσα, ἡ ἀδυναμία, τὸ μῖσος, ὅλη ἡ φρίκη
τῶν αἰσθημάτων πού τ' ἀφηνιασμένα καὶ νικημένα ἀνθρώ-
πινα πάθη μποροῦν ν' ἀποτυπώσουν σ' ἕνα ἀνθρώπινο
πρόσωπο ἦταν ἐπάνω στὸ δικό του.

— Θέλησα νὰ σὰς σώσω, ψιθύρισε ὁ Λεὼν Ζερβαί, μὰ
δὲν μπόρεσα.

— Θὰ ἔκανες ἄσχημα, γιὰ τὴν ἐγὼ θὰ ἤθελα νὰ σὲ σκο-
τώσω!... Ναι, νὰ σκοτώσω τὴν κόρη σου, τὴ Ρόζα, τὸν Ἀρ-
μάνδο, δλους ὅσους ἀγαπᾷς... Ἀθλίε, πού θρέθηκες ἐδῶ
γιὰ τὴν δυστυχία μου!... Ἀ! νὰ εἶσαι καταραμένος!... Κα-
ταραμένος!...

— Σὲ συγχωρῶ ἐν ὀνόματι τῆς Μαγδαληνῆς, ἐν ὀνό-
ματι τῆς Ζυλμπερτ! εἶπε ὁ Νοέλ μὲ τὴ γλυκεῖα καὶ θα-
θεῖα φωνή του.

Δὲν ἐτόλμησε ὁμως νὰ προσέβῃ καὶ «ἐν ὀνόματι τῆς
Ιωάννας!»

Ἐνὰ τελευταῖος σπασμὸς τῆς ἐπὶ τὸν Ἀντουάν. Τὰ
μάτια του στριφογύρισαν μέσα σὲς κόγχες τους.

— Σὰς καταρ...
Δὲν μπόρεσε ὁμως ν' ἀποτελειώσῃ γιὰ τὴν σωριάστηκε
ἀνάσκελα ἀπάνω τῆς ἀμμο τῆς σέρρας.

Ὁ Ἀρμάνδος πλησίασε γιὰ νὰ τὸν ὑποβαστάξῃ.

Μὰ ἀμέσως, τραβήχτηκε πίσω τρομαγμένος.

Τὸ στόμα του εἶχε στραβώσει, τὰ πελιδνὰ χαρακτηρισ-
τικά του φαίνονταν πῶς φριχτὰ μέσα στὴν ἀφωγὴ ἀκί-

νησία τους.

Ὁ Νοέλ Φλαμαρέν ἔκλαιγε.

Χωρὶς νὰ θέλῃ, συλλογιζόταν τὸν πατέρα του, τὸ Ρε-
νῶ, τοὺς γέροντας αὐτοὺς τοὺς τόσο ἀγαθοὺς καὶ τίμιους,
τῶν ὁποίων ἡ τρομαγμένη σκιά, θὰ καταριόntonταν, σ'
αὐτὴ τὴν ὑπερτάτη ὥρα αὐτὸν τὸν φριχτὸ ἐγκληματῆ πού
δὲν εἶχε τίποτε ἄλλο δικό του, ἐκτός ἀπὸ τὸ ὄνομα.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Ὁ Νοέλ Φλαμαρέν πέρασε τὸ χειμῶνα γιὰ νὰ ρυθμίσῃ
τὰ ζητήματα τῆς περιουσίας τοῦ Ἀντουάν.

Ὅπως ὅλοι οἱ φιλάργυροι, πού ἀφήνουν τὴν περιουσία
τοὺς σ' αὐτὸ τὸν κόσμο γιὰ τὴν δὲν μποροῦν νὰ τὴν πάρουν
μαζὺ τους στὸν ἄλλο, ὁ Ἀντουάν δὲν εἶχε κάνει δια-
θήκη.

Ἔτσι τὰ μισὰ τῶν ὧσων εἶχε πῆγαιναν, σύμφωνα μὲ τὸ
νόμο, στοὺς συγγενεῖς τῆς πεθαμένης μητέρας του.

Τὰ μέλη τῆς δυστυχισμένης οἰκογενείας Μελλῶ, στὴν
ὁποία ἀνήκε ἡ μητέρα του καὶ πού ἦσαν δλα σημαδεμένα
μὲ τὴ σφραγίδα τῆς διαφθορᾶς καὶ τοῦ ἐκφυλισμοῦ, ἔφτα-
σαν ὅλοι σάν σκύλο στὸ κόκκαλο, διαμψιθεῖντας με-
ταξὺ τους μὲ μεγάλες φιλονεικίες τὸ ποῖος θὰ πάρῃ τὰ
περισσότερα.

Τῆς πρώτης ἡμέρας, ἐμφανίστηκαν πῶς στὸ Μαρκσάπ,
ὅπου τὸ ἐγκλημα τοῦ Ἀντουάν εἶχε προκαλέσει τὴ γενι-
κὴ φρίκη, θλέποντας ὅτι ὁ νέος μαρκήσιος Νοέλ δὲν εἶχε
παρατηρήσῃ τὸ μερίδιό πού τοῦ περιερχόταν ἀπὸ τὴν πε-
ριουσία τοῦ ἐξαδέλφου του.

Μὰ κατάλαβαν ἀμέσως γιὰ τὸ ἔκανε αὐτό, ὅταν τὸν
εἶδαν νὰ ψάχνῃ ἐπιμονὰ νὰ θρῖ, δλους ἐκεῖνους πού ὁ
Ἀντουάν ἄλλοτε, ὡς συμβολαιογράφος τοῦ Ρόζε, εἶχε ἀ-
δικήσει καὶ κλέψει.

Τὸ ἔργο αὐτὸ ἦταν δύσκολο καὶ θάσπησε πολὺ. Ἐπρε-
πε νὰ μαντεύῃ, γιὰ νὰ τοὺς ἀπομακρύνῃ, τοὺς ἀναπόφευ-
κτοὺς μικροκαταπλεῖες πού παρουσιάστηκαν καὶ ν' ἀνακα-
λύπτῃ ἀπειναντίας τοὺς διάφορους, ἢ ἐκεῖνους πού ἕνας
ψεύτικος ἐγώλαμος τοὺς ἐμπόδιζε νὰ παρουσιαστοῦν.

Ὁ Νοέλ φρόντισε ἐν πρώτοις νὰ ἐπιστρέψῃ στὴν ἀδελ-
φὴ τῆς Μαγδαληνῆς ἑκατὸ χιλιάδες φράγκα πού ὁ Ἀν-
τουάν τῆς εἶχε κλέψῃ ἀπὸ τὴν περιουσία τοῦ πατέρα τῆς
Σαρρέν, ὑπὸ περιέργους περιστάσεις.

Ὡς γνωστὸν, ὁ Ἀντουάν, ὅταν ἔμεινε στὸ Ρόζε, κατοί-
κουσε στὸ σπῆτ τοῦ πεθεροῦ του. Ὅταν λοιπὸν ὁ γέρον
Σαρρέν, πέθανε, καθὼς ἀνέλαβε ὁ ἴδιος τὰ τῆς διαθήκης
του, θρῖκε σ' ἕνα υἱαδικὸ αὐτάφι τοῦ γραφείου του, ἕνα
σακκούλακι γεμάτο παλὰ ἰσπανικὰ νομίσματα. Τὰ νο-
μίσματα αὐτὰ τὰ πῆρε ὁ Ἀντουάν χωρὶς νὰ τὸν ἀντιλη-
φθῇ κανένας καὶ τὰ ἔδωσε στὴν ἀδελφὴ του, παρακαλῶν-
τας τὴν νὰ τοῦ τὰ ἀλλάξῃ ὅταν θὰ πῆγαινε στὸ Βορντῶ
καὶ λέγοντάς της ὅτι ἀνέκταντο κάποιο τελετὴ του πού
ἤθελε νὰ τ' ἀλλάξῃ μὲ συγχρομένα νομίσματα.

Ἡ δυστυχισμένη Ἰωάννα, χωρὶς νὰ υποψιάζεται καθό-
λου τὴν κλοπὴ, ἔκανε τὴν παραγγελία του σὲ κάποιο ἀπ' τὰ
ταξίδια τῆς. Πῆρε ἑκατὸ χιλιάδες φράγκα ἀπ' τὰ νο-
μίσματα, τὰ ὁποῖα, ἐπειδὴ, ἦσαν πολὺ σπάνια, πούληθη-
καν πρὸς ὀδόντα φράγκα τὸ ἕνα.

Ἀργότερα, ὅταν ἡ ἀδελφὴ τῆς Μαγδαληνῆς πού ἔλε-
πε στὸ ἐξωτερικὸ, ξαναγύρισε στὴ Γαλλία, ζήτησε ἀπ'

τόν Άντουάν αυτά τὰ Ισπανικά νομίσματα, τῶν ὁποίων δὲν ἀγνοοῦσε τὴν ὕπαρξιν. Ὁ Άντουάν ὅμως τῆς ἀρνῆθηκε ἀδιάντροπα ὅτι τὰ εἶχε θρῆ. Ἡ Ρόζα παρενρέθηκε σὲ μιά ἀπὸ τὶς σκηνὲς αὐτὲς καὶ κατάλαβε ἐκεῖνη τὴν ἡμέρα ἀπὸ ποῦ προερχόντουσαν τὰ Ισπανικὰ νομίσματα.

Ὁ Νοέλ κανόνισε ἐπίσης καὶ μιά ἄλλη ὑπόθεσι, πολὺ υπερδεμένη. Ὁ Άντουάν, ὡς δήμαρχος τοῦ Μαραμπά, εἶχε τὴ διαχείρισιν τοῦ ταμιευτηρίου τῆς πόλεως.

Μὰ ἡ σκόπιμη ἀταξία ποὺ ἐπικρατοῦσε στοὺς σχετικούς λογαριασμούς του ἦταν τὸ πῶς ἀποκαρδιωτικὸ πρᾶγμα ποὺ μπορεῖ νὰ φαντασθῇ κανεὶς.

Ὁ Άντουάν, ἐν πρώτοις, κατόπιν συνεννοήσεως μὲ τὸν ὑπάλληλο, ὁ ὁποῖος κρατοῦσε τὰ βιβλία, εἶχε ἀλλοιώσει τοὺς ἀριθμούς, εἶχε ἀναγράψει φανταστικὰ ἔξοδα κι' εἶχε κρατήσει τοὺς τόκους.

Ἦταν φριχτὸ αὐτὸ τὴ στιγμή μάλιστα ποὺ ἡ κλοπὴ ἤμινε φτωχοὺς ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι, πεντάρια μὲ πεντάρια, εἶχαν οἰκονομήσει σὲ ὅλη τους τὴ ζωὴ τὰ διάφορα ποσὰ τῶν καταθέσεών τους, ποὺ ἦσαν κυρίως προσωρισμένα νὰ τοὺς προστατέψουν στὰ γηρατεία τους ἀπ' τὴν φτώχεια.

Ἐπὶ πολλὰ χρόνια τώρα, ὁ ἄθλιος Άντουάν κατάρθωνε νὰ ξεφεύγῃ ἀπὸ κάθε ἔλεγχο, προφασιζόμενος, ὅταν τοῦ ζητοῦσαν τὰ βιβλία του, ὅτι θρискόντουσαν εἰς τὴν Καστανιέρ δπου ἔμενε συνήθως, εἰς τὸ σπῆτι τοῦ στοῦ Παρίσι.

Ὁ Νοέλ τὰ κανόνισε ὅλ' αὐτὰ κι' ἀποζημίωσε γενναϊοδωρὰ ὅλους ἐκείνους ποὺ εἶχε κλέψει ὁ Άντουάν, τόσο στὸ Ρόζες, ὅσο καὶ στὸ Μαραμπά.

Τὸ μερίδιο ποὺ εἶχε κληρονομήσει ἀπ' τὴν περιουσία τοῦ Άντουάν καθε ἄλλο παρά ἔφτανε γιὰ ὅλες αὐτὲς τὶς ἐπανορθώσεις. Μὰ ὁ νέος μαρκήσιος τοῦ Μαρεστὸν εἶχε σκοπίμως δεχτῇ τὴν κληρονομία καὶ ἦταν τότε ἡ λεπτότης του, ὥστε δὲν θὰ δισταζε νὰ θυσιάσῃ ὅλη του τὴν περιουσία γιὰ νὰ ἐπανορθώσῃ τὰ ἐγκλήματα ἐκείνου, ὁ ὁποῖος εἶχε σφετεριστῇ γιὰ μιά στιγμή τὸ νομὸν του.

Τὴν Καστανιέρ τὴν ἐπρόσφερε τὴν ἀδελφὴ τῆς Μαγδαληνῆς.

Τέλος ὅλα τὰ πράγματα ποὺ ὁ Άντουάν εἶχε μπάσει στὸ παλαιὸ σπῆτι τοῦ Λωρὰν Φλαμαρέν, πουλήθηκαν, μὲ χρεὶς ἐνὸς καὶ ὅσα εἰσεπράχθησαν μοιραστικὰν στοὺς φτωχοὺς τοῦ Μαραμπά, ἐν ὀνόματι τῆς Ζιλμπερτ.

Ὅλ' οἱ παλιοὶ φίλοι τῆς οἰκογενείας Φλαμαρέν ἔτρεξαν γύρω ἀπ' τὸ Νοέλ. Κανένας δὲν ἀμφέβαλλε πῶς ἦταν τὸ παιδί ποὺ τόσο εἶχε κλάψει ὁ μαρκήσιος τοῦ Μαρεστὸν.

Κατάλαβαν τότε τὸ σκοπὸ τῶν ταξιδιῶν τοῦ Λωρὰν, τὶς κρίσεις τῆς ἀπελπισίας του, τὶς κουβέντες, ποὺ ἄφηνε νὰ τοῦ ξεφεύγουν μέσ' ἀπ' τὰ δάκρυά του.

Ὁ Νοέλ δὲν μίλησε σὲ κανένα γιὰ τὰ ἄδικα τοῦ πατέρα του ἀπέναντί του. Περιωρίστηκε νὰ πῇ ὅτι, κατὰ τὶς παραδόσεις ἡμέρας τοῦ Δεκεμβρίου 1851, τὸν εἶχαν φυλάκισι σὲ μιά φυλακὴ τοῦ Παρισιῶ, ἀπ' ὅπου τοῦ στάθηκε ἀδύνατον νὰ εἰδοποιήσῃ τοὺς γονεῖς του.

Ὅταν τὸν ἀποφυλάκισαν, ἔμαθε τὸ θάνατον τῆς μητέρας του καὶ μὴ θρискόντας τὸν πατέρα του στὸ σπῆτι του, νόμιζε πῶς τὸν εἶχαν σκοτώσει ἡ ἐξορία.

Ἐνὰς παλιὸς φίλος τότε, ὁ Βαντὰμ τὸν περιμάζεψε, ἐλπίζοντας πῶς θὰ κατάρθωνε νὰ τὸν σώσῃ ἀπ' τὴν ἀπαλ-

πσία καὶ τὸν ἔπρεε μαζί του στὴν Ὀλλανδία.

Αὐτὰ εἶπε ὁ Νοέλ καὶ ὅλοι τὰ πίστεψαν.

Ὁ Ἑρρίκος Σουλῆς, ὁ ἐξαδελφός του, θέλησε ἐπιστρέφῃ τότε τὸ κτήμα ποὺ τοῦ εἶχε περιέλθει ἀπ' κληρονομία τοῦ Λωρὰν. Μὰ ἐκεῖνος, ἀφιλοκροῦνς ἦταν, ἀρνῆθηκε ἀπολύτως νὰ δεχτῇ.

— Ὅλες ἡ θελήσεις, τοῦ πατέρα μου εἶναι γιὰ μένους, εἶπε. Δότε μου τὴ φιλία σας. Εἶναι τὸ μόνο πρᾶγμα ποὺ ζητῶ ἀπὸ σας. Ἄν ἐπιμένετε νὰ μοῦ ἐπιστρέψῃτε αὐτὸ τὸ κτήμα, θὰ μὲ προσβάλετε.

Ἡ λεπτότης τοῦ Νοέλ, τὸ τάκτι του, τὸ περὶ ἡρωϊστικὸ του, τὸ ταλέντο του, ἡ περιουσία του, ὡς καὶ αὐτὴ ἡ ἀκατανίκητη ὀλῆπι μὲ τὴν ὁποία σφραγίζει τὸ πρόσωπό του τὰ τραγικὰ γεγονότα ζωῆς του, τοῦ ἔδιναν μιά γεμάτη ἔλξι καὶ μυστήριον ποὺ κατακτοῦσε ὅλες τὶς καρδίες.

Ὅταν, τὴν ἀνοιξὶ ἔμαθαν στὸ Μαραμπά ὅτι θὰ ἐγύριζε στὸ Παρίσι, ἡ ἀπογοήτευσιν κι' ἡ θλίψιν ἦταν νικη. Θὰ τὸν χάσουμε, ἔλεγαν ὅλοι. Δὲν εἶναι δικὸ αὐτοῦ γιὰτὶ ἡ παλαιὰ οἰκογένεια Φλαμαρέν ἀνῆκε πάλι μας. Πρέπει νὰ μᾶς ξαναγυρίσῃ γιὰ νὰ αὐτὲς παραδόσεις τῶν προγόνων του ποὺ κανένας μὴ τοὺς ἔχασε.

Ὁ Νοέλ χαμογελοῦσε γλυκὰ σὲ ὅλους καὶ τοὺς λέγε :

Ἀπὸ τὸ προσεχές φύλλο ἀρχίζει
στὸ «ΜΠΟΥΚΕΤΟ»

Ἐνα ἀγγλικὸ δραματικώτατο μυ-
θιστόρημα

“ΜΑΤΩΜΕΝΕΣ ΚΑΡΔΙΕΣ”

τοῦ διασημοῦ συγγραφέως Α. Ρέν-
νολτς. Τὸ νέο μυθιστόρημά μας συν-
δυάζει τὴ δραματικότητά, τὴν περι-
πέτεια, τὸ αἰσθημα, τὸ μυστήριον καὶ
τὴν ἀγωνία καὶ συναρπάζει κυριο-
λεκτικῶς ἀπὸ τῆς πρώτης του συ-
νέχειας τὸν ἀναγνώστη.

— Θὰ ξαναγυρί-
σω. Ναί, ἀπὸ τὸ
τόπο σας. Καὶ ἔπει-
τὰ, ἀπὸ τὰ σπῆτι
τῆς καρδίας μου
μοῦ εἶναι δυνατόν
καταλείψω τὸ μέ-
ρος τοῦ πατέρα μου,
τοῦ πατέρα μου, ὅ-
που ἀναγυρίσω. Τὸ
εἶναι ὁ δρόμος μου.
Γιὰ νὰ γίνῃ ὅμως
τὸ, πρέπει ἡ καρ-
δία μου ἐπιστρέφῃ
ἐμπιστευθῇ τὴν ἐλ-
πίδα μου νὰ δεχτῇ
μαρκήσιον τοῦ Μαρε-
στὸν.

Ἐν τῷ μεταξύ
ζα ἔμενε πάντοτε
μικρὸς τῆς μέγας
πάρκου Μονσὺ στὸ
Παρίσι.

Αὐτὴ ἡ κατοικία,
ὁποία εἶχε διαρρη-
χθῇ ἀπὸ τὸν πατέρα
τῆς εἶχε γίνῃ πάλιν
χρῆ. Ὑπάρχοντες

οματα ὁλόκληρα τοῦ σπιτιοῦ στὰ ὁποῖα δὲν παύει-
τε κανένας τὸ πόδι του.

Μεταξὺ αὐτῶν ἦταν τὸ μεγάλο δωμάτιον ὅπου ὁ
μαρκήσιος μικρὸς Ζάν, ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῆς Μεν-
τῆς Εἰρήνης, εἶχε παίξει τόσες φορές.

Ἀκόμα λιγώτερο, πῆγαιναν στὸ χειμερινὸ κῆπο τοῦ
Φλαμαρέν εἶχε διαπράξει τὸ τελευταῖον τοῦ ἐγκλήμα-
τος.

Ὅλα τὰ δεντράκια εἶχαν ξεφυλλίσῃ, οἱ θάμνοι
ξεραθῇ, τὰ παράθυρα ἦσαν διπλοπαντζουρωμένα
πόρτες ἐρμητικὰ κλειστές, ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ ὁ πα-
τήρ τῆς συνοικίας ἔκανε ὅλες τὶς νόμιμες διατυπώσεις
κὼς μὲ τὸ θάνατον τοῦ Ζάν.

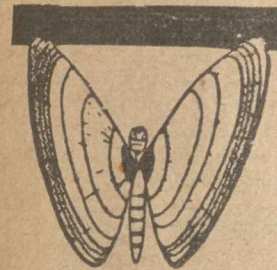
Ἡ Ρόζα θὰ ἤθελε νὰ πουλήσῃ αὐτὴ τὴν ὀλῆθηρ
ποὺ τῆς θύμιζε τόσα ὀδυνηρὰ πράγματα, μὰ καθὼς
μοῦνται οἱ ἀναγνώσταί μας, θὰν πέθανε ὁ μικρὸς
ἐγκυμοσύνη τῆς Εἰρήνης θρискόταν στὸ τέλος τῆς

Ἡ νέα, ἐκνευρισμένη, κουρασμένη, ἐξαιρετικὰ
σμένη, θὰ ὑπέφερε πολὺ ἀπὸ τὴν μετακόμισιν καὶ τὴν
τάσασιν σὲ καινούργιον σπῆτι Κ' ἡ Ρόζα ποὺ συνῆκε
ἐνδιαφέρεται περισσότερο γιὰ τὴν εὐτυχία τῶν ἀγα-
πῶν της παρά γιὰ τὴ δική της, δὲν ἄφησε νὰ ὑπονο-
οἱ φίλοι τῆς τὴν ὀλῆπι ποὺ αἰσθανόνταν ἐξασκολοῦνται
παραμένη σ' αὐτὸ τὸ μέγαρο. (Στὸ προσεχές τὸ

ΕΚΛΕΚΤΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΡΟΜΠΕΡΤΟ ΜΠΡΑΚΚΟ

ΣΤΗΝ ΤΥΧΗ!

Ἐκεῖνη τὴν ἡμέρα, ὁ Ἑρ-
ρίκος συμπλήρωνε τὰ τριαν-
ταεφτά του χρόνια. Καὶ τὴν ἡ-
μέρα ἐκεῖνη ἀκριβῶς εἶχε θά-
λει διορία στὸν ἑαυτό του,
γιὰ ν' ἀπαλλαγῇ τῆς μιάς ἀ-
πὸ τὶς τρεῖς φιλενάδες του.

— Ὅταν θὰ γίνω τριανταε-
φτά χρονῶν, εἶχε πῇ, θὰ εἶναι κάπως γελοῖο νὰ εἶμαι τρι-
πλά ἐρωτευμένος κι' ἐξ ἄλλου δὲν θάναί τιμὸν πρᾶγμα νὰ
διαπρῶ τρεῖς γυναῖκες. Τὸ πολὺ-πολὺ θὰ κρατήσω τὶς δύο
ἀπὸ τὶς φιλές μου. Καὶ τόσο τὸ καλλίτερον γιὰ καθεμιά
ἀπ' αὐτὲς. Αὐτὸ ποὺ προσφέρω τώρα, ἀπὸ τὴν καρδιά μου,
ἀπὸ τὸν ἑαυτό μου, ἀπὸ τὰ νεῦρα μου, στὴν τρίτη σ' αὐτὴν
ποὺ θὰ ξεφορτωθῶ, θὰ διαμοιρασθῇ σὲ ἴσα μέρη στίς ἄλ-
λες δύο καὶ θ' αὐξήσῃ τὶς χαρὲς των. Εἶναι ἀνάγκη ὅμως
νὰ θυσιάσῃ ἡ μιά ἀπὸ τὶς τρεῖς. Στὴν ἡλικία τῶν τριαν-
ταεφτά χρόνων, ἡ ἐρωτικὴ φλόγα ἀρχίζει νὰ ἐλαττώνεται,
εἶται ποὺ τὸ νὰ μοιραζῇ κανεὶς τὴν ἀγάπην του σὲ πολλὰς
γυναῖκες, εἶναι ἐνὰ θαρὺ σφάλμα. Καλλίτερα ἀξίζει νάχη
κανεὶς δύο φιλενάδες, παρὰ...

Ἐκανε μὲ τὸ μυαλό του ὅλους αὐτοὺς τοὺς ὑπολογι-
σμούς, μὰ δὲν εἶχε καθόλου τὸ θάρρος νὰ προπαρασκευά-
σῃ τὸ ἔδαφος γιὰ τὸ διώξιμό τῆς μιάς ἀπὸ τὶς τρεῖς. Τοῦ
φαίνονταν πῶς ἡ ἱστορία αὐτὴ θάρχόταν ν' ἀναποδογυρίσῃ
τὶς συνήθειές του, νὰ ταραξῇ τὴ ζωὴν του, θγάζοντάς τον
ἀπὸ τὴν ἡρεμὴ εὐτυχία ποὺ εἶχε συνῆθει ν' ἀπολαμβάνῃ.

Κ' ὕστερα, συθωμετρῶντας τὰ αἰσθηματὰ του καὶ ζυγιά-
ζοντας μέσα του τὰ μειονεκτήματα καὶ τὰ προτερήματα
κάθε μιάς ἀπὸ τὶς φιλενάδες του, γιὰ νὰ κἀν τὴν ἐκλογὴν
αὐτῆς ποὺ ἔπρεπε ν' ἀπομακρυνθῇ, ἔβλεπε πῶς τὸ πρό-
βλημα περιπλεκτόταν περισσότερο καὶ ἡ λύσις γινόταν ἀκό-
μα πῶς πολὺ σκληρὴ καὶ δύσκολη.

Σκεπτόταν, λόγου χάριν, πῶς ἡ Ἐλενα, πρόδιδο γιὰ
τὸ κατῆρι τὸ δικό του, ἕναν σύζυγο ὠραῖο, κομψό, εὐγε-
νικό καὶ πλούσιο. Κι' αὐτὸς ὁ σύζυγος ἦταν, χωρὶς καμ-
μὴν ἀμφιβολία, ὁ μοναδικὸς προκάτοχος μέσα στὴν καρδιά
τῆς ὠραίας αὐτῆς κυρίας, ποὺ δὲν εἶχε ἀποκτήσει ποτὲ,
μεχρὶ τότε, ἕναν φίλο. Πραγματικὰ, ὅλοι εἶχανε μείνει κα-
τάπληκτοι, ἔξροντας τὴν ἀμεμπτὴ διαγωγή τῆς Ἐλενας,
ὅταν ὁ μαρκήσιος ντὲ λὰ Βαλέτ, ἕνας κομψὸς ἀξιωματικὸς
τοῦ ναυτικοῦ, ἀνθρώπος ποὺ δὲν ὑπορούσε καμμιὰ γυναῖ-
κα νὰ τοῦ ἀντιστάσῃ, εἶχε σκοτωθῇ γιὰ κείνην. Ἡ κακὴς
γλῶσσος ἔλεγαν πῶς εἶχε σκοτωθῇ, γιὰτὶ ἀποκρούσθηκε
ἀπὸ τὴν Ἐλενα...

Στὸν Ἑρρίκο ὅμως, καὶ μονάχα σὲ κείνον, ἡ Ἐλενα, ὅ-
στερα ἀπὸ ἕναν ὁλόκληρο χρόνον πολιορκίας καὶ διαταγ-
μῶν, εἶχεν ὑποκύψει. Ἡ φήμῃ τῆς σάν πιστῆς συζύγου καὶ
μεγάλῃς περήφανης κυρίας, τὴν εἶχε κάνει νὰ παίρῃ χί-
λιες-δύο προφυλάξεις, γιὰ νὰ φυλάξῃ τὸ μυστικὸ τῶν σχέ-
σεών τους καὶ ν' ἀπομακρύνῃ κάθε ὑπόψιν τοῦ κόσμου.

Μὰ τί γλύκα ἔ-
κλεινε αὐτὸ τὸ μυσ-
τήριον! Τὰ φιλὰ αὐ-
τῆς τῆς εὐπόλητης
γυναίκας, αὐτῆς τῆς
πιστῆς συζύγου, εἶ-
χανε μιά ἰδιαίτερη ἀ-
ξία γιὰ τὸν Ἑρρίκο.
Ἦναι εἰδικὸ καὶ σπά-
νιο ἄσωμα, ποὺ τοῦ
μεθοῦσε τὴν ψυχὴν.
Κ' ὕστερα τί θεία ἡ-
δονὴ ἔνοιωθε, ὅταν,
θλῆποντας τὴν κό-
μην σ' Ἐλενα ντὲ
Ζάντ, Ἄντζελο νὰ
μπαῖν σ' ἕνα σαλὸ-
ν ἡ σὲ μιά σάλλα
θεάτρου, περήφανη
καὶ μεγαλοπρεπῆς
κι' ἕνα φωτεινὸ στε-
φανὶ γύρω ἀπὸ τὸ
μέτωπο, μπορούσῃ

νὰ σκεφτῇ:

Ἀὐτὴ ἡ θαυμάσια γυναῖκα,
ποὺ ὅλος ὁ κόσμος τὴ λα-
τρεῖ, ποὺ τὴ σέβονται ὅ-
λοι, μὰ κανεὶς δὲν τολμᾷ νὰ
τὴν ἐπιθυμῇ, ἀνήκει ἀπο-
κλειστικὰ σὲ μένα καὶ ἴσως
..λίγο καὶ στὸν σύζυγό της...

Ὡ!... Νὰ ἀπαλλαγῇ ἀπὸ μιά τέτοια γυναῖκα, ἀπὸ ἕνα
τέτοιο σπάνιον εἶδημα, ποὺ τοῦ χάριζε τόσην εὐτυχία, ἦταν
νέ, δίχως ἄλλο, μιά θυσία ἀνυπόφορη!...

Ὑστερα, ὁ Ἑρρίκος ἀναθυμῶταν τὴν παράδοξον καὶ
συγκινητικὴν ἱστορία τῶν σχέσεών του μὲ τὴ μικρούλα Να-
νέττα. Συθωμετροῦσε τὴν ψυχὴ αὐτῆς τῆς μικρούλας, ποὺ
μόλις ἦταν εἴκοσι χρόνων κι' ὅμως εἶχε τὴ διάπλασιν καὶ
τὰ χαρίσματα μιάς ὠριμῆς γυναίκας καὶ μεθοῦσε τὴν ἀ-
νάμνησιν τῶν ἡδονῶν ποὺ τοῦ χάριζε.

Μονάχη τῆς εἶχε ζητήσῃ νὰ τὸν γνωρίσῃ. Παρουσιάσθη-
κε μιά μέρα στὴν ἔξοδο τοῦ «Κλουμπ», συνοδευόμενη ἀπὸ
τὴ θεία τῆς Φραντζέσκα καὶ τοῦ εἶχε ζητήσῃ νὰ τὴ συστή-
σῃ στὸν ἱμπρεσσάριο τοῦ θεάτρου Σάν Κάρλο, μὲ τὸν ὁποῖο
ὁ Ἑρρίκος συνδεόταν στενά: «Θέλω νὰ γίνω ἡθοποιός»,
τοῦ εἶχε πῇ. Καὶ κείνος: «Μὰ εἰσαστε πολὺ μικρούλα!»
τῆς ἀποκρίθηκε. Ἐκεῖνη ὅμως ἐπέμενε: «Δὲ μὲ γελᾷς,
θέλω νὰ δοκιμάσω», εἶπε.

Αὐτὸ ἦταν μιά πρόφασι. Ἡ ἴδια τοῦ τὸ ὁμολόγησεν ἄρ-
γότερα, ἀφήνοντάς τον νὰ καταλάβῃ πῶς ἦταν πρελλὴ γι'
αὐτόν. Γιατί ; Δὲν ἤξερε νὰ τὸ ἐξηγήσῃ οὔτε ἡ ἴδια. Τὸν
εἶχε δὴ καὶ τὸν ἤξερε μὲ τ' ὄνομά του, ἀπὸ τὴν παιδικὴ τῆς
ἡλικία. Ἀργότερα, ἀκούγοντας νὰ μιλοῦνε γι' αὐτόν, σάν
γιὰ ἕναν ἐπικίνδυνον κατακτῇ τῶν γυναικῶν, ἔνοιωσε μιά
ἀκατανίκητη δύναμιν νὰ τὴν σπρώχνῃ πρὸς αὐτόν.

— Θὰ γίνω δική του, θὰ γίνω δική του! Εἶναι μοιραῖο!
Πρέπει νὰ γίνω δική του!... ἔλεγε ὁλοένα προτοῦ νὰ τὸν
γνωρίσῃ.

Αὐτὴ ἡ μικρούλα ἀποτελοῦσε γιὰ τὸν Ἑρρίκο ἕναν τρυ-
φερό καὶ πολυτίμητο θησαυρό, ποὺ δὲν θὰ μπορούσε ποτὲ νὰ
τὸν ἀποχωρισθῇ μὲ τὴ θέλησιν του. Αὐτὴ ἡ γλυκεῖα καὶ γε-
μάτη πάθος φιλενάδα δὲν τοῦ προσένοῦσε καμμιὰ στενο-
χώρια, μὰ ἀπεναντίας τοῦ χάριζε μιά εὐτυχία ἥρεμην κι' ἀ-
πλή. Ἡ ἴδια ἦταν πολὺ εὐτυχισμένη, ποὺ τοῦ εἶχε πῇ πῶς
τὸν ἀγαπᾷ καὶ ἀρκιόταν νὰ πηγαίνῃ μιά ἡ δύο φορές τὴν
ἐβδομάδα στὴ σοφίτα τοῦ φτωχικοῦ σπιτιοῦ ποὺ ἔμενε, νὰ
τὴν ὀλέπῃ, ἐνῶ ἡ καλὴ γρηὶ θεία τῆς, τρέμοντας μὴ τῆς
πέσῃ ἄρρωστη καὶ μὴ ἔχοντας τὸ θάρρος νὰ τὴν μαλλῶ-
σῃ ἡ νὰ τὴν ἐμποδίσῃ, προτιμοῦσε νὰ κλείνῃ τὰ μάτια καὶ
νὰ πηγαίνῃ νὰ κοιμᾷται ἀπὸ νύκτι.

Γιὰ κείνον ἦταν κατὰ ἐντελὸς καινούργιον. Ἐνοιωθε μιά
ἀπλή χαρά, καθὼς ἀνέβαινε τὴ στενὴ σκάλα γιὰ νὰ θρῆθῃ
στὸ μικρὸ δωμάτιο τῆς Νανέττας, τὸ φωτισμένο θαμπὰ
μὲ μιά λαμπίτσα πετρελαίου, κάτω ἀπὸ μιά εἰκόνα τῆς Περ-
ναντίας! Πῶς χρεὶ
ἐκρυβε ἡ μικρούλα
αὐτὴ μὲ τὰ κατὰ-
μαυρά μαλλιά, ἡ κα-
κοντυμένη μὲ τὰ μά-
τια τῆς γεμάτα πᾶ-
θος, ἔτοιμη κάθε φο-
ρὰ νὰ τοῦ βοηθῇ μὲ
νέα θέρμη, μὲ και-
νούργια λαγνύρα!

Ὁ Ἑρρίκος, κρα-
τώντας τὴν στὴν ἀγ-
καλιά του, τῆς φε-
ρότανε σνεδὸν πα-
τρικά, συμβουλευόν-
τάς τὴν, ἀνάμεσα ἀ-
πὸ δύο φίλα, νὰ εἰ-
νι προσεγγίσῃ γιὰ
τὸ μέλλον καὶ νὰ ἀ-
νὰ συγκρατῇ τῆς
ἐκπαιδεῖ τῆς θερμῆς
ἰδιοσυγκρασίας τῆς.
Ἐφευγε ἀπὸ τῆς

μικρή σοφίτα, με τὰ ρούχα του τσαλακωμένα, αναστατωμένος, με τὰ χέλια λίγο κουρασμένα, με τὰ νεύρα τσακισμένα, σαν να πέρασε μια ολόκληρη νύχτα άνοιων, αλλά γεμάτος έρωτα γι' αυτή τή μικρή τρελλή μικρούλα, τήν τόσο ζωήρη, αλλά και τόσο ημερη.

Η άξια αυτής τής φιλενάδας, τής τόσο διαφορετικής απ' όλες τις άλλες, ήτανε πραγματικά ανεκτίμητη. Έπρεπε ή να τήν κρατήσει ή να τήν πάρει απόφασι πώς δεν θά ξαναποχτούσε ποτέ μια παρόμοια φιλενάδα.

Μά ο Έρρίκος δεν θ' αποφάσιζε ποτέ να εγκαταλείψει με τή θέλησί του, και τήν τρίτη του φίλη, τήν Λύντια, πού τή διατηρούσαν ένας πλούσιος τραπεζίτης. Ο τραπεζίτης ήτανε γιά τήν Λύντια ο φίλος πού τή συντηρούσε, ενώ ο Έρρίκος ήταν ο φίλος τής καρδιάς. Στη Λύντια ο Έρρίκος δεν εύρισκε τήν θερμότητα ενός ποιητικού έρωτα, μά στά έμπειρα χάρδια αυτής τής γυναίκας ένοιωθε μια εύχαριστησι, πού καμιά άλλη δεν μπορούσε να τού προσφέρει.

Ο δεσμός του με τή Λύντια δεν ήτανε, βέβαια, ένας έρωτας, μά ο άποχωρισμός αυτής τής γυναίκας θά δυσχεραστούσε πολύ τόν Έρρίκο. Έτσι, τήν ημέρα πού είχε ορίσει ο ίδιος, γιά ν' άποφασίση ποιάν από τις τρεις φίλες του θά θυσιάσει, ακώηκεν άκεφος και στενοχωρημένος, μη ξέροντας τί να κάνει.

Μια στιγμή σκέφτηκε ν' αφήση τὰ πράγματα ν' ακολουθήσουν τόν δρόμο τους, μέχρις ότου τὸ μέλλον θάφερνε τή μοιραία λύσι. Μά όχι, όχι! Είχε σκεφτή καλά τὸ πράγμα και είχε πάρει πειά τήν άποφασί του: Τρεις φιλενάδες στην ηλικία τών τριανταεπτά χρόνων, είνε κάτι τρομερό, άκατανόητο, επικίνδυνο!...

Πώς θάδρισκε, λοιπόν, μια λύσι; Ποιά θά θυσιάσει από τις τρεις; Ο χειρότερος δεν περιμένει να προχωρήση τὸ κακό, μά κάνει άμέσως τήν έγχειρήσι του. Έκείνη τή μοιραία ημέρα, τήν ώρισμένη από τὸ ένστικτό του ή από τήν τύχη, έπρεπε κι' αυτός ν' άποφασίση να κάνει τήν επιβαλλομένη θυσία...

Συγκεντρώνοντας τις σκέψεις του, έκανε τὸν αίσθηματικό, τὸν κοινωνικό και τὸν έρωτικό άπολογισμό τών τριών έρώτων του, συγκρίνοντάς τους μεταξύ των και πηγαίνοντάς νευριασμένους στο γραφείο του, όταν ξαφνικά, καθώς είχε τήν έντύπωσι πώς ή τρεις φίλες του ήταν εκεί μπροστά του, περιμένοντας με άγωνία τί θ' άποφάσιζε, μια ιδέα τού ήρθε στο μυαλό και φώναξεν άνακουφισμένος: — Καλά, λοιπόν! Η τύχη θ' άποφασίση!

Δεν περίμενε περισσότερο, μά έκοψε, με μεγάλη θιασύνη, σε τρία ίσα μέρη ένα άσπρο χαρτί και σε καθένα κομμάτι έγραψε ένα από τὰ τρία δνόματα: Έλενα, Νανέττα, Λύντια. Υστερα τὰ τύλιξε σε κλήρους και τούς έριξε σ' ένα κουτί, άνακατεύοντάς τους.

Στάθηκε μια στιγμή, κλείνοντας τὰ μάτια του. Η καρδιά του χτυπούσε δυνατά. Άνέπνεε με δυσκολία από τήν άγωνία. Ποτέ μέχρι τότε δεν είχε ζήσει τόσο άγωνιώδεις στιγμές. Σε λίγο, άπλωσε τρέμοντας τὸ χέρι του στο κουτί και τράβηξεν έναν κλήρο.

Τὸν ξετύλιξε και διάβασε τ' όνομα πού έγραφε: «Νανέττα».

Η συγκίνησι πού ένοιωσε ήτανε πολύ όδυνηρή. Μά σε λίγο παρηγορήθηκε με τήν ιδέα, πώς ή τύχη είχε καλά διαλέξει: «Φτωχή Νανέττα!», συλλογίστηκε. Καλλίτερα και γι' αυτήν πού ήρθαν έτσι τὰ πράγματα. Τί διάβολο! Ήτανε μια καθαρή τρέλλα. Κι' εγώ, διατηρώντας μια τέτοια φίλη, δεν έκανα καθόλου καλά!...

Η άπόφασι τής τύχης είχαν επιδράσει και στα αίσθηματά του κι' έτσι δεν μελαγχολούσε καθόλου γι' αυτήν τήν εγκατάλειψι, μήτε σκεφτότανε τή λύπη πού θά προξενούσε στην μικρούλα.

Αυτή εξ άλλου, δεν είχε ποτέ μεγάλη φαντασία και δ-

φείλε να προθέψη πώς μπορούσαν από τή μια μέρα στην άλλη να χωριστούν. Ο Έρρίκος θυμώταν ακόμα τὰ λόγια της:

— Σε ίκετεύω, όταν δεν θά μ' αγαπάς πειά να μὸς πής, τού έλεγε συχνά. Μην καταβάλεις προσπάθειες να νά μ' αγαπάς και μη σε νοιάζει γιά τίποτα. Μ' έκανες να γνωρίσω μια εύτυχία, πού δεν τήν είχα ποτέ έλπίσει, και είσαι ή αίτία πού δεν δυσχερατεύομαι καθόλου, γιατί θά στον κόσμο...

Καθώς άνασθαιώταν αυτά τὰ λόγια της, ο Έρρίκος συλλογίστηκε:

«Θά χωρίσουμε χωρίς μεγάλο κόπο».

Και προτίμησε να τής γράψη ένα άποχαριετιστήριο γράμμα, άσπληρό, σκληρό και λιγόλογο, διαλέγοντας από τὰ σκληρό μά και όριστικό τρόπο του χωρισμού, από τήν προσωπική έπαφή, με τὰ τελευταία γλυκόλογα και τις συνήσεις.

Έστειλε τὸ γράμμα στη Νανέττα και θυγήκε ύστερα έξω, γιά να διασκεδάση τή θλίψι του. Ήθελε να πάη να βι τή Λύντια, μά δεν μπορούσε.

Ήτανε Κυριακή, ή μέρα πού ο τραπεζίτης δεινούσε πὸ σπύτι της.

Πήγε τότε να δειπνήση στο «Κλόουν» μαζί με τόν κόμητα ντε Σάντ-Αντρέ. Μετά τὸ δείπνο, θά συναντούσαν τή κόμησσα Έλενα, γιά να πάνε διαμυζώ σ' ένα φιλανθρωπικό κοινοέργο.

— Ξέρω πώς αυτό σε πλήττει, τὸ άπεν ο κόμη, μόλις πήρε τή συγκατάθεσί του, μά δεν φταίω εγώ αν ή γυναίκα μου σε νομίζη γιά έναν φθάνθρωπο!...

Κείνη τή στιγμή ένας ύποπτος έαυρεν ένα τηλεγράφημα γιά τόν Έρρίκο πού τὸ πήρε με μια έκφρασι κουρασμένη και θαραυεστημένη. Μά μόλις τὸ άνξε και τὸ διάβασε, δεν μπόρεσε να συγκρατήση έναν μορφασμό έκπληξης και λύτης.

— Τι είναι, λοιπόν; τὸν ρώτην ο κόμης, λίγο περίεργος. Τι σου συμβαίνει;

— Κάτι, πού πολύ λίγο ενδιαφέρει, αποκρίθηκε ο Έρρίκος, μ' ένα διασημα χαμόγελο. Μοῦ συμβαίνει άπλούστατα πώς μια γυναίκα μ' εύχαριστεί γιά τήν εγκατέλειψα...

.....

Τὸ ίδιο εκείνο θράδυ, μαζήσανε τὸ πτώμα τής Νινέττας, φοιχτά παραπονημένο, από τις πλάκες τού μικροῦ στενού δρόμου, όπου ήταν τὸ σπύτι της. Η φοιχή μικρούλα είχε πέσει από τὸ παράθυρο τής σοφιτούλας της, τήν ώρα πού ή θεία της κοιμότανε κατά τή συνήθειά της, όταν πειά πείστηκε πώς ο αγαπημένος της δεν θά ξαναπήγαινε να τή δῇ...

ROBERTO BRACCO

ΠΙΚ-ΝΙΚ

ΚΑΙ ΟΛΙΓΗ ΙΣΠΑΝΙΑ

Τὸ παιχνίδι τού σκακιού, στην Ίσπανία, διαρκεί μερικά φορές τόσο πολύ, ώστε οι μανιώδες παίκτες αφήνουν τήν συνέχεια τής παρτίδας στα... παιδιά τους, ως... τελευταίους τους θέλησι!...

Η φοβερώτερη λησταιχία τής Ίσπανίας ήταν ή Κάρμεν ντι Σόλθα, ή οποία θυγήκε στο «λαρί» γιά τὰ μαυρά μάτια» τού αγαπημένου της, τόν όποιο... σκότωσε, έπειτα τήν είχε άπατήσει με μια άλλη. Τὸ περίεργο σχετικώς είναι, ότι ή αίματοβαμμένη Κάρμεν ήταν άπόφοιτος μιας σχολής Καλογραιών.

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

Η ΖΩΗ ΤΟΥ ΚΑΡΟΛΟΥ ΜΠΩΝΤΕΛΑΙΡ

(Συνέχεια από τὸ προηγούμενο)

ΝΩ ή ύπηρέτριες, μέσα στα σιδεντρα, έφείναν τις κόμπες με τὸ κρασί, ο ποιητής άπολάμβανε όσο καλλίτερα μπόρουσε τή γλυκύτητα τής ώρας, τήν εύθυμία τού τούπου, άφού αυτές ή διακοπές ήταν ή τελευταίες πού παραχωρούσε στον έαυτό του. Μπορούσε λοιπόν να έπωφεληθῇ χωρίς τύφι. Τις μικρές αυτές άσώτειες τού θά τις διαδεχόντουσαν άλλες μεγάλες άληθινές.

η άσώτειες τής καταθλιπτικής εργασίας. Αυτό μονάχα ο ίδιος τὸ ήξερε. Οι συντροφοί του όρτε τὸ ύποψιαζόντουσαν καθόλου. Αυτοί ήταν τεμπέληδες, δυνατόι προπάντων στα λόγια: «Έκάναν μονάχα σχέδια, κι' έπρεπε να τους θάληη κανείς με έπαικεια».

Μά ο Πραρόν και ο Λά Βαθασσέρ, οι δυο φίλοι του πού τούσε είχε ξαναβρῇ, οι δυο στενοί φίλοι του τού παρελθόντος, τού μακρινού καιρού τού οικτροφείου Μπαγιού, πρὸ τριών χρόνων. Ο Αύγουστος Ντοζόν ένώθηκε μαζί τους, προερχόμενος από τήν πατρίδα του 'Αργκόν, γιά να κατακτήση τὸ Παρίσι, και ο 'Ιούλιος Μπουισσόν, κυριευμένος από τήν ίδια φλόγα.

Όλοι, ποιηταί, «ρμαδόροι» όπως έτιλοφορούντο μόνι τους... Η «Νορμανδική σχολή» ήταν συμπληρωμένη, αν και σ' αυτήν δεν ύπήρχαν παρά δύο Νορμανδοί. Μά έφταναν γιά να δικαιολογήσουν τὸ όνομά της.

Ο Μπωντελαίρ διατηρούσε τήν ανεξαρτησία του. Συμπαθούσε τόν κύκλο, μά δεν είχε προσχωρήσει σ' αυτόν. Ονειροπολούσε, με τὸ θλέμμα χαμένο πέρα απ' τήν κοιλάδα τού Μπιέρ, πρὸς τὸ μέρος τού Άλφροβίλ.

Σε ποιά χαμογελοῦσε μ' αυτό τὸ αίνιγματικό χαμόγελο; Στην τεραστιά προσπάθεια πού τὸν περιμενε. Όλόγυρά του, ή συγκέντρωσις ήταν γεμάτη κέφι, πότε άγριο, πότε ένθουσιώδες μέχρι παραληρήματος.

Τή νύχτα ή συντροφία ξαναγύριζε, άπαγγέλλοντας. Ο Μπωντελαίρ λίγο, κουρασμένος, συλλογίζόταν: «Νά μια μέρα χαμένη, μά αύριο θά δουλέψω».

Τήν άλλη μέρα, θυμώταν έξαφνα ότι είχε δώσει ραντεβού με τὸ ράφτι του. Άδυνατον να μὴ πάη. Είχε άπόλυτη ανάγκη από ένα φράκο.

Τὸ ήθελε έφαρμοστό και άνετο. Τὸ γιλέκο από κασμίρι μαύρο, σύμφωνο με τὸ σχέδιό πού είχε κάνει ο ίδιος. Τὸ πατελόνι από λεπτό ύφασμα, όχι κολλητό, αρκετά φαρδύ.

Αυτό είναι τὸ κοστούμι πού σχεδίασε ο ίδιος, μελετημένο σ' όλες του τις λεπτομέρειες, γιατί οί κόπται ήταν, κατά τή γνώμη του, άπλοί έκτελεσταί, χωρίς καμιά έπινοητικότητα. Αυτό τὸ κοστούμι πού κάνει γιά όλες τις ημέρες και γιά όλες τις εποχές, Η κάλτσες μόνο και τὰ παπούτσια αλλάζουν: παπούτσια με κορδόνια και μαύρες κάλτσες τὸ χειμώνα, σκαρπίνια και άσπρες τὸ καλοκαίρι. Αυτό είν' όλο.

Τὸ σύνολο είναι λίγο μοντέρνο, έχει λίγο δανδισμό, μά ο Μπωντελαίρ, όπως κι' ο Μυσσέ, πού ήτανε τότε τριάντα δυο χρόνια, είχε μοντέλλο τὸ ίδιο μοντέλλο με τόν Βύρωνα: τὸν περίφημο Άγγλο δανδή, τὸ Μπρούμμελ.

Όσο γιά τὸ καπέλλο θά είναι «ύψηλό» βέβαια. Μά «ύψηλό» είναι μια λέξι πολύ πληγή και δεν τὰ λέει όλοι. Τὸ καπέλλο λοιπόν θά είναι πολύ μελετημένο. Ναι, και πρέπει γι' αυτό ο Μπωντελαίρ σήμερα, αν αύριο ή συνεννόησις με τὸ ράφτι του παραταθούν ως τὸ θράδυ, — καλλίτερα αύριο, είναι προτιμότερο! — πρέπει να περάση από τὸν περίφημο πιλοποιό Ζιθέρν, στην δδὸ Σαιντ-Αντρέ ντεζ-Άρ (τὴ γειτονία τής παιδικῆς τού ηλικίας, τὴ γειτονία τής εύτυχίας). Θά ύποβάλῃ στον καπέλλο ένα σκίτσό καπέλλου κατωμένο με τὸ χέρι του. Ο Ζιθέρν θά κατα-

λάθῃ και θά τού φτιάση ό,τι θέλει, γιατί είν' έξυπνος. Ο Εύγένιος Ντελακρουά και ο Θεόφιλος Γκωτιέ παρ'άγγέλνουν καπέλλα σ' αυτόν.

Τήν ημέρα τήν άφιερωμένη στο καπέλλο, ο ποιητής συλλογίζεται ότι πρέπει να πάη να πῇ μια καλησπέρα στο Θεόδωρο Μπανβίλ, πού κάθεται εκεί κοντά. Οι δυο ποιηταί γνωρίστηκαν στο σπίτι τού Λουί Μενάρ, τόν παλιό συμμαθητή τού Μπωντελαίρ στο Λύκειο τού Άουδοβίκου—τὸ Μεγάλο».

Περίεργος τύπος κι' αυτός ο Μενάρ! Μπήκε στην «Ε-κόλ Νορμάλ» (τὸ Πανεπιστήμιο τών Πανεπιστημίων τής Γαλλίας), μά έφυγε έπειτ' από δυο μήνες. Τώρα μέσα στη «σοφίτα» του γράφει κι' αυτός στίχους. Προετοιμάζει μια τραγωδία, τόν «Άπελευθερωμένο Προμηθέα». Είναι έλλη-νιστῆς μανιώδης, μά συγχρόνως, άλχημιστῆς και κυνηγός έρπετων. Έχει στο σπίτι του ένα ντουλάπι, πού όταν τανόλγουν, θγάζει φριχτή θρώμα: είναι γεμάτο μπουκάλια, όπου, πλέουν, μέσα σε αλκοόλ, έχιδνες και σαύρες! Είναι τὰ θηράματα πού ο Μενάρ έχει φέρει από τις κυνηγετικές του έκδρομές στο δάσος τού Φονταινεμπλώ και πού τού χρησιμεύουν γιά τὰ πειράματά του.

Μά ο Μενάρ, και ο Μπανβίλ, είναι άλλου είδους άνθρωποι από τόν Πραρόν και τόν Λά Βαθασσέρ. Οι τελευταίοι είναι πραγματικά πολύ άπλοϊκοί. Ο Μπωντελαίρ άρχίζει να κουράζεται απ' αυτούς. Από τὸ γλέντι πού έκαναν τις άλλες μαζί στο Μύλο τού Μονσουρι, διατηρεί μια άνάμνησι γελοία, και τού φαίνεται ότι κοντά τους χάνει τόν καιρό του.

Αντί ή «Νορμανδική Σχολή»! Άς ζήση ή ός «πθανή» στο έξῆς χωρίς τόν Μπωντελαίρ! Έκανε πολύ καλά να πάη άπόψε στο Μπανβίλ, Έτσι θ' άποφύγη τούς «Νορμανδούς».

Βέβαια, ενώ άνεβαίνει τή σκάλα, περνάει πάλι μπροστά στα μάτια του ή εικόνα τού άσπρου χαρτιού, πού τόν περιμένει εκεί κάτω στο γραφείο του... Άνοιγει μάλιστα συζητήσι με τόν έαυτό του, τόν επιπλήττει, έτοιμάζεται να γυρίση σπύτι του... μά, τί δυστύχημα, έξαφνα θάλει ότι έχει χτυπήσει κιόλας τὸ κουδούνι τού Μπανβίλ και τόν Μπανβίλ τόν ίδιο να τού άνοίγη.

Ο Μπωντελαίρ είναι νεώτατος, μά ο Μπανβίλ είναι άκόμα πιο νέος: δυο χρόνια μικρότερος από τόν Μπωντελαίρ, δεκαενέα μόλις χρόνων. Πρὸ λίγου καιρού έβαλε τις «Καρυάτιδες», τὸ πρώτο βιβλίο του, με στίχους, και τὸ πρώτο αυτό βιβλίο είχε κιόλας μεγάλη επιτυχία. Ο Μπωντελαίρ έλεγε άργότερα γιά τόν Μπανβίλ πώς ήταν ο ποιητής τών εύτυχισμένων ώρών. Ίσως, λέγοντάς τὸ αυτό, ήθελε να ύπανοήση πώς ο ίδιος ήταν τὸ αντίθετο τού φίλου του, ο ποιητής τής δυστυχίας. Ο Μπωντελαίρ ύμνησε στο Μπανβίλ περισσότερα απ' όλα τή γνώσι τής ποιητικής τεχνικής. Μά ή γνώσι όμως αυτή ήταν και στον Μπωντελαίρ εξ ίσου μεγάλη. Τί διαφορά όμως μεταξύ τών δυο τεχνικών! Ο πρώτος στιχουργούσε εύκολα, ενώ ή στιχουργία τού δευτέρου ήταν άποτελεσμα μακρούς μελέτης, κατάλληλες ύπομονετικές άναζητήσεις, αν και δεν φαίνεται κανένα ίχνος προσπάθειας σ' αυτή.

Αί πόσο πλούσια είναι σε σημασίες ή αντίθεσι τών δυο ποιητῶν, πού βρίσκονται εκεί, ο ένας απέναντι στον άλλο. Ο Μπανβίλ δεν είναι άκόμα παρά ένα παιδί, μά τέτοιο θά παραμείνη πάντοτε, άφελής και έμπνευσμένος! Συγχρόνως, είναι είδος άδωρο μυθομανούς, άνίκανος να δῇ τήν πραγματικότητα έτσι όπως είναι. Ενώ ο άλλος είναι έντελώς τὸ αντίθετο: ένα παιδί άκόμα στην ηλικία, ίσως, μά ώριμασμένο κιόλας κατά μέγα μέρος σαν μερικούς καρπούς πού διαζόνται, λυπημένο κιόλας άγνωστό από ποιά ψυχική πείρα δική του, γρασμένο κιόλας! Και τήν πραγματικότητα, αυτός, ο Μπωντελαίρ θά τήν γνωρίση και θα τή δώσῃ έτσι ώστε ν' αφήση να φανῇ όλος ο μικρός χυμός της.

Η αντίθεσις τών δυο πεπρωμένων είναι χτυπητή, από εκείνη τή στιγμή κιόλας από τή στιγμή πού ο Μπανβίλ συναντά τόν Μπωντελαίρ στην κ. Μπανβίλ, τή μητέρα του.

(Ακολουθεί)

ΕΥΘΥΜΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟ ΣΥΖΥΓΙΚΟ ΓΡΑΜΜΟΦΩΝΟ

Ο φίλος μου Πιέρ Μπρασάαρ είναι ο πιο έκκεντρικός κι' ο πιο πρωτότυπος άνθρωπος του κόσμου. 'Επί πλέον είναι κι' εφευρέτης. Προσέξτε λιγάκι : έχει ανακαλύψει το συζυγικό γραμμόφωνο !

Ο Μπρασάαρ είχε μια νόστιμη και ήσυχη γυναίκα. Μα τη χάλασε. 'Ο άνθρωπος αυτός ένοιωσε την ακατανίκητη ανάγκη να μαλώνει κάθε πρωί μαζί της. 'Από αφορμές ; Εύρισκε ένα σωρό ! Τις πιο άσημαντες, τις πιο άπιστευτες, τις πιο γελοίες. 'Ο καυγάς ωστόσο γινόταν μ' ένα μεγάλο σαματά. 'Ετσι, δεν άργησε να κολλήσει αυτή τη μανία κ' η γυναίκα του. Κι' από άρνάκι έγινε αληθινή στρίγγλα, μέγαιρα ! Κ' οι δυο τους λοιπόν δεν μπορούσαν πια να ζήσουν δίχως να σκυλοφαγωθούν. Καυγά στον καυγά, κάθε ημέρα. 'Επειτα, όλες τις άλλες ώρες ήταν ήσυχοι, γλυκομίλητοι, αγαπημένοι.

Πώς μπορεί κανείς να εξηγήσει αυτή την άρρώστεια ; Τι να σάς πω ; 'Εμένα μου φαίνεται ότι όλα αυτά έχουν σέση με τις τοξίνες που δηλητηριάζουν το αίμα και που πρέπει με κάθε τρόπο να βγούν από τον οργανισμό, μόλις κανείς σηκωθεί από το κρεβάτι του. Μόλις βγούν η τοξίνες, οι δυο σύζυγοι ξαναγίνονται τρυφεροί σαν δυο έρωτευμένα πιτσιουλάκια. 'Η αταξιοδξία παίρνει άμέσως τη θέση των φρικτών δηλητηρίων κ' οι σύζυγοι τότε τὰ βλέπουν όλα ρόδινα.

Μα για να αποκτήσουν αυτή τη θεσιαιότητα έπρεπε κάθε πρωί να μαλώσουν.

Πώς σάς φαίνεται αυτή η θεωρία μου για τις τοξίνες ; Δεν βρίσκετε ότι δίνει τη μόνη πειστική εξήγηση σ' αυτό το παθολογικό φαινόμενο του πρωινού καυγά ;

— Ένα πρωί λοιπόν είδα τον Πιέρ Μπρασάαρ να έρχεται προς το μέρος μου μ' ένα σκυθρωπό, πένθιμο ύφος, ενώ συνήθως είναι ευθυμώτατος.

— Τι μούτρα είναι αυτό ; τον ρώτησα, κατάπληκτος.

— 'Αλήθεια, κι' εγώ δεν ξέρω τι έχω !... μου απάντησε με μια υπόκωφη φωνή. Μα, άσφαλώς, δεν μπορεί, κάτι θα έχω !.

— Για προσπάθησε να θυμηθής !...

— 'Εσπασα το κεφάλι μου, φίλε μου, μα δεν θρήκα τίποτε.

— Είναι δυνατόν ; Πώς πάει ο γάμος σου ;

— Λαμπρά ! Θαυμάσια !

— Τι κάνει η γυναίκα σου ; 'Εχω καιρό να τη δω...

Είδατε ποτέ σας έναν άνθρωπο να χλωμιάζει ξαφνικά και να χτυπά το μέτωπό του με το χέρι του ; 'Ο Μπρασάαρ είχε αναστατωθή τόσο πολύ, που μ' έκανε να τρομάξω.

— Τι έχεις ; Έκανα. Μήπως έχασες το πορτοφόλι σου ;

— 'Όχι... 'Όχι... Συγγνώμην... Θά σου πω ! Θά σου εξηγήσω !

Κι' έτρεξε σ' ένα ταξί, έδωσε τη διεύθυνση του σπιτιού του στο σωφέρ και χάθηκε στο δρόμο.

— 'Υστερ' από ένα μήνα, τον ξαναείδα πάλι ένα πρωί.

— Σου ζητώ συγγνώμην... μου είπε χαμογελώντας. Σ' άφησα εκείνο το πρωί κάπως άποτομα. Μ' είχες ρωτήσει τι είχα... 'Ούτε κι' εγώ δεν το ήξερα. Κι' όμως δεν αισθανόμουν καλά. 'Αξάφνα, ανέφερες τη γυναίκα μου ! 'Αμέσως κατάλαβα τί είχα !... Φαντάσου, εκείνο το πρωί είχα ξεχάσει να της κάνω το συνηθισμένο καυγαδάκι ! Είχα όγει διαστικά κ' η γυναίκα μου κοιμώταν άκόμη. Γι' αυτό λοιπόν έτρεξα στο σπίτι, για να της κάνω τον καυγά !...

— Μα με ποιά πρόφασι ;

— 'Εμείς πια δεν έχουμε ανάγκη από προφάσεις. Τις καταργήσαμε !

— Μα άλλα λόγια, ο καυγάς εξοπάει μόνος του ;

ΤΟΥ ΤΡΙΣΤΑΝ ΜΠΕΡΝΑΡ

— 'Ακριβώς !

— Μα πώς αρχίζετε ; Πρέπει ν' αρχίσετε με κάποια λέξη. Τι της είπατε παραδείγματος χάριν, εκείνο το πρωί που γύρισες στο σπίτι σου ;

— Της είπα : «'Ε, θέβαια δεν πήρες χαμπάρι ότι δηγκα έξω, γιατί κοιμάσαι σαν Φώκια !

— Καταλαβαίνω... 'Η λέξη «Φώκια» την πείραξε...

— 'Ακριβώς. «'Εγώ κοιμάμαι σαν Φώκια ;» μου φώναξε «'Α ! 'Ωστε είμαι μιά Φώκια, για σένα !...»

— Φτάνει... Κατάλαβα. 'Ο καυγάς ξέσπασε άμέσως σαν θύελλα.

— 'Όπως ήθελα... 'Αλήθεια όμως, ξέρεις γιατί πέρασα σήμερα από εδώ ; Για να σε καλέσω να φάμε μαζί. 'Η γυναίκα μου σε περιμένει.

— Μά...

— Μη φοβάσαι. Δεν θα μαλώσουμε μπροστά σου.

— 'Εχετε κάνει λοιπόν το καυγαδάκι σας ;

— 'Όχι, αλλά θα δής... Καινούργια πράγματα, φίλε μου !

— Δηλαδή, τί έννοεις ;

— Νά, πρόκειται για κάποια εφεύρεση. Πρέπει μάλιστα να την καταθέσω στο ύπουργείο, για να μη μου την κλέψουν.

— Μπα ! Τά συγχαρητήριά μου ! Και τί είδους εφεύρεση είναι αυτή ;

— Ξέρεις τί είναι ένα γραμμόφωνο ;

— Διάβολε ! Κάτι ξέρω κι' εγώ...

— 'Ε, λοιπόν : φτιάξαμε ένα δίσκο. Μα την αλήθεια είναι πρώτης τάξεως ιδέα ! 'Ενα πρωί είχα έτοιμάσει ένα δίσκο, για να «τυπώσω» σ' αυτόν το τραγουδι μιας πελάτισσάς μου. Καταλαβαίνεις ; 'Η εφεύρεση έγινε τυχαία !...

— 'Όπως όλες η μεγάλες εφευρέσεις !

— 'Ακριβώς. Πρέπει επίσης να ξέρης ότι εκείνο το πρωί δεν είχαμε άκόμη μαλώσει. 'Ε, λοιπόν, το μηχανήμα ήταν έτοιμο για την «εκτύπωση», όταν εγώ άρχισα τον καυγά κι' είπα τη γυναίκα μου μαιμού ! 'Εκείνη, άγρίωσε άμέσως και με φώναξε θλάκα με περικεφαλαία, ήλιθιο και γάδαρο ! 'Επειτα, έβαλε τὰ κλάματα. 'Ο

καυγάς μας ήταν από τους πιο υποδειγματικούς. Δεν έλειψε ούτε το χαστούκι !...

— Πού το άστραψες έσύ της γυναίκας σου ;

— 'Όχι. Δεν πρόφτασα. 'Εκείνη μου το άστραψε πρώτη, τυπωθή» στο δίσκο, πήγαμε να τρελλαθούμε από τη χαρά μας !... 'Από τότε, κάθε πρωί, θάζουμε το δίσκο στο γραμμόφωνο και «μαλώνουμε», ενώ η γυναίκα μου χτενίζεται στον καθρέφτη κι' εγώ ξυρίζομαι ήσυχα-ήσυχα, άκίνητος.

— Τας τον καυγά μας ! 'Η εφεύρεση αυτή είναι καταπληκτική !... Πρέπει να έρθης στο σπίτι !...

Μπορούσα να μην πάω ; Το γεύμα ήταν εξαίρετο. Οι δυο σύζυγοι είχαν καθυστερήσει τον «καυγά τους» για μένα. Καθώμαστε λοιπόν κ' οι τρεις στο σαλόνι και κανίζαμε, όταν άρχισε να γυρίζει το γραμμόφωνο. 'Ο καυγάς ξέσπασε με μια άσυνήθη ζωρότητα. Μόλις άκουσα τα λόγια «μαιμού» και «θλάκα με περικεφαλαία» κύτταξα με την άκρη του ματιού μου τους φίλους μου... 'Ησαν πανευτυχείς ! Χαμογελούσαν ευθισμένοι σε μια άπερίγραπτη έκστασι. 'Όταν ήρθε η στιγμή του χαστουκιού, η σύζυγος χάρηψε το χέρι του Μπρασάαρ σαν να του ζητούσε συγγνώμην. 'Επειτα, όταν τελείωσαν όλα, τὰ νεύρα των συζύγων είχαν καταπραυνήθ.

ΤΡΙΣΤΑΝ ΜΠΕΡΝΑΡ

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

— Τι λόγια είν' αυτά, Μεγαλειότατε ; είπε η Νανού.

— Τέρας όπο- κρισίας ! φώναξε ο 'Ερρίκος.

— Σας παρα- αλδ, Μεγαλειό- τατε !

— Κι' εγώ που σ' αγαπούσα !

— 'Αληθι νά, μ' αγαπούσατε ;

— Καί τολμάει ν' αμφισβόλλη ή άπιστη !

— 'Α ! είπε η Νανού, ή όποια χαμογελοόσε τώρα στο σκoτάδι. Πραγματικά αμφισβόλλω.

— Τι έννοείτε ;

— 'Αγαπάτε τη σεniorita.

— Πρό δλίγου σās ώρκίστηκα το αντίθετο.

— Τότε αγαπάτε τη Μονμορανού.

— 'Α, ναί ! είπε ο βασιλεύς. Τη Μονμορανού και μου φαίνεται πώς αυτό σου το είπα άρκετά καθαρά.

— 'Αλήθεια ; ρώτησε ή πονηρή καμαριέρα.

— Αμφισβόλλεις λοιπόν άκόμα ;

— Σας πιστεύω, Μεγαλειότατε. 'Αφού είναι όμως έτσι, τί σās ενδιαφέρει ή διαγωγή μου ;

— Μα την πίστι μου ! φώναξε ο βασιλεύς, δεν καταλα- θαίνω πια τίποτε. Ξέρεις πώς ζηλεύω !

— Μα άφού δεν αγαπάτε έμένα, αλλά τη Μονμορανού, τότε γιατί ζηλεύετε ;

— 'Ο βασιλεύς έθγαλε μιά κραυγή :

— Δεν είσαι λοιπόν έσύ ή Μονμορανού ;

— 'Εγώ ; Καθόλου.

— Τότε γιατί ήρξες εδώ ;

— 'Απλούστατα, ξαναγύρισα στο δωμάτιό μου !

— 'Η Νανού ! είπε ο βασιλεύς, ο όποιος κατάλαβε έπι- τέλους.

— Νόμιζα πώς με είχατε άναγνωρίσει, ψιθύρισε ή ύπο- κρίτρια καμαριέρα.

— Πώς να σ' άναγνωρίσω μέσ' στο σκoτάδι ; Δεν σε πε- ρίμενα άλλωστε.

— 'Ω ! ώραία ! είπε η Νανού με πείσμα.

— 'Εσύ λοιπόν ήσουν κάτω στον κήπο μαζί με τον πρέ- σβυ ;

— 'Ω ! όχι...

— Τότε πώς ;

— Μα, Θεέ μου, είπε η Νανού, μου φαίνεται ότι σήμερα το πρωί...

— Τι, σήμερα το πρωί ; ρώτησε ο 'Ερρίκος της Ναθά- ρρας.

— Λοιπόν, σήμερα το πρωί δεν μου είπατε ότι θάρητε στο δωμάτιό μου ;

— Πραγματικά. Μα εγώ θρίσκομαι πρό μιας ώρας εδώ.

— Λυπάμαι που σās έκανα να περιμένετε, αλλά είχα ύ- πηρεσία στη βασιλίσσα.

— 'Ω ! 'Ω ! είπε ο βασιλεύς. Τά πράγματα μπερδεύον- ται περισσότερο.

— Τότε πώς ή Μονμορανού θρέθηκε εδώ ;

— 'Η Μονμορανού... εδώ ; Στο δωμάτιό μου ; φώναξε ή καμαριέρα, κάνοντας την κατάπληκτη.

— Καί όμως, ψιθύρισε ο βασιλεύς, τη θρήκα εδώ.

Και δηγήθηκε στη Νανού την προηγούμενη σκηνή. 'Η πονηρή καμαριέρα εκάγχασε.

— 'Ετσι λοιπόν, ρώτησε τέλος, ή Μεγαλειότης σας πε- ριμένει εδώ τη Μονμορανού ;

— Βέβαια.

— Τη Μονμορανού ή όποια εξαφανίστηκε πίσω άπ' τις λεπτοκαρυδιές μαζί με τον κύριο Γαετάνο ;

— Μάλιστα, απάντησε ο βασιλεύς, του όποιου ή ζήλεια σιγά-σιγά φούντωνε.

— Την περιμένετε πολλή ώρα ;

— 'Εναν αιώνα τώρα.

— Χμ ! ψιθύρισε ή Νανού. 'Η λεπτοκαρυδιές είναι πυ-

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΙΦΟΥΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΜΑΝΔΟΥ

ΤΟΥ ΠΟΝΣΟΝ ΝΤΕ ΤΕΡΑ'ΙΤ

— 'Ω ! έκανε ο βασιλεύς.

— Χμ ! ξαναεί- πε ή Νανού. 'Η λλόη είναι πρά- σινη...

— 'Ω ! 'Ω !

— 'Η νύχτα εί- ναι πολύ ώραία.

— Είναι ψυχρή.

— Για τους ζηλοτύ π ο υ ς ίσως, όχι όμως και για τους έ- ρωτευμένους.

— 'Ο βασιλεύς ταράχτηκε.

— Σώπα ! εί-

πε. Σώπα !

— Καί ο κ. Γαετάνο, πρόσθεσε ή Νανού, ξέρει να διη- γήται όμορφες ιστορίες.

— 'Ο βασιλεύς, ο όποιος είχε τραδηγή από το παράθυρο, πλησίασε πάλι σ' αυτό και προσήλωσε τὰ βλέμματά του στον κήπο, αλλά δεν διέκρινε τίποτε.

— 'Ο βασιλεύς άναστένανε τότε και άμέσως άναστένανε κι' ή Νανού.

— Στενάζεις ; ρώτησε ο βασιλεύς.

— Μάλιστα, Μεγαλειότατε.

— Καί γιατί στενάζεις ;

— Στενάζω, απάντησε ή πονηρή Νανού, γιατί συλλογι- ζομαι πώς έχω γίνει παιγνίδι όλών. Ναί, όλοι παίζουν μα- ζύ μου.

Το ύφος της νέας ήταν τόσο λυπημένο, ώστε ο βασιλεύς άνασκήρτησε.

— Ποιοί παίζουν μαζί σου ; ρώτησε.

— Πολλοί ! ο βασιλεύς της Ναθάρρας, π. χ., ο όποιος δίνει ραντεβού στο δωμάτιό μου στη δεσποινίδα Μονμο- ρανού.

— 'Ο βασιλεύς, άγαθος καθώς ήταν, συγκινήθηκε άπ' το ύφος της Νανού.

— Συχώρεσέ με, μικρούλα μου, της είπε.

— Σας συγχωρώ γιατί αγαπάτε την Μονμορανού !

— Μα τό ναί ! φώναξε ο 'Ερρίκος της Ναθάρρας, ίσως έχω άδικο να την αγαπώ.

— 'Ω ! Μεγαλειότατε... Τι λέτε !

— Ναί, δεν κάνω καλά που την αγαπώ, άφού αυτή τη στιγμή, θρίσκεται μέσα στις λεπτοκαρυδιές μαζί με τον κ. Γαετάνο.

— Είστε ζηλοτύπος, Μεγαλειότατε...

— Ναί... και θέλω να έκδικήθω...

— Με ποιά τρόπο, Μεγαλειότατε...

— 'Ω ! είπε ο βασιλεύς. 'Αν ήξερα ότι...

— Τι θέλετε να ξέρετε Μεγαλειότατε ;

— 'Ότι με αγαπάς λίγο ;...

— 'Η Νανού έπνιξε ένα στεναγμό.

— 'Εγώ δεν σās αγαπώ, Μεγαλειότατε, απάντησε, και χαίρω πολύ γι' αυτό...

— Κακή !

— Μα πώς να σās αγαπώ, άφού δεν μ' αγαπάτε...

— Ποιος ξέρει...

— 'Αγαπάτε την Μονμορανού...

— 'Ω ! θα πάω να την αγαπώ πια.

— Δεν θα κάνετε καλά, γιατί εκείνη σās αγαπά...

— Νομίζω άπεναντίας ότι μ' άπατά...

Και, πιάνοντας τη Νανού απ' τη μέση, πρόσθεσε :

— Ναί, θα έκδικήθω.

Μα ή Νανού έξέφυγε σαν χέλι μέσ' άπ' τὰ χέρια του.

— Μεγαλειότατε, είπε δείχνοντας μιά γυναίκα αλού- έττα κάτω στον κήπο, να ή δεσποινίς Μονμορανού.

— 'Ο 'Ερρίκος έθγαλε μιά κραυγή χαράς.

— Βλέπετε, του είπε ή Νανού, πόσο φρόνιμα κάνω που σās έμπισ... να έκδικήθω.

— 'Ο βασιλ.ς, ο όποιος είχε πιστώη στην π... x, σώ- πρ...

— 'Αλλά εγώ, εξακολούθησε ή Νανού έκδικήθω. Μι- σή ώρα τώρα διασκεδάω με το βασιλέα της Ναθάρρας. Ποιος σās είπε να μου δώσετε ραντεβού για να έρθω πρ...

«Οτι αγαπάτε την Μονμορανού;

Καί, καυχάζοντας δυνάτα ή Νανού, έφυγε αφήνοντας τόν βασιλέα σκεπτικό στο παράθυρο.

— Μπράβο μου! ψιθύρισε ή Νανού, όταν θρέθηκε έξω στο διάδρομο. Έγώ έχω την καρδιά μου πιο φρόνημη από το κεφάλι μου και ή ιδιοτροπίες μου δεν έχουν συνέπειες. Έγώ είμαι ή αληθινή βασιλίσσα εδώ μέσα, αφού δεν αγαπώ κανένα και τους κάνω όλους ευτυχισμένους... Πάω να βρω τη Μονμορανού και να τη στείλω στον βασιλέα, ό όποιος φαίνεται σά να κάθεται σ' άγκάθια...

Η Νανού δεν έψαξε και πολύ για να τη βρή, γιατί την συνάντησε στη σκάλα.

— Πηγαίνετε, της είπε ό βασιλεύς ύποφέρει,

— Γιατί;

— Είναι ζηλότυπος. Σπεύσατε. Έπειδή όμως είναι άργά, φροντίστε να τόν θγάλετε απ' τό δωμάτιό μου γιατί θέλω να... κοιμηθώ...

Η Μονμορανού έκανε μιá κίνησι με τό κεφάλι της και πήγε γελώντας να συναντήσει τόν βασιλέα.

— Φτωχέ μου Έρρίκε, τού είπε, είστε λοιπόν πάντα ζηλότυπος;

— Άλλά, απάντησε εκείνος αναπνέοντας με δύναμι, μού φαίνεται πως έχω δίκιο...

— Σωπάστε! Δεν είναι ώρα για γκρίνιες. Συνωμοτούμε...

— Α! ναί! είπε ό Έρρίκος. Και ποιά είναι ή λύσις τού αινίγματος;

— Δεν ξέρω ακόμα...

— Και όμως μιλούσατε τόσο ώρα με τόν πρέσβυ...

— Αδιάφορο! Άκούστε τί πρέπει να κάνετε για να πετύχουμε...

— Εγώ;

— Βέβαια. Πρέπει να προσποιήστε ότι αγαπάτε τη σενορίτα.

— Όπως και αείς τόν πρέσβυ

— Βέβαια.

— Και να υπακούετε σ' αυτήν σέ όλα.

— Περίφημα...

— Να έκτελήτε όλες τις ιδιοτροπίες της.

— Νομίζω ότι δεν θα μπορέσω...

— Υποκριτή! Μου φαίνεται ότι τό επιχειρήσατε κιόλας.

— Σιωπή! είπε ό βασιλεύς. Σας αγαπώ!... Άς ξεχάσουμε τό παρελθόν...

— Έστω! Άκούστε όμως... Σημαίνουν μεσάνυχτα. Ξαναγυρίστε στο δωμάτιό σας, Μεγαλειότατε, είναι πολύ άργά.

— Σκληρή! ψιθύρισε ό βασιλεύς.

— Καληνύχτα! είπε ή Μονμορανού.

Καί έφυγε, αφήνοντας τόν βασιλέα, ό όποιος σέ λίγο ξαναγύρισε στα διαμερίσματά του.

— Η σενορίτα, σκεπτόταν, είναι πολύ άρραία και ή Μονμορανού θέλει να την αγαπώ φαινομενικά πολύ... Μά αν την αγαπήσω και λίγο πραγματικά;

Η δεσποινίς Μονμορανού ξαναγύρισε στα δωμάτιά της και εξαφάνιστηκε πολύ βλέποντας φως από τη μισάνοιχτη πόρτα.

Μπαίνοντας μέσα, είδε τη Νανού και τόν Μπαθολέ, οι όποιοι κουβέντιαζαν ήσυχα κοντά στο τζάκι.

Ό Μπαθολέ φορούσε την χαριτωμένη θραυνή στολή του και χαμογελούσε προς την Νανού, όπως ό εύθυμότερος ακόλουθος προς την ζωρότερη καμαριέρα.

Η Μονμορανού τούς κύτταζε και τούς δυό και φαινόταν σαν να ζητούσε την εξήγησι της παρουσίας τους μέσα στο δωμάτιο αυτή την ώρα.

Η Νανού κατάλαβε χωρίς άλλο, γιατί άμέσως της είπε:

— Άφου με διώξατε από την κάμαρή μου, έπρεπε να καταφύγω κάπου.

— Καλά, είπε γελώντας ή Μονμορανού.

Και κύτταξε τόν Μπαθολέ.

Ό ακόλουθος χαμογελούσε, αλλά τά μάτια του ήσαν φλογισμένα και τό χλωμό του πρόσωπο φάνερωνε όλη τη θλίψη του.

— Με βρίσκετε άρραίο; ρώτησε προσπαθώντας να φανή εύθυμος.

— Γοητευτικό! απάντησε ή Μονμορανού.

— Τόσο τό καλλίτερο, έπειδή και άλλες έχουν την ίδια

γνώμη με σας...

— Η Νανού ίσως;

— Η Νανού, προπαντός!

— Σιωπή, κύρε Μπαθολέ, είνε ή Νανού, προσπαθώντας να χαμογελάσει.

— Επίσης κ' ή σενορίτα με βρίσκει γοητευτικό, έπρωθεο ό Μπαθολέ.

— Άλήθεια; είπε ή Μονμορανού.

— Άλήθεια, ψιθύρισε ό Μπαθολέ, ό όποιος προσπαθούσε να κρύψει την θλίψη της καρδιάς του με τό χαμόγελο των χειλέων του.

— Εμπρός! είπε ή Μονμορανού. Άφήστε τ' άστειά Μπαθολέ, σ' αγαπάει ή σενορίτα;

— Δεν μου τό είπε, αλλά...

— Έχεις λόγους να τό πιστεύεις οέν είν έτσι;

— Τίποτε δεν μάς κάνει να βλέπουμε καθαρά στον έρωτα, απάντησε ό Μπαθολέ, απ' τό να μην αγαπάμε ας τούς που μάς αγαπούν.

— Ξέρεις όμως ότι θα έχης αντίζηλό σου στον έρωτά σου προς την σενορίτα τόν βασιλέα;

— Ω! έκανε ό Μπαθολέ. Μά αυτό σημαίνει ότι ό βασιλεύς δεν σας αγαπά πειά;

— Με αγαπάει περισσότερο από ποτέ...

— Τό πράγμα καταντάει αινίγματικό...

— Να ή εξήγησις; ή σενορίτα συνωμοτεί...

— Ω! ώ! Συνωμοτεί μαζί με τόν πρεσβευτή έναντιον τού βασιλέως. Και ποιος ό σκοπός της συνωμοσίας;

— Αυτό πρέπει να μάθουμε. Η βασιλίσσα ψάχνει να τό μάθη, ψάχνω κι' εγώ, ψάξε και σύ... Ό βασιλεύς έχει επιδοποιηθί σχετικώς.

— Πολύ καλά! είπε ό Μπαθολέ. Θα κάνω πως είμαι τρελλά έρωτευμένος με την σενορίτα. Πρέπει να σκοτώνω με κάτι τόν καιρό...

— Η βασιλίσσα, ψιθύρισε ή Νανού στο αυτί της Μονμορανού, θα μάς βοηθήση ελάχιστα τώρα. Είναι συνωμοτική μένη...

— Θα την αντικαταστήσης εσύ, της απάντησε ή Μονμορανού. Τώρα πήγαινε, γιατί νυστάζω πολύ.

— Φαίνεται πως οι έρωτευμένοι νυστάζουν, ψιθύρισε ή Νανού.

— Ναί, όταν είν' ευτυχισμένοι! απάντησε ό Μπαθολέ μ' ένα στεναγμό. Καλή νύχτα!

ΙΕ΄.

Μετά τρεις μέρες, ό πύργος τού Κοαράς είχε πάρει τη συνθησιμένη του όψη και τά διάφορα πάθη τά όποία στέγαζε, ακολουθούσαν ειρηνικά την πορεία τους, αθόρυβα και χωρίς σκάνδαλα.

Ό πονοκέφαλος της βασιλίσσης εξακολουθούσε και την έκανε άπρόσιτη σέ όλους κι' ό βασιλεύς, ό όποιος θριαυνόταν σέ λαμπρή συνειννόνη με την Μονμορανού, κατανύονταν περισσότερο με την σενορίτα, της όποιος ή καρδιά δεν ήταν ίσως πειά ήσυχη από τότε που ό βασιλεύς όποι κρινόταν πως την αγαπάει.

Ό Γαετάνο ήταν πάντοτε φιλόφρων και περιποιητικός προς την δεσποινίδα Μονμορανού, ή όποια έδειχνε πως ανταποκρινόταν προς τά αισθήματά του. Έπίσης ό Γαετάνο υπέφερε, όπως έλεγε, συχνά από πονοκεφάλους, και έθγαινε έφιππος, τη νύχτα.

Πήγαινε κάτω από τό παράθυρο της Μονμορανού και άδούθιος στο έλλογό του της έκανε έρωτικές έκμυστηρεύσεις.

Η Νανού τέλος και ή Πέπα σπανίως φαινότουσαν να μένουν κοντά στη βασιλίσσα.

Ήταν ή παραμονή ενός μεγάλου κυνηγιού, στο όποιο ήσαν προσκαλεσμένοι όλοι οι εύγενείς τών περιχώρων, κυνηγιού άρκούδας, για τό όποιο ό βασιλεύς ύποσχόταν προκαταβολικά θαυμασία πράγματα. Γι' αυτό τό λόγο τό δείπνο είχε παρατεθί νωρίτερα για να μπορέσουν οι κυνηγοί ν' άποσυρθούν εγκαίρως και ν' άντλήσουν από τόν ύπνο τις δυνάμεις που τούς χρειάζόντουσαν για τούς κόπους της άλλης μέρας.

Πριν άποσυρθούν απ' τό τραπέζι, ή σενορίτα, ή όποια στηριζόταν στο μπράτσο τού Μπαθολέ, είχε ψιθύρισε στο αυτί τού Γαετάνο: «Νά σας δω γρήγορα!» κι' ό Γαετάνο της ψιθύρισε κι' αυτός στο αυτί: «Μετά δέκα λεπτά θα είμαι κοντά σου!»

Ό Μπαθολέ δεν είχε άκούσει τίποτε, αλλά ή Μονμορανού είχε μαντέψει και πλησιάζοντας με τρόπο τόν άκο-

λουθο, τού ψιθύρισε: «Προσοχή!»

Κατόπιν ό Μπαθολέ σπρώδευσε την σενορίτα ως τό δωμάτιό της:

— Πήγαινε, παιδί μου, τού είπε μ' ένα χαριτωμένο χαμόγελο. Απόψε δεν θα παίξου...ε...

— Γιατί; ρώτησε ό ακόλουθος.

— Γιατί αύριο θα πάμε στο κυνήγι.

— Μά νομίζω ότι πηγαίνουμε κάθε μέρα.

— Αύριο όμως τό κυνήγι θα είναι έξαιρετικό και έχετε ανάγκη άναπαύσεως.

— Τι άνία! ψιθύρισε ό Μπαθολέ με ύφος παιδιού κακοαναθρεμμένου. Έγώ θα ήθελα να παίξω.

Η σενορίτα έβαλε τό χέρι της στην κόμη τού ακολούθου, στριφογύρισε με τά άόχτυλά της τις ξανθές μπούκλες του και τού είπε:

— Ωραία μου, Μπαθολέ, να είσαι λογικός...

— Δεν με αγαπάτε, είπε ό ακόλουθος κάνοντας τό ζηλότυπο.

— Ω! σέ αγαπώ! τού απήντησε εκείνη με χάρη. Πήγαινε.

Η σκηνή αυτή γινόταν μέσα στο δωμάτιο της σενορίτας. Ό Μπαθολέ θγήκε έξω χωρίς να πη τίποτε κι' έκλεισε την πόρτα τού δωματίου. Ό αντιθάλαμος ήταν έντελώς έρημος.

— Ω! Ω! σκέφθηκε ό ακόλουθος. Απόψε κάτι τό έκτακτο συμβαίνει... Η σενορίτα θιαζόταν να με διώξη και ή Μονμορανού, ή όποια είν' έξυπνότερη, μού είπε να είμαι προσεχτικός. Άς γίνω λοιπόν κι' εγώ άτακουστής σαν την Νανού...

Στό διαμέρισμα της σενορίτας ύπήρχε ένα μεγάλο γραφείο με δυό πόρτες από τις όποιες ή μιá οδηγούσε στο μπουντουάρ κ' ή άλλη στον αντιθάλαμο. Ό Μπαθολέ άνοιξε με θόρυβο την πόρτα, έκανε πως θγαίνει στον αντιθάλαμο, και κλείνοντας την πόρτα εκείνη, χωρίς να θγή έξω, ξαναγύρισε πίσω πατώντας στις μύτες τών ποδιών του και κρύφτηκε σ' ένα μικρό δωμάτιο, απ' όπου, χάρις σ' ένα κρυστάλλινο παραθυράκι, μπορούσε να παρακολουθή τί γινόταν στον αντιθάλαμο.

Σχεδόν άμέσως φάνηκε ό Γαετάνο, ό όποιος χτύπησε την πόρτα τού μπουντουάρ και μπήκε μέσα. Στα χέρια του κρατούσε ένα φιαλίδιο και μιá περγαμινή.

— Άκούσε, είπε στη σενορίτα, δείχνοντας της τό φιαλίδιο, εδώ μέσα υπάρχει συμπαθητική μελάνη. Είναι έξαιρετικής ποιότητας και δεν εξαλείφεται έντελώς παρά μετά έξη ώρες. Ως τότε μπορεί με κοινή μελάνη να φαίνεται άνεξάλειπτη.

— Πολύ καλά, είπε ή σενορίτα. Τώρα εξηγήστε...

— Σας άγόρασα πολύ ακριβά, της απάντησε ό Γαετάνο, ώστε να έχω άπόλυτη έμπιστοσύνη σέ σας.

— Δεν μου μιλάτε καθαλού εύγενικά.

— Στην πολιτική ή εύγένεια μπορεί να χρειάζεται, στις συνω-

νωμοσίες είναι περιττή...

— Έστω! Έξηγηθήτε μου!...

— Λοιπόν, ό βασιλεύς πρόκειται άπόψε νάρθη να σας βρή, είν' είν' έτσι;

— Βέβαια, μετά δέκα λεπτά θα είν' εδώ...

— Θα τού κάνετε μιá σκηνή ζηλοτυπίας... Όταν θα σας θεσάωνη για τόν έρωτά του, όρκιζόμενος σ' ό,τι έχει ιερώτερο...

— Λοιπόν;

— Λοιπόν τότε, αγαπητή μου, θα τού πητε άπλά: «Η Μονμορανού, την όποια λέτε ότι δεν αγαπάτε πειά, με έπισκιάει...»

— Α! περίφημα...

— Θα τού πητε ακόμα: «Δεν μπορώ να ύποφέρω την Μονμορανού. Πρέπει να την έξορίσετε...»

— Καί αν ό βασιλεύς άρνηθή;

— Τότε θα τού πητε: «Η Μονμορανού είναι δούκισσα, θέλω να γίνω κι' εγώ. Να συντάξετε άμέσως ένα έγγραφο που να με κάνετε δούκισσα κι' έμένα... Τό θέλω άμέσως απ' τά χέρια σας».

— Τώρα άρχίζω να καταλαβαίνω, είπε ή σενορίτα.

— Άμα ό βασιλεύς γράψη και ύπογράψη τό δίπλωμα, θα τό φυλάξετε μ' επιμέλεια. Για τά άλλα, θα σκεφθώ εγώ...

— Αυτά τά άλλα άκριβώς θέλω να μάθω...

— Τίποτε άπλούστερο απ' αυτό... Επί έξη ώρες ή περγαμινή θα γράφη ότι σας άπονέμεται ό τίτλος της δούκισσης και θα έχη την ύπογραφή τού βασιλέως Έρρίκου της Ναθάρρας. Μετά έξη ώρες ή συμπαθητική μελάνη θα εξαλειφθί και ή περγαμινή θα μείνη έντελώς άδειανή. Τότε έμεις θα την ξαναγράψουμε και θα γράψουμε σ' αυτή μιá κανονική παραίτησι τού βασιλέως Έρρίκου από τό θρόνο της Ναθάρρας.

— Ω! Ω! είπε ό Μπαθολέ, ό όποιος απ' τό καταφύγιό του δεν έχανε λέξι. Νά ή εξήγησις τού αινίγματος της συνωμοσίας; ή παραίτησις τού βασιλέως;

Και έφερε τό χέρι του στο έγχειρίδιό του.

— Άλλά, είπε ή σενορίτα, δεν σκεπτήκαμε μιá πολύ μεγάλη δυσκολία.

— Ποιά;

— Ότι ή ύπογραφή τού βασιλέως θα σθούσιν μαζί με τό άλλο κείμενο της περγαμίνης.

— Σκέφτηκα γι' αυτό, σενορίτα, είπε ό Γαετάνο. Περιμένετε...

Η συμπαθητική μελάνη εξαλείφεται, αλλά μπορεί να παρουσιασθί πάλι. Χωρίς την ιδιάτητα αυτή θα ήταν έντελώς άνοφελης.

— Και πως παρουσιάζεται πάλι;

— Με πολλούς τρόπους. Όταν κυνώσης τό έγγραφο κοντά στη φωτιά, ό κείμενο με τη συμπαθητική μελάνη ξαναεμφανίζεται για να σθούσιν, πάλι σέ λίγο...

— Άλλ' αν ρίξουμε τότε ένα δξύ, που τό έχω, σέ όποιες λέξεις θέλουμε, τις κάνει άνεξάλειπτες για πάντα.

— Άλήθεια;

— Άκούστε!

— Άκούστε!

— Άκούστε!

— Άκούστε!

— Άκούστε!

— Άκούστε!

— Άκούστε!

— Άκούστε!

— Άκούστε!

— Άκούστε!

— Άκούστε!

— Άκούστε!

— Άκούστε!

— Άκούστε!

— Άκούστε!

— Άκούστε!

— Άκούστε!

— Άκούστε!

— Άκούστε!

— Άκούστε!

ΠΑΛΗΣ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

ΤΟ ΚΡΕΜΜΥΔΙ Κ' Η ΚΑΡΑΒΑΝΑ

ΜΙΑ φορά — έδω και καμμιά εικοσιπενταριά χρόνια — τα δικαστήρια και πρό πάντων το Πλημμελειοδικείο πρὶν έννοείται γίνονιν τὰ μονομελή και τὰ τριμελή ήταν σωστό περιθόλι υπό έποψιν ψυχαγωγίας.

Κόσμος πολὺς εκεί μέσα περνούσε δυό-τρεις ώρες ευχάριστα όπως περνούν σήμερα τ' απογεύματά τους οί 'Αθηναίοι στὰ σινεμά.

Επήγαινα τακτικά, θυμοῦμαι κι' έβγαζα μιὰ-μιὰ μιση στήλη όλο χιοῦμορ γιά τήν «Εστία» ή γιά τὸ «Σκρίπ». Τότε και οί δικασταί ήταν διαφορετικοί. Πρό πάντων οί δικηγόροι.

Και τὸ «κοινόν». 'Ο κόσμος δηλαδή τῶν διαδίκων και οί άκροασταί. Οί μάρτυρες μονάχα ίσως αποτελούσαν εξαίρεσι. 'Ως επί τὸ πολὺ ήσαν άνθρωποι τοῦ λαοῦ, άγραμματοί, άμόρφωτοι.

Ποιοί δικηγόροι δέ; 'Ο Ν. Μπουφίδης, ὁ γέρο Παπαφράγκος, ὁ Πολύβιος ὁ Λαγοπάτης, μακαρίτες τώρα όλοι τους, ὁ Γιώργης ὁ 'Αναστασόπουλος κλπ. 'Ολοι τους διαδασμένοι, έξυπνοι, όλοι τους με άνεξαντλητο χιοῦμορ.

Σπινθηροβόλοῦσε πια τὸ πνεῦμα μέσα στην αίθουσα.

Θυμοῦμαι τώρα:

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ.—Βασιλική Μελάκη!

Η ΜΑΡΤΥΣ.— Παρών!

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ.— Παροῦσα, νά λές. Γεώργιος Ζηκάς!

Ο ΜΑΡΤΥΣ.— ("Επειτ' από κάποιο άισαγμό). Παροῦσα!

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ.— Παρών νά λές!

Οί μάρτυρες, άρρενικοί και θηλυκοί,

τά χάνουν.

Ο ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ.— Οί άνδρες γε-

γόναις γυναίκες και ή γυναίκες άν-

δρες, κύριε πρόεδρε.. 'Εγύρισαμε στην

εποχή της ναυμαχίας της Σαλαμίνος.

Ποῦ νά φαντασθόν τότε τή σημερινή

άνδρωποιή τῶν γυναικῶν!

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ.— Λέων Λέοντας!

Κανείς δέν άπαντᾷ. 'Ο μάρτυς άπου-

σιάζει.

— "Εφυγε, κύριε πρόεδρε! λέει ὁ συ-

νήγορος.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ.— "Εφυγε και πά-

ει... λέοντας. Είκοσιπέντε λιπομαρτυ-

ρία και τὰ έξοδα και τέλη!

Τὰ προεδρικά καλαμπούρια, καθώς βλέπετε, είχαν γιά

υπόκρουσι... πρόστιμα.

Αὐτὴ τή στιγμή μοῦ θγάζει άπ' τὰ ντουλάπια της ή

μνήμη μου ένα κυριολεκτικῶς άφθαστο ανέκδοτο τοῦ συμ-

παθοῦς φίλου μου δικηγόρου Γιώργη 'Αναστασοπούλου.

Είχε βρῆ τὸ σφυγμὸ τῶν δικαστῶν. "Ηξερε πρώτα-πρώ-

τα, ὅτι χειμῶνα καιρό, πρώτο-πρωτὶ, φυσικά, δέν είχαν κέ-

φι. Προσθέστε τὸ «ψώνιο», «τί θά φάμε σήμερα;», τὰ «βι-

βλία τῶν παιδιών», τὰ «παπουτσάκια της μπριμπέκας»,

τοὺς λογαριασμοὺς της δικαστίνας και θά καταλάβετε

τήν ψυχολογική κατάσταση τους, τὰ νεῦρα τους...

"Αν λοιπόν μιὰ υπόθεσις του είχε σὸ «πινάκιο» μικρὸ

ἀριθμὸ κι' ἐπρόκειτο νά συζητηθῇ πρωτὶ-πρωτὶ από τις πρώ-

τες, μόλις ανέβαινε ὁ εισαγγελεὺς στην έδρα του με τις

δικογραφίες της ημέρας, ὁ συνήγορος έπεφτε πλάι του.

— Με συγχωρεῖτε, κύριε εισαγγελεῦ. 'Επιτρέπετε νά

ρίξω μιὰ ματιά στην υπόθεσι ενός κακομοιρη πελάτου

μου;

Ο εισαγγελεὺς, προσηλωμένος στην υπόθεσι, πού συ-

ζητοῦσαν, άνασκήκωνε πρόθυμα τὸν άγκῶνα του. 'Ο συνή-

γορος έπαρνε τότε τή δικογραφία, πού ήθελε, πήγαινε

σὸ τραπέζι τῶν δικηγόρων, έκανε πῶς τή διάβαζε και

κατόπιν, ζυγώνοντας στην εισαγγελική έδρα στὰ νύχια

με σεδασιμό, άνασκήκωνε κι' αὐτὸς τώρα με τή σειρά του

τὸν εισαγγελικό άγκῶνα κι' έβαζε τή δικογραφία τοῦ

«κακομοιρη» τοῦ πελάτου του κάτω-κάτω στη στίβα τῶν ει-

κογραφιῶν, άνάμεσα στις τελευταίες μ' ένα μελιστάλα-

κτο «εὐχαριστῶ».

ΤΟΥ Κ. ΔΗΜ. ΒΡΑΤΣΑΝΟΥ

"Ετσι μπορούσε νά είναι θέβαιος, ὅτι ή σειρά της έπρ-
χόταν κατά τὸ μεσημέρι. "Εκείνη τήν ώρα πειά οί δικα-
σταί κουρασμένοι, ζαλισμένοι, ξενευρισμένοι, άν θέλει
θάλιστα και πεινασμένοι, δέν έπολυπρόσεχαν, ούτε έπι-
μεναν στην εξέτασι τῶν μαρτύρων. 'Ενῶ πρωτὶ-πρωτὶ
έκαναν έξονυχιστικές έρωτήσεις. Σωρὸ.

"Ετσι τὸν πελάτη του ὁ έξυπνος συνήγορος τὸν έπαρ-
νε μέσ' άπ' τὰ νύχια της Θέμιδος.

Κάποτε λοιπόν πήγε σὸ γραφεῖο τοῦ 'Αναστασοῦ-
λου ένας πελάτης του οἰονόμαγειρος, κάπου κεί σ' ένα σὺ-
κάκι της Πλάκας.

Είχε περάσει ὁ σκοπὸς-χωροφύλακας «στis έντεκα πε-
ρὰ δέκα τή νύχτα» — τότε ή άστυνομία τις ταβέρνες τις
έκλεινε στis έντεκα—κι' «έπειδής, μαθές», τὸν βρήτε άνα-
χτόν, έτρεχε «ὡς καθώς φαίνεστε, τὸ ρολὸί τοῦ χωρο-
φύλακα» τοῦκανε μήνυσι.

Ο «Μαίτρ» έπήρε τήν κλήσι και είδε τήν χρονολογί-
α της «δικασίμου».

— Αῦριο εἶναι τοῦ λέει. Λοιπόν στis έντεκα νάσαι στὸ
δικαστήριο.

— Μά λέει στis ὀχτῶ ή κλήσι, κύρ-Γιώργη τοῦ παρ-
τηρεῖ ὁ πελάτης.

— "Ας λήθ. Στις έντεκα νάρθης εἰσύ.

Τήν άλλη μέρα πρωτὶ-πρωτὶ νάσαι ὁ «Μαίτρ» σὸ Πλημ-
μελειοδικείο. Μά νάσαι κι' ὁ δύστιστος πελάτης στην έ-
θουσα «μπάστακας» από τις έφτάμιση. Παίζουμε;

Σὲ λίγο άνεβαίνουν στην έδρα οί δικασταί και ὁ γραμ-
ματεὺς. 'Ανεβαίνει και ὁ εισαγγελεὺς και κάθεται στὸ
θῶκο του με τις δικογραφίες στίβα καὶ

ω από τὸν άγκῶνα του.

Γιά μιὰ στιγμή ὁ «Μαίτρ» σκέφθηκε νά
μιά φορά, πού ὁ πελάτης του ήταν πα-
ρών, και ή υπόθεσις του είχε πέντε το-
μερο, νά τή δικάση, νά ξεμπερδεύη.

Μά οί μύσται της Θέμιδος και ὁ ά-
τιπρόσωπος τοῦ Νόμου ήταν όλοι τὰ
μαχμουρλήδες, άγουροξυπημένοι, κα-
τσούφηδες.

Σάν είδε λοιπόν ὁ «Μαίτρ» εκείνη
δικαστική φάτιση, έλλαξε γνώμη
τοτένιο θέβαια τὸ παράπτωμα τῆς
θερινιάρη. Παράθαις της άστυνο-
μης διατάξεως. Μά, γυρεύεις καμμι-
ά φορά; Μπορεῖ νά μήν έπιανε τὸ έπι-
ρημά του.

Εἰς ἐνέργειαν λοιπόν τὸ κόλπο του:

— 'Επιτρέπετε, κύριε εισαγγελεῦ, νά ρίξω μιὰ ματιά
στη δικογραφία ενός άθλιου πελάτου μου;

Ο εισαγγελικός άγκῶνας άνασκήκωνε, σάν γερο-
νός, ή ὕπ' άριθ. 5 δικογραφία προσωρινῶς άποχαρακτη-

τις γειτόνισές της και σὲ λίγο ξεναγυρίζει, άλλα νά
νά πάρη θέσι σὸν πάτο της στίβας, μ' ένα «εὐχαριστῶ»

κύριε εισαγγελεῦ, αληθινὸ... κάντιο.

Ὡστόσο είχε άρχισει σὸ άναμεταῦ αὐτὸ ή μυστο-
γία της Θέμιδος και άμείλικτη, φυσικά και ή θεά, μαρ-

μουρλίδισσα, άγουροξυνημένη, νευριασμένη κι' αὐτὴ
τουσούβλιαζε άράδα τοὺς κατηγορουμένους.

Εἰκοσι μέρες, ένα μήνα, τρεῖς μήνες γιά πολλοὺ τῆ-
δημα.

Ο «Μαίτρ» κουνάει τὸ κεφάλι του, εὐχαριστημένος, πού
δέν τὸν παρέσυρε ή πρώτη του σκέψις, και κάνει τὸ φύγη.

— Ποῦ μ' άφινεις, κύρ-Γιώργη! τοῦ κάνει ὁ πελάτης
του με άπελπισία, τρέχοντας εἰσπίσω του.

— Πάω ίσα με τὸ έφετεῖο. Τή δική σου τήν έβαλα με
τις τελευταίες και θά δικασθῇ κατά τις δώδεκα. "Αν τή
άφιναι με τή σειρά της νά δικασθῇ τώρα, θάραιες καμ-
μιὰ δεκαριά μέρες. Πήγαινε λοιπόν, άν έχης καμμιὰ δου-

λει και στis έντεκα νάσαι δῶ. "Αν θές πάλι κάτος μέτα-

Στις έντεκα πράγματι δικηγόρος και πελάτης ήταν οί
νεπεῖς σὸν ραντεβῶ τους. Τὸ δικαστήριο «συζητοῦσε»
νοῦμερο 29. Τοῦ ταβερνιάρη είχε νοῦμερο 33.

"Επὶ τέλους ήρθε ή σειρά της. Καλεῖται ὁ κατηγορο-

μενος και κάθεται. Παρών και ὁ μνηντής σκοπὸς — χωρο-
φύλακας.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ.— Κατηγορεῖσαι, ὅτι εἰς τὰς 20 παρελ-
θόντας μὲνες εἶχες άνοιχτὸ τὸ μαγαζί σου πέραν της έν-
δεκάτης, ἐνῶ ή άστυνομία έχει όρίσει, ὅτι εἰς τὰς ένδεκα
πρέπει νά κλείνουν τὰ οἰονομαγειρεία... Παράθαις άστυ-
νομικῆς διατάξεως... "Εχεις δικηγόρο;

Ο ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΟΣ.— Τὸν κύρ Γιώργη τὸν 'Ανα-
στασοῦλου.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ.— Κύριε 'Αναστασόπουλε! Πέρα βρέ-
χει. 'Ο συνήγορος καθισμένος σὸν ψαθῶτὸ καναπέ τῶν δι-
ηγόρων με τοὺς άγκῶνες ἑπάνω σὸ τραπέζι, τὰ δάκτυ-
λα μέσ' στὰ αἰωνίως άναφουρφουλισσάμενα μαλλιά του,
φαίνεται άπορροφημένος από μιὰ δικογραφία, πούχει ά-
πλωμένη μπροστά του.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ (δυνατώτερα).— Κύριε 'Αναστασόπου-
λε!.. Κύριε Συνήγορε!

Ο «Μαίτρ» πετιέται όρθιος, σάν εξαφνισμένος και προ-
χωρεῖ πρὸς τὸ θάβρο τῶν δικαστῶν θιαστικός.

— Σαῖ ζητῶ συγγνώμη, λέει, κύριε Πρόεδρε και από
ὅμας κύριοι δικασταί... κύριε Εισαγγελεῦ... Κατηγοροῦ-
μεθα, ὅτι πρὸ μὲνός περίπου, τήν 20ήν λήξαντες, παρε-
δίσσαμεν τήν περί εργασιῶν ὡρῶν άστυνομικῆν διότα-
ξιν, ήτοι, ὅτι ἐνῶ είχε παρέλθει πρὸ πέντε μόλις λεπτῶν
ή ὑπὸ της άστυνομικῆς άρχης τακτὴ ώρα, ή ένδεκάτη της
νυκτός, ήμεῖς εἰχομεν άνοιχτόν τὸ κατάστημά μας, Μηνυ-

— Εἰς τὴν τυχάνει ὄργανον της τά-
ξεως, ὁ σκοπὸς χωροφύλαξ, ὅστις εἰς
τήν κατάθεσιν του λέγει, ὅτι διελθῶν ἐκ
τοῦ καταστήματός μας τήν 11.5' της
νυκτός εἶδεν αὐτὸ άνοιχτόν...

"Εδὼ διακόπτει άποτόμως, σάν κάτι
νά θυμήθηκε, τήν άγόρευσί του και
θγάζει τὸ ρολοῖ του με κάποια προσ-
ποιητὴ αἰδημονία:

— Συγγνώμη κύριε Πρόεδρε, λέει
με τὸ ρολοῖ σὸ χέρι. "Εχω μιάν σοθα-
ρατᾶν ὑπόθεσιν εἰς τὸ 'Εφετεῖον, τήν
ὅποιαν παρεκάλεσα τὸν κ. Εισαγγελέα
'Εφετῶν νά τήν κρατήσῃ μέχρι της δω-
δεκάτης. Τί ώρα έχετε κύριε Πρόεδρε;

Βγάζει ὁ Πρόεδρος τὸ ρολοῖ του και
κατάει τήν ώρα:

— Δώδεκα παρὰ εἴκοσι πέντε ' κά-
νει.

Δυσπιστεῖ όμως ὁ «Μαίτρ» και ρω-
τῶν έναν πρωτοδίκη:

— Δώδεκα παρὰ εἴκοσι τοῦ άπαν-
τᾷ εκείνος.

— Υἱεῖς; ρωτᾷ τὸν ἄλλο πρωτοδίκη.

— Ἀκριβῶς ένδεκάμιση με τή ση-
μαία τοῦ άστεροσκοπεῖου.

— Ο κύριος Εισαγγελεὺς; Ξαναρωτᾷ ὁ «Μαίτρ».

— Δώδεκα παρὰ εἰκοσιόκτῳ, τοῦ λέει ὁ αντιπρόσωπος
τοῦ Νόμου.

Τώρα στέκουν όλοι με τὰ ρολόγια σὸ χέρι. Ο συνήγο-
ρος κρύβει τὸ δικὸ του και παίρνει έναν τῶνο περιήφανο:

— Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Δικασταί, Κύριε Εισαγγελεῦ-
λέει. Τεσσάρων διακεκριμένων πολιτῶν, τεσσάρων λειτουρ-
γῶν της Θέμιδος τὰ ὡρολόγια παρουσιάζουν άφάνταστον
άσμερναν εἰς τήν ένδειξιν αὐτῶν και έχετε τήν αξίωσιν
νά συμφωνήσῃ τοῦ χωροφύλακα τὸ κρομμῦδι με τήν καρ-
δάναν τοῦ μαγειροῦ — πελάτου μου!

Κου-κου-κου τὰ γέλια οί δικασταί, πλατειά χάχανα σὸ
άκρασθῆριο και...

— 'Αθῶς ὁ κατηγορούμενος!..

ΔΗΜΟΣ ΒΡΑΤΣΑΝΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΟΥΛΕΣ

ΚΑΛΟ, ΑΛΛΑ...

Ο γνωστός Γάλλος δημοσιογράφος Λόντρ έπισκέφθηκε
τελευταία τις περιφημες φυλακές τοῦ Μαζάκ.

— "Ε, πῶς οἶς φαίνεται τὸ ίδρυμα; τὸν ρώτησε ὁ διευ-
θυντὴς τῶν φυλακῶν, άφου τὸν συνόδευσε σ' όλα τὰ κελλιά.

— Καλὸ εἶναι, άπάντησε ὁ Λόντρ. Μόνον πού μυρίζει λι-
γάκι... κλεισούρα!...

ΤΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΤΟΥ ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ

ΤΟΥ Κ. ΝΙΚ. ΤΣΕΛΕΜΕΝΤΕ

ΤΑ ΤΟΠΙΚΑ ΜΑΣ ΦΑΓΗΤΑ

ΚΡΕΑΤΟΠΗΤΤΑ ΕΥΒΟΙΑΣ

Τήν συνηθίζουν τήν πηττα αὐτὴ κατά τις άποκρήες και
ιδίως στὰ μέρη της Λίμνης. Γίνεται δέ σχεδόν ὅπως ὅλες ή
κρεατόπητες με τήν διαφοράν ὅτι μαζί με τὸ κρέας άρ-
νιοῦ βάζουν και πουλερικό ὀρνιθα ή κόκορα ή κοποῦλι
κ.τ.λ. Μπορεῖ νά προστεθῇ μιὰ και μιὰ ή μιὰ ὀρνιθα μῶ-
νον σὲ μιὰ ή και δυὸ ὀκάδες κρέας άρνιοῦ.

Βάζουν τὸ κρέας και τήν ὀρνιθα νά θράσουν με λίγα
χορταρικά σέλινο — δάφνη κ.τ.λ. "Οχι με πολὺ νερὸ όμως,
ώστε νά άπομείνῃ λίγο δυνατό ζουμί. Με αὐτὸ τὸ ζουμί
κατόπιν θά θράσουν τὰ κρεμμύδια ὡς εξής:

Βάζουν πρώτα ὡς μισὴ χούφτα κρεμμῦδι φιλό νά ξανθί-
σῃ με θούτρο αρκετὸ στην κατσαρόλα. "Αμα ξανθίση ρί-
χνουν μέσα τὸ ζουμί και ἔως μισὴ ὀκά ή 300 δράμα
κρεμμύδια κομμένα φέτες φιλέες. Προσθέτουν τὸ ἀνάλογο
ἀλατοπίπερο και σκεπάζουν τήν κατσαρόλα νά σιγοβράσῃ
ἔως ὅτου άποθράσουν τὰ κρεμμύδια και τραβήξουν τὸ
ζουμί τους. Τότε ἔχουν τὸ κρέας ξεκοκκαλισμένο καθώς και
της ὀρνιθας και κομμένο ή μάλλον με τὰ δάκτυλα ξαντὸ
ἀντὶ κοφτό. Τὰ άνακατεύουν καλά στὸ κρεμμῦδι και τότε

ἔχουν έτοιμα και φύλλα σπιτικά από
ζύμη άνοιγμένα πολὺ λεπτά, νά μοιά-
ζουν σχεδόν σάν τοῦ μπακλαβά και ά-
φου στρώσουν 3-4 φύλλα στὰ ταῖρι ραν-
τίζοντας κάθε φύλλο με αρκετὸ θούτρο,
στρώνουν τήν γέμισι και τήν σκε-
πάζουν με ἄλλα 3-4 φύλλα αλειμμένα
ἐπίσης με αρκετὸ θούτρο και ψήνεται
σὸ φούρνο, άφου χαραχτῇ άπ' ἑπάνω
λίγο τὸ πάνω φύλλο μόνον. "Ημπορεῖ ὁ-
μως νά γίνῃ και με φύλλο τοῦ μπα-
κλαβά.

ΕΛΗΣ ΚΟΥΛΜΠΑΔΕΣ

Παίρνουμε μιὰ ποσότητα φιλοληές
λίγο άγουρες τις θάζουμε σὲ πιθαράκι
με νερὸ και τις σκεπάζουμε. Χρειάζεται
ὅμως προσοχή νά μήν κινήθουν και σπά-
σῃ ή τσίπα—τὸ τοιτάρι. Τις αφήνουμε
2-3 μῆνες και μετὰ τις θγάζουμε, τις
πλένουμε και τις θάζουμε στην άρμη.
Μετὰ από 2 μέρες εἶναι έτοιμες.

ΕΛΗΣ ΠΑΣΤΕΣ, ΤΣΑΚΙΣΤΕΣ

Παίρνουμε μιὰ ποσότητα ἑλλῆς, χον-
τρολής, τις τσακίζουμε με πέτρες — κι ὁ πυρήνας νά
σπάσῃ δέν πειράζει — τις θάζουμε σὲ νερὸ τὸ ὅποιον ἄλ-
λάζουμε τακτικά μέσα σὲ ένα δεκαήμερο, δηλαδή όταν
φθάνῃ γιά νά γλυκάνῃ.

Μετὰ φτιάχνουμε άρμη και τις ρίχνουμε μέσα και εἶναι
έτοιμες. "Όταν θέλουμε όμως νά τις φυλλάξουμε τις σποι-
με και τις αφήνουμε μέσα σὸ νερὸ χωρίς νά τὰ αλλάζουμε

με. Προσέχουμε όμως νά μήν κινήθουν και σπάσῃ ή τσίπα.

Μετὰ από 2-3 μῆνες τις πλένουμε και τις ρίχνουμε σὲ
άρμη. Καί έτσι μποροῦμε νά τις διατηρήσουμε πολὺν καιρό.

ΤΥΡΟΠΗΤΤΑ ΕΥΒΟΙΑΣ

"Η τυρόπηττα αὐτὴ συνηθίζεται ἐπίσης στὰ μέρη της Λί-
μνης της Εὐβοίας κατά τις άποκρήες. Χρησιμοποιῶν δέ
ἀντὶ άσπρο τυρὶ, φρέσκο, ή θαρβελῶ, ἔηρὸ τυρὶ κεφαλαιο
ή και κασέρι τριμμένο.

Λογαριάζουν γιά μισὴ ὀκά τυρὶ ὡς μισὴ ὀκά γάλα και
καμμιὰ δεκαριά αυγά. Βάζουν τὸ γάλα νά πάρη θράκι
και ἄμα θράση ρίχνουν τὸ τριμμένο τυρὶ και άνακατεύουν
με εὐλήην κουτάλα ἔως ὅτου λύσῃ και γίνῃ σάν χυλός.

Τὸ θγάζουν τότε από τή φωτιά και ἄμα μισοκρύψῃ σπᾶ-
ζουν μέσα τὰ αυγά — ένα-ένα — λίγο πιπὲρι ή μπαχάρι
και λίγο αλάτι άν χρειάζεται και τὰ ρίχνουν σὲ ταῖρι στρω-
μένο με 4-5 φύλλα σπιτικά ή τοῦ μπακλαβά και τὰ σκε-
πάζουν με ἄλλα τόσα ραντισμένα με θούτρο. "Απ' ἑπάνω

δὲ κρετοῦν λίγη από τὴν γέμισι της σπάζουν μέσα ένα-δυὸ
αυγά άκόμη και λίγο νερὸ ή γάλα, τήν άνακατεύουν καλά

και τήν περιχύνουν ἑπάνω σὸ φύλλο και ψήνεται σὸ φούρνο.

ΜΙΚΡΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

Η ΕΞΩΤΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

ΤΟΥ ΑΝΑΤΟΛ

Ο μακαρίτης ο πατέρας μου — άρχισε να μου διηγείται ένα θράδυ, καθισμένος αντίκρυ μου στο καπηλειό, ο καντηλανάφτης της εκκλησίας της Αγίας Εύλαλίας, ο αγαθός μπάρμπα-Πέτρος — ήταν σ' όλη του τη ζωή νεκροθάφτης. Είχε όμως έναν ευθυμιο χαρακτήρα και θρισκόταν ακριβώς στο στοιχείο του, γιατί όσοι δουλεύουν στα νεκροταφεία, είναι πάντα χαρούμενοι. Ο θάνατος δεν τους τρομάζει, γιατί δεν τον σκέπτονται ποτέ.

Ο πατέρας μου δεν ήταν καθόλου φλύαρος κι' έτσι πολύ λίγα περιστατικά από τη ζωή του μάς διηγώτανε. Ιδιαίτερα όμως του άρεσε να διηγείται την ιστορία της Κατερίνας Φονταίν.

Η Κατερίνα ήταν γεροντοκόρη κι' ο πατέρας μου την ήξερε από μικρό παιδάκι. Κατοικούσε στη γωνιά της οδοῦ Νονέ, σ' ένα μικρό σπιτάκι που υπάρχει ακόμα και σήμερα, έρειπωμένο, πίσω απ' τὸν κήπο τῶν Ούρσολίνων. Στο μικρό αυτό σπιτάκι φαίνονται ακόμα εικόνες και επιγραφές μισοσθυσμένες. Ο μακαρίτης ο παπᾶ-Λεοσέρ, έφημέριος της Αγίας Εύλαλίας, θεοβαίανε πως έλεγε λατινικά ότι: «Ο Έρωτας είναι πιο δύνατος από τὸν Θάνατο».

Η Κατερίνα Φονταίν ζούσε μονάχη της εκεί. Έπλεκε δαντέλλες και, καθώς, θά ξέρετε, αυτές που έπλεκαν δαντέλλες στα παλιά τά χρόνια ήταν όνομαστές. Για την Κατερίνα διηγώντουσαν πως όταν ήταν δεκαοχτώ χρονῶν αγάπησε τὸν νέον Ιππότη Ντωμόν-Κλερύ, που την είχε άρραβωνιάσει μυστικά.

Μά οί περισσότεροι δεν πίστευαν αὐτή τη διάδοσι και μάλιστα λέγανε πως ήτανε παραμύθι, που τὸ φαντάστηκαν έπειτα δὴ ἡ Κατερίνα Φονταίν είχε περισσότερο τὸ ὕφος κυρίας, παρά έργατριας. Και έκτός απ' αὐτό, γιατί κάτω από τὰ κάτασπρα μαλλιά της διατηρούσε ένα πολὺ ὠραίο πρόσωπο και έπειδή ήταν μελαγχολική και σὸ δάχτυλό της φέρουσε ένα χρυσὸ δαχτυλίδι με δύο χέρια σφιχτά πιασμένα. Στὸν παλιρ καιρὸ, συνήθιζαν ν' άρραβωνιάζονται με τέτοια δαχτυλίδια.

Η Κατερίνα Φονταίν ζούσε με τὸν φόβο τοῦ Θεοῦ, σάν αγία. Πήγαίνε στην εκκλησία και κάθε πρωί, ὅ,τι καιρὸς κι' ἂν ήτανε, άκουγε τὴ λειτουργία τῶν ἑξῆς στην Αγία Εύλαλία.

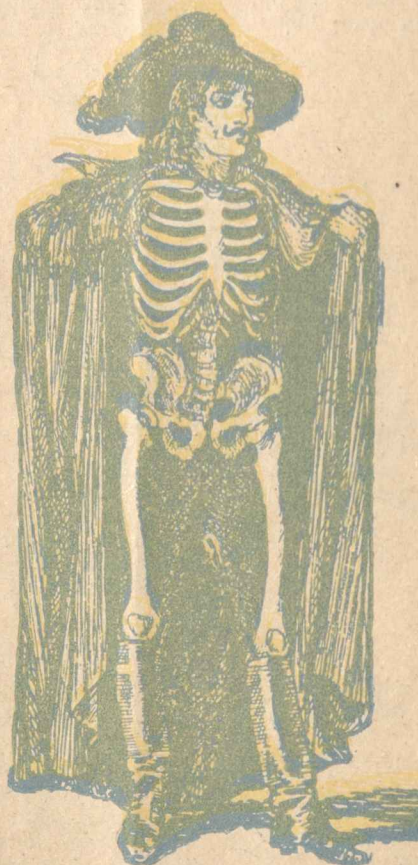
Μιά Δεκεμβριάτικη νύχτα, ἐνῶ κοιμότανε σὸ μικρὸ δωμάτιό της, τὴν ξύπνησαν ἡ καμπάνες. Δεν είχε καμμιαν άμφιβολία πως σήμαιναν γιὰ τὴν πρώτη λειτουργία. Σηκώθηκε, λοιπόν, ντύθηκε και κατέβηκε σὸν δρόμο.

Η νύχτα ήταν τόσο σκοτεινή, που δεν διέκρινε καθόλου τὰ σπία. Κανένα ἄστρο δεν φωτίζε τὸν κατὰμαυρο οὐρανό. Τέτοια σιωπή ήτανε χυμένη ὀλόγυρά σὲ κείνο τὸ σκοτάδι, που ἂν γαυγίζε μακριὰ κι' ένα σκυλί μονάχα, θὰ τὸ άκουγε ὅλη ἡ πλάσι.

Η Κατερίνα Φονταίν, που ήξερε καλά κάθε πέτρα τοῦ δρόμου και που θὰ μπορούσε νὰ πᾶ στην εκκλησία με κλειστά τὰ μάτια, έφτασε χωρίς καθόλου νὰ στενοχωρηθῇ σὴ γωνιά της οδοῦ Νονέ και μπήκε σὸ δρόμο που πήγαίνε στην εκκλησία.

Φτάνοντας ἔξω από τὴν εκκλησία, εἶδε πως ὅλες ἡ πόρτες της ήταν άνοιχτές και μιά μεγάλη λάμψη από κερία και πολυέλαιους τὰ πλημμυρούσε ὅλα γύρω.

Μπήκε μέσα τότε και δρέθηκε ανάμεσα σὲ τόσο πληθος, που μέσα στην εκκλησία δεν μπορούσε νὰ ρίξει οὔτε μῆλο. Δεν άναγνώρισε όμως κανέναν από δούους ήταν εκεί. Και έμεινε κατάπληκτη κι' έκστατική, γιατί ὅλοι

Μέσ' απ' τὰ ρούχα του — Θεέ μου! — φέγγιζε ὁ σκελετός του!...

τους φορούσαν φορεματα από θελούδο, χρυσοῦσανε χανε φτερά στα καπέλλα τους και εἶδη παλῆς στα κρεμώντουσαν από τὸ πλευρό τους.

Ανάμεσα σ' ὅλο αὐτὸ τὸ πλήθος, έβλεπε κυρία θαρούς, που κρατοῦσαν ψηλά ραβδιά, με χρυσά στην άκρη, κυρίες με πολυτελείς δαντελλένιους κερσικούς, που τούς κρατοῦσε μιά πολύτιμη χτένα σάν περμα, Ιππότες με παράσημα που ἔδιναν τὸ χέρι τους κυρίες, που κρύβανε με τὸ ριπίδι τους τὸ ψιμυθιασμένο σάπο τους, από τὸ ὅποιο μόλις οί πουδραρισμένοι φοι και μιά ψεύτικη ἑλῆα στην άκρη τοῦ ματιού, ταν!

Κι' ὅλοι αὐτοί πήγαίναν νὰ πάρουν τὴ θέσι τους νὰ κάνουν θόρυβο και χωρίς ν' άκούγεται τὸ περισσεύει τους στίς πλάκες της εκκλησίας και τὸ φρουφρού φορεμάτων τῶν κυριῶν.

Τὰ πλάγια μέρη της εκκλησίας ήταν γεμάτα από ἄνθρωπους νέους εργάτες, που κρατοῦσαν από τὴ μέση τους μορφες κοπέλλες, με κατὰσκινά, με σωπο και τὰ μάτια χαμηλωμένα, τὰ στ' άγιαστήρια, ἦσαν καθισμένοι τὰ γῆς πολλοί χωρικοί, ἦσαν σάτες, ἐνῶ πίσω απ' αὐτοὺς καθισμένοι τὰ παιδιά τους, μ' ὀλάνοιχα τὰ ἑλῆα τους μάτια, στριφογυρίζοντας χέρια τους τὸ καπέλλο τους.

Όλα ἐκεῖνα τὰ ἦσυχά πρόστα νόντουσαν πως είχαν τὴν ἴδια γὰ και μελαγχολική σκέψη.

Η Κατερίνα Φονταίν γονάτισε συνθησμένη της θέσι. Ο έφημέριος χώρησε στην Αγία Τράπεζα, σά θυόμενος από δύο άλλους παπάδες, ἡ Κατερίνα δεν ήξερε κανέναν από τρεῖς τους.

Η λειτουργία ἐκείνη ήταν σάτη. Δεν άκουγότανε καμμιὰ φωνή νᾶ ἡν από τὰ χεῖλη που κινόντουσαν σά, οὔτε κανείς ἦχος από τὴ μικρή σά, πάντα, που τραβοῦσαν τὸ σκονι τῶν Σιγά-σιγά, ἡ Κατερίνα Φονταίν ριεύτηκε από τὸ μυστήριο που χυμένο ὀλόγυρά της. Και ξαφνικά γνῶρισε τὸν νέον Ιππότη Ντωμόν-Κλερύ, που τὴν αγαπούσε και ήσαν μένος πριν από σαράντα πέντε ὀλῶρα χρόνια.

Τὸν γνῶρισε από ένα μικρὸ σπῆ που ἔρχε σὸ ἀριστερό του αὐτί και τῶν πάντων από τὴ σκιά που ῥιχναν σὰ κροτάφους του τὰ πικνὰ και μαύρα φρύδια του. Φορούσε ρούχα κόκκινα, χρυσὰ γαλόνια. Τὰ ρούχα του αὐτοῦσαν τὰ ἴδια με κείνα που φορούσε ἡμέρα που τὴν συνάντησε σὸ δάσο, Αγίου Λεονάρδου και τὴν ζήτησε τοῦ δῶση νὰ πῇ νερό, κ' ὕστερα τῶν λησε.

Ήταν νέος, ὅπως τὸν γνῶρισε τότε. Γελούσε και δειχνε τὰ ὠραία του δόντια, που ἦσαν κατὰλευκα, σὰν ἑλεφαντόδοντο. Και μέσ' απ' τὰ ρούχα του — Θεέ μου! — φέγγιζε ὁ σκελετός του!...

Η Κατερίνα τὸν πλησίασε τότε και τοῦ εἶπε με ἡλῆ φωνή: — Έξοχώτατε, σὺ που μ' εἶχες αγαπήσει μῶν ὀλῶρα ποχή, ὁ Θεὸς νὰ σὲ προστατεύη! Ἄν σήμερα τὰ μάτια μου ἔγιναν κάτασπρα και πλησιάζω νὰ πεθάνω, εἰς τάνοιωσα καθόλου γιατί σ' αγαπήσα τότε. Ἄλλῃ, μὲνε φίλε μου, ὠράε μου ἀφέντη, πέσ' μου ποῖοι εἶσαι αὐτοί, οί ντυμένοι με τὴν παλιά μόδα, που ἦσαν ὅλοι νὰ ἄκούσουνε τούτη τὴ σιωπηλή λειτουργία;

Ο Ιππότης Ντωμόν-Κλερύ ἀποκρίθηκε τότε, με ἡλῆ φωνή: — (Συνέχεια σὴ σελίδα 50)

ΔΡΑΜΑΤΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΡΙΣΜΠΟΥΡΓΚ

Η ΚΑΤΑΡΑΜΕΝΗ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγούμενου)

— Ο φίλος σας ὁ Πέτρος, παιδιά μου, εἶπε ὁ Μελλιέ, άναγκάστηκε νὰ φύγῃ σήμερα τὸ πρωί γιὰ μιά πολὺ σπουδαία ὑπόθεσι.

— Τὸ ξέρουμε, κύριε Μελλιέ, εἶπε ἕνας άλλος θεριστὴς πὸ τολμηρὸς απ' τούς άλλους, ἄλλὰ θὰ μπορούσε νὰ φύγῃ αὐριο.

— Εἶχατε λοιπὸν νὰ ζητήσετε τίποτε απ' αὐτὸν ἀπόψε; — Μάλιστα, κύριε Μελλιέ.

— Ἄν ὁ γέρος Μελλιέ μπορῇ νὰ τὸν ἀντικαταστήσῃ, πέστε τὸ μου, φίλοι μου.

— Πραγματικά, γιατί ὄχι; Ξαναεἶπε ὁ θεριστὴς. Λοιπόν, κύριε Μελλιέ, θὰ σᾶς τὸ πῶ ἐγώ. Αὐριο εἶναι τοῦ Ἁγίου Πέτρου και κάθε χρόνο, σάν ἀπόψε, ὁ Ρουθενά που ἑορτάζει, συνήθιζε νὰ μᾶς κερνάει.

— Και γιατί δεν μοῦ τὸ εἶπατε πριν σηκωθῆτε από τὸ τραπέζι; Ο Ρουθενά δεν εἶν' ἀπόψε ἐδῶ, ἄλλὰ τὸ κρασί τοῦ Ἰακώβου Μελλιέ εἶναι πάντα σὴ διάθεσι τοῦ Ἁγίου Πέτρου. Λευκή, διάταξε νὰ φέρουν από τὸ καλλίτερο κρασί μου!

— Ζήτω ὁ Ἅγιος Πέτρος! Ζήτω ὁ Ἰάκωβος Μελλιέ! φώναξε με ὅλη τὴ δύναμὶ του ὁ θεριστὴς.

— Και ὅλοι μαζί φώναξαν:

— Ζήτω ὁ Ἅγιος Πέτρος! Ζήτω ὁ Μελλιέ! Ζήτω ὁ Ρουθενά!

— Ἐλάτε, φίλοι μου μέσα! φώναξε ὁ Μελλιέ. Ἐλάτε!

Ἐπειτ' από λίγες στιγμές, ἄνδρες και γυναῖκες, περιτοιχίζαν τὰ τραπέζια ἐπάνω σὰ ὅποια ἡ Λευκή εὐκίνητη, χαμογελαστή και χαρούμενη, ἀπέθετε ἡ ἴδια μεζέδες και γλυκίσματα.

Ο Ζάν Ρενῶ θρισκόταν ἐκεῖ, κι' άκουμπισμένος σ' ένα ἔπιπλο, παρακολουθοῦσε και τῖς ἐλάχιστες κινήσεις της κόρης του. Τὴν κύταζε ἑξαλλος από χαρὰ και τὴν ἑθαύμαζε πλημμυρισμένος από μέθη.

Βέβαια, ἡ παρουσία τοῦ πατέρα της δεν ήταν ξένη πρὸς τὴ χαρὰ που ἔλαμπε σὸ θλέμμα της νέας. Ὅπου κι' ἂν πήγαίνε αἰσθανόταν ἐπάνω της τὰ μάτια τοῦ πατέρα της νὰ τὴ χαϊδεύουν.

Σὲ λίγο, ἔφεραν τῖς μπουτίλιες με τὸ κρασί από τῖς ὀποιές γέμισαν τὰ τραπέζια. Τῖς άνοιξαν με κέφι και τὸ παλιρ κρασί ἔτρεξε ἄφθονο σὰ ποτήρια.

Ο Ἰάκωβος Μελλιέ, ὅπως κι' ὁ Ζάν Ρενῶ, είχαν μείνει ὀρθιοι. Η Λευκή πήρε ένα ποτήρι και τὸ ἔτεινε πρὸς τὸν κτηματία.

— Κόρη μου, εἶπε ὁ Μελλιέ, δῶσε τὸ πρῶτο ποτήρι σὸν Μαρντοσέ. Θὰ εὐχαριστηθῇ θέβαια πολὺ νὰ τὸ τσουγκρίσῃ με τούς καλοὺς αὐτοὺς ἀνθρώπους και νὰ πῇ σὴν ὕγεια τοῦ φίλου του τοῦ Ρουθενά που ἑορτάζει.

Η Λευκή ἔδωσε τότε ένα ποτήρι σὸν πατέρα της, ὁ ὅποιος τὸ πήρε με τρεμάμενο χέρι.

— Ναί, θέβαια, εἶπε ὁ Ζάν Ρενῶ με φωνή που ἑπαλλε, θὰ πῶ σὴν ὕγεια τοῦ κ. Ρουθενά, και σὴν δική σας, κύριε Μελλιέ, καθώς και γιὰ τὴν αἰώνια εὐημερία τοῦ Σειλόν, τὸ ὅποιον ἀπασχολεῖ τόσο χέρια και κάνει εὐτυχισμένες τόσες οἰκογένειες.

— Γέρο Μαρντοσέ, πολὺ καλά μίλησε, εἶπε ὁ ἡλικιωμένος θεριστὴς ὑψώνοντας τὸ ποτήρι του. Ἄς τσουγκρίσουμε με τὰ ποτήρια μας, φίλοι μου, κι' ἄς πιούμε σὴν ὕ-

γεία τοῦ κ. Πέτρου, τοῦ κ. Μελλιέ, τῆς δεσποινίδος Λευκῆς και γιὰ τὴν εὐημερία τοῦ Σειλόν. Ζήτω τὸ Σειλόν! Οἱ εργάτες ἑτσούγκρισαν τὰ ποτήρια τους.

Μιά γυναῖκα σηκώθηκε τότε και εἶπε:

— Ἑορτὴ χωρίς τραγουδι δεν γίνεται και λένε ὅτι ἡ δεσποινὶς Λευκή τραγουδάει σάν ἀηδὼνι. Πολλοί από μᾶς δεν τὴν άκουσαν ποτέ, κύριε Μελλιέ, και θὰ εἴμαστε εὐτυχεῖς ἂν, με τὴν ἀδείά σας, μᾶς τραγουδοῦσε κάτι.

Η νέα γίνηκε κατακόκκινη.

— Λευκή, εἶπε ὁ Ἰάκωβος Μελλιέ, εἶναι ἡ ἑορτὴ τοῦ νουνοῦ σου και μοῦ φαίνεται ὅτι μπορεῖς νὰ τραγουδήσῃς.

Η νέα ἔρριξε ένα θλέμμα σὸν Ζάν Ρενῶ, τοῦ ὁποίου τὰ μάτια που ἔλαμπαν από χαρὰ, φαίνόντουσαν σάν νὰ τῆς ἔλεγαν:

— Τραγουδῆσε! Τραγουδῆσε! Θὰ εἶναι μεγάλη εὐτυχία γιὰ μένα νὰ σ' άκούσω...

Τότε ἡ Λευκή, χωρίς νὰ τὴν παρακαλέσουν περισσότερο, τραγουδῆσε με τὴ γλυκεῖα και μελωδική φωνή της ένα ὠραῖο τραγουδι τῆς ἐποχῆς.

Ὅταν τελείωσε, ὅλοι με χειροκροτήματα και ἐπευφημίες τὴν εὐχαρίστησαν γιὰ τὴ χαρὰ που τούς ἔκανε νὰ αἰσθανθοῦν.

— Εἶστε εὐχαριστημένος, πατέρα μου; ρώτησε τὸν Ἰάκωβο Μελλιέ.

— Τραγουδῆσε σάν ἄγγελος, τῆς ἀπάντησε ὁ γέρο κτηματίας.

Ἐπειτα, με σιγανή φωνή, ἡ νέα εἶπε σὸν Ζάν Ρενῶ:

— Γιὰ σένα τραγουδῶ.

Τὸ γεμάτο χαρὰ θλέμμα τοῦ εὐτυχισμένου πατέρα τὸν εὐχαρίστησε.

— Νομίζει κανείς πως ἡ δεσποινὶς Λευκή ἔχει κρυμμένο ἕν' ἀηδὼνι σὸ λαρύγγι της; εἶπε ἕνας εργάτης που εἶχε φωνὴ πολὺ θραυχή.

— Η δεσποινὶς Λευκή τραγουδάει ὅπως τραγουδοῦν σὴν Ὅπερα τοῦ Παρισιῦ, εἶπε μιά χωρική, ἡ ὁποία εἶχε πᾶσι πρὸ ἑτῶν σὸ Παρίσι.

Κατόπιν ἕνας νέος θεριστὴς τραγουδῆσε με φωνή ἀρκετὰ εὐχάριστη ένα παλιρ χωριάτικα τραγουδι.

Ἐτσι πέρασε με μεγάλη εὐθυμία μιά ὥρα και πλέον. Ἄδειασαν τῖς τελευταῖες μπουτίλιες, τσουγκρίσαν γιὰ τελευταία φορὰ τὰ ποτήρια τους και τ' ἀδείασαν.

Τότε ὁ πρὸ ἡλικιωμένος απ' τούς εργάτες σηκώθηκε κι' ἔδωσε τὸ σύνθημα της ἀναχωρήσεως. Ἄντρες και γυναῖκες ὅγῃκαν από τὴν ἑπαύλη και, τελευταῖος απ' ὅλους, ὁ Ζάν Ρενῶ.

Καθὼς πατοῦσε τὸ πόδι του σὸ κατώφλι, αἰσθάνθηκε τὸ χέρι της Λευκῆς νὰ σφίγγῃ τὸ δικό του.

— Θὰ σε ἀλλογιάσωμὶ ὅλη τὴ νύχτα μῆθύρισε ἡ νέα σὸ αὐτί του.

Ἐκείνος γύρισε ἀργὰ τὸ κεφάλι του και τὰ χεῖλη του άκούμπησαν σὸ μέτωπο της νέας.

Ζ'

ΤΟ ΦΑΝΤΑΣΜΑ

Εἶχε νυχτώσει. Τὸ σπινελί, γεμάτο λαμπρὰ ἄστρα, ἔλαμπε με ἀναρίθμητες ἀχτινοβολίες. Ο αέρας ήταν γεμάτος ἀρώματα. Οἱ εργάτες, φέρων μίγδην μέσα σὴν

αύλη, έτοιμαζόντουσαν να φύγουν.

— Έξαφνα μία κουκουβάγια, που κυνηγούσε κάποιο πουλί, έβγαλε μία πένθιμη κραυγή. Άμέσως η γυναίκες μαζεύτηκαν ή μία κοντά στην άλλη, ανατριχιάζοντας.

— Τι πάθατε; τίς ρώτησε γελώντας κάποιος θεριστής.

— Δεν άκουσες;

— Τι; Τη φωνή της κουκουβάγιας;

— Ω! Άν ήμουν μόνη μου, είπα μία χοντρή χωρική, που έτρεμε σύγκορμη, ποτέ μου δεν θα τολμούσα να ξαναγυρίσω στο Φρεμικούρ.

— Φτωχή Μάρθα, δεν είσαι καθόλου γενναία.

— Τό ίδιο κι' εγώ, είπα μία άλλη γυναίκα, θα πέθαινα απ' το φόβο μου με τη σκέψη ότι το φάντασμα μπορεί να παρουσιαστή μπροστά μου!

— Με κάνετε να γελάω με το φάντασμά σας! είπα γελώντας ένας άντρας. Είναι κάμποσος καιρός τώρα που ακούω να γίνεται λόγος γι' αυτό το φάντασμα... Μά πιστεύετε πραγματικά στα φαντάσματα;

— Πώς να μην τα πιστεύουμε στη στιγμή που τόσοι άνθρωποι τα είδαν με τα μάτια τους;

— Εγώ θα πιστέψω όταν ο κόκκορας κάνει αυγά.

— Εσύ δεν πιστεύεις τίποτε... Ρώτησε όμως το γέρο-Μαρτίνο τον ψαρά! Αυτός το είδε το φάντασμα.

— Μα την αλήθεια, είπα ο δύσπιστος θεριστής, πολύ θα έχωχαριστιόμουν να δεισκόμουν μπροστά τους.

— Μ' ένα του φύσημα το φάντασμα θα σ' έριχνε κάτω και θάχανες τη μυλιά σου για ένα χρόνο.

— Και ποιά παρουσιάζεται αυτό το φάντασμα;

— Στις όχθες του ποταμιού, στην μικρή γέφυρα, κοντά στην τρύπα του Μερλέν. Φαίνεται πως είναι πολλές φορές που κάνει την εμφάνισή του στην κοιλάδα. Περνάει μπροστά σου σαν άστραπη κι' αφήνει πίσω του ένα σωρό σπίθες...

— Δεν περπατάει... Πεταίει...

— Το φάντασμά σας δεν είναι τίποτε άλλο παρά φωσφορισμός.

— Και θα είχε κεφάλι, χέρια και πόδια; 'Ο γέρο-Μαρτίνος με θεβαίωσε ότι πέρασε τόσο κοντά του, ώστε θα το έβλεπε αν δεν μούδιαζαν έξαφνα τα χέρια του.

— Φοβήθηκε! Αυτό είν' όλο...

— Και θέβαια φοβήθηκε! Πώς να μη φοβηθώ τη στιγμή που βλέπει ένα φάντασμα μπροστά του.

— Μήπως ο γέρο-Μαρτίνος έπιασε κουδέντα και πήγε και φάρεψε μαζί του; ρώτησε ο θεριστής γελώντας ειρωνικά.

— Η γυναίκα σήκωσε τους ώμους της και απάντησε:

— Εσύ για να πιστέψεις θαπρεπε να συναντήσεις το φάντασμα και να σ'εσπίσης στο έζυλο.

— Άμ' έννοια σου! Δεν θα το άφηνα τόσο εύκολα να με ευλίση...

— Του κάκου κάνεις το γενναίο, φίλε μου... Δεν μπορεί ο άνθρωπος να τ'αβάλει με υπερφυσικά πλάσματα. Έχεις θέβαια δυνατά χέρια, αλλά μπορεί το φάντασμα να σ'ατακίσει σαν άχυρο.

— Μα αυτό είναι τρομερό φάντασμα! είπα γελώντας ο θεριστής.

— Και όλοι οι σύντροφοί του άρχισαν να γελάει κι' αυτόι.

— Όταν περνά το φάντασμα, εξακολούθησε η χωρική απευθυνόμενη προς τις άλλες γυναίκες ή όποιες την άκουγαν με συγκίνησι που μεγάλωνε όλοένα, άκούγονται φωνές και ούρλιασματα και δυνατοί αναστεναγμοί σ' όλα τα μέρη της κοιλάδας.

— Και είναι μεγάλο το φάντασμα; ρώτησε μία γυναίκα.

— Είναι ψηλό σ'α μία λεύκα.

— Διάβολο! Τότε μπορεί να τ'ο κάνει εύκολα, άφου μάλιστα όλα τα φαντάσματα είν' άσπρα...

— Τό φάντασμα της τρύπας του Μερλέν είναι μαύρο!

— Μαύρο! Μά τότε είναι ο ίδιος ο διάβολος.

— Μερικές γυναίκες έβγαλαν κραυγές τρόμου.

— Μά τότε δεν πρέπει να φοβάται κανείς, είπα ένας θεριστής. 'Ο διάβολος φεύγει, μόλις κανείς τ'ο σταυρώ σου.

— Άρχιζω, είπ' ένας άλλος, να πιστεύω σ'α φαντάσματα.

— Φτάνει να θρεθής τ'α μεσάνυχτα κοντά στη μικρή γέφυρα και θα τ'ο δεις.

— Απ'τό κεντάει την περιέργειά μου, αλλά προτιμώ να κοιμηθώ ήσυχος σ'ο κρεβάτι μου. Λοιπόν, το φάντασμα θγαίνει τ'α μεσάνυχτα;

— Μόλις σημάνη ο τελευταίος χτύπος του μεσονυχτιού.

— Πραγματικά, αυτή την ώρα θγαίνουν τ'α φαντάσματα κι' οι θρυκόλακες, αυτή την ώρα ή μάγισσες πάνε να συναντήσουν τους διαβόλους καβάλλα σ' ένα σκοτεινό έζυλο.

— "Η σ' ένα μικρό άμάξι τ'ο όποιον σέρνουν δώδεκα μαύρες κόττες.

— Μήπως αυτό τ'ο φάντασμα είναι θρυκόλακας;

— Ίσως.

— Και τί πράγμα είναι ο θρυκόλακας; ρώτησε μία ξανθή νέα.

— 'Ο θρυκόλακας, ωραία μου, απάντησε ο πιο ήλικιωμένος απ' τους θεριστές, είν' ένας άνθρωπος που πεθαίνει φαινομενικά, μά που ζή μέσα σ'όν τ'άφο του και τρέφεται με αίμα ανθρώπων. Τόν θρυκόλακα τόν σκοτώνουν κι' ανασταίνεται, τόν θάζουν μέσα σ' ένα νεκροκρέββατο και τόν θάβουν, αλλά την άλλη νύχτα θγαίνει από τόν τάφο του, τρέχει σ'όν έξοχη και τριγυρνάει, κοντά στα σπίτια. Δυστυχία σ'όν κοπέλλα που θ' απαντήσει σ'ο δρόμο του! 'Ορμάει άπάνω της, την σφίγγει μέσα σ'α παγωμένα χέρια του και, για να σ'όση τη δίψα του, θζαίνει τ'ο αίμα της. 'Ο θρυκόλακας διαλέγει πάντα τις πιο άμορφες και τις πιο άραιες, έχουν προσέξει μάλιστα ότι προτιμάει τις ξανθές.

— Αυτό είνε τρομερό! φώναξε ή νέα, νιώθοντας τ'α μαλλιά της ν' ανθρωδώνονται σ'ο κεφάλι της.

— Τότε έλαβε τ'ο λόγο ένας γέρο-θεριστής, ο όποιος άφογκραζόταν ως τη στιγμή εκείνη χωρίς να λήη τίποτε, και είπα:

— Την ήμέρα τ'ο Άη-Γιαννιού—πάνε τώρα δεκαεπτά χρόνια—ο Ζάν Ρενώ, ο κυνηγός τών λύκων, σκότωσε έναν άνθρωπο σ'ο δρόμο τ'ο Σιέρυ. Τό θυμάμαι σ'όν να γινε χτές. Τό διαμέρισμα τ'ο Σαίντ-Ίρουν έγινε άνω κάτω.

— Έκτός α'ούτ'ο — εξακολούθησε ο θεριστής—και άν δεν πρέπει να πιστέψω κανείς όσα λένε για τ'ο φάντασμα τ'ο Μερλέν, πάλι πρέπει να παραδεχτή ότι κάτι τρέχει άρ'ονα τώρα τ'ο φάντασμα αυτό συχνάζει σ'όν κοιλάδα μας.

— 'Ο Μπερτράν τ'ο είδε πρό τριών χρόνων την νύχτα τ'ο Άη-Γιαννιού. Κι' εγώ τ'ο είδα πρό πεντέξη χρόνων και τ'ο περιέργο είναι ότι τ'ο είδα την ήμέρα τ'ο Άη-Γιαννιού. Κι' άλλοι τ'ο είδαν πριν από όχτώ, δέκα, δώδεκα χρόνια.

— Καθώς θλέπετε, πάει πολύς καιρός από τότε που έγινε για πρώτη φορά λόγος για τ'ο φάντασμα.

— Τότε χωρίς άλλο, είπα μία χωρική, είναι τ'ο φάντασμα τ'ο ανθρώπου, που σκότωσε ο Ζάν Ρενώ κι' έρχεται κάθε χρόνο τ'ο Άη-Γιαννιού για να παρακαλέση να τ'ο κάνουνε λειτουργία...

— Λοιπόν, να τ'ο κάνετε λειτουργία, είπα ειρωνικά ο δύσπιστος θεριστής.

— Νομίζω, ξανάπε ο γέρο θεριστής, ότι είπαμε τόσα πολλά για τ'α φαντάσματα, ώστε αυτές ή κοπέλλες δεν θα μ'ορέσουν να κοιμηθουν. Η ώρα ζυγώνει δέκα, κι' είμαι της γνώμης να πάμε όλοι να κοιμηθούμε, γιατί τ'αρα ξημερώνει νωρίς...

— Άς αφήσουμε τ'α φαντάσματα να τρέχουν τ'η νύχτα σ'όν κοιλάδα... Αυτό μόνο μ'ορούν να κάνουν...

— 'Εμείς πρέπει να ξεκουραστούμε... 'Ο Θεός έκανε τ'η νύχτα για να μ'ορούν οι εργάτες να κοιμούνται και να ξεκουράζονται...

— 'Επειτ' από τ'α φρόνιμα αυτά λόγια, όλοι οι εργάτες κι' ή εργάτριες μαζί σηκώθηκαν κι' έφυγαν, διευθυνόμενοι προς τ'ο Φρεμικούρ.

— Τό δωμάτιο της Λευκής φωτιζόταν ακόμα, αλλά πριν από μερικές στιγμές τ'ο δωμάτιο τ'ο Μελλιέ ήταν σκοτεινό. Οι υπηρέτες της επαύλεως, άφου έπεσκέφθηκαν τούς σταύλους, άποσύρθηκαν σ'ις κρεβάτοκάμαρες τούς.

— Μα, ο Ζάν Ρενώ έμεινε σ'όν αύλη, καθισμένος σ' ένα πετρίνο πάγκο, και φαινόταν ευθυσιμένος σ'ε ρευθισμούς.

— Είχε άκούσει με ζωνήν ένδιαφέρον, χωρίς να χάνη λ'εξι, τ'ήν συζήτησι τών εργωτών και προφανώς υπήρχε κάποια αλήθεια σ'ε όσα άκουσε.

— Δεν ήταν παράδοξο ότι τ'ο φάντασμα ξαναγύριζε τ'ήν εποχή τ'ο Άη-Γιαννιού, τ'ήν επέτειο τ'ο φόνου; Γιατί αυτές τις ήμέρες και όχι άλλες;

— 'Ο Ζάν Ρενώ θυμωταν τ'ήν γυναίκα εκείνη με τ'α λιμένα μαλλιά που τ'ήν είχε διακρίνει άουδρά και που ή κοινή γής της με τις όποιες ζητούσε θ'οθήθεια, τόν είναν όδη γήσει έγκαίρως σ'ο παλιό πηγάδι μέσα σ'ο όποιο είχε γκ'εμιστή Ρουθενά.

Μήπως δεν είχε περυσιαστή σ' αυτόν και σ'όν 'Εδμόνδο σ'όν αληθινό φάντασμα; 'Εκείνο τ'ο θράδυ, μόλις πρόφτασαν να τ'ήν δούν. Γλυστρώντας σ'όν σκιά, εξαφανίστηκε άμέσως σ'ο σκοτάδι. Δεν υπήρχε καμία άμφιβολία ότι ή γυναίκα αυτή ήταν τ'ο φάντασμα για τ'ο όποιο μιλούσαν οι εργάτες τ'ο Φρεμικούρ.

— 'Ο Ζάν Ρενώ, άφου σκέφθηκε λίγο, θεβαίωθηκε ότι, υπήρχε σ'ο παράδοξο αυτό φάντασμα κάποιο μυστήριο που έπρεπε να διευκρινιστή.

— Πρέπει να μάθω περί τίνος πρόκειται ψιθύρισε. Άν τ'ο φάντασμα παρουσιαστή άπόψε σ'ις όχθες τ'ο ποταμού, θα τ'ο δώ.

— Και σηκώθηκε.

— Βγήκε από τ'ήν αύλη της επαύλεως, άκολούθησε τ'ο δρόμο που ώδηγούσε σ'ο ποτάμι, πέρασε τ'η μικρή γέφυρα και προχώρησε καμιά έκασοστή θήματα προς τ'ο Φρεμικούρ. Βρισκόταν τώρα μπρος σ'ε μία θαθεία και κυκλική τάφο, τ'ήν όποια οι κάτοικοι τ'ο τόπου άποκαλούσαν τρύπα τ'ο Μερλέν.

— Διάλεξε τ'ο πιο σκοτεινό μέρος και πλάγιασε πολύ κοντά σ'ο ποτάμι, κάτω από ένα σύνδετρο με λεύκες. Άπό τ'ο μέρος αυτό τ'ο θέλημα του έφτανε σ'ε μεγάλη άπόσταση. Επίσης έθλεπε τ'η μικρή γέφυρα που τ'η φώτιζε ή σελήνη.

— Έδώ είμαι πολύ καλά, σκέφθηκε. Άν, όπως υποθέτω τ'ο δήθεν φάντασμα έλθ'ή από τ'ήν άριστερή όχθη και περάση σ'ή δεξιά από τ'η μικρή γέφυρα χωρίς άλλα θα τ'ο δώ...

— Και ο Ζάν Ρενώ περίμενε.

— Πέρασε μία και πλέον ώρα και τ'ο ρολόι τ'ο Φρεμικούρ είχε σημάνει έντεκα. 'Ο Ζάν Ρενώ, παρά τ'η μεγάλη του όπομονή, άρχισε να στενοχωριέται.

— Τ'α φαντάσματα, σκεφτόταν, παρουσιάζονται μόνα τ'α μεσάνυχτα. Άς περιμένουμε λοιπόν ακόμα. Άν τ'α μεσάνυχτα δεν δώ τίποτε, αυτό είναι άπόδειξις ότι άπόψε δεν υπ'αρχει φάντασμα. Τότε θα πάω να κοιμηθώ ήσυχος σ'ο σπίτι τ'ο θοσκού και θα ξανάρθω έδω να παραμονέψω αύριο τ'ο θράδυ.

— Εγώ δεν πιστεύω τ'α φαντάσματα, αλλά υπ'αρχει σίγουρα κάποια δυστυχισμένη γυναίκα τρελή χωρίς άλλο που τρέχει τις νύχτες σ'όν κοιλάδα. Όπωσδήποτε θα μάθω περί τίνος πρόκειται.

— Δεν πρόφτασε να τελειώσει τ'η φράσι του. Μιά σκιά φάνηκε σ'ή γέφυρα και τ'η διέσχισε γρήγορα...

— Άλλά ο Ζάν Ρενώ με τ'η θοήθεια τ'ο φεγγαριού πρόφτασε ν' αναγνωρίση ότι ήταν γυναίκα.

— Είναι αυτή! ψιθύρισε. Είναι ή δυστυχισμένη γυναίκα, ή όποια μας προσκάλεσε να σώσουμε τ'ο Ρουθενά και ή καρδιά του άρχισε να χτυπά δυνατά.

Η'.

Η ΚΑΤΑΔΙΩΞΙΣ

— 'Ο Ζάν Ρενώ είχε σηκωθεί έτοιμος να δ'ομήση πίσω από τ'ο φάντασμα. Μά θόρυβος θημάτων που πλησίαζαν τ'ο άνήγγειλε ότι τ'ο φάντασμα έρχόταν προς τ'ο μέρος του.

— Κρύφτηκε πίσω από τ'ο χοντρό κορμό ενός έλατου.

— Κρύος ιδρώς πλημμύρισε έξαφνα τ'ο μέτωπό του.

— Η γυναίκα πέρασε γρήγορα μπροστά του, έχοντας λιμένα τ'α μαλλιά της, πεσμένα άτακτα σ'ους ώμους της, και σαλεύοντας έξαλλη τ'α χέρια της πάνω απ' τ'ο κεφάλι της.

— Ποιά πηγαίνει; σκέφθηκε.

— Αποφάσισε να τ'ο μάθ'η. Άλλά, για να τ'ο πετύχ'η αυτό, έπρεπε να άνεγρήση με περίσκεψη και να παρακολουθήση τ'η γυναίκα χωρίς αυτή να τόν άντιληφθή.

Τό σπουδαίο ήταν να μη τ'η φοβίση.

— Όταν εκείνη άπομακρύνθηκε τριάντα-σαράντα θήματα, έτρεξε ξοπίσω της. Η γυναίκα έτρεχε, αλλά κι' ο Ζάν Ρενώ είχε καλά πόδια και φρόντιζε να διατηρηται μεταξύ τους ή ίδια πάντα άπόσταση.

— Σε κάθε στιγμή, ή δυστυχισμένη γυναίκα εξαφανιζόταν πίσω από τ'α δέντρα και τούς θάμνους, αλλά ο Ζάν Ρενώ δεν άνησυχούσε καθόλου γιατί ήταν θέβαιος ότι σ'ε λίγο θα τ'ήν έβλεπε να παρουσιάζεται πάλι κάτω απ' τ'ο σ'εληνόφως.

— 'Ο Ζάν Ρενώ, έπειδή φοβόταν μήπως ή άγνωστη τόν δ'η και φύγη, θράδυνε σ'ε λίγο τ'α θήματα κι' έτσι, έπειτ' από μερικές στιγμές, ή άπόσταση μεταξύ τους διπλασιάστηκε.

— Η προφύλαξις αυτή δεν ήταν περιττή, γιατί ή γυναίκα γύρισε πολλές φορές και κύτταζε μήπως τ'ήν παρακολουθούσε κανείς.

— Τώρα ακολουθούσε τ'ο μονοπάτι που ώδηγούσε σ'ο Φρεμικούρ.

— Εθάδισαν έτσι κι' οι δυο επί άρκετ'ή ώρα.

— Έξαφνα, ο Ζάν Ρενώ στάθηκε άπότομα και κατάπληκτος είδε τ'ο φάντασμα να διευθύνεται άποφασιστικά προς τ'ο νεκροταφείο που βρισκόταν έξω απ' τ'ο χωριό.

— "Επειτ' από μερικές στιγμές μάλιστα, πέρασε τ'ήν καγκελλόπορτα και μπήκε μέσα.

— Πολλοί άλλοι σ'ή θέσι τ'ο Ζάν Ρενώ, θα έφευγαν περίτρομοι, θεβαίοι ότι βρισκότουσαν μπροστά σ' έναν απ' τούς θρυκόλακες για τούς όποιους τόσος λόγος είχε γ'ινει από θραδύς.

— Μά αυτό τ'ο αίσθανόταν ο Ζάν Ρενώ ήταν έκπληξις και συγκίνησις που δεν έμοιαζε όμως καθόλου με ρόθο.

— Για ποιά λόγο, ή γυναίκα τ'ήν όποια παρακολουθούσε είχε μ'ήη σ'ο νεκροταφείο.

— Αυτή τ'ήν έρώτησι υπέβαλε σ'όν έαυτό του, φέρνοντας τ'ο χέρι του σ'ο φλογισμένο μέτωπό του.

— Έξαφνα μία ιδέα τ'ο ήρθε και μία λάμψις χαράς κι' εύτυχίας πέρασε από τ'ο θέλημα του.

— "Ω! αν ήταν εκείνη! Άν ήταν εκείνη! ψιθύρισε.

— Διευθύνθηκε άμέσως διαστικά προς τ'ήν πόρτα τ'ο νεκροταφείου και μπήκε κι' αυτός μέσα.

— Κύτταξε γύρω του, μά δεν είδε τ'η γυναίκα πουθενά.

— Άργά και κάνοντας όσο τ'ο δυνατόν λιγότερο θόρυβο διευθύνθηκε προς τ'η γωνία της νεκροπόλεως όπου βρισκόταν ο τάφος τ'ο 'Εδμόνδου.

— Ένας στεναγμός έφτασε ως τ' αυτιά του και είδε τ'ήν άγνωστη γονατιστή μπροστά σ'όν τάφο τ'ο δυστυχισμένου νέου.

— Δεν χωρούσε π'ετα καμιά άμφιβολία.

— Η γυναίκα εκείνη της όποιος ή φωνή τ'ο είχε κάνει τόσο παράδοξη έντύπωσι, ή όποια κάθε νύχτα πλανιόταν σ'α περίχωρα τ'ο Φρεμικούρ, ήταν ή Λουκία, ή Λουκία Μελλιέ!

— 'Ο Ζάν Ρενώ πλησίασε περισσότερο και στάθηκε σ'ε δυο θημάτων άπόσταση απ' αυτή.

— Η Λουκία σύρθηκε με τ'α γόνατά της, κάθισε επάνω σ'όν πέτρα και άρχισε να τ'η θρέχη με τ'α δάκρυά της.

— 'Ο Ζάν Ρενώ τ'ήν άκούσε τότε να λήη καθαρά:

— Πότε λοιπόν θα κοιμηθώ επ'τέλους τόν αώνιο ύπνο;

— "Ω! Θά ξανάρθω έδω κάθε νύχτα γιατί θέλω, 'Εδμόνδε, να πεθάνω κοντά σου, άκουμπώντας τ'ο κεφάλι μου σ' αυτή τ'ήν πέτρα. 'Ο Θεός δεν θ'α μ' εύσπλαγνιστή επ'τέλους;... Τόσα χρόνια τώρα επικαλώμαι τ'ο θάνατο, αλλά αυτός τόν έμποδίζει να με χτυπήση... Βρίσκει λοιπόν ότι δεν υπ'αφερα ακόμα άρκετά; Θάλει ν' αυτοκτονήσω;

— Η Λουκία στάθηκε μία στιγμή κι' έπειτα έπρόσθεσε:

— "Ο Θεός με δ'ωχνει, με καταδικάσει! Άνήκε σ'ήν κόλασι... "Ω! Τ'ήν κόλασι τ'ήν έξω! Δεν έχει βασανί-

Πότε λοιπόν θα κοιμηθώ επ'τέλους τόν αώνιο ύπνο;

στήρια τρομερώτερα απ' αυτά που υπόφερα στη γη! "Ω! θέλω να πεθάνω! Νά πεθάνω! Νά πάω πειά να υποφέρω! Τι σημασία έχει αν πεθάνω με τον ένα ή με τον άλλο τρόπο;... Δεν έχω πειά τίποτε να ελπίσω ούτε απ' αυτόν τον κόσμο, ούτε από τον άλλο... Είμαι καταραμένη! Καταραμένη..."

Αναρρώθηκε κυριευμένη από μεγάλη έξαψη και το βλέμμα της έλαμψε παράδοξα.

— Αυτή η πέτρα είναι σκληρή ξαναείπε άγρια. Λίγο κουράγιο!... "Αν συντρίψω το κεφάλι μου σ' αυτή, όλα θα τελειώσουν πειά για μένα..."

Και θέλοντας να συνδυάσει τα λόγια με την πράξη, έτοιμάστηκε να χτυπήσει το κεφάλι της στην πέτρα του τάφου.

Ο Ζάν Ρενώ δεν μπορούσε να περιμένη περισσότερο.

Είχε φτάσει πειά η στιγμή να επέμνη.

Μ' ένα πήδημα βρέθηκε μπροστά στη Λουκία και την έπιασε από τα χέρια.

— Δυστυχισμένη! Της είπε με τόνο γλυκειάς επιπλήξεως. Τι θέλετε να κάνετε;

Η Λουκία έβγαλε μία θραυχή και πνιγμένη φωνή και τα φλογισμένα μάτια της καρφώθηκαν στο Ζάν Ρενώ με μία φρικαλέα ακινησία.

— Αφήστε με! Αφήστε με! Είπε με φωνή θαθεία, προσπαθώντας να ξεφύγει απ' τα χέρια του.

Και τρανταζόταν δολοκλήρη από δυνατούς νευρικούς σπασμούς.

— Θέλετε να πεθάνετε; της είπε ο Ζάν Ρενώ με φωνή που έπαλλε από αγάπη και συμπόνια. "Αλλά δεν θα κάνετε καλά γιατί έχω πολύ σπουδαία και σοβαρά πράγματα να σας πω. Όταν θα μ' ακούσετε, θα καταλάβετε γιατί ο Θεός απομάκρυνε από σας το θάνατο για να παρατείνει τις ημέρες της δυστυχίας σας. Δυστυχισμένη γυναίκα, τη στιγμή ακριβώς που απελπισμένη σκεφτόσαστε ν' αυτοκτονήσετε, ο Θεός συμπωνώντας σας επιτέλους, σας στέλνει την παρηγοριά και σας υπόσχεται μία πολύ μεγάλη χαρά!"

— Ψέμμα! ψέμμα! φώναξε η Λουκία έξαλλη.

— Σας όρκίζομαι ότι λέω την αλήθεια, απάντησε περίλυπος ο Ζάν Ρενώ.

— Αλλά ποιός είστε τέλος πάντων σεις που μου μιλάτε έτσι;

— Είμαι ένας απ' τους καλλιτέρους φίλους της Λουκίας Μελλιέ.

— Σωπάστε! Σωπάστε! φώναξε εκείνη με φωνή πνιγμένη. Δεν υπάρχει πειά η Λουκία Μελλιέ. Είμαι η καταραμένη! Ακούτε; Η καταραμένη!

— Λουκία, αβριο κιάλας, αν θέλετε, ο πατέρας σας θα σας ανοίξει την αγκαλιά του!... Ο δυστυχισμένος ζή ακόμα, έχει προσκολληθεί με αγωνία στη ζωή, μόνο και μόνο γιατί περιμένει με σπαραγμό το γυρισμό σας και θέλει να σας εύλογη πριν πεθάνει.

— Δεν μου είπατε ακόμα τ' όνομά σας! Ξαναείπε η Λουκία.

— Λουκία, άλλοτε με θεωρούσατε φίλο σας... Μά τώρα δεν μ' αναγνωρίζετε, όπως δεν μ' αναγνώρισαν ο Ιάκωβος Μελλιέ κι ο Ρουβενά... Κι' εγώ ήμουν πολύ δυστυχισμένος, αλλά ποτέ μου δεν απελπίστηκα... Εκείνος που αναπαύεται κάτω από την πέτρα αυτή, πέθανε στην αγκαλιά μου προφέροντας το αγαπημένο μου όνομα σας... "Επί δεκαεννέα περίπου χρόνια, γι' αυτόν, γι' εσάς, Λουκία, για τον πατέρα σας, φορούσα τη στολή του καταδίκου..."

— Ζάν Ρενώ, είσαι ού! φώναξε η Λουκία με φωνή που έτρεμε.

— Ναι, Λουκία, είμαι ο

Ζάν Ρενώ, αλλά έχω αλλάξει πειά όνομα. Στο φρεμικό με λένε ζητιάνο Μαρντοσέ...

— Γιατί αυτό το όνομα;

— Για να σας δώσω σχετικές εξηγήσεις, Λουκία, χρειάζομαι πολλή ώρα, αλλά αργότερα θα καταλάβετε.

Η δυστυχισμένη γυναίκα χαμήλωσε το κεφάλι της και συντρίβη και είπε με φωνή πένθιμη:

— Αυτή τη στιγμή, έδω, στο νεκροταφείο του φρεμικού, υπάρχουν τρία θύματά του 'Ιακώβου Μελλιέ, ένα νεκρός και δυο ζωντανοί.

— Πρέπει να ξεχάσουμε το παρελθόν, Λουκία και συλλογιστούμε το μέλλον.

— Ζάν Ρενώ, απάντησε εκείνη, έσένα σου μένει, κόρη, μία ωραιότερη κόρη—την είδα δυο φορές ως τώρα— και μπορείς ν' αναλογιστείς το μέλλον... Έγώ όμως δεν έχω πειά να ελπίσω τίποτε.

— Λουκία, έχετε ένα γυιό!

— Τον έχασα, απάντησε περίλυπη.

— Λουκία, δεν καταλάβατε λοιπόν γιατί σας έλεγα το λίγοι ότι πέρασαν πειά η ημέρες των συμφορών σας. Ναι, χάσατε το γυιό σας ή μάλλον χαριστήκατε απ' τον την ημέρα που πέσατε έτοιμοθάνατη στο δρόμο πειά από το Βεσούλ στο Γκρέυ.

— Πώς το ξέρεις αυτό; φώναξε η Λουκία καταπληγική και ταραγμένη.

— Θα πεθαινάτε, εξακολούθησε ο Ζάν Ρενώ, αν δεν σας έπαιρναν μαζί τους μερικοί πλανόδιοι ήθσοποι!

— "Α, ναι! ψιθύρισε μέσ' απ' τα σφιγμένα δόντια της. Αυτοί οι άθλιοι που έκλεψαν το παιδί μου!.. Τι το έκαναν οι άτιμοι το παιδί μου;

— Λουκία, ο πιδ φτωχός, ο πιδ ταπεινός απ' τους ποιούς αυτούς, ο 'Ιερώνυμος Γκρελούς πήρε το παιδί σας...

— Μοι' το έκλεψε! φώναξε η Λουκία, έξαλλη. Μοι' έκλεψε μαζί με τα χρήματα που μοι' είχε δώσει ο Ρενώ.

— Ακούστε με λοιπόν Λουκία... Ο Γκρελούς, ο φτωχός θεατρίνος, δεν έκανε το παιδί σας θεατρίνο και αυτό, αλλά του έδωσε λαμπρή μόρφωση και το άγατασε σε πατέρα...

Σήμερα ο γυιός σας είν' ένας ωραίος έτοιμομορφωμένος, τίμιος, με μεγάλη ψυχή κ' εύγενικά αισήματα.

— Ζάν Ρενώ, Ζάν Ρενώ! φώναξε η Λουκία με φωνή λαχανιασμένη. Ο γυιός μου λοιπόν ζή ακόμα;

— Ναι, ζή!

— Είν' αλήθεια; Δεν με άπατα;

— Σας ρωτάω για παιδί λόγω να σας άπατησω;

— "Ω! δεν ξέρω... Τόσες φορές αυτοί μου είπαν ψέματα..."

— Ποιοι;

— Οι ήθσοποι.

— Λουκία, ήσυχάστε. Ο Ζάν Ρενώ σας σέβεται, σας αγαπά και δεν θέλει να σας άπατηση. Ναι, ο γυιός σας ζή. Σας το όρκίζομαι αυτό στην ψυχή της δυστυχισμένης Γενεδιέθης μου και στην εύτυχία της κόρης μου.

— Ζάν Ρενώ οέ πιστεύω και θέλω να οέ πιστεύω. "Ω! αν για οποιαδήποτε λόγο δεν μου έλεγες την αλήθεια, αν με άπατασες..."

— Καί, γονατίζοντας, ναλύθηκε οε λυγμούς.

— Πόσα θα υποφέρετε σκεφτόταν ο Ζάν Ρενώ.

Την έπληξε από το χέρι και την ανάγκασε να κωθή.

— Ελάτε, Λουκία, της είπε. Θα μιλήσωμε για εμάς...

Και την παρέσυρε μαζί του.

Βγήκαν από το νεκροταφείο και, περπατώντας, ο ένας κοντά στον άλλο, ακολούθησαν το δημόσιο δρόμο.

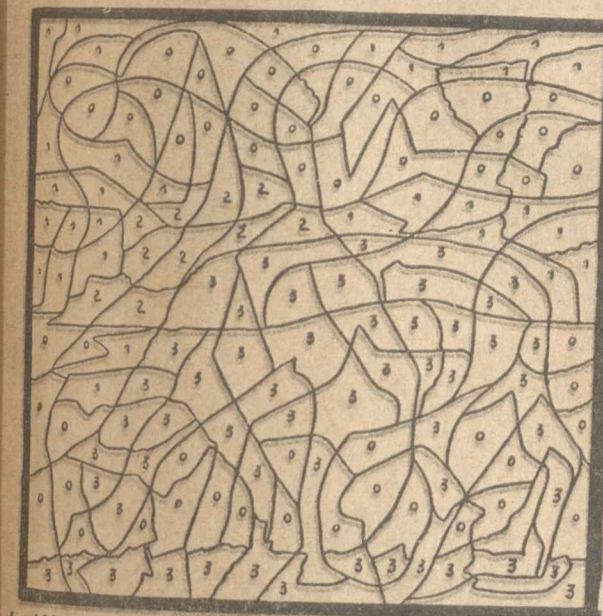
(Ακολουθεί)

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΙΚΡΟΥΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΜΕΓΑΛΟΥΣ

Η ΣΕΛΙΣ ΠΟΥ... ΣΚΟΤΩΝΕΙ ΤΗΝ ΩΡΑ

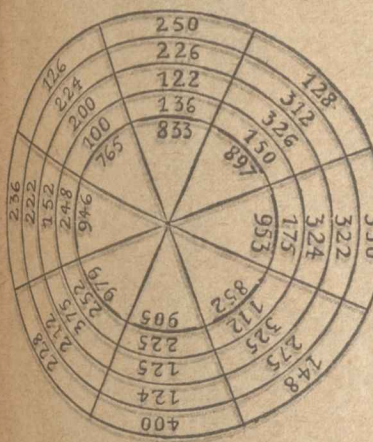
ΕΥΚΟΛΗ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ

Χρωματίστε τα μεταξύ των γραμμών αριθμημένα κενά

ως εξής 0: ρόζ, 1: πορτοκαλί, 2: κόκκινο, 3: μαύρο. Έτσι, χωρίς κόπο και δυσκολία, θα σχηματίσετε μία ωραία εικόνα.

ΟΙ ΜΑΓΙΚΟΙ ΚΥΚΛΟΙ

Καθώς βλέπετε, στην εικόνα μας υπάρχουν διάφοροι κύκλοι με αριθμούς:

Πρόκειται τώρα να κάνετε το εξής: να στριφογυρίσετε καταλλήλως τους τέσσερες εξωτερικούς κύκλους και να φέρετε έτσι, οδώς ώστε το άθροισμα των αριθμών κάθε τομέως να είναι ίσο προς τον αντίστοιχο αριθμό του εσωτερικού κύκλου.

ΛΥΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΓΝΙΔΙΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΤΕΥΧΟΥΣ

Η ΠΥΡΚΑΓΙΑ,

Η σκάλα στην οποία βρισκόταν ο πυροσθέτης είχε ένδεκα σκαλοπάτια.

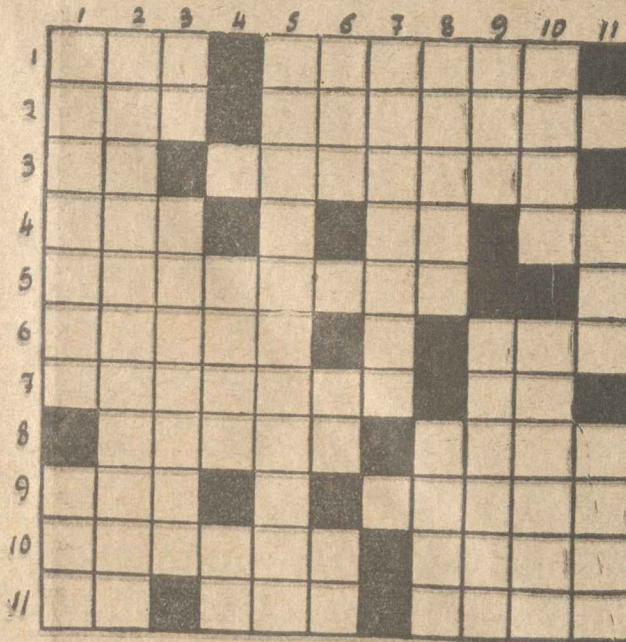
ΟΙ ΜΑΓΙΚΟΙ ΑΡΙΘΜΟΙ

Εργάτρια (+Εργ+3), Πεντέλη (+Αή), Λεπτά (+7), Έκαλλος (6+άλλος), Τρίαινα (3+ίνα), Τριαντάφυλλον (30+φύλλον), Πατρίς (Πά+3), Έξεδρα (6 έδρα), Δέκατον (Δ+100).

ΤΟ ΠΕΡΙΠΤΕΡΟ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

Το περίπτερο της μουσικής πρέπει να τοποθετηθί στο κέντρο ακριβώς που τριγώνου που σχηματίζεται αν ενώσουμε τα σημεία Α Μ Β.

ΤΑ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΑ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ: 1) Αρχαίος Θεός, Νοσογόνος έστία. 2) Μέτρον θάρους. 'Η κατάσταση αυτή επικρατεί στην κυβερνητική 'Ισπανία. 3) Άρθρον. Δικαστήρια. 4) Ζών (δημ.) Μιά συλλαβή απ' τη λέξη «Ρίγαν» Όμο- τικόν. 5) Χρησιμεύουν για να δέρνουμε. 6) Αναφορική αντωνυμία. Χρώμα ('Εεν.). 7) Τα φοροδν τις αποκρηές. Αναφορική αντωνυμία (οδδ.). 8) Ευαδιάζει. Λιμνή της 'Ερυθράς θαλάσσης. 9) Σύνδεσμος. Τα έκτος νόμου. 10) Είδωλον. Δικό μου. 11) Ζών. Αναφορική αντωνυμία. Τα φοροδν όρισμένοι μόνον άνθρωποι.

ΚΑΘΕΤΩΣ: 1) Γεωγραφικός όρος (αίτ.), 'Επίθετον, μά και χημικός όρος. 2) Δεν διακρίνεται για την τάξη του. 3) Σύνδεσμος. 'Εκεί μέσα υπάρχει όλη ή ζωή των λαών και των έθνών. 4) Κοινόν συντηρημένον ρήμα. 'Ο αριθμός έν συντομία. 5) Πνευματικός υίός (δημ.). 6) Σύγχρονος Γάλλος συγγραφέας που τ' όνομά του μοιάζει πολύ με το ό'νεί Σύνδεσμος. 'Ο υίός, κάλι σύνδεσμος. 7) Μεγάλη αγάπη. 8) Αριθμός. Έτσι προσφωνούσαν οι αρχαίοι έναν άνθρωπο. 9) Αρνητικόν. Πόλις της Παλαιάς Διαθήκης. 10) Κράτος της Ασίας. Στοιχείον της φύσεως. 11) Ζών. Ηρώς του Ζολά.

ΛΥΣΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ

Οριζόντιως: 1) ΛΑΠΩΝΙΑ-ΛΑΤ, 2) ΑΠΑΡΑΜΙΛΙΟΣ, 3) ΒΟΡΑ-ΑΝΙΑΤΑ, 4) ΥΠΗ-ΑΣΟ-ΣΙΚ, 5) ΡΙΓΑ, 6) ΙΣΘΙΑ-ΑΓΑΝ, 7) ΡΑΔΙΟΝ-ΝΙ, 8) ΘΕΩΡΩ-ΨΑΡΙΑ, 9) ΟΙ-ΙΝΔΙΚΟΣ, 10) ΣΤΟΑ-ΙΣΤΙΟΝ, 11) ΑΝΙΣΑ-ΙΑΣΑ.

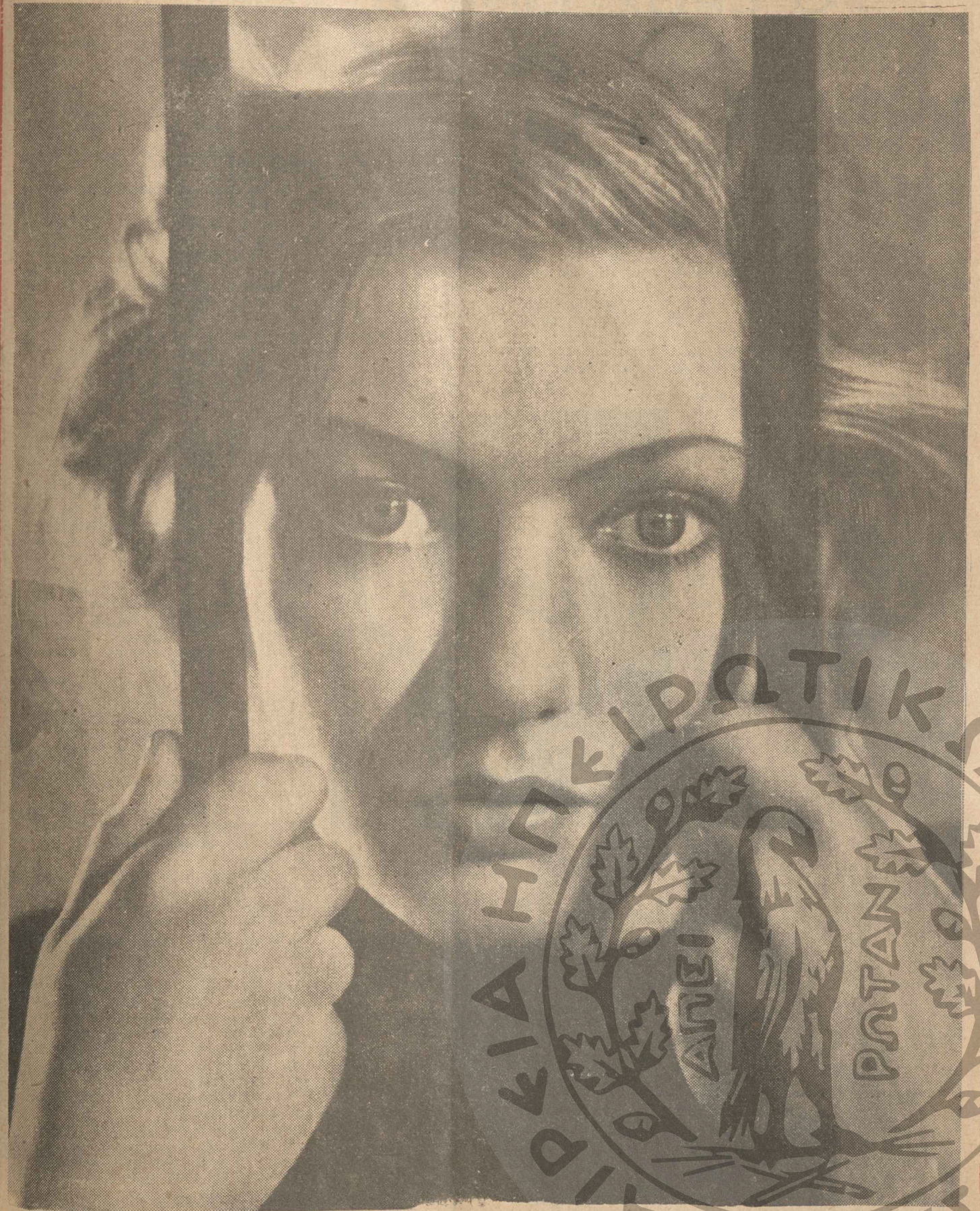
Καθέτως: 1) ΛΑΒΥΡΙΝΘΟΣ, 2) ΑΠΩΙΣ-ΕΙΤΑ, 3) ΠΑΡΗΓΟΡΩ-ΟΝ, 4) ΩΡΑ-ΑΒΑΖΙΑΙ, 5) ΝΑ-ΙΔΩΝ, 6) ΙΜΑΣ-ΑΙ-ΔΙΑ, 7) ΑΙΝΟΣ-ΟΦΙΣ, 8) ΛΙ-ΑΝΑΚΤΗ, 9) ΑΛΑΣ-ΡΟΙΑ, 10) ΛΟΤΙ-ΑΝΙΣΟΣ, 11) ΤΡΑΚΩΝΙΑ-ΝΑ.

ΟΙ ΩΡΑΙΟΤΕΡΟΙ ΑΣΤΕΡΕΣ

Η Ανταμπελλά σε μία περιπαθη σκηνή μαζί με τον Ουίλλιαμ Πόουελ, στο πρώτο φιλμ που η διάσημη Γαλλίδα «έγύρισε» στο Χόλλυγουντ.

ΟΙ ΩΡΑΙΟΤΕΡΟΙ ΑΣΤΕΡΕΣ

Η Γαλλίδα θεντέττα Κορίνα Λουσαίρ στο φιλμ «Φυλακή χωρίς κίγκελλο».

ΟΙ «ΑΣΤΕΡΕΣ» ΤΟΥ ΧΟΛΛΥΓΟΥΝΤ

Ο ΕΡΩΣ ΕΙΝΕ Η ΖΩΗ!..

[Μιά ανέκδοτη αυτοβιογραφία του μεγάλου ηθοποιού της όθονης και του θεάτρου Τζών Μπαρρυμωρ.]

ΚΑΠΟΤΕ, έδω και πολλά χρόνια, ήμουν κι' εγώ δημοσιογράφος και γι' αυτό ακριβώς δεν μου είνε διάλυο δύσκολο νά γράψω σήμερα την αυτοβιογραφία μου.

Πρέπει όμως νά προσθέσω ότι ήμουν κάπως περιέργος δημοσιογράφος ; Δεν έγραφα χρονικά, δεν έπαιρνα συνεντεύξεις, δεν έκανα κανένα ρεπορτάζ. Μά τι έκανα λοιπόν στο «Νιού Γιόρκ «Αμερικαν» που εργαζόμουν ; Απλούστατα, αντί νά γράφω, ζωγράφιζα ! 'Ο διευθυντής μου, ο Άρθουρ Μπρισμπάν, ένας από τους μεγαλύτερους δημοσιογράφους της 'Αμερικής, κάθε φορά που με συναντούσε στα γραφεία της συντάξεως, μου έβριχνε κι' από ένα φαρμακερό θέλω.

— Μπαρρυμωρ, μου φώναζε μιά ημέρα, γιατί ζωγραφίζεις, παιδί μου, νεροκολόκυθα ; Τά χθεσινά που δημοσιεύσαμε ήταν άψαίσια !

— Συγγνώμη... το άπάντησα. Δεν ήσαν νεροκολόκυθα. Ήσαν τά μέλη του Πολιτικού Συνεδρίου των Ρεπουμπλικάνων !

— Περιέργο ! έκανε. Έγώ νόμιζα ότι ήταν τά κεφάλια όλων έμάς που σέ ανεχόμαστε ά... έδώ μέσα !...

Αυτή ήταν ή πρώτη προειδοποίησι του Μπρισμπάν. 'Η τελευταία ξέσπασε σάν κεραυνός. 'Ο διευθυντής μου με κάλεσε στο γραφείο του και μου είπε :

— Άκουσε, φίλε μου ! Γιατί δεν θα σαναίξεις λίγο και τους θιασάρχες ; Ξέρω ότι όλοι οι δικαί σου είνε ήθοποιό ! Πήγαινε λοιπόν στην όργη του Θεού και προσπάθησε νά γίνης ένας άψαίσιος ήθοποιός, όπως είσαι κι' άψαίσιος δημοσιογράφος !

Αναγκάσθηκα λοιπόν νά παρατήσω τό «Νιού Γιόρκ «Αμερικαν» και νά πάω νά συναντήσω τόν αδελφό μου Λιονέλ και την αδελφή μου Έθελ, που εργαζόντουσαν ως ήθοποιοί. — Παιδιά, τους είπα πρέπει νά με θγαλέτε στο θέατρο !

— Κ' ή ζωγραφική σου ; άπόρησε ή Έθελ.

— Με πότισε πικρίες ! της άπάντησα με μελοδραματική φωνή

— Ελα λοιπόν νά δοκιμάσης και τις χαρές του θεάτρου !... μου είπε με την παροιμιώδη ειρωνεία του ο Λιονέλ.

Κι' έτσι, τό 1903, έκανα την πρώην εμφάνισή μου στο θέατρο, δίπλα στους αδελφούς μου. Έπαιζαμε τότε τη «Μάγδα». Κι' αν δεν με σφύριξαν οι θεαταί, αυτό τό χρωστώ στην καλή άνατροφή του κοινού της Νέας 'Υόρκης.

Έπειτα, με τόν καιρό, άρχισα σιγά, σιγά νά σημειώνω κάποια έπιτυχία. Όμολογουμένως, ο Αθέρβα Μπρισμπάν είχε δίκιο !... Μιά ημέρα, ή αδελφή μου Έθελ μάς άνήγγειλε μιά μεγάλη είδησι :

— Άγαπητοί μου, στο έξής θά παίξουμε μόνε έργα του Σαίξπηρ !

Έγώ πάγωσα από τη φρίκη μου.

— Θαυμάσια... ψιθύρισα. Έμένα νά μου δώσετε τό ρόλο του... Ουθέθελως

— Κάθε άλλο, Τζών ! μου φώναξε άσύτηρά ή Έθελ. Θ' άρχίσουμε με τόν «Άμλετ». Αυτός ο ρόλος σού ταιριάζει !. Θά σέ διδάξω εγώ !...

Δουλέψαμε σκληρά τρεις όλόκληρους μήνες. Έπειτα, δώσαμε τόν «Άμλετ». 'Η έπιτυχία ήταν σνέλπιστη. Όλη ή Νέα 'Υόρκη είχε άναστατωθή. 'Ο «Άμλετ», μ' έκανε διάσημο.

Κατόπιν παρουσιάσαμε τόν «Ρωμαίο και 'Ιουλιέττα».

Μιά τελευταία φωτογραφία του Τζών Μπαρρυμωρ

Έγώ έπαιξα τό ρόλο του Ρωμαίου, ή Έθελ της Όφελίας και ο Λιονέλ του Πολώνιου. Νέος θρίαμβος. «Οι Μπαρρυμωρ είνε γεννημένοι γιά τά έργα του Σαίξπηρ !» Έγραφαν οι κριτικοί.

Ύστερα, ήρθε μιά μεγάλη κρίσις στο θέατρο, έξ αιτίας του κινηματογράφου. 'Ο Λιονέλ κι' εγώ φύγαμε γιά τό λόλλυγουντ. 'Η Έθελ μάς άπεκάλεσε «λιποτάκτες» κι' έμεινε ήρωικά στη Νέα 'Υόρκη.

Στό Χόλλυγουντ μάς περιποιήθηκαν όπως μάς άξιζε. Είμαστε οι διάσημοι Μπαρρυμωρ, οι έρμηνευταί του Σαίξπηρ ! Έμένα μάλιστα με περιποιήθηκαν ιδιαίτέρως, γιατί μου έδωσαν άμέσως τό ρόλο του... Άρσέν Λουπέν, στο όμόνυμο φιλμ !... Έπειτα, έπαιξα τόν Μπρούμπελ, τόν Δον Ζουάν, τόν Δόριαν Γκρέυ και τόν Δόκτορα Τζέκιλ.

Όταν «γυρίζα» τό φιλμ αυτό, γνώρισα μιά ήθοποιό που δεν θά την ξεχάσω ποτέ : την Καρόλ Λομπάρντ. Αυτή ή γυναίκα ήταν γιά μένα μιά άποκάλυψις ! 'Η Καρόλ ήταν και είνε ακόμη ο μεγάλος έρως της ζωής μου. Τ' όμολογώ με ελίκρινεια τώρα πειά, που πέρασαν τά χρόνια νιάτα μαζί μ' αυτά και τό εθόυμα νιάτα μαζί.

'Η Καρόλ μου έκανε έντόπωσι από την πρώτη στιγμή με την έξοψη της, την μάρφωσί της, την μεγάλη τέχνη της...

Μιά ημέρα που «γυρίζα» μαζί τό περίφημο φιλμ «20ός Αιώνι», της έκανα μιά πρωτότυπη έξομολόγησι. Μπροστά σ' όλο τόν κόσμο, την ώρα που παίξαμε μιά έρωτική σκηνή, άρχισα νά της μιλώ με τρυφερότητα και με λόγια που δεν ήπηναν στο σενάριο. Αυτή την «τρέλλα» μου την κατάλαθε άμέσως ή Καρόλ. Οι άλλοι πίστεψαν ότι θέλησα νά δώσω περισσότερη άληθοφάνεια στο ρόλο μου και μέ... συνεχάρησαν !

Τό περίεργο τώρα είνε ότι ή Καρόλ δεν μου είπε τίποτε, όταν τελείωσαμε την έρωτική σκηνή μας. Τό θράδυ όμως που τρώγαμε μαζί σ' ένα άριστοκρατικό έστιατόριο, μου είπε :

— Τζών, γιατί δεν γράφεις ένα σενάριο...

— Γιατί θέλω πρώτα νά τό ζήσω ! της άπάντησα.

'Η Καρόλ κατάλαθε πάλι και χαμογέλασε.

— Δεν μπορώ νά σέ άφήσω μόνο... έκανε. Θά σού κρατήσω συντροφιά.

Κι' αλήθεια, κανένα κινηματογραφικό σενάριο δεν μπορεί νά φθάση την ώμορφιά αυτής της έρωτικής μας περιπέτειας.

Έπειτα, όλες ή ιστορίες έχουν ένα τέλος. Κι' οι δύο μας είχαμε άποκλείσει τό γάμο. Φοβώμασταν ότι ο γάμος θά κατέστρεφε τό όμορφο όνειρό μας. Θέλαμε με κάθε τρόπο νά διατηρήσουμε τη μαγική φαντασμαγορία του.

'Η Καρόλ έται έμεινε γιά μένα μιά καλή και πιστή σύντροφος. Είνε μιά ιδανική γυναίκα. Πολλές φορές, στις πιο τραγικές κρίσεις μου, την έόλεπα νά παρουσιάζεται μπροστά μου, με τό χαμόγελο στά χείλη.

— Θάρρος ! μου έλεγε. Όλα περνούν... Μή ξεχνάς ότι ή ψυχές μας είνε ενωμένες γιά πάντα !...

'Η Καρόλ ήταν ή μεγάλη παρηγορία της ζωής μου. 'Ο άτυχος γάμος μου με την Ντολорές Κοστέλλο με συνέτριψε.

Έγινε άλλος άνθρωπος. Οι φίλοι μου στο Χόλλυγουντ μ' έλεγαν τρελλό, μανιακό ! Κι' ίσως νά ήταν αλήθεια. 'Ημουν ο τρελλός που κυνηγούσε μιά χίμαιρα...

Τώρα, που έχω την πείρα της ζωής, θέλω νά δώσω μιά

ΠΕΤΡΟΣ. — Τι δυστυχία !

ΠΑΥΛΟΣ. — Τι συφορά !

ΠΕΤΡΟΣ. — Τι άπώλεια !

ΠΑΥΛΟΣ. — Τι κενό !

ΠΕΤΡΟΣ. — Είναι δυνατόν !

ΠΑΥΛΟΣ. — Δεν είν' αλήθεια !

ΠΕΤΡΟΣ. — Σ' αυτήν την ηλικία !

ΠΑΥΛΟΣ. — Τόσο νέος ακόμα !

ΠΕΤΡΟΣ. — Ένας άνθρωπος που δεν άρρώστησε ποτέ !

ΠΑΥΛΟΣ. — Τόσο καλοστεκούμενος !

ΠΕΤΡΟΣ. — Τόσο όγιος !

ΠΑΥΛΟΣ. — Τόσο εύρωστος !

Κ' ΟΙ ΔΥΟ ΜΑΖΥ. — Καί πέθανε !

ΠΕΤΡΟΣ. — Ω ! ή ζωή !

ΠΑΥΛΟΣ. — Ω ! ο θάνατος !

ΠΕΤΡΟΣ. — Καί τί μέλλον που είχε !

ΠΑΥΛΟΣ. — Όλα του χαμογελούσαν !

ΠΕΤΡΟΣ. — Είχε όλα τά χαρίσματα !

ΠΑΥΛΟΣ. — Όλες τίς άρετές !

ΠΕΤΡΟΣ. — Τι γλυκύτης !

ΠΑΥΛΟΣ. — Τι χαρικτήρας !

ΠΕΤΡΟΣ. — Δεν είχε κανένα έχθρό !

ΠΑΥΛΟΣ. — Τόν άγαπούσαν όλοι !

ΠΕΤΡΟΣ. — Άκόμα κ' ή γυναίκα του !

Κ' ΟΙ ΔΥΟ ΜΑΖΥ. — Καί πέθανε !

ΠΕΤΡΟΣ. — Ήταν τόσο καλός σύζυγος !

ΠΑΥΛΟΣ. — Άγαπούσε τόσο τη γυναίκα του !

ΠΕΤΡΟΣ. — Τη λάτρευε !

ΠΑΥΛΟΣ. — Την είχε κάνει θεά του !

ΠΕΤΡΟΣ. — Τόσο καλός πατέρας !

ΠΑΥΛΟΣ. — Έπιεικτής !

ΠΕΤΡΟΣ. — Γλυκύς !...

ΠΑΥΛΟΣ. — Άνέτρεφε τά παιδιά του προσεχτικά !

ΠΕΤΡΟΣ. — Καί τά λοιπά ! Καί τά λοιπά !

Κ' ΟΙ ΔΥΟ ΜΑΖΥ. — Καί πέθανε !

ΠΑΥΛΟΣ. — Καλός φίλος.

ΠΕΤΡΟΣ. — Δεν άρνιόταν ποτέ τίποτε !

ΠΑΥΛΟΣ. — Έξυπνηρετούσε τους πάντας !

ΠΕΤΡΟΣ. — Υποχρέωνε όλον τόν κόσμο !

ΠΑΥΛΟΣ. — Μεγάλη καρδιά !

ΠΕΤΡΟΣ. — Πιστή !

ΠΑΥΛΟΣ. — Ελίκρινής !

ΠΕΤΡΟΣ. — Άφωσιωμένη !

ΠΑΥΛΟΣ. — Άληθινό μαργαριτάρι !

ΠΕΤΡΟΣ. — Σωστό διαμάντι !

ΕΥΘΥΜΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ

ΤΟΥ ΦΕΛΙΞ ΓΚΑΛΙΠΟ

(Μιλούν δυο φίλοι γυρίζοντας από μιά κηδεία)

γιαγγίχτος !...

Κ' ΟΙ ΔΥΟ ΜΑΖΥ. — Τώρα πειά όμως πέθανε !...

ΠΕΤΡΟΣ. — Άλήθεια, ήταν λίγο θρωμούποκείμενο.

ΠΑΥΛΟΣ. — Ναι, θρωμούποκείμενο...

ΠΕΤΡΟΣ. — Τώρα που πέθανε μπορούμε νά μιλήσουμε εύθερα !

ΠΑΥΛΟΣ. — Βέβαια !

ΠΕΤΡΟΣ. — Έλεεινός σύζυγος !

ΠΑΥΛΟΣ. — Τρομερός !

ΠΕΤΡΟΣ. — Έδερνε τη γυναίκα του !

ΠΑΥΛΟΣ. — Τη σκότωνε στο ξύλο !

ΠΕΤΡΟΣ. — Σκληρός στά παιδιά του !

ΠΑΥΛΟΣ. — Τύραννος του σπιτιού του !

ΠΕΤΡΟΣ. — Δυσάρεστος στους φίλους του !

ΠΑΥΛΟΣ. — Ποτέ δεν έδινε τίποτε !

ΠΕΤΡΟΣ. — Ποτέ δεν υποχρέωνε κανένα !

ΠΑΥΛΟΣ. — Σέ σκυλόβριζε άμα του ζητούσε κάτι...

ΠΕΤΡΟΣ. — Δεν σού ξαναμιλούσε πειά ποτέ...

ΠΑΥΛΟΣ. — Ήταν μνηστικός.

ΠΕΤΡΟΣ. — Ά ! τό τέρας !

ΠΑΥΛΟΣ. — Ά ! τό κάθαρμα !

ΠΕΤΡΟΣ. — Εύτυχώς που πέθανε !

ΠΑΥΛΟΣ. — Εύτυχώς !

ΠΕΤΡΟΣ. — Ήταν ψεύτης !

ΠΑΥΛΟΣ. — Ζηλότυπος !

ΠΕΤΡΟΣ. — Ξεροκέφαλος !

ΠΑΥΛΟΣ. — Βλάκας !

ΠΕΤΡΟΣ. — Δειλός !

ΠΑΥΛΟΣ. — Άνανδρος !

ΠΕΤΡΟΣ. — Χυδαίος !

ΠΑΥΛΟΣ. — Πρόστυχος !

Κ' ΟΙ ΔΥΟ ΜΑΖΥ. — Γλύτωσε ο κόσμος που πέθανε !

ΠΕΤΡΟΣ. — Τί θρωμοχαριτήρας !

ΠΑΥΛΟΣ. — Τί θρωμόμωτρο !

ΠΕΤΡΟΣ. — Τελός τύπος !

ΠΑΥΛΟΣ. — Καί άσχημος !

ΠΕΤΡΟΣ. — Άρδια !

ΠΑΥΛΟΣ. — Συχασιά !

ΠΕΤΡΟΣ. — Όπου τόν έπαινες λερανόσουν !

ΠΑΥΛΟΣ. — Άμα σέ ζύγωνε, έποτιπε νά κουμπώνεσαι !

Κ' ΟΙ ΔΥΟ ΜΑΖΥ. — Εύτυχώς που γλύτωσε ο κόσμος από μιά τέτοια λερά !

ΠΕΤΡΟΣ. — Τέλος πάντων πέθανε...

ΠΑΥΛΟΣ. — Καί τόν θάψανε !...

ΠΕΤΡΟΣ. — Ήσυχάσαμε !

ΠΑΥΛΟΣ. — Άς τόν ξεχάσουμε !

ΠΕΤΡΟΣ. — Άς μ' μιλάμε πειά γι' αυτόν !...

ΠΑΥΛΟΣ. — 'Ο άποθανών δεικνύεται !

ΠΕΤΡΟΣ. — Άς άναπαυθή έν ειρήνη !

ΠΑΥΛΟΣ. — Άς σεβώμεθα τους νεκρούς !

ΠΕΤΡΟΣ. — Άς μ' τους κακολογούμε !

ΠΑΥΛΟΣ. — Ναι, άς μ' τους κακολογούμε !

ΠΕΤΡΟΣ. — Άς τιμάμε τη μνήμη τους !

ΠΑΥΛΟΣ. — Κι' άς παίρνουμε παράδειγμα άπ' τη ζωή τους !

ΠΕΤΡΟΣ. — 'Ο δρόμος όμως του νεκροταφείου μου άνοίξε την όρεξι...

ΠΑΥΛΟΣ. — Ναι, ένεις δική. Πάμε νά φαίμ...

ΦΕΛΙΞ ΓΚΑΛΙΠΟ

ΑΓΓΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Ο «ΜΕΓΑΣ ΙΕΡΟΕΞΕΤΑΣΤΗΣ»

ΤΟΥ Ζ. ΣΤΕΡΝ

— «Όχι, κύριοί μου, δεν μπορεί να πη κανείς ότι αυτό το σπίτι είναι στοιχειωμένο. Παραδέχομαι ότι ένας απ' αυτούς που κατοίκησαν εδώ άλλοτε δολοφονήθηκε, μα η λέξι «στοιχειωμένο» δεν συμβιβάζεται με τόσο ωραίες κάμαρες σαν αυτές εδώ. Δεν είν' έτσι κύριοι; Λοιπόν, εστέ και σεις δύο αδελφοί; Ακριβώς σαν τους κυρίους Φαρμιλότε... Πόσο περιεργά επαναλαμβάνονται τα πράγματα...

«Η θυρωρός του σπιτιού έμεινε μία στιγμή σιωπηλή κι' εξέτασε τους νέους ενοικιαστές με κάποιο αίσθημα ευχαριστήσεως κι' ανακουφίσεως που φιλτράριζε ανάμεσα απ' τη συνηθισμένη της μελαγχολία. Αυτή θα τους περιποιώτανε τώρα και θα τους μαγεύεινε.

«Ήταν μία εξηγήτ'α, ελαφρά καμπουριασμένη, με στενούς ώμους και με πλατειά μέση, σαν ένα παλιό καράβι. Η κινήσεις της ήσαν κι' αυτές αδέξιες σαν ενός παλιού καραβιού που και το πρόσωπό της θα μπορούσε να φιγουράρει για γοργόνα σε πλώρη.

Καθώς οι δυο άντρες είχαν υπογράψει πειλά το συμβόλαιο σκέφτηκε ότι μπορούσαν να γίνουν ενήμερα σε όλα τα ιδιαίτερα του σπιτιού κι' έτσι τους διηγήθηκε την ιστορία των αδελφών Φαρμιλότε, που ήσαν κι' αυτοί ανύπαντροι.

«Ο μεγαλύτερος, ο Ρότζερ, ήταν ένας ωραίος άντρας ψηλός και δυνατός που έμοιαζε λίγο με θωΐδι. Είχε στηθος πλατύ και πρόσωπο κόκκινο που άχτινοβολούσε. Ό,τι έκανε, το έκανε καλά.

«Στοιχηματίζω πως δεν μπορείς να το κάνης αυτό», τον άκουγαν να λη συχνά στο μικρότερό του αδελφό, το Λέλι, και είχε πάντα δίκιο: ο Λέλι δεν μπορούσε να κάνη τίποτε.

«Ο Λέλι δεν ήταν καθόλου ωραίος. Ήταν δειλός κι' είχε κάποια δυσκολία στην κουθέντα του. Επί πλέον, αν και δεν ήταν ακόμα ούτε σαράντα χρόνων, ήταν σχεδόν φαλακρός, ενώ τα μαλλιά του Ρότζερ ήσαν πυκνά και άφθονα.

«Ο Ρότζερ, απόστρατος αξιωματικός, εργαζόταν στο Λονδίνο, ενώ ο Λέλι μελετούσε γεωλογία στο σπίτι. Έγραφε, όπως έλεγαν, ένα έργο για τα διάφορα μεταλλεύματα και ήταν πάντα περιστοιχισμένος από έγκυκλοπαιδείες, λεξικά και χάρτες. Κρατούσε άτελειώτες σημειώσεις σε κομματάκια χαρτί, μα δεν τα άφηνε ποτέ να σέρνονται καταγής, γιατί, δεν ήσπερε ποτέ ο Ρότζερ, ο προστάτης του άγιος, ο ήρωας του να στενοχωριέται από την άταξία του.

Το πρωί, όταν έπαρναν μαζί το πρόγευμά τους, ο Ρότζερ θασάνιζε κατά κανόνα τον αδελφό του. Το θράδυ περιωριζόταν να τον κοροϊδεύη. «Ο θρύλος έλεγε ότι παρ' όλ' αυτά, ο Λέλι λάτρευε τον αδελφό του και υπέφερε όλα τα μαρτύρια που του έκανε με καλωσύνη.

«Ο Ρότζερ περνούσε όλες του τις Κυριακές μέσα σε μία τρομερή αγωνία. Ίδρώνοντας από όλους τους πόρους χλώμιζε και κοκκίνιζε πάνω απ' τα σταυρόλεξα του περιοδικού «Κόσμος» που τα συνέθετε κάποιος που κρυβόταν κάτω απ' το ψευδώνυμο «Μέγας Ιεροεξεταστής». Ο Λέλι, που τον κύτταζε με τα μεγάλα του μάτια, τα γλυκά και μεγάλα, συλλογιζόταν χωρίς άλλο πόσο ο αδελφός του ήταν αξιοθαύμαστος και πόσο κρίμα ήταν την έβδομη ημέρα της έβδομάδος, να εξευτελιζεται έτσι από το «Μεγάλο Ιεροεξεταστή».

Γιατί τα σταυρόλεξα ήσαν η δύναμιά του Ρότζερ, η μόνη του πνευματική απόλαυση. Και απ' όλα τα σταυρόλεξα τα μόνα που δεν κατάρθωνε να τα λύση ως το τέλος, παρ' όλη τη συνηθισμένη του και καταπληκτική του εύκολία, ήσαν αυτά που συνέθετε ο «Μέγας Ιεροεξεταστής» στον «Κόσμο».

«Ήσαν πράγματι διαβολικά αυτά τα σταυρόλεξα του

«Μεγάλου Ιεροεξεταστή»! Η φλέβες του Ρότζερ φαρμιλότε έσπαζαν σχεδόν απ' την προσπάθειά του να τα λύση, μα ποτέ δεν κατάρθωνε να τα συμπληρώση ολόκληρα.

Κάθε τόσο, εύρισκε με μεγάλη, πολύ μεγάλη δυσκολία καμμία λέξι. Έπειτα έμενε ώρες ολόκληρες καθισμένος με τα μάτια απλανή, σαν εξευτελισμένος. Η, θράυοντας από όργη, πετούσε κάτω τα λεξικά του και, μέσα στην άδυναμιά του, άκουμπούσε το κεφάλι του απάνω στο γύρο που έπιανε ο Ίνδικος Ωκεανός στην Υδρόγειο Σφαίρα που είχε στο γραφείο του.

«Ο Λέλι δεν του έδινε καμμία βοήθεια. Ο Λέλι δεν ήθελε και να ξέρη ότι το «γιέν» είναι Ιαπωνικό νόμισμα, ή το «καζουάρ» πουλι της Αυστραλίας.

— Θεέ μου! μούγκριζε ο Ρότζερ. Είναι φρίκη να συλλογίζωμαι ότι είναι αδελφός μου ένας τέτοιος ήλιος.

«Έπειτα ξανάσκυβε πάλι πάνω απ' το σταυρόλεξο, παλεύοντας με το έξυπνο δίχτυ των εξηγήσεων, των υπαινυγμών, των λέξεων με τη διπλή σημασία των παραπομπών. Και ο Λέλι τον κύτταζε πάντα με τα γαλάζια του μάτια, τα γλυκά και μεγάλα.

Μία Κυριακή θράδυ θρήκαν το Λέλι να κοιτάει νεκρά άπ'άνω στα περκέτι με το φαλακρό κεφάλι του και την

Υδρόγειο Σφαίρα θαυδωλμένα και τα δυο από το χτύπημα του ενός απάνω στο άλλο.

Το έγκλημα αυτό παρουσίαζε τρία πράγματα καταπληκτικά. Το πρώτο ήταν η έκφρασις του προσώπου του νεκρού, μία έκφρασις σαρκαστική και θριαμβευτική που δεν την είχε ποτέ άλλοτε και το δεύτερο ότι ο αδελφός του θύματος ο Ρότζερ φαρμιλότε είχε εξαφανιστή.

Τον θρήκαν λίγες μέρες αργότερα. Πάλευε εναντίον μιας τρομερής θλίψεως. Κ' ήταν ανυπόμονος να πη στον κόσμο ολόκληρο, στους δικαστάς, τους ενόρκους, τους ακροατάς της δίκης και τους δημοσιογράφους που έψαχναν να θρούν μία ωμορφή ιστορία, την αληθινή αίτια που τον έσπρωξε να σκοτώση τον αγαθό και άκακο Λέλι.

Την Κυριακή του έγκληματος το απόγευμα, ο Λέλι καθόταν στη γωνία του, με ύφος αγαθό, με τα πόδια του άκουμπιμένα στο ξύλο της καρέκλας του, έτσι που τα γόνατά του άγγιζαν σχεδόν το πηγούλι του.

Με ύφος αγαθό... φαινομενικά μόνο, γιατί μέσα του διψούσε μία άγρια εκδίκηση καθώς θυμώταν τους εξευτελισμούς που ο αδελφός του του είχε κάνει τη θδομάδα που πέρασε, καταθρόχθιζε με τα μάτια του τον πελώριο αδελφό του, τον αδελφό του τον δυνατό και περήφανο που θρισκόταν τώρα πιασμένος ανάμεσα στα θασανιστήρια του Ιεροεξεταστή.

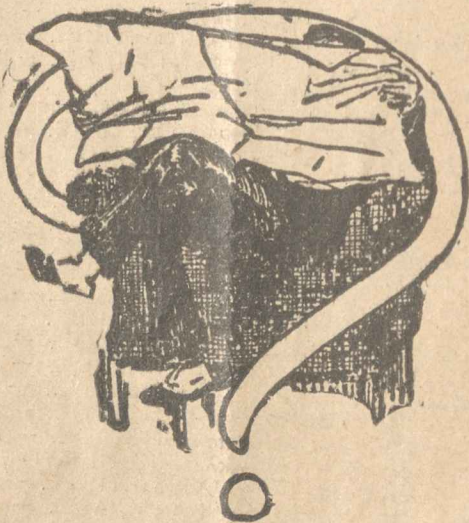
Ίδρωνε, ξείδρωνε, άφριζε, μούγκριζε, μα μόνο δυο λέξεις είχε κατορθώσει να θρή απ' όλο το σταυρόλεξο. «Εκείνη τη θδομάδα, ο «Μέγας Ιεροεξεταστής» είχε δώσει όλο το μέτρο της καταχθονίας τέχνης του, και ο Ρότζερ ήταν μανιασμένος.

Σε κάποια στιγμή, ύψωσε εξαφνα τα μάτια του και είδε στο πρόσωπο του Λέλι ένα χαμόγελο, φευγαλέο και σαρκαστικό.

Αμέσως δυο λεξικά διέσχισαν το δωμάτιο και πήγαν και χτύπησαν τον τοίχο, δεξιά κι' αριστερά από το Λέλι.

— Δεν φαντάζομαι, μούγκρισε ο Ρότζερ, να νομίζης ότι, ανόητος, θλάκας κ' ήλιος καθώς είσαι, μπορείς να λύσης το σταυρόλεξο καλύτερα από μένα.

(Συνέχεια στη σελίδα 50)

ΠΩΣ ΕΒΛΕΠΑΝ ΟΙ ΞΕΝΟΙ ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΜΑΣ

ΕΝΑ ΤΑΞΙΔΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

(Του Γάλλου περιηγητού και συγγραφέως ΑΝΡΥ ΜΠΕΛ, ο οποίος έπ'σκέφθη τη χώρα μας κατά τα έτη 1861—1868—1874)

Ν Σ Τ'.

Ξανακατεβαίνοντας στην πεδιάδα, διασχίζουμε λόφους γυμνούς και γεμάτους χαράδρες.

Μπροστά μας ορθώνεται το διπλό όρος Ίθωμη και Εύα, γεμάτο από την πιδ πλούσια θλάστησι που δίνουν μεγαλειώδη χαρακτήρα στις θραυώδεις και απόκρημνες πλαγιές του. Το παρακάμπουμε από το νότο, προχωρώντας ανάμεσα απ' τους θάμνους ενός έλλειψιού μονοπατιού.

Θέλουμε να έπισκεφθούμε το παρεκκλήσιο του Σιαμάρι, το οποίο παρουσιάστηκε σε λίγο σ' ένα έρημικό και γραφικό τοπίο. Αυτό το μικρό μνημείο, ένα απ' τα πιδ τέλεια και καλλίτερα διατηρημένα αυτού του είδους, παρουσιάζει τον πιδ ωραίο τύπο των αρχαίων ελληνικών εκκλησιών.

Ο πυλών και ο μικρός τετράγωνος πύργος που υπέρκειται υποθαυμάζονται από δυο πέτρινες κολώνες, που ο χρόνος τις έχει μαυρίσει.

Η άψις που διακοσμεί την είσοδο, στηρίζεται κι' αυτή σε μία πέτρινη κολώνα. Οι τοίχοι αποτελούνται από πέτρες κανονικές.

Ταχογραφίες διακοσμούν το έσωτερικό του ναού. Έκ' τας από τον πελώριο Χριστό, του οποίου τα μεγάλα μάτια σ' ακολουθούν από το ύψος του θόλου, προσέχοντες έναν Άγιο Γιάννη Βαπτιστή λοχό, και με άποχρώσεις πρ'αίνωπες, που πάνε πολύ καλά σ' έναν άνθρωπο που έτρωγε ακρίδες και μέλι άγριο. Κρατάει το κεφάλι του μέσα σ' ένα πιάτο και πράγμα που πρώτη φορά το είδα—έχει μακριά φτερά που κρέμονται από τους ώμους του! Είναι δηλαδή κάτι μεταξύ άγλου και άγγελου.

Πλάι, ο Άγιος Παχώμιος μ' ένα πορφύρο μανδύα, κρατάει στο χέρι του μία περγαμνή, στην οποία είναι γραμμένη μία φράσις της οποίας η σημασία είναι ότι η κατάχρησις της τροφής θλάπτει. Με το αριστερό χέρι κρατάει ένα κρημολόγι, του οποίου ο σταυρός έχει σχήμα Τ.

Αγνοείται η χρονολογία αυτών των εικόνων και το όνομα του ζωγράφου των, κάποιου μοναχού χωρίς άλλο, ο οποίος άντέγραφε πιστά και με απόλυτη ακρίβεια τα μοντέλα που άφησαν ο Λάζαρος ή ο Μανουήλ Πανσέληνος ο Θεσσαλονικεύς. Πάντως, η εικόνας αυτές δεν στερούνται αξίας. Παρ' όλη την ηληρότητα των γραμμών, την ιερατική άκαμψία των φορεμάτων και την ελαχιστή κίνησι των προσώπων, έχουν κάποια ελευθερία, κάποια άπλα, που η θυζαντική τέχνη διατηρούσε ως τον ένδεκατο αιώνα, μα που την έχασε κατόπιν έντελώς.

Αφ' όντας το Σιαμάρι, παρακάμπουμε την ανατολική πλαγιά του όρους Εύα ή Άγιος Βασίλειος, διασχίζοντας κατωφύσεις γεμάτες άγριους θάμνους και πέτρες ως το μοναστήρι που λέγεται «Παναγία του Βουρκάνου» και που από μακριά μοιάζει με φρούριο.

Απότομα σκαλοπάτια μας οδηγούν ως την πόρτα του μοναστηριού, μία θαραία πόρτα σιδεροντυμένη.

Οι μοναχοί μας υποδέχονται με την συνηθισμένη τους εγγένεια και πεζεύουμε σε μία λιθόστρωτη αόλη, στο κέντρο της οποίας θρίσκειται η έκκληση. Γύρω στις δυο πλευρές της αόλης υπάρχουν χίτρια με δυο πατώματα με μία στοά, στην οποία θρίσκονται τα κελλιά. Την τρίτη πλευρά την αποτελεί ένα τείχος μ' επάλξεις.

Ολόκληρο το μοναστήρι θρίσκειται σ' ένα είδος ταράτσας σκαλισμένης στο δράχο. Αποκάτω μία πλατεία, ισχυμένη με πλατάνια, σχηματίζει τον κήπο, πλάι στο νεκροταφείο, όπου οι τάφοι, όπως στα τουρκικά κοιμητήρια, σιάζονται από αλωνόβια κυπαρίσσια.

Ανοίγοντας το παράθυρο του κελλιού μας, άγκαλιάζομαι με μία ματιά, πέρα απ' τους κήπους που άνήκουν στο μοναστήρι, την άπέραντη και μεγαλοπρεπή πεδιάδα

της Μεσσηνίας, τα θουνά της Άρκαδίας άριστερά, μπροστά και προς τα δεξιά την όροσειρά του Ταυγέτου και τον κόλπο της Κορώνης, που τελειώνει μ' έναν άπέραντο όριζοντα αυτόν τον υπέροχο πίνακα.

Το γεύμα μας παρετέθη στην έξωτερική στοά, όπου τραπεζομάντηλα τεντωμένα, ανάμεσα από τους στύλους μιας προφύλαγαν από τον δυνατό νοτιά που άρχισε να φυσάει.

LXXI

ΣΤΑ ΕΡΕΙΠΙΑ ΤΗΣ ΜΕΣΣΗΝΗΣ

Το πρωί με το χάραμα, τη στιγμή που μία ραγισμένη καμπάνα προσκαλούσε τους μοναχούς για τον δρόμο, άρχισαμε να διασχίζουμε τις άποτρες πλαγιές του όρους Εύα που υπέρκεινται του μοναστηριού προς τ' ανατολικά.

Φθάνουμε σε μία ώρα στην κορυφή του στενού, που συνάει το όρος Εύα με την Ίθωμη, και θρισκόμαστε έξαφνα μπροστά σε ωραία λείψανα αρχαίων τειχών.

Είναι μία απ' τις πύλες της αρχαίας Μεσσηνίας. Μπρός στα πόδια μας, απλώνεται μία πλατειά κοιλάδα, γεμάτη χωράφια κι' έληές, κλεισμένη έντελώς ανάμεσα απ' τους κατακόρυφους θράχους των όρων Εύα, Ίθωμη και Ψωμιάς.

Εκεί θρισκόταν η αρχαία πόλις, της οποίας τα τείχη όρατά ακόμα και θαυμάσια διατηρημένα στο θόρειο μέρος προπάντων, έχουν μεγαλειότερη από έξη χιλιόμετρα περιφέρεια.

Η πύλη, από την οποία εισχωρούμε στην κοιλάδα, ή ίδια που στην αρχαιότητα άποκαλούσαν «πύλη της Άσκαμνίας», περιβάλλεται από κομμάτια τειχών και λείψανα πύργων, που αποτελούσαν οχυρωματικά έργα εναντίον του έξ ανατολών κληρονομικού έχθρου της Σπάρτης.

Ένα μόνο τμήμα της πόλης άπομένει όρθιο. Διακρίνεται σ' αυτό μία μεγάλη πέτρα τρυπημένη μέσ' από την οποία φαίνεται περνούσε το θάρυ και χοντρό ξύλο που έκλεινε την πύλη από πίσω.

Ανεβαίνοντας προς το θοριά από ένα σύντομο μονοπάτι χαραγμένο στις πλαγιές της Ίθωμης, φθάνουμε στην κορυφή του θουνού, όπου θρίσκειται ένας χοντροφτιαγμένος σταυρός κι' απ' όπου άπολαμβάνει κανείς μία μεγαλοπρεπή θέα γύρω.

Σε μικρή άποστάσι, θρίσκειται ένα μοναστήρι έρειπωμένο, το οποίο ο μοναχός που μας συνοδεύει ονομάζει «καθολικόν». Ήταν δηλαδή το κυριότερο μοναστήρι όλης της περιφέρειας, μα σήμερα θρίσκειται έγκαταλειμμένο. Ένας μονάχα μοναχός μένει εκεί για να φροντίζει για το παρεκκλήσιο, όπου ψάλλεται λειτουργία τις μεγάλες έορτές.

Τα λείψανα του δείχνουν πως ήταν θυσανιστικό μνημείο. Η έκκλησία είναι κι' αυτή έρειπωμένη κι' η τοιχογραφία της, αρκετά χοντροκαμωμένης έφλουδίζονται και μουχλιάζουν.

Μία μόνο μου έκανε έντύπωση με την παραδοξότητα της. Παριστάνει έναν άγγελο που επάλλεται με έπίσημη ασημένια στο ζύγισμα των ψυχών, παράδοξο μίγμα χριστιανικής πίστεως και παλιών ειδωλολατρικών παραδόσεων, που θυμίζουν έπίπομες εικόνας των Αιγυπτίων, χαραγμένες στο γρανίτη των τάφων πρό τριών χιλιάδων έτών και στις οποίες θλάπει κανείς μπροστά στο δικαστήριο του Όσιριδου, το θεό Τόθ, με κεφάλι Ίθιδος, να καταχωρεί τις πράξεις του μακαρίτου, ενώ ο θεός Άνους έπιδέλει το ζύγισμα της ψυχής του σε μία μεγάλη πλαστιγιά.

(Άκολουθεί)

ΤΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

Ο ΝΤ' ΑΝΝΟΥΝΤΣΙΟ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

1899. — Η επίσκεψη του Ντ' Αννούντσιο στη μικρή Αθηναϊκή κοινωνία εκείνης της εποχής, ήταν ένας αληθινός θρίαμβος, μία πραγματική αποθέωση. Μέρες ολόκληρες πριν, όλες η εφημερίδες που εξέδιδοντο τότε έγραφαν αναλυτικά άρθρα και μελέτες για την μεγάλη τραγωδία, την 'Ελεονώρα Ντούζε, που την συνόδευε στην καλλιτεχνική της περιοδεία, ο φίλος της ποιητής, για τα έργα που έπρόκειτο να παίξει στην Αθήνα, για τον ίδιο τον Ντ' Αννούντσιο, που η φήμη του μεσουρανούσε τότε.

Πραγματικά, ο ποιητής ήταν τότε πασίγνωστος στη μορφωμένη κοινωνία των Αθηνών, όπου διαβαζόταν, μεταφραζόταν, θαυμαζόταν και είχε ακόμα και μιμητές. Έτσι, όταν ένα Ιεναριάτικο πρωινό, την Κυριακή, στις 17 Ιανουαρίου 1899, έφτασαν από την Αίγυπτο, μαζί με την Ντούζε, ο έρχομός του σημείωσε το μεγαλύτερο κοσμικό και καλλιτεχνικό γεγονός εκείνης της εποχής.

Πώς ήταν τότε ο ποιητής; Νά πως τον περιγράφει ένας συντάκτης του «Αστεως», που πήγε να τον υποδεχθεί στο πλοίο για να του πάρη και συνέντευξη — την πρώτη που έδωσαν ο Ντ' Αννούντσιο τότε.

«Τον άνεγνώρισα — γράφει — από της λέμβου, ζοηρόν και ξανθόν με την άνοικτην ένδοιασάν σπόρσιαν εις την όποιαν άρέσκειται, και με τον μοντέλόν του. Η αὐτὴ ζοηρότης, όμως εις τὰς εἰκόνας του, τὸ αὐτὸ δέξαι καὶ ἐταστὶν ὁ δέξιμα, ἢ αὐτὴ ὑπερήφανος ἀνέγερσις τοῦ λεπτοῦ μύστακος, ἢ αὐτὴ τῆς μορφῆς κατακτητικὴ ἀλλὰ καὶ ὀλίγον μαρμαρῆν ἐκφράσις, ἢ ἁπλοῖα κάμνει νὰ ἀναλογίζεταί κανεὶς ὀλίγον τοὺς Ἰταλοὺς τῆς ἐποχῆς τοῦ Βίντσι, τοῦ προσφιλοῦς του διδασκάλου, καὶ τοῦ Λαονεντίου τῶν Μεδίκων. Εἶχε τὸ ἦμισον τοῦ πλοίου καταπλημμυρισμένον ἀπὸ τὰς ἀποσκευὰς του, διότι ταξιδεῖν ὡς ἀληθινὸς ἄνθρωπος ἀρεσκόμενος εἰς τὸν κόσμον καὶ εἰς τὰς ἀσκήσεις καὶ φέρει μαζί του τὰς ἀποσκευὰς τῶν ἱππῶν του — εἰς νὰ μανιώδης ἱππεύς — μέχει τὸν ὑποδημάτων τῆς ποδηλασίας...»

Καὶ συνεχίζει ὁ συντάκτης τοῦ «Αστεως», ποὺ δὲν εἶναι ἄλλος ἀπὸ τὸν Ν. Ἐπισκοπόπουλο, τὸν μετέπειτα γνωστὸν Ἑλληνογάλλο συγγραφέα Nicolas Segur:

«Τί τὰ θέλετε, — μοῦ ἔλεγεν. Εἶναι τὸ ἀδιόρθωτον ἐλάττωμά μου αἰτὰ αἱ πολυπληθεῖς ἀποσκευαί. Θὰ εἶδω ἄλογα ἐδῶ, διότι θέλω νὰ ὑπάγω παντοῦ ἔφιππος. Δὲν εἶν' ἔτσι ;

»Καὶ ὅτε τῷ ὑπενηθίστατον μίαν πῶσιν ἀπὸ ἱππῶν, ἢ ὅπως παρ' ὀλίγον νὰ τῷ στοιχίσῃ τὴν ζωὴν, ἐμειδίσαεν ὀλίγον μελαγχολικῶς :

»Τοῦλάχιστον πρὶν ἀποθάνῃ ξὶ κανεὶς πλήρη τὴν ζωὴν, μὰς εἶπεν εἰς φράσιν του προσφιλεῖ...»

Ο ποιητὴς κατέλυσε τότε στὸ «Ξενοδοχεῖον τῆς Ἀγγλίας» καὶ ἀμέσως ἀπὸ τὴν πρώτην μέρα, ἔγινε τὸ ἀντικείμενον θερμωτάτων ἐκδηλώσεων λατρείας καὶ θαυμασμοῦ ἀπὸ τοὺς Ἀθηναίους καὶ ἰδιαίτερα ἀπὸ τὸν ὀρχήκοσμον τῆς καλῆς κοινωνίας ἐκείνης τῆς ἐποχῆς. Οἱ θαυμαστὲς του, γράφει ὁ Νιρβάνας στὰ φιλολογικὰ του ἀπομνημονεύματα, καὶ ἰδίως ἡ θαυμαστρίεός του ὕψων ὀλόγουρά του ἕναν ἀδιάκοπο θρίαμβον αἰώνων. Καὶ προχωροῦσε ἀνάμεσα στὰ σύννεφα τοῦ λιθανωτοῦ, ποὺ ἔκαιγαν στὸ πέρασμά του, οἱ

πιστοὶ του.

Παρακάτω, ὁ Νιρβάνας, ἀφηγεῖται πὼς γνώρισεν τὸν ποιητὴ :

«Μία μέρα — γράφει — θρισκόμουν στὸ «Διεθνὲς Βιβλιολεῖον» τῆς πλατείας τοῦ Συντάγματος, φυλλομετρώντας τὰ βιβλία, μαζὺ με τὸν ἀλησμόνητό μου Μιχαὴλ Μητσάκη, ποὺ τὸ ὄρατο του τάλαντο εἶχε ἀρχίσει περὶ νὰ θυθῆται στὴν τότε τρέλλας.

»Ο Ντ' Αννούντσιο μπῆκε μέσα. Τὸν εἶδε στὸν Μητσάκη, με τὴν ὑπερβολικὴν του μυωπία δὲν τὸν εἶχε διακρίνει. Ο Μητσάκης σηκώνοντας τὰ μάτια του ἀπὸ τὸ βιβλίο, ποὺ τὸν κρατοῦσε σφιγτό, με τὴ μύτη σχεδὸν κολλημένη ἐπάνω στὶς σελίδες, πρὸς φώναξε γαλλικά, μ' ἕναν τόνο θριαμβευτικόν :

—Voici l' Annocia teur !

»Ο Ντ' Αννούντσιο τὸν ἄκουσε καί, μολοντὶ προσοκλήθη πὼς ἦταν ἀπορορημένος ἀπὸ τὸ φυλλομέτρημα κάποιου ὁλίγου καὶ κρατοῦσε, ἦταν φανερό πὼς εἶχε κολληθεῖ ἀπὸ τὴν ἀστροφὴ τοῦ ἀγνωστοῦ σ' αὐτὸν Ἀθηναῖον...»

Ἀμέσως ἀπὸ τὴν ἐπομένη τῆς ἀφίξεώς του στὴν Αθήνα ὁ ποιητὴς ἀρχισε, μαζὺ με τὶς ὑποχρεώσεις ποὺ τοῦ ἐπέβαλλε ἡ κοινωνικὴ καὶ ζωὴ, καὶ τὶς ἐπισκέψεις στὴν Ἀκρόπολιν καὶ τὰ ἄλλα ἀθάνατα μνημεῖα τοῦ ἁγίου πολιτισμοῦ. Με τὴ συντροφιά τῆς Ντοῦζε καὶ με τὴν εὐκαιρία ἐνὸς ἡμερολογίου ἀπογεύματος, ἀπέθηκε τὴν ἄλλη μέρα στὸ θέαμα τοῦ Παρθενῶνος, νὰ θαυμάσῃ ἀπὸ κοντὰ τὸ καλλιτεχνικὸ αὐτὸ ἀριστουργημα τῶν αἰώνων.

Χαρακτηριστικὸ μάλιστα εἶναι, ὅπως γράφουν ἡ εφημερίδες τῆς ἐποχῆς, πρὸς «...ὁ Δ' Αννούντσιο, κατὰ τὴν ἐπίσκεψίν του εἰς τὴν Ἀκρόπολιν εἶχε σημειωμάτων, ἐπὶ τὸ ὅποιον ἔγραφε τὰς σημειώσεις τῶν ἐντυπώσεών του...» σὰ νὰ μὴν ἤθελε νὰ τοῦ ἐκφυγὴ τίποτε ἀπ' ὅσα εἶδεν μαζὰν τὰ μεγάλα, ὀρατά του μάτια...

Μεθυσμένος ἀπὸ τὴν ὀρφιὰ τῆς ζωῆς, λατρευόμενος ἀπ' ὅλους, ἔχοντας τὴν ἀγάπην μιᾶς ὥρας καὶ ἐνδοξῆς γυναίκας, ὁ ποιητὴς — στὴν ἀκμὴ τῆς νεότητός του τότε — ἦταν τὸ ἄδωλο τοῦ κόσμου, γιατί εἶχε κατακτήσει ὅτι ποθεῖ κάθε ἄνθρωπος: Τὴν ἴδια τὴν ἐποχὴν ὁ Αθηναῖος δημοσιογράφος, τόνισε χαρακτηριστικά :

«...Ναί, θέλω νὰ ζήσω τῶνόντι μίαν ζωὴν γεμάτην, νὰ παρῶ ὅπως δύναιμι νὰ παραγάγω, νὰ φθάσω διὰ τῆς τέχνης μου ἐκεῖ ὅπου θέλω καὶ εἵπειτα νὰ πεθάνω νέος, ὅπως με ἐγγυῶνται οἱ φίλοι μου, ζοηρὸς καὶ εὐκίνητος, πρὶν ἢ τὸ γῆρας με ἐγγυῶνται. Ὁχι, θέλω νὰ τελειώσω τὴν ζωὴν μου νέος... Ἀπὸ ἐκείνου κανεὶς τὸν προορισμὸν του τί θέλει ἄλλο; Ὁχι, μετὰ τὴν αἰὶν ζωὴν, ὁ θάνατος. Θὰ προσκορῶσω με τὸν ἱππὸν μου εἰς ἐν δόξον τῆς ἐξοχῆς τῆς Ρώμης, εἰς τὴν «Ἄβια Ἀπία», ὅπως ἄλλοι τε μίαν φορὰν παρ' ὀλίγον νὰ τὸ κάμω καὶ τὴν ἐγγύωσάν μου μίαν πληγὴν μόνον εἰς τὸν βραχίονα καὶ με μίαν ἀνάσπασιν ἐγγυῶνται...»

Μὰ ἡ πραγματικὴ ἀποθέωσις τοῦ Ντ' Αννούντσιο στὴν Αθήνα, δὲν προήλθε οὔτε ἀπὸ τὶς στήλες τῶν ἐφημερίδων — ὅπου ὅλοι οἱ σημαίνοντες δημοσιογράφοι καὶ οἱ λόγιοι (Συνέχεια στὴ σελίδα 50)

Ο Γαβριήλ Ντ' Αννούντσιο
(Σκίτσο τοῦ Ὁλάντ Γκούμπρανσον)

ΡΟΥΜΑΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΔΡΑΓΟΜΙΡΑ

ΤΗΣ ΚΑΡΜΕΝ ΣΥΛΒΑ

Ο Κρίμ Γιρέ, αρχηγός των Τατάρων, είχε στο Βαζισεράι μία μεγαλοπρεπέστατη αὐλή. Πουθενά άλλο δεν εύρισκε κανείς παρόμοια πολυτέλεια, τόσο χρυσάφι και πολύτιμα πετράδια. Τα ἄλογα ἦσαν κατὰφορτα ἀπὸ χρυσάφι καὶ ὅταν ὁ Κρίμ Γιρέ ἔθγαινε καθάλα με τὴν ἀκολουθία του, ὁ ἥλιος ροτιώταν μὴπως ὑπάρχῃ κι' ἄλλος ἥλιος πάνω στὴ γῆ. Ἀνάμεσα στὴν ἀκολουθία του ὑπῆρχε ἕνας νέος Ρουμάνος, ποὺ ὁ Κρίμ Γιρέ τὸν εἶχε πάρει στὴν αὐλὴ του ἀπὸ μικρὸ παιδί.

Ἦταν κομψὸς καὶ λυγρὸς. Τὰ πλούσια μαλλιά του στεφάνωναν τὸ ὄρατο του κεφάλι, μὰ ἡ ἔκφρασι τῶν ματιῶν του ἔδειχνε μιὰ θαθεῖα λύπη, γιατί πολλές φορές τοῦ ἐρχόταν ἡ σκέψις ποῖός να ἦταν τάχα καὶ κανεὶς δὲν μπορούσε νὰ τοῦ ἀπαντήσῃ.

Ο Κρίμ Γιρέ τὸν εἶχε ἀρπάξει ἀπὸ τὴν ἀγκαλιά μιᾶς ὠραίας γυναίκας ποὺ τὴν εἶχε σφάζει σὲ μιὰ ἐπιδρομῇ. Κι' αὐτὸς ὁ ἴδιος ἀκόμα δὲν ἔξερε ἂν ἦταν ἡ μητέρα τοῦ μικροῦ ἢ ἡ παραμύθια του. Κι' ὁμως φαίνονταν πὼς ὁ νεαρὸς Ρουμάνος καταγόταν ἀπὸ εὐγενικὴ φυλὴ.

Ἐνα θράδυ ὁ νέος θρισκότανε στὴν αὐλὴ τῶν ἀνακτόρων καὶ στηριζόταν στὸ ἀραθικὸ ἄλογό του, ποὺ κάθε τόσο ἔστρεφε τὴν κεφαλὴ του πρὸς τὸ μέρος του καὶ τοῦ χαϊδεύε φιλικὰ τὸν ὄμο.

Ῥιζε ἀπὸ μιὰ μεγάλῃ πορεία καὶ περίμενε νὰ τὸν παρουσιάσουν στὸν Κρίμ Γιρέ, γιὰ νὰ τοῦ δώσῃ ἀναφορά. Τὸ μισὸ μέρος τοῦ παλατιοῦ ἦτανε θυθισμένο στὴ σκιά, ἐνῶ ἀντίθετα τὸ ἄλλο μισὸ φωτιζότανε ζοηρά ἀπὸ τὸ φεγγάρι.

Τὸ βλέμμα τοῦ νέου πλανιδωτὰν ἀδιάφορο στὰ χρυσαμένα κάγκελα τῶν παραθύρων, πίσω ἀπὸ τὰ ὅποια κρυβότανε τὸ χαρὲμι τοῦ Κρίμ Γιρέ. Διηγόντουσαν πὼς ἐκεῖ μέσα ἦσαν κλεισμένα ἀληθινὰ οὐρί τοῦ παραδείσου ποὺ ὁ ἀριθμὸς τους αὐξάνει κάθε μέρα, χωρίς νὰ χορταίνῃ ποτὲ ἡ ἐπιθυμία τοῦ Τατάρου. Μὰ ὁ νέος Χριστιανὸς ἀνδίαζε ἀπ' ὅλ' αὐτά, ποὺ δὲν ἔκαναν τίποτ' ἄλλο, παρὰ νὰ μεγαλώνουν τὴ θλίψις του καὶ τὴ νοσταλγία του.

Ἐαφνικὰ ἕνα παραθυρόφυλλο κινήθηκε ἑλαφρὰ, μισάνοιξε καὶ στὸ φεγγαρίσιο φῶς φάνηκε ἀπὸ μέσα, χωρίς πέπλο, ἡ ὠραιότερη γυναίκα ἑμορφὴ ποὺ μπορούσε ποτὲ νὰ δῇ κανεὶς.

Μιὰ ἀντριχίλα πέρασε ἀπὸ τὸ κορμὶ τοῦ Ρουμάνου καὶ οἱ δυὸ νέοι κυττάχτηκαν σὰ νὰ ἦσαν τὰ μάτια τους δυὸ μαγνῆτες.

Μὰ ἐκείνη τὴν ἴδια στιγμή ἀκούστηκαν θήματα στὶς σκάλες καὶ τὸ παράθυρο ξανάκλεισε. Ἐνας ὀρηχτὴς κάλεσε τὸ νέο νὰ παρουσιαστῇ μπροστὰ στὸν ἀρχηγόν.

Τὸ ἄλλο θράδυ ὁ νέος ξανῶρθε στὸ ἴδιο μέρος τῆς αὐλῆς καὶ πάλι ἡ ἴδια ὀπτασία παρουσιάστηκε στὸ παράθυρο. Τὸ τρίτο θράδυ, ἐκείνη ἔσκυψε ἀπὸ τὸ παράθυρο καὶ τοῦ ψιθύρισε :

— Ἄν εἶσαι Χριστιανὸς σῶσε με! Λέγομαι Δραγομίρα.

— Εἶμαι Χριστιανός, τῆς ἀποκρίθηκε ὁ νέος, λέγομαι

Πάρθος καὶ θὰ σὲ σώσω.

Ἐκείνη ἔκλεισε γρήγορα τὸ παράθυρο.

Τὴν ἄλλη μέρα ὁ Κρίμ Γιρέ ἐτοιμάστηκε νὰ φύγῃ, μαζὺ με ὅλη του τὴν ἀκολουθία, γιὰ μιὰ νέαν ἐκστρατεία. Ἦταν ντυμένος με μεγάλη πολυτέλεια καὶ καθόταν καθάλα ἔξω ἀπὸ τὸ παλάτι του, με περηφάνεια καὶ με καμάρι, γιατί ἔξερε πὼς πίσω ἀπὸ τὰ παράθυρα ὅλες ἡ γυναῖκες καὶ ἡ σκλάβες του εἶχαν καρφωμένα πάνω του τὰ βλέμματά τους καὶ πρὸ πάντων ἡ ὠραιότερη ἀπὸ τὶς σκλάβες του, ἡ Δραγομίρα, ποὺ τὴν εὐνοοῦσε ἐξαιρετικά.

Ἡ ὀνομαστὴ ὁμορφιά τῆς ἦτανε γνῶστη παντοῦ καὶ πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς του ὀνειρευόντουσαν νὰ τοῦ ἀρπάσουν αὐτὴ τὴν ὠραία σκλάβα του. Γι' αὐτὸ τὴν εἶχε φοθερίσει με φριχτὲς τιμωρίες, ἂν τολμοῦσε νὰ παρουσιαστῇ ποτὲ χωρὶς πέπλο.

Τώρα, ἡ ὠραία σκλάβα, με τὰ μεγάλα ἐκφραστικὰ τῆς μάτια κυττοῦσε πίσω ἀπὸ τὰ κάγκελα, ὅχι τὸν Κρίμ Γιρέ, ποὺ τῆς προξενοῦσε φρίκη, μὰ τὸν Πάρθο, ποὺ καθάλαικευε κοντὰ του καὶ εἶχε πειὰ καταχτήσει τὴν καρδιά τῆς. Ἡ ἐκστρατεία κράτησε τρεῖς ἐβδομάδες κι' ὅταν τελείωσε, φορτωμένοι με πλούσια λάφυρα, οἱ Τάταροι γύρισαν στὴ χώρα τους.

Ο Πάρθος εἶχε κάνει θαύματα ἀνδρείας καὶ εἶχε σώσει τὴ ζωὴ τοῦ Κρίμ Γιρέ, τὴ στιγμή ποὺ ἕνα ἐχθρικό γιγαγιὶν θὰ τὸν πλῆγανε θανάσιμα. Ο ἀρχηγός, μόλις γύρισαν, μάζεψε στὴν αὐλὴ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους του κι' ἔκανε στὸν καθέναν πλούσια δῶρα. Ὑστερα στράφηκε στὸν Πάρθο καὶ τοῦ εἶπε :

— Καὶ σὺ, παιδί μου, ἔκανες μεγάλα ἀνδραγαθήματα καὶ δὲν θρίσκει τί ἀνταμοιβὴ θὰ σοῦ ταίριαζε γι' αὐτά. Μὰ μπορεῖ νὰ ἔχῃς ὅστόσο κάποιαν ἐπιθυμία, ποὺ ἐγὼ νὰ εἶμαι σὲ θέσι νὰ τὴν ἱκανοποιήσω. Μίλησε! Ὅ,τι κι' ἂν ζητήσῃς θὰ σοῦ δοθῇ, σοῦ δίνω τὸ λόγο τῆς ἡγεμονικῆς μου τιμῆς.

Τότε ὁ Πάρθος κέντησε τὸ ἄλογό του με τὰ σπληρόνια του καὶ ὕψωνοντας τὴ φωνή του, ἀποκρίθηκε :

— Ἄν μοῦ τὸ ἐπιτρέπετε ἀρχηγέ, θὰ σᾶς ζητήσω νὰ μοῦ δώσετε γιὰ γυναῖκα τὴν Χριστιανὴν σκλάβαν τῆς Δραγομίρας!

Σ' αὐτὰ τὰ λόγια θανάσιμη σιωπὴ ἀπλώθηκε γύρω καὶ τὰ βλέμματά ὅλων καρφώθηκαν στὸ πρόσωπο τοῦ Κρίμ Γιρέ, ποὺ ἔγινε ξαφνικὰ κατασκόκινο. Τρίζοντας τὰ δοντὰ του, ὁ ἀρχοντας, δάγκανε μ' ἀμυχναῖα τὸ μουστάκι του.

— Τὴν ἔξερες, λοιπόν; ρώτησε τέλος.

— Καὶ ποῖός δὲν ἔξερε τὴν Δραγομίρα; Μὰ δὲν τὴν ἤτῳ γυναῖκα μου γιὰ τὴν ὁμορφιά τῆς, ἀλλὰ γιατί εἶναι Χριστιανή.

Ο Κρίμ Γιρέ σῶπασε ἔσπανά. Τέλος φάνηκε πὼς νίκησε τὸν ἑαυτὸ του.

— Λοιπόν, φώναξε, θὰ κρατήσω τὸν λόγο μου καὶ

Ἐπῆσε στὴν ἀγκαλιά του καὶ τὸν φίλησε

σήμερα άμέσως θά γίνη ο γάμος.
Η Δραγομίρα τ' άκουσε όλα. "Άλλοτε χλωμή κι' άλλοτε κατακόκκινη, άσθμαίνοντας και άγωνιώντας γονάτιζε γιάννα εύχαριστήση τόν Θεό, πού τήν είχε γλυτώσει από μιάν άθλια ζωή και τήν ένωσε μ' έναν γενναίο Χριστιανό, πού τόν ελάτρευε.

"Έφεραν γρήγορα έναν παπά και ή νύφη παρουσιάστηκε μπροστά στόν εύτυχισμένο γαμπρό, έπεσε στην αγκαλιά του και τόν φίλησε.

Μόλις τέλειωσε ή ιεροτελεστία, τó νεαρό ζευγάρι αποσύρθηκε στο νυφικό θάλαμο, πού τόν είχαν ετοιμάσει επίτηδες κι' ήταν στρωμένος με ίνδικά και περσικά χαλιά. Ένα πολυτελέστατο κρεβάτι τούς περίμενε. "Αφθονα φώτα έλουζαν τó άρωματισμένο δωμάτιο, όπου κανέναν έξωτερικό θόρυβος δέν έφτανε. Μόλις μέινανε μόνοι, ή Δραγομίρα έπεσε στα πόδια τού συζύγου της, άγκάλιασε τά γονάτά του και τού είπε :

— Θά σ' άγαπώ σαν Θεό! Θά σε λατρεύω σαν άγιο! Θά σε υπηρετώ σαν άφέντη μου! Γιατί έσύ μ' έσωσες από τήν άτιμία... Κάθε πνοή μου ανήκει σε σένα!

Ο Πάρθος τήν τράβηξε πάνω στο στήθος του, πού χτυπούσε δυνατά από τήν ανέλπιστη εύτυχία πού τόν μεθούσε.

— Σ' άγαπώ περισσότερο κι' από τή ζωή μου!, τής έλεγε όλοένα.

"Όταν τέλος ήσύχασαν κάπως, άρχισαν νά διηγούνται όλα τά θάσανά τους και ή άναμνήσεις τους φτάνανε μακριά, μέχρι τήν εποχή πού και τούς δυό τούς άρπάξανε από τήν αγκαλιά τής μητέρας τους.

— Από πού σ' άρπάξανε, λοιπόν;
— Δραγομίρα τόν Πάρθο.

— Από τήν Σουτσάβα.

— Κι' έμένα τó ίδιο! Και θυμώμαι μάλιστα άκόμα τó όνομα τής παραμάνας μου : Λέγεται Τζμάζα.

— Και τή δική μου έτσι τή λέγανε!, φώναξε ο Πάρθος.

— Είχα και μικρούς άδελφούς άκόμα, ο ένας λεγόταν Βογδάν κι' ο άλλος είχε μιά κρατοεληά στόν λαιμό...

*
"Ακούγοντας τά λόγια της, ο Πάρθος, πήδησε όρθιος, στηρίχτηκε στόν τοίχο και σκέπασε τó πρόσωπό του με τά δυό του χέρια.

— Τί έχεις; ρώτησε ή Δραγομίρα με άγωνία, και μισσηκόπηκε από τó κρεβάτι, στηριζόμενη στους άγκώνες της.

Τότε έκείνος γονάτιζε μπροστά της, τής έδειξε τόν λαιμό του και τή ρώτησε :

— Τί είν' αυτό;

"Η Δραγομίρα άφησε μιά μεγάλη άπελπισμένη κραυγή και άποσπώθηκε :

— Θεέ μου, είσαι, λοιπόν... είσαι...

— Ναι, είμαι ο άδελφός σου!, είπε ο Πάρθος κι' άρχισε νά κλαίη πικρά.

Γιά άρκετήν ώρα προσπάθησε νά πείση ο ένας τόν άλλο πώς δέν ήσαν άδελφοί, μά τού κάκου, αυτό πειά ήτανε περισσότερο από βέβαιο.

"Όλη τή νύχτα δέν έκλεισαν μάτι. Κι' όταν εημέρωσε, παρουσιάστηκαν στόν Κρίμ Γιρέ. Έκείνος δέχτηκε με μεγάλη του έκπληξη τó νεαρό ζευγάρι, πού στεκόταν μπροστά του σιωπηλά και κατασφιασμένο.

Τού διηγήθηκαν με σύντομα λόγια τή θλιβερή ιστορία τους.

— Μά τότε, λοιπόν, φώναξε έκείνος, πρέπει νά πεθάνετε! Άδέρφια και νά παντρευτήτε, αυτό είναι μεγάλο κρίμα!

— Αυτή είναι ή επιθυμία μας, γιατί ή ζωή μας είναι θάρος!, τού άποκρίθηκαν. Θέλουμε νά πεθάνουμε.

— Μά έστω Χριστιανοί και πρέπει νά δικαστήτε από Χριστιανούς.

Συγκαλέσανε τότε ένα συμβούλιο από παπάδες και λαϊκούς, πού άποφάνθηκαν πώς τó κρίμα τους δέν ήταν αίτία θανάτου, μά πώς έπρεπε νά εξαγνιστούνε γιά τή

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ ΠΟΥ ΠΕΘΑΝΕ

ΧΩΡΙΣΜΟΣ ΑΠ' ΤΗ ΜΟΥΣΑ

Τού GABRIELE D'ANNUNZIO

Μάφινεις, άπελόδεστη Θεά γλυκολαλούσα, πειά δέ θά πιούν τά χείλη μου τάνά σου τά φιλά, στο πλούσιο στήθος σου ποτέ, στα μαύρα σου μαλλιά πειά δέ θά γείρω, Μούσα!

Μάφινεις, φεύγεις, άκαρδη!... "Ας ήτανε νά ζούσα στα πόδια σου, χαδεύοντας όνειρα φωτεινά, γιά λιγοστές πάλιν αύγές, γιά λίγα λαίλινα, μάγκουσε μένα, Μούσα.

Σε χάνω από τά μάτια μου Σκιά μαυρομαλλούσα, φεύγεις κι' ούτε ένα φίλημα δέ μουδώσες στερνά. Γύρισε τó κεφάλι σου κι' ένα χαιρετισμό στείλε μου μόνο, Μούσα.

Φεύγεις έσύ πού στάθηκες στη σκέψη μου Όδηγούσα, χωρίς καν νά μ' ύποσχεθής άν θά σε ξαναδώ, μέσα σε πέπλα γαλανά πετάς στόν αέρανό και πειά σε χάνω, Μούσα!

Μ' ένα σπινθηρά απ' τή φωτιά τών (σπλάχνων σου θά ζούσα πανεύτυχος, άν μάφινεις, και θάχυνεν (αυτός) μεσ' τόν πυρσό τής τέχνης μου, πού (κοίταται σθεναρά, τó φως τού Ώραιού, Μούσα!

"Αν γύριζες μ' εύλάθειαν, Έσέ θά (προσκυνούσα) σε μιάν αϊθέριαν έκταση, σαν Ιερέας (πιστός, και κάτω απ' τήν πνοούλα σου θά (μουν γονατιστός) κι' εύτυχισμένος, Μούσα...

Γύρνα και πάλι γελαστή και άδησιν (λαλούσα!

"Ακουσε κάνε τά στερνά λόγια πού (θά σοο πώ, Δεκάξη χρόνων ποιητής είμαι και (σ' άγαπώ) σαν τή ζωή μου, ο Μούσα!

Μεταφρ. ΡΙΤΑΣ Ν. ΜΠΟΥΜΗ

ΕΡΩΤΟΤΡΑΓΟΥΔΑ

"Αν τήν εικόνα σου ποτέ θελήσης νά ίδης, Μή δής φωτογραφία σου, τί θάθγης γελασμένη, Μή δής μέσ' στόν καθρέφτη σου, γιατί θ' άπατηθής, Μόν' στην καρδιά μου κύτταξε, παύσαι ζωγραφισμένη.

μεγάλη άμαρτία πού είχαν κάνει, χτίζοντας ο καθένας από ένα μοναστήρι.

Γύρισαν τότε, με τήν καρδιά θανάσιμα θλιμμένη, πίσω στην πατρίδα τους και ίδρύσανε δυό μοναστήρια κοντά στην Σουτσάβα.

Ο Πάρθος δυνάμωσε τó δικό του Δραγομίρα. "Εξησαν έκει με μεγάλες τιμές από μέρους τού λαού και στην έπιθανάτια κλίση της ή Δραγομίρα δέν θέλησε νά μεταλλάξη από κανέναν άλλο, παρά μονάχα από τόν άδελφό της.

"Εκείνος φίλησε τó χλωμό μέτωπό της, ενώ ή μακριά κατάλευκη γενειάδα του έτρεμε.

Μετά τó θάνατο τής Δραγομίρας, μόλις εξησε κι' αυτός έναν χρόνο άκόμα. Και συναντηθήκανε πάλι έκει, όπου κανέναν ανθρώπιнос νόμος δέν μπορούσε πειά νά τούς χωρίση...

KARMEN SYLBA

(Συνέχεια απ' τó προηγούμενο)

ΤΟ ΠΑΙΔΙΚΟ ΜΑΣ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΤΟΥ Α. ΝΤΕ ΣΑΝΤΕΝΑΙ

— Μά τά μάτια του, κύριε; φώναξε ή Ζερμαίν. Σας είπα ότι άπο τά μάτια του τόν άναγνώρισα... Καί δέν γελιέμαι. Δέν ύπάρχ ο υ ν θλέμματα τόσο άγρια και τόσο ύπουλα.

— Αυτό είναι μιά άπλή έντύπωση, τής άπάντησε ο δικηγόρος. Παρ' όλα όσα λέτε, πολλά θλέμματα μοιάζουν.

"Η Ζερμαίν έχασε εξαφνικά όλο της τó θάρρος από τήν ψυχρότητα αυτής τής ύποδοχής.

— Λοιπόν, κύριε, είπε με άγωνία, δέν μπορούμε νά κάνουμε τίποτε; Δέν έχετε καμμία συμβουλή νά μου δώσετε;

— Τί θέλετε νά σας πώ;... "Όσα μου είπατε δέν είναι καθόλου θετικά, δέν θασίζονται σε καμμία άπόδειξη... Δέν μπορώ νά κάνω τίποτε θασίζόμενος σε τόσο άόριστα δεδομένα... Λοιπόν, ώρεθούναρ, δεσποίνις... Καί, προάντων, μην άφήντε τήν παρτασία σας νά παίρνη τόσο εύκολα δρόμο.

Μιλώντας, ο κ. Λεμπερζέ είχε σηκωθεί κι' έσπρωχνε εύγενικά πρós τήν πόρτα τού γραφείου του τή δυστυχισμένη Ζερμαίν πού τά είχε πιά χαμένα.

— Μόλις ή μικρούλα θγήκε έξω, ο δικηγόρος έκανε μιά νευριασμένη κίνηση.

— Μά είναι τρελλή αυτή ή μικρή! φώναξε. Τó μυαλό της έχει χαθή... Μου διηγείται παραμύθια πού με κάνουν νά κοιμάμαι όρθιος. Θά διατάζω νά της λένε ότι δέν είμαι έδώ κάθε φορά πού έρχεται... Άκούς έκει νά τολμά ν' άνησυχά τόν κόσμο σε μιά ώρα πού τ' άλλα παιδιά τής ηλικίας της κοιμούνται! Μά αυτό είν' έξω φρενών!

Ο κ. Λεμπερζέ, όταν έμεινε μόνος, πήρε τά χαρτιά τής ύποθέσεως τού μηχανικού κι' άρχισε νά τά μελετάει εύσυνειδήτως. "Όσο όμως διάβαζε τίς καταθέσεις τών υμνων, τόσο πιδό μεγάλη γινόταν μέσα του ή πεποίθησις ότι θά έχανε τήν ύπόθεσι πού έπρόκειτο νά υπερασπιστή.

Ο δικηγόρος είχε παρακληθή απ' τόν εισαγγελέα νά παρευρεθή στην καινούργια έρευνα πού θά γινόταν τήν άλλη μέρα τó πρωί στη θίλλα τού έγκλήματος. Μά, νευριασμένος καθώς ήταν, άποφάσισε νά μην πάη κι' έγγραψε μιά έπιστολή γιά νά δικαιολογηθή.

Μά τήν άλλη μέρα, λίγο πριν από τó μεσημέρι, τριγύριζε στο δικαστικό μέγαρο, περιμένοντας τήν έπιστροφή τών δικαστών, πού είχαν πάει στη θίλλα. Μόλις είδε τó δικαστικό γραμματέα, ο όποιος ήταν προσωπικός φίλος του, πήγε πρós αυτόν και τόν έπηρε παράμερα.

— "Ε, λοιπόν; τόν ρώτησε. Τί κάνετε;

— Άγαπητέ μου, τού άπάντησε έκείνος, δέν καταλαβαίνω κανείς τίποτε... Φαντασθήτε ότι θρήκαμε και τó δεύτερο κουμπί τών μανικετιών.

— Έτσι καταπληκτικό!... Καί τί συμπέρασμα θγάζετε απ' αυτό;

— Είναι πολύ δύσκολο νά σχηματίση κανείς μιά γνώμη σχετικώς. Έχουμε νά κάνουμε με κανένα φαρσέρ, όπως θεσάκνει ο εισαγγελέας; Πρόκειται περί παγίδας, πού στήθηκε στη δικαιοσύνη, όπως λέει ο άνακριτής; Είναι ύδυνά τον νά θγάλη κανείς ένα θεσάιο συμπέρασμα απ' αυτή τήν άνακάλυψη. Δέν καταλαβαίνω τίποτε...

— Δέν είδα ποτέ ύπόθεσι τόσο υπερδεμένη, ψιθύρισε ο κ. Λεμπερζέ.

— Όύτε κι' έγώ... Μά αυτή ή ιστορία τών κουμπιών τών μανικετιών, άν τήν έκμεταλλευθή καταλλήλως ένας άνθρωπος με τó ταλέντο τού δικό σας, μπορεί νά πετύχη τήν άθώωση τού κατηγορουμένου.

— Τό εύχομαι χωρίς νά τó πολυελπίζω! ψιθύρισε ο Λεμπερζέ, ύψώνοντας τούς ώμους του.

Μερικές μέρες πέρασαν.

"Η κοινή γνώμη ήταν πάντα χωρισμένη σε δυό στρατόπεδα. "Η άνεύρεσις τού δευτέρου κουμπιού τών μανικέ-

τιών έξινε θέμα στις συζητήσεις τής μικρής πόλεως.

Τότε ο άνακριτής, κατά διαταγήν τού εισαγγελέως, συνέστησε μιά έπιτροπή γιά νά εξετάση τά θίβλια τής Έπαρχιακής Τραπέζης, τής οποίας ο κ. Μπορέλ ήταν πελάτης πριν από πολλά χρόνια.

"Η έρευνα αυτή είχε άποτέλεσμα έντελώς άπροσδόκητο. Παρατηρήθηκε ότι, μέσα σ' ένα μήνα, ο δολοφονημένος εισοδηματίας είχε άποσούρει, με τρία τσέκ, έκατον πενήντα χιλιάδες φράγκα.

Τί είχε γίνει αυτό τó σημαντικό ποσόν τού όποιου δέν είχε θρεθή κανένα ίχνος στη θίλλα;

Σύμφωνα με τή γνώμη όλων, ο κ. Μπορέλ δέν έξώδευε ούτε τó τέταρτο τών εισοδημάτων του κι' ούτε είχε καμμία πολυέξοδη ιδιοτροπία.

Μόνο ένα πράγμα μπορούσε νά δικαιολογήση τó ότι ο κ. Μπορέλ είχε άποσούρει τόσα χρήματα μέσα σ' ένα μήνα: "Υπέθεσαν ότι σκόπευε ν' αγοράση κάποιο κτήμα κι' άνακάλυψαν πράγματι ότι είχε άρχίσει διαπραγματεύσεις με κάποιο συμβολαιογράφο τών περιχώρων γιά τήν αγορά μιάς άγροικίας.

— Διάβολο! έλεγαν ή κουτσομπόλες. "Ενας μόνο άνθρωπος μπορεί νά πήρε όλ' αυτά τά λεπτά, ο Πρινιέ...

— Μπορεί νά τά πήρε και κάποιος άλλος... Αυτός πού έχασε τά κουμπιά τών μανικετιών...

— Ποτέ!... Ο περίφημος αυτός μηχανικός είχε όλη τήν έμπιστοσύνη τού κουινιάδου του... Μόνο ο Πρινιέ μπορούσε νά ξέρη ότι ο Μπορέλ είχε τόσα λεφτά μέσα στην κάσα του...

— "Όλ' αυτά είναι πολύ ώραία... Μά τί έγιναν όλ' αυτά τά χρήματα;

— Μείνε ήσυχη, δέν χαθήκανε καθόλου. Σκέψου λίγο...

"Αν ο Πρινιέ, αφού έκανε τó έγκλημά του, πήγε στο Παρίσι τή νύχτα, σιγούρεψε τά κλεμμένα λεφτά. "Αμσ' θγή απ' τή φυλακή, ξέρει πού θά τά ξαναβρή...

— Αυτό δείχνει, είπε κάποια άλλη γυναίκα, ότι ή μικρή Ζερμαίν θάχη μιά μέρα πρώτης τάξεως πρτόκα...

"Εξαφνα έγινε σιωπή. Ο όμιλος τών γυναικών διαλύθηκε.

"Η Ζερμαίν, χλωμή κι' άλλοιωμένη, είχε παρουσιαστή στη στρόφη τού δρόμου, στηριζόμενη στο πτερό της Έρνεστίνας.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ.

ΕΝΑΣ ΔΙΚΑΣΤΗΣ ΣΕ ΔΥΣΚΟΛΗ ΘΕΣΙ

"Η έναλλαγή, αυτές τού φόβου και τής έλπίδας πού διαδεχόντουσαν ή μόν τις ζε με κεραυνόβολο ταχύτητα, είχαν συθίσει τήν Ζερμαίν σε θαθεία άπαγοήτευσι.

"Αν επρόκειτο γι' αυτήν μόνο, άν δέν επρόκειτο γιά τήν τιμή και τή ζωή τού πατέρα της, θά είχε έγκαταλείψει πριν από καιρό τόν άνισο αυτόν άγώνα κατά τή διάρκεια τού όποιου, θά κι' άν έκανε έστρέφετο εναντίον της.

Μά, έπειτ' από περιόδους καταπτώσεως, πού άπέλειξαν τήν Έρνεστίνα, ή μικρούλα άνωρθωνόταν και ξαναρχίζε τόν όδυνηρό άγώνα με μιά αξιοθαύμαστη έπιμονή.

Μιά θαθεία όργη τήν κυριέρε στο τέλος έναντιόν όλων τών δικαστικών, δικαστών ή δικηγόρων, τών όποιων ή άδιαφορία και ή προκατάληψη έμποδίζαν, όπως νόμιζε, ν' αναλάβη ή αλήθεια.

"Εφτανε στο τέλος μέχρι τού σημείου ν' άναρωτιέται μήπως ο μυστηριώδης δολοφόνος δέν χρωστούσε τήν άτιμωρησία τού στη συνεχή κάποιου ανωτέρου δικαστικού.

"Ήταν φανερό πώς δέν θά λογικεύσαν, μά αυτό άποτελούσε γιά τήν μικρούλα τήν μόνη δυνατή έξήγησι τών διαδοχικών άποτυχιών της.

(Άκολουθεί)

ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΜΑΣ

Ο ΘΕΟΣ ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΝΤΟΥΛΑΠΙ!

ΤΟΥ ΠΙΕΡ ΒΕΡΥ

Η μπουτίλια του νερού ήταν άδειανή. Η μικρή Ραυμόνδη έπαιξε μερικές στιγμές με το ποτήρι της, πριν πη στον πατέρα της:

— Μπαμπά! Νερό!

Ο Έδμόνδος Καρρέ άπλωσε το χέρι και πήρε απ' το μπουφέ μια άλλη μπουτίλια με νερό.

Μεσημέρι-βράδυ, οι Καρρέ έτρωγαν στην κουζίνα άπάνω στο μουσαμαδένιο τραπέζι-μάνηλο. Γιατί να μη τρώνε στην τραπέζια; Είναι τόσες η εύκολιες στην κουζίνα! Τά'χει κανείς όλα πρόχειρα! Η Ιωάννα Καρρέ, όταν ήθελε να σερβίρη, δεν είχε ανάγκη ούτε να σηκωθεί από τη θέση της. Άπλωνε το χέρι της κι' έπαιρνε τα φαγητά από το τζάκι. Έξ' άλλου, δεν λέρωναν έτσι και το τραπέζι της τραπέζιας. Ένα καλό τραπέζι από έκλεκτο ξύλο καρυδιάς. (Ήταν κι' αυτό μια τρέλλα του Έδμόνδου: Τό είχε αγοράσει χίλια φράγκα με δόσεις για την τελευταία επέτειο των γάμων τους και δεν τό είχαν ξεπληρώσει ακόμα).

— Μου φαίνεται ότι έφέτος, είπε σε κάποια στιγμή ο Έδμόνδος, δεν θά'χουμε διπλό μισθό για τις εορτές.

Ήταν υπάλληλος σ' ένα κατάστημα νεοτερισμών κοντά στη Βασιλίκη, όπου συνήθιζαν να τους πληρώνουν τον Δεκέμβρη διπλό. Δυστυχώς, έφέτος η δουλειές είχαν πάει άσχημα.

— Μα θά' σάς δώσουν δώρο, παρατήρησε η γυναίκα του.

— Πφ! Καμιά έκαστη φράγκα.

Ο Καρρέ κέρδιζε χίλια φράγκα τον μήνα. Η γυναίκα του έκέρδιζε καμιά διακοσαριά φράγκα κι' αυτή κάνουντας έργοχειρα.

— Φαντάζομαι, ότι παρ' όλ' αυτά, ο Άγιος Βασίλης δεν θά' ξεχάσει να μου φέρη αυτήν την μεγάλη κούκλα που θέλω, είπε ανήσυχη η κόρη τους η Ραυμόνδη.

Ήταν δεκάμιση χρόνων η Ραυμόνδη. Από καιρό, δεν έπίστευε πια στον Άγιο Βασίλη που φέρνει τα δώρα, μη έκανε πώς πιστεύει.

Ενώ γινόταν η συζήτηση αυτή, ο Ζοζέφ Κορντιέ, τρυπωμένος μέσα στο ντουλάπι της κουζίνας, χαμογελούσε.

Τά παπούτσια του ήσαν φορητά μουσκεμένα. Είχε θαδίσει περισσότερο από μια ώρα κάτω από την παγωμένη θροχή. Ήταν συναχωμένος. Άδύνατον να φταρnisτή. Ο Καρρέ θά' τον άκουγε. Άνάσαινε με δυσκολία και είχε άποφασίσει, μόλις θγῆ έξω, να πάη να πιῆ ένα ζεστό. Έπειτα θά' πήγαινε να νοικιάση μια καλή κάμαρη σ' ένα ξενοδοχείο. Βιαζόταν να θγῆ απ' αυτό το ντουλάπι, όπου πνιγόταν. Ένοιωσε έξαφνα ένα τσίμπημα στον άριστερό μηρό του: η σιδερένια γωνιά μιας παληάς θαλίτσας επάνω στην οποία είχε καθήσει τον είχε τρυπήσει. Άνασηκώθηκε και τό θφασμα ξεσκίστηκε περισσότερο μ' ένα λεπτό τριέλιμο. Άπομάκρυνε κατόπιν ένα ρούχο, του οποίου η επαφή του ήταν δυσάρεστη στο σθέρκο του. Κατόπιν χαμογέλασε πάλι. Οι δμοι του ήσαν γεμάτοι από λουλούδια και πουλιά που στόλιζαν τις παληές ρόμπες της Ιωάννας Καρρέ, η όποιες κρεμώντουσαν μέσα στο ντουλάπι.

Σκύβοντας ο Κορντιέ θά' μπορούσε να δῇ την Ιωάννα από την κλειδαγιά του ντουλαπιού, γιατί η πόρτα της κουζίνας πρὸς τὸν διάδρομο ήταν ανοιχτή. Είχε λεπτά χαρακτηριστικά και θά' φαινόταν πολύ δώσοση γυναίκα αν είχε ώμορφα φορέματα, ώμορφες κάλτσες, ώμορφα έπα-

νωφόρια, και τὸν άπαιτούμενο καιρό για να περιποιηται το πρόσωπό της, τα χέρια της...

Η γιαγιά, που καθόταν κι' αυτή στο τραπέζι, άρχισε να θῆχη.

— Μητέρα, είπε η Ιωάννα, θά' σε πάω αύριο στον γιατρό...

— Μα όχι, διαμαρτυρήθηκε η γρηά. Δεν θέλω... Δεν έχω τίποτε. Έξ' άλλου δεν πιστεύω στους γιατρούς...

— Μην είσαι παράλογη, μητέρα...

Παράλογη;... Παράλογη, γιατί δεν ήθελε να ξεδώσει καμιά πενηνταριά φράγκα σε γιατρούς και σε φάρμακα για ένα άσημαντο θρογγίτη, στη στιγμή που ο Έδμόνδος κι' η Ιωάννα χρειάζοντουσαν και την πεντάρα; Ά, όχι δεν θά' πήγαινε...

— Θά' πās, μητέρα... Δεν έχουμε δρεξι για καμιά πενταριά...

— Αυτό μās έλειπε! μουμούρισε ο Έδμόνδος Καρρέ. Μέσα στην τσέπη του, είχε ένα χαρτί: μια κλήση του εισπράκτορος των φόρων, την Τρίτη. Πώς θά' την εξωφύλασε;...

Ο Ζοζέφ Κορντιέ μέσα στο ντουλάπι ξεκούμπωσε τον γιακά του, άντπνε με δυσκολία. Αισθανόταν μια έντονη ασφυξία, μέσα σ' αυτό το ντουλάπι που είχε μια τόσο άσχημη μυρωδιά να φθαλίνης και φλιτ.

Άλλῃθια, σε πόσο ντουλάπια είχε τρυπήσει στη ζωή του, ο Ζοζέφ Κορντιέ!

Γιατί πρέπει να έρεπε πὸς ο Ζοζέφ Κορντιέ ήταν κλέφτης;

Τως, αυτή τη φορά, δεν είχε μῆν στο ντουλάπι των Καρρέ για να κλέψη. Να κλέψη τους Καρρέ; Αυτό το έλειπε...

Με τη σκέψη αυτή, μόρφασε περιφρονητικά. Έξαφνα, αισθανθηκε στο μικρό δάχτυλο του δεξιού του ποδιού ένα διαπεραστικό πόνο. Την άλλη μέρα θά' πήγαινε σ' ένα πνευμονολόγο. Έπειτα έφερε το χέρι του στη καρδιά του που φούσκωνε...

Την ίδια στιγμή, άκούστηκε να χτυπά το κουδούνι της εξώπορτας. Ο Έδμόνδος Καρρέ πήγε ν' άνοιξη. Η θύρα του έδωσε δυο φακέλλους. Ήταν δυο προσκλησεις, μια της Έταιρίας του Άεριοφώτος και μια της Ηλεκτρικής για εξόφλησι καθυστερουμένων λογαριασμών σε τρεις μέρες... Χρέη!... Τά αιώνια χρέη...

Ο Καρρέ έθαλε τους δυο λογαριασμούς άπάνω στο τραπέζι, πήρε μια μπουκιά από το πιάτο του, τη μάσησε άργά. Η Ιωάννα έρριξε μια ματιά και ψιθύρισε:

— Πώς θά' τους ξεφλήσουμε; Και η Ραυμόνδη θέλει παπούτσια, γιατί αυτά που φοράει τρύπησαν... Τι θά' κάνουμε...

Ο Ζοζέφ Κορντιέ από το ντουλάπι άκουγε. Και χαμογελούσε...

Το φαινόταν πὸς ήταν Θεός. Ναί, Θεός... Γιατί ήξερε τό μέλλον, τό μέλλον αυτών των ανθρώπων. Τους άκουγε να μιλάνε για την αύριο, με λόγια άπλά, να εκφράζουν τους φόβους των, την άγωνία τους, να προσπαθούν να άγανώσουν τη φτωχική ζωή τους, να ξεολῃσουν τα χρέη τους, να παλαίψουν με τη φτώχεια... Τους άκουγε να μιλούν για όλ' α' αυτά και ήξερε ότι θα στανίζοντουσαν για τίποτε! Δεν θά'παιρνε ο Καρρέ, ούτε διπλό μισθό, ούτε δώρα... Η γιαγιά δεν θά' πήγαινε στον γιατρό... Δεν θά' έπαί-

Σωριάστηκε νεκρός από συγκοπή...

ΑΠ' ΤΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΑΣ

ΤΑ ΩΡΑΙΟΤΕΡΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ένας Άμερικανός ζωγράφος, θέλοντας ν' άστειευθῇ, έκάλεσε μια μέρα επειγόντως ένα γνωστό του γιατρό και τοῦ εἶπε:

— Ξέρετε, τό σκυλάκι μου άρρώστησε από χθές κι' έπειδή τό αγαπῶ πολύ, σκέφτηκα να καλέσω έναν καλό κτηνίατρο να τό κυττάξη.

Ο γιατρός, ο όποιος δεν ήταν καθόλου κτηνίατρος, δεν πειράχτηκε από τη χοντρή αυτή άστειότητα, αλλά εξέτασε με προσοχή τό σκυλάκι τοῦ ζωγράφου και στο τέλος τό έθεράπευσε.

Έπειτ' από δέκα μέρες, ο ζωγράφος λάβαινε ένα τηλεγράφημα από τό γιατρό, ο όποιος τὸν καλοῦσε να πάη τό γρηγορώτερο στο σπίτι του.

— Τί συμβαίνει, αγαπητέ γιατρέ; τὸν ρώτησε ο ζωγράφος. — Ξέρετε, η μπουγιά της πόρτας μου έχει ξεθωριάσει και σκέφτηκα να καλέσω έναν καλό μπογιατζῆ να μου τη θάψη. Τί λές; τὴν ἀναλαμάνει;

Κόκκαλο ο ζωγράφος!

Από τά πολλά ανέκδοτα της πολυτάραχης και άληθινῆς ζωῆς τοῦ μεγάλου Άμερικανοῦ ποιητοῦ Έδγαρ Πόε, παίρνουμε τό παρακάτω που είναι πολύ χαρακτηριστικό:

Μια καλοκαιρινή ζεστή βραδυά, ένας νέος ώχρός, με πλατύ μέτωπο, μπῆκε τρικλίζοντας σ' ένα πανδοχείο και ζήτησε κρασί και δωμάτιο. Ο ύπηρέτης που τὸν περιποιήθηκε, έλάχιστες λέξεις μπόρεσε να τό αποσπάσει. Τοῦ έσερβίρισε μέσα σ' ένα μικρό δωμάτιο, στο όποιο ο πελάτης κοιμήθηκε κατόπιν μόνος.

Τὴν άλλη μέρα, κι' άφού η ώρα είχε προχωρήσει αρκετά, ο ξενοδόχος χτύπησε τὴν πόρτα τοῦ δωματίου, αλλά δεν έλαβε καμιά άπάντησι.

Άναγκάστηκε τότε να σπάση τὴν κλειδαριά και μπαινώντας μέσα, θῆρκε τό δωμάτιο άδειανό.

Ο ξένος είχε φύγει από τό παράθυρο, γιατί δεν είχε, φαίνεται, να πληρώσει. Έπάνω στο τραπέζι, κοντά στ' άδειανό ποτήρι τοῦ κρασιού, θρισκόταν ένα χειρόγραφο ποιητοῦ στο τέλος τοῦ οποίου ήσαν γραμμένα τά τρία γράμματα: Ε. Α. Π. (Έδγαρ - Άλλαν Πόε), με τά όποια ο μεγάλος ποιητής συνήθιζε να υπογράφη τά έργα του.

Ο ξενοδόχος, άνθρωπος άγαθός, φυλάξε τό χειρόγραφο εκείνο, εις άνάμνησιν τοῦ παραδόξου εκείνου νέου που τῶσκασε από τό παράθυρο.

Τό ποίημα αυτό έμεινε έκτοτε άγνωστο, ώστόσο ο ξένος τοῦ ξενοδόχου τό θῆρκε μέσα σε μια καρέλλα — πατρική του κληρονομιά — και τό πούλησε σ' έναν έκδοτή της Φιλαδέλφειας αντί άδρότατης άμοιβῆς.

...

Η τραγωδία τοῦ Βολταίρου «Η διασώβεισι Περσίδα» έπαίχτηκε για πρώτη φορά στα άνάκτορα τοῦ Πότσδαμ από τά μέλη της θραυτικής οικογενείας της Πρωσίας, όταν ο ίδιος ο συγγραφέας έφιλοξενείτο στην αυλή τοῦ Μεγάλου Φρειδερίκου. Σε μια από τις δοκιμές οι στρατιώτες των άνακτόρων, που υπεδούοντο ρόλους πρατηριανών, δεν θά' κατάφεραν καθόλου καλά.

Τότε ο Βολταίρος, ο όποιος υπεδύετο τό Κικέρωνα, ξεχνώντας στο θυμό του ότι είχε έμπρός του τους Γερμανούς πρίγκηπας, έφώναξε με τό άσάθημα εκείνο της περιφρονησεως που έχει κάθε Γάλλος για τους Γερμανούς:

— Να πάρη η άργῆ!... Έξῆρσε ανθρώπους κι' όχι Γερμανούς!...

νον ούτε κούκλα, ούτε παπούτσια για τη Ραυμόνδη. Όσο για τά χρέη, δεν θά' πληρωνόντουσαν ποτέ. Ο Κορντιέ θά' τα κανόνιζε όλ' αυτά! Ήταν ένας Θεός!... Τῇ μυρωδιά της ναφθαλίνης και τοῦ φλιτ τὴν άνάσαινε τῶρα σαν λιθωντό... Ένα περίστροφο φούσκωνε στη δεξιά τσέπη τοῦ σακκακιού του. Θά' τοὺς σκότωνε όλους, χωρίς κανένα αἰκτο. Είχε υποφέρει πολύ εκεί κάτω, στο κάτεργο. Μόνο ο πόθος της έκδικῆσεως τὸν έκανε νά'νῃξη και νά' ζῆση...

Έξαφνα μόρφασε: η καρδιά του άρχισε πάλι να χτυπά δυνατά...

Όστόσο, έσακολούθησε να σκέφτεται. Σκεφτόταν τὴν ύπόθεσι της δόου Μονωά: Μια άνόητη ύπόθεσις, άπόπειρα κλοπῆς που κατέληξε με φόνο. Όταν τὸν έπιασαν τὴν άλλη μέρα, ο Κορντιέ άρνήθηκε τά πάντα. Δεν είχε άφήσει ούτε ίχνη, ούτε άποτυπώματα, δεν μπορούσαν να τὸν καταδικάσουν. Μά, για τὴν κακή του τύχη, τὸν είχε δῇ ο Καρρέ τὴν ώρα που έφευγε μετά τό έγκλημα. Στο Κακουργιοδίκειο, ο Καρρέ είχε καταθέσει: «Εἶν' αὐτός! Τὸν άναγνωρίζω! Εἶμαι θεσπίας πὸς δεν γελιέμαι». Και ο Κορντιέ καταδικάστηκε σε ισόβια κατανγκαστικά έργα.

Στό κάτεργο, ο Κορντιέ, ποτέ δεν αἰσθάνθηκε μῖσος γὰ τὸς χωροφύλακες, τὸν Εισαγγελέα, τοὺς ένόρκους. Οὔτε και για τό θηριώδη άρχιφύλακα τοῦ κατέργου. Όλοι αὐτοί οι άνθρωποι έκαναν τὴ δουλειά τους... Μα ο Καρρέ; Ο Καρρέ που θά' μπορούσε να σωπῇ, ο Καρρέ που δεν πληρωνόταν για να ύπηρετῇ τὴ δικαιοσύνη!...

Κάθε φορά που τὸν τιμωροῦσαν, κάθε φορά που τὸν έθαζαν άγγαρεία στο κάτεργο, ο Κορντιέ συλλαγίζεταν τὸν Έδμόνδο Καρρέ... Για όλα αὐτὸς ήταν υπεύθυνος, για τοὺς ραδισμούς, για τὸν ἥλιο που τὸν φλόγιζε τό καλοκαίρι, για τό κρύο που τὸν ξεπάγιαζε τό χειμῶνα... «Ω! αν ποτέ... αν ποτέ...»

Και μια μέρα, μαζί με μερικούς άλλους καταδίκους, ο Κορντιέ άποπειράθηκε να δραπέτευση... Η τρελλή άπόπειρα πέτυχε... Έλεύθερος! Έλεύθερος! — μα με τοὺς πνεύμονες και με τὴν καρδιά που δεν άντεχαν πειά. Τὸ κάτεργο τὸν είχε σακατέψει!

Προφυλακτικά, ο Κορντιέ άνωρθώθηκε. Δεν μπορούσε να μείνη πειά σ' αυτό το ντουλάπι. Τοῦ έλειπε ο άέρας... Στὲ παγωμένο μέτωπό του κυλούσε ἰδρώτας, τό κεφάλι του θούιζε και η καρδιά του, η άρρωστη καρδιά του, χτυποῦσε δυνατά... Νά τελειώνη! Νά τοὺς σκοτώση όλους! Άμέσως!

Έθαλε τό χέρι του στην τσέπη του με τό περίστροφο κι' έπρότεινε τό πόδι του.

Μά τὴν ίδια στιγμή τοῦ ἤρθε ὀλιγγος... Κι' ο Ζοζέφ Κορντιέ που νόμιζε πὸς ήταν Θεός γιατί είχε άκρῶσει τοὺς σπινθῆρες αὐτοῦς ανθρώπους να μιλάνε για τό μέλλον σὴ στιγμή που ο ίδιος ήξερε ότι δεν θά' ζούσαν αύριο — ο Ζοζέφ Κορντιέ, ξεσκίζοντας τὴν πτώσι του μια ράμπα με λουλούδια — σωριάστηκε νεκρός από συγκοπή!...

Άκούοντας τό θόρυβο που έκανε στην πτώσι του, οι Καρρέ έτρεξαν. Άνοιξαν τό ντουλάπι και τό πτώμα κύλισε στο πάτωμα τοῦ διαδρόμου.

— Τί εἶν' αὐτός πάλι; Τραύλισε ο Καρρέ, σαστισμένος και φοβισμένος. Τί ήθελε εκεί μέσα; Τὸν έβρισε, Ιωάννα; Κι' έντελὸς ξετρελλαμένος, πρόσθεσε:

— «Ω! θά'χουμε φασαρίες!... Θεέ μου! Έχει γοῦστο να με κατηγορήσουν πὸς... Ά! σίγουρα θά' μπλέξουμε με τὴν άστυνομία!...»

ΠΙΕΡ ΒΕΡΥ

Μόνον τό «ΜΠΟΥΚΕΤΟ» άγοράζει, εις άπόλυτος έκανοποιητικής τιμῆς, παλαιά βιβλία, έφημερίδας και περιοδικά, πρὸ τοῦ 1900, διάφορα φυλλάδια, καλῆς φωτογραφίης, εἰκόνες, έγγραφα κ.τ.λ. Πληροφορία: Γραφεία «ΜΠουκέτο», Γερμανοῦ Παλαιῶν Πατρῶν 5, Κίρνος Κλαυθμόνος, 3-9 μ. μ. καθ' έκαστην και τὰς Κυριακάς.

ΣΟΥΗΔΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΑ ΠΟΡΤΡΑΙΤΑ ΤΩΝ ΠΡΟΓΟΝΩΝ

ΜΕΣΑ στο μεγάλο αντίθαλαμο, μία πλατειά σκάλα με κάγκελα από σκαλιστό ξύλο θελανιδιάς, οδηγούσε επάνω στον πύργο. Εκτός από την πόρτα της εισόδου, μία πόρτα οδηγούσε στην αριστερή πτέρυγα και μία άλλη στη δεξιά.

Ευρύχωρος, με ψηλό ταβάνι, με τους τοίχους άσπρισμένους μ' ασθέστη και σκεπασμένους από πίνακες των προγόνων, χωρίς κανένα άλλο έπιπλο, ο αντίθαλαμος αυτός είχε κάτι το ψυχρό κι' επίσημο σαν ένα κενότατο.

Μά το χειμώνα, όταν ήθελα να παίξω με τη σθούρα μου, κανένα άλλο διαμέρισμα στον πύργο δεν ήταν τόσο κατάλληλο όσο αυτή η μεγάλη σάλλα, αν και ανάμεσα στους πίνακες, υπήρχαν μερικοί που δεν ήθελαν να παίζω μπρός στα πόδια τους που θύμωναν γι' αυτό, πίνακες που είχαν δύστροπο χαρακτήρα, που μισούσαν τη σθούρα μου, όπως μισούσαν, ό,τι προερχόταν απ' τους ζωντανούς. Αυτοί, με τα κακά τους μάτια έκαναν τη σθούρα μου να χάνεται εκεί μέσα και να μη μπορώ να την ξαναβρω. Αυτοί έσπαζαν τις χορδές του πιάνου τη νύχτα και έκαναν να πεθαίνουν από τρόμο ναζα από θραύς και πού τα τοποθετούσα επάνω στα παράθυρα για να παίξω την άλλη μέρα μαζί τους, στο ξύπνημά μου.

Το μικρό μου σκυλάκι, ο Μπέφ, έτρεμε σά φύλλο, όταν το υποχρέωνα να μένη στο μεγάλο αντίθαλαμο μαζί μου.

Κατά τις ημέρες, ή συντροφιά των γέροντων αυτών Ιπποτών και των υπερόχων κυριών με τὸ ἀγέρωχο κι' αποδοκιμαστικό ύφος με άφηνε έντελως αδιάφορη ή μ' έκανε τρομερά μελαγχολική.

Ένα θρόνυ, στο μεγάλο αντίθαλαμο, ενώ έπαιζα με τη σθούρα μου, ή παραμόνα μου, ή Κάρεν μου είπε: «Ήρθε κάποιος που θέλει να μὸς μιλήσει... Φεύγω μία στιγμή. Νά με περιμένεις ήσυχη εδώ...» Κι' έπειτα έφυγε.

Εξακολούθησα να παίξω ως δτου μία ώρα και κακή κυρία που φηγουράριζε σ' ένα πορτραίτο έκανε τη σθούρα μου να χαθή. Δεν ήταν ή πρώτη φορά που μου σκάρωνε τέτοια άσχημα παιχνίδια.

Είχε τὸς ὤμους της και σχεδόν ὅλο τὸ στήθος της γυμνά, μὰ ὁ λαϊμός της ήταν σφιγμένος μέσα σ' ένα ψηλό μεταξωτό κολλιέ, κεντημένο με μαργαριτάρια και ρουμπίνια. Κάτω από τὰ πουντραρισμένα μαλλιά της, τὸ πρόσωπό της φαινόταν σαν από φίλντις, τὰ μάτια της ήσαν σκληρά, τὰ ρουθούνια της στενά και τὸ στόμα της, με τὰ λεπτά χείλη, σφιγμένο από πόνο και μίσος.

Αυτή ή γυναίκα μου προκαλούσε τρόμο και οίκτο συγχρόνως: Είχε ὕφος μάρτυρος μέσα στο σφιχτό κολλιέ της τὸ κεντημένο με πολύτιμες πέτρες. Γιατί δεν έθγαζε ποτέ αυτό τὸ κολλιέ που μου προκαλούσε άγανία;

Τὴν κύττασα και, ὅπως πάντα, ή μαρτυρική ὄψη της άνάμεσα σ' ὅλο τὸν πλοῦτο της τουαλέττας της μου τάραιζε τὴν ψυχή.

Είχε νυχτώσει πειά έντελως κι' ή Κάρεν δεν ξαναγύριζε. Πήγαινα από τὴ μία σάλλα στην άλλη για να τὴ βρω, μὰ ξαναγύριζα χωρίς να συναντήσω κανένα.

Στὸ τέλος κάθησα στὰ πρῶτα σκαλοπάτια της μεγάλης σκάλας που οδηγούσε επάνω στον πύργο κι' άρχισα να κλαίω. Σκούπιζα τὰ δάκρυά μου με τὰ μακρὰ μου σγουρά μαλλιά — πράγμα που μου άπαγορευόταν αὐ-

στηρά — και, έπειδή δεν εύρισκα άλλη παρηγορία ἀποκοιμήθηκα.

Μά, μόλις έκλεισα τὰ μάτια μου, ὅλες ή εικόνες των προγόνων, κτετέθηκαν από τὰ κάδρα τους κι' άρχισαν να περιφέρονται ἐδῶ κι' ἐκεῖ.

Ή κυρία με τὸ κολλιέ με πλησίασε και μὸς εἶπε:

— Μικρή διέγγονή μου! Μικρή διέγγονή μου! Περφέρω τόσο! Κι' ἐσύ θά, ὑποφέρης όταν μεγαλώσης! Ο κόσμος είναι τόσο κακός και ή γυναίκες ὑπέφρουσαν πάντοτε, πρὸ πάντων όταν είναι περήφανες. Έγώ, εὖ περηφάνεια, έκρυβα τὸν πόνο μου, μὰ κύτταζε...

Και, ξεκαρφιτσώνοντας τὸ κολλιέ της, με τὰ πολύτιμα πετράδια, μὸς ἔδειξε μίαν φριχτή πληγή.

— Παρ' ὅλη τὴν πληγή αὐτὴ τοῦ καρκίνου, ήθελα να φαίνωμαι ὡραία, μὰ τί μαρτύριο. "Ηθελα να εἶμαι ὡραία και να μ' αγαποῦν! Τί δεν ὑποφέρει μία γυναίκα για να δείχνεται ὡραία σ' αὐτὸν που αγαπᾷ. Μὰ γυναίκα δεν ζῇ όταν δὲ αγαπιέται... Μὰ δεν μπορεῖ να ἐκθέσει κανείς τὸν ἑρωτα.

Και, ἀφοῦ ἀναστέναξε, ἀκούμπησε στὴν κολώνα τὴν σκάλας...

Έγώ ἔνοιωθα πόνο και ἔκτο... Μά, τὴν ἴδια στιγμή, ἀπὸ τὴν ἄλλη μερὰ να κύτταζα ὁ ἱππότης Ίθέρ, ὁ ὁποῖος ἔγραφε σὲ φυσικό μέγεθος ὑπέροχος κι' ἀκουμπισμένος στὸ σπαθί του, κύτταζε ἀπὸ τὸ ἔδριο του ὅλο τὸν κόσμο μὲ χαμόγελο εἰρωνικό.

Με πλησίασε κι' αὐτὸς και μὸς εἶπε:

— Ναι, μικρή μου ἀγαπᾶ, ἀγάπη εἶν' ὡραία. Ἀξίζει τὴν ζωή... Ἀξίζει τὸ θάνατο... Νὰ ταξέ με ἐμένα: ὑπεράσπασα τὸν Στοιχόλημ ἐναντίον τὸν ἐπὶ ναστατών, τὴν ἔσωσα, νίκησες τοὺς ἐχθρούς για τὴν ἀγάπη τὴς πατρίδος μου. Μὰ ὅταν ἔλησα να ξαναγύρισα στὴ Δανία τὴν ἀνοιξι, οἱ ἐχθροὶ περικύκλωσαν τὸ ἀμάξι μου τὴ νύχτα σκότωσαν τοὺς ὑπηρετές και μὸς ἔκοψαν τὸ κεφάλι. Μὰ πέθανα για τὴ δόξα και τὴν ἀγάπη!

— Ὅλες ή γυναίκες μ' ἀγαποῦσαν και τὰ δάκρυα μὲς ἐν σίλισσας έπαιξαν ἀνάμεσα στὰ μαλλιά μου — ναι, μὰ βασίλισσα μ' ἀγάπησε!

Και περήφανα ἔρριξε τὸ κεφάλι της πρὸς τὰ πόδια τὸν πύργο.

Τὴν κόκκινη γραμμὴ ἀπὸ τὸ σπαθί των ἐπανάστατών που τὸς ἔκοψαν τὸ λαιμό.

Πιὸ πέρα, οἱ «Δυὸ δίδυμοι», οἱ δυὸ αὐτοὶ νέοι οἱ τὸν λεπτοὶ και τόσο μελαγχολικοὶ που κρατιώντουσαν ἀπὸ τὸ χέρι μπροστὰ σ' ένα παραπέτασμα ἀπὸ θελοῦδου.

Οσο, κατέβηκαν ἀπὸ τὸ κάδρο τους. Γλύστησαν στὴν κοντά μου και μὸς ψιθύρισαν στὸ αὐτὴ τὴ φριχτὴ τους πηρα: Εἴχαν, ἀγαπήσει τὴν ἴδια γυναίκα κι' εἴχαν σκοτώσει ὁ ἕνας τὸν ἄλλο για τὴν ἀγάπη της.

Ο ἱππότης Μπούζ, χοντρός, ἀγροῖκος, γελοῦσε διαπλάσαν ἑνας πυργοδεσπότης που πίνει με τοὺς ἱπποκόμους που μὰ δεν κύτταζε γιατί ἔθλεπα κοντὰ στὸ μεγάλο πύργο τὸ μικρὴ κήρυση. Ἐλλεν που ἔχυνε ὅλα τὰ δάκρυα τὴς καρδιάς της. Φοβόταν τὸ σὺγγὺ της που σκόνταν στὸ πλάι της, σκυθρωπὸς και σκληρός. Εἶχε ὀλίγη, ὕφος τόσο κακό, ὥστε με φόβισε και μὲνα ἔλησα να κάνω μίαν προσπάθεια και να παρακαλέσω τὸ θεο μου να μὴν κάνη κακό στὴ δυστυχισμένη του γ-

ΤΗΣ Μ. ΝΤΕ ΚΡΑΙΜΠΕ

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΜΙΘΥΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΖΑΝ ΡΑΜΩ

Η ΒΙΛΛΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΜΕΝΕΞΕΔΕΣ

(Συνέχεια από τὸ προηγούμενο)

Η "Όλγα χάριδεψε τὸ μεγάλο κεφάλι τοῦ σκύλου, ὁ ὁποῖος ἔθγαλε τὴ μακρὰ τριανταφυλλένια γλώσσα του και τὴς ἔντυψε τὸ χέρι.

— Τώρα ὅμως πρέπει να σὰς εὐχαριστήσω, Στέφανε, εἶπε ή "Όλγα. Αὐτὸ που κάνετε σήμερα, παραχωρώντας μου τὸν πιὸ πιστό σας ὑπηρετὴ και τὸν ἀφωσιωμένο σας σκύλο, μὸς δείχνει ὅτι...

— Δεν θέλω εὐχαριστίες, Όλγα... τὴ διέκοψε ὁ Στέφανος κάπως ἀπτόμα. Αὐτὸ που θέλω εἶναι να πιστεῦτε ὅτι εἶμαι εἰλικρινὴς ἀπέναντί σας... Ἀλλὰ δυστυχῶς, σεις, δεν τὸ πιστεῦτε αὐτό...

— "Ω, Στέφανε, ψιθύρισε ή νέα στενοχωρημένη, παρεξηγήσατε μερικά λόγια που σὰς εἶπα πρὸ ὀλίγου. Σὰς παρακαλῶ να με συγνώρετε. Δεν σὰς τὰ εἶπα αὐτὰ ἀμφισβόλως για τὴν εἰλικρινεία σας... Κάθε ἄλλο...

— Ὡστε πιστεῦτε πὸς εἶμαι εἰλικρινὴς;

— Ναι, ἀπάντησε ή "Όλγα. Πιστεύω χωρίς κανένα δισταγμὸ στὴν εἰλικρινεία σας... Μόνον που δεν θέλω να με κολακεύετε...

Μία ζωηρὴ χαρὰ ζωγραφίστηκε στὸ πρόσωπο τοῦ πρίγκηπος, ὁ ὁποῖος εἶπε:

— Καλὰ... ὅα προσπαθῶ...

Και χαμογελώντας, ξανάπε σὲ λίγο:

— Ἀλλὰ μὸς φαίνεται σαν λίγο δύσκολο...

Ο πρίγκηψ, με μίαν έντελως αὐθόρμητη κίνηση, πῆρε τὸ χέρι της "Όλγας μέσα στὸ δικό του.

Τὴν κύτταζε με τέτοια γλυκύτητα, ὥστε ή νέα άρχισε να τρέμει σαν τὸ φύλλο.

— Γιατί τρέμετε, "Όλγα; τὴ ρώτησε με φωνή ὅλο χᾶδι ὁ Στέφανος. Μήπως με φοβάστε; Μήπως με αντιπαθετε ἀκόμα;

Η "Όλγα συγκέντρωσε ὅλη τὴ θέλησί της και προσπάθησε να διατηρήσει τὴν ψυχραιμία της. Χαμογέλασε και τοῦ ἀπάντησε:

— "Ω! Οὔτε σὰς φοβάμαι... Ἴσως να σὰς φοβῶμουν ἄλλοτε. Μὰ ὄχι, δεν εἶν' αὐτό... Δεν σὰς φοβώμουν... Ἡ σάσις σας ἀπέναντί μου δεν μὸς προκαλοῦσε φόβο, ἀλλὰ κάτι ἄλλο... Λύπη, στενοχώρια ἴσως... Μὰ δεν σὰς αντιπαθούσα ποτέ...

— Οὔτε κι' ἐγώ, "Όλγα, σὰς αντιπαθοῦσα... Ἄν σὰς φερῶμουν περήφανα, ψυχρά, αὐτὸ συνέβαινε γιατί ἔθλεπα πὸς εἶστε πολὺ καλύτερή μου κι' αὐτὸ με πείραζε σὸν ἐγωϊσμό μου. Μολοντὶ μικρότερή μου, ξέρατε περισσότερα

ναίκα... μὰ μίαν πόρτα ἀνοίξε και μῆκε μέσα φῶς.

Ήταν ή Κάρεν, ή ὁποία εἶχε ξαναγυρίσει με μίαν λάμπα στὸ χέρι της. Κύτταζε τοὺς προγόνους μου, εἶχαν ξαναβρεῖ ὅλοι στὰ κάδρα τους, μὰ τὰ μάτια τους, ἔξακολουθοῦσαν να μὸς κάνουν ἐκμυστηρεύσεις!

Δεν εἶπα τίποτε στὴν Κάρεν, γιατί δεν θά με καταλάβαινε. Μὰ ἀργότερα, ἔμαθα πὸς ὅσα οἱ πίνακες μὸς εἶχαν πῇ ήσαν ἀληθινά.

Τὸ μαρτύριο τὴς κομήσης Ἐλεωνόρας που ὑπόφερε ἀπὸ ἀνίστο καρκίνιο τὸν λαιμό, ή πολεμικὴ και ἐρωτικὴ νίκης τοῦ θαράνου Ίθέρ, ή ἐρωτικὴ περιπέτεια των δίδυμων ἀδελφῶν Ρὸλ και Μπεννὸ και τὰ δάκρυα τὴς μικρῆς τρομοκρατημένης συζύγου τοῦ μεγάλου στρατάρχη Χριστιανοῦ, ὅλ' αὐτὰ ήσαν ἀληθινά.

Ὅταν τὰ σκέφτωμαι αὐτὰ σήμερα, δεν ξαφνιάζομαι. Τὰ ἀντικείμενα τὰ θεωροῦμε ἀφωνα, γιατί ή γλώσσα τους εἶναι διαφορετικὴ ἀπὸ των ἀνθρώπων. Μιλοῦν για ὅσους ἔφρουσαν και τοὺς καταλαβαίνουν και ή γλώσσα εἶναι θαθεῖα και ἀληθινή.

Μ. ΝΤΕ ΚΡΑΙΜΠΕ

πράγματα ἀπὸ μένα... Πολλὲς φορές ὅμως μωροχόταν να σὰς πλησιάσω, να σὰς δώσω τὸ χέρι μου, και να σὰς πῶ: «Θέλετε να γίνουμε φίλοι;» Μὰ ὁ ἐγωϊσμός μου, ἐγωϊσμός παιδιοῦ παραχαϊδεμένου ὑπέρισχε πάντοτε...

— Δεν πειράζει, εἶπε ή "Όλγα με σοφάρότητα. Τώρα ήμαστε πειὰ φίλοι δεν εἶν' ἔτσι; Ἐχω σὲ σὰς τὴν ἴδια ἐμπιστοσύνη που θά εἶχα σ' ἑναν ἀδελφό. Ἄν εἶχα...

Μόλις ὅμως εἶπε τὴ φράσι αὐτὴ, ἀμέσως μετανόησε. Πὸς εἶχε πάρει τόσο θάρρος ὥστε να λή σ' ένα πρίγκηπα, στὴν μητέρα τοῦ ὁποῖου χρωστοῦσε τὰ πάντα, ὅτι τὸν θεωροῦσε σαν ἀδελφό της; Εἶχε ξεχάσει λοιπὸν τὴν ἄβυσσο που τοὺς χωρίζε; Ναι, τὰ εἶχε ξεχάσει ὅλα και εἶχε ἀφήσει να μιλήσει ή καρδιά της.

Μὰ δεν εἶχε πει ὅλη τὴν ἀλήθεια... Ἡ συστολή της ή παρθενικὴ τὴν εἶχε κάνει, να παραμορφώσει λίγο τὴν ἀλήθεια. Τοῦ εἶχε πει πὸς τὸν θεωροῦσε σαν ἀδελφό της... "Όχι, δεν ήταν αὐτὸ ἀκριβῶς. Δεν αἰσθανόταν μόνον ἐμπιστοσύνη στὸν πρίγκηπα... Αἰσθανόταν κάτι ἄλλο πὸς θαθὺ, πὸς μεγάλο, πὸς ὡραίο...

Τὸν ἀγαποῦσε.

Θεέ μου! Τὸν ἀγαποῦσε!..

"Ω! και καταλάβαινε πολὺ καλὰ ὅτι κι' ἐκεῖνος τὴν ἀγαποῦσε...

"Ὅτι δίσταζαν ἀκόμα να ποῦν τὰ χείλη του, τὴς τὸ ἔλεγον καθαρῶτα τὰ μάτια του που τὴ χάριδευναν ὀλόκληρη.

Η "Όλγα προσπάθησε να λογικευθῇ, θέλησε να πῇ κάτι για να δικαιολογήσει τὸ θάρρος με τὸ ὁποῖο τοῦ εἶχε μιλήσει προηγουμένως, μὰ δεν μπόρεσε...

"Ενοιωθε μίαν γλυκεῖα μέθη να τὴν πλημμυρίσει ὀλόκληρη, μίαν μέθη που τὴν ἐμπόδιζε να σκεφθῇ...

Εἶχε καταλάβει ὅτι ὁ Στέφανος τὴν ἀγαποῦσε κι' αὐτὸ τὴς ἔφτανε... Ἐγώ ἀπ' αὐτὸ δεν ήθελε, δεν μπορούσε να σκεφτῇ τίποτε ἄλλο...

Τὴν ἀγαποῦσε! Τὴν ἀγαποῦσε! Τὴν ἀγαποῦσε!

Και τοῦ Στέφανου ὅμως ή κατάσταση δεν διέφερε και πολὺ ἀπὸ τὴ δική της. Αὐτὸς εἶχε καταλάβει ἀπὸ καιρὸ τὸ αἶσθημά του, τὸ ήξερε, μὰ τὰ τελευταῖα λόγια τὴς "Όλγας τοῦ εἶχαν φανερώσει και τὸ δικὸ της αἶσθημα.

Τὰ χείλη για μίαν στιγμή τρεμούλιασαν ἑλαφρά...

Κατὶ πῆγε να πῇ...

Μὰ ἀμέσως συγκρατήθηκε...

"Όχι, δεν ἔπρεπε ἀκόμα. Δεν εἶχε μιλήσει στὴ μητέρα του σκετικῶς. Τώρα ἀμέσως θά πῆγαινε να τὴς τὰ πῇ ὅλα, κι' ἔπειτα θά εύρισκε πάλι τὴν "Όλγα και ὁ ἄφηνε τὴν καρδιά του να τὴς πῇ τὸ μυστικὸ της.

Γι' αὐτὸ, ξαναπαίρνοντας τὴ συνθισμένη τὸς ἔκφρασι, τὴς ἀπάντησε:

— Σὰς εὐχαριστῶ πολὺ, "Όλγα, για τὴν ἐμπιστοσύνη που ἔχετε σὲ μένα. Νὰ εἶστε θεοὺς πὸς θὰ φανῶ ἀξίος της.

Και ἀφήνοντας τὸ χέρι της ἐπρόσθεσε:

— Ξερετε, "Όλγα, ὁ γιὰτρός μου εἶπε σήμερα ὅτι, ἂν εἶνε και αὔριο ὁ καιρὸς καλός, θά μπορούτε να θυγίτε ἔξω.

— Ἀλήθεια; φώναξε ή νέα με χαρὰ. Ἐγώ στενοχωρηθῇ τόσο καιρὸ μέσα. Δεν ξέρατε πὸς θά ήθελα να κάνω ἑνα περιπάτο!..

Μὰ ἀμέσως μίαν ἑλαφρά πτυχὴ ζωγραφίστηκε στὸ μέτωπό της και ἐπρόσθεσε:

— Τί λέω... Για τὸν αὐτὸ μου μόνον ἀνδιαφέρομαι... Και οἱ δυστυχισμένοι μου οἱ φτωχοὶ που τοὺς ἔχω ἀφήσει τὸσον καιρὸ ἔτσι;

— Μὴν ἀνησυχῇτε, "Όλγα, κάποιος ἄλλος σὰς ἀντικατέστησε κοντὰ τους.

— Τί ἐννοεῖτε; τὸν ρώτησε. Δεν σὰς καταλαβαίνω...

"Ο πρίγκηψ φάνηκε για μίαν στιγμή σαν να στενοχωριῶ-

ΕΚΛΕΚΤΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Η ΤΙΜΩΡΙΑ

ΤΟΥ ΑLEXANDRE D' AGIOUT

Η Μάσσα είνε μιά μικρή πόλι, χτισμένη ανάμεσα στη Γένουα και τη Σπέτσια, που από το λιμάνι της πλένονται σ' όλους τους τόπους πολλά μάρμαρα που θγαίνουν από τὰ θουνά της Καρράρας.

Οι περιηγητές σταματούνε στη Μάσσα, γιά νά θαυμάσουνε μονάχα τὰ αρχαία μνημεία της.

Στή Μάσσα, οι κάτοικοι σηκώνονται πολύ πρωί, κανονίζουνε τις υποθέσεις των πριν από τὸ μεσημέρι, κοιμούνται ὡς τις τρεῖς, δειπνούνε μόλις θασιλέψη ὁ ἥλιος καὶ πέφτουν στὰ κρεβάτια τους, ὅταν ἡ κόπτες ἀποσυρθοῦνε στὰ κοιτῆταί τους.

Γι' αὐτὸ, μὲ μεγάλη της ἐκπληξι ἡ κυρά-Λουκρέτσια, κατὰ τις ἑντεκα, τὴν ὥρα που τελειώνει τὴν ποσεινή της, ἕνα θράδυ χειμωνιάτικο κι' ἀνταριασμένο, ἄκουσε νὰ χτυποῦνε δυνατὰ τὴν πόρτα τοῦ ξενοδοχείου της.

Προτοῦ ἀνοίξῃ, ρώτησε :

— Ποιὸς εἶνε ; Τί θέλετε ;

Μιά φωνὴ ἐπιθλητικὴ τῆς ἀποκρίθηκε :

— Εἰμαι ἕνας κασιδιώτης καὶ θέλω ἕνα δωμάτιο, γιά νὰ περάσω τὴν νύχτα.

Ἡ κυρά — Λουκρέτσια, ἀνοίξε τότε στὸν ἀγνωστο.

— Σινιόρε, τοῦ εἶπε, ὅλα τὰ δωμάτια εἶνε πιασμένα, ἐκτὸς ἀπὸ τὴ μεγάλη σάλα τοῦ ἰσογείου. Εἶνε ἕνα δωμάτιο περίφημο, ποὺ τὸ ἐπιπλώσαμε πολυτελέστατα ἐδῶ καὶ λίγον καιρὸ κι' ὅπου θρῖσκουνε τὴν ἀνάπαυσί τους πρίγκηπες, ἐπίσκοποι καὶ μάλιστα τελευταῖα ἔμεινε καὶ ὁ διοικητὴς τῶν καρραμπινιέρων.

Ὁ τασιδιώτης ἔμεινε γιά λίγο ἀναποφάσιτος, κι' ὕστερα εἶπε μὲ τραχειὰ φωνή :

— Δώστε μου αὐτὸ τὸ δωμάτιο. Θὰ τὸ κρατήσω, ἔστω κι' ἂν πληρώσω περισσότερα. Δὲν μὲ νοιάζει νὰ δώσω μερικὲς λιρέττες παραπάνω.

Ἡ μεγάλη σάλα ἦτανε πραγματικὰ καλύτερα ἐπιπλωμένη ἀπὸ τ' ἄλλα δωμάτια τοῦ ξενοδοχείου «Τοῦ Μεγάλου Ναυάρχου». Τὸ δάπεδό της ἦτανε στρωμένο μὲ ὠραῖες μαρμαρίνες πλάκες, πρᾶγμα ποὺ στὴ Μάσσα θεωρεῖται σὰν μεγάλη πολυτέλεια.

Ἐνῶ ἡ ξενοδόχος ἐτοίμαζε τὸ κρεβάτι, ὁ τασιδιώτης περιεργάζτανε τὸ δωμάτιο καὶ ξαφνικά, δείχνοντας ἕναν ἄσπρο ὄγκο σὲ μιά γωνιά, φώναξε θυμωμένα :

— Νὰ πάρῃ ὁ διάβολος, τί ἔχετε θάλει ἐκεῖ ;

— Ἐνα ἀγαλμα, σινιόρε. Λένε πὼς παριστάνει τὴ Δικαιοσύνη καὶ εἶνε μιά περίφημη καλλιτεχνικὴ ἐργασία !

— Γιατί τὸ θάλατε ἐκεῖ ;

— Γιατὶ εἶνε τόσο θαρὺ, ποὺ δὲν μπορούσαμε νὰ τὸ στήσουμε ἄλλωθ.

Ὁ τασιδιώτης πῆρε ἕνα κερί κι' ἄρχισε νὰ ἐξετάζῃ τὸ ἀγαλμα. Ξαφνικά ἄφησε μιά δυνατὴ κραυγὴ :

— Γιατί τὸ μάρμαρο εἶνε λερωμένο σὲ πολλὰ μέρη ; φώναξε. Τὰ μάρμαρα τῆς Καρράρας εἶνε σκουρόχρωμα καὶ ὄχι κοκκινωπά.

— Σινιόρε, ἡ ἱστορία αὐτοῦ τοῦ ἀγάλματος εἶνε θλιθερή.

— Νὰ τὴν ἀκούσω !

— Πέρασαν τριάντα χρόνια, ἀπὸ τότε ποὺ ἔγινεν ὁ σιδηρόδρομος. Ἐνας καλλιτέχνης εἶχεν ἔρθει τότε στὸν τόπο μας, ἀπὸ τὴ Μόσχα. Αὐτὴ τὴν ἱστορία τὴν ἄκουσα ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ κύρ-Πρόσπερου Περνικόλι, ποὺ εἶχε τὸ ξενοδοχεῖο πριν τὸ πάρουμε ἐμεῖς.

Ὁ ξένος καλλιτέχνης ἔκανε παραγγελίες γιά λογαριασμὸ τοῦ δήμου Ὁδησοῦ, γιά ἔργα ποὺ θὰ ἐτολίζανε τὸ

Δικαστήριον. Γι' αὐτὸ ἤθελε μάρμαρα πολὺ λευκὰ καὶ καλῆς ποιότητος καὶ ἤθελε νὰ μείνῃ στὴ Μάσσα γιά νὰ τὰ διαλέξῃ μονάχος του καὶ νὰ ἐπιθλέψῃ τὴν ἀποστολὴ τους.

»Κεῖνα τὰ χρόνια τὰ μάρμαρα δὲν τὰ θγάλυνε ἀπὸ τὸ θουνὸ μὲ τις μηχανές καὶ γι' αὐτὸ χρειάζοντοσαν πολλὸν καιρὸ γιά νὰ τὰ θγάλουν. Ἐπειτα κι' ὁ ἀμαζωτὸς δρόμος δὲν εἶχε γίνῃ ἀκόμα ἐντελὼς ὡς κατὰ τὸ λιμάνι. Κι' ἔξ' ἄλλου, δὲν ἦτανε πολὺ εὐκόλο κείνη τὴν ἐποχὴ νὰ θηρηνέναν πλοίαρχο γιά νὰ δεχτῇ νὰ κάνῃ ταξίδι στὴ Μαύρὴ Θάλασσα.

»Ἐπὶ τέλους, σινιόρε, αὐτὴ ἐδῶ ἡ σάλα, ἀντὶ νὰ εἶνε πολυτελέστατα ἐπιπλωμένη, ἔγινε ἀπλούστατα ἐργαστήριον. Ὁ καλλιτέχνης ἔμεινεν ἔξῃ μῆνες στὴ Μάσσα. Καὶ ἐπειδὴ ἦταν ἐργατικός, ἄρχισε νὰ κάνῃ τὸ ἀγαλμα ποὺ θλέπετε μπροστά σας.

»Ὅταν ἐτοιμάστηκαν ὅλα πειὰ γιά τὴν ἀναχώρησιν, ὁ Ρώσος εἶπε πὼς θὰ πῆγαιεν ὡς τὴ Λούκα, γιά νὰ πάρῃ ἀπὸ τὸν τραπεζίτη του τὰ χρήματα ποὺ θὰ τοῦ χρειάζοντοσαν γιά τις ἀγορές.

»Πρέπει νὰ σὰς πῶ, πὼς ὁ γλύπτης εἶχε στήν ὑπηρεσίαν του κάποιον νέο Ἀλβανὸ, γυιὸ, ὅπως μάθαμε ἀργότερα, ἐνὸς διάσημου ληστή. Ὁ Ρώσος ἔλειψε διὰ μέρες. Ὅταν γύρισε, φέρνοντας μαζί του σακκιά γεμάτα χρυσάφι, τὸν δολοφόνησεν ὁ γυιὸς τοῦ ληστή. Τὸ αἷμα τοῦ δυστυχισμένου καλλιτέχνη ἔβγαψε τὸ ἀγαλμα...

— Καὶ ὁ δολοφόνος ;

— Ἐφυγε μαζί μὲ τὰ χρήματα. Λένε πὼς πῆγε στὴν Κορκὴ καὶ ἀπὸ κεί στὴν Ἀμερική... Ἡ ἀλήθεια ὅμως εἶνε πὼς στάθηκε ἀδύνατο νὰ τὸν ξαναβροῦν, ἂν καὶ ἡ Ἀστυνομία ἔκανε ἐρευνες παντοῦ. Ἀς ἐλπίσουμε ὅμως πὼς μιά μέρα θὰ θρῇ τὴ δίκαιη τιμωρία τοῦ τοῦ ἀξίζει !

Ὁ τασιδιώτης ἄκουγε μὲ μεγάλη προσοχὴ τὴν ἱστορία. Κ' ὕστερα, ὅταν ἡ ξενοδόχος τελειώσῃ, τῆς εἶπεν ἀπότομα :

— Οὐφ ! Μὲ σκότισες !... Ἄσε με νὰ κοιμηθῶ... Νυστάζω !

Μόλις ἔμεινε μόνος ὁ τασιδιώτης ἄρχισε νὰ δηματίζει νευρικά μέσα σὸ δωμάτιο, παρατηρώντας μὲ ἀγωνία τὸ ἀγαλμα, ποὺ τοῦ φαινότανε πὼς κι' αὐτὸ εἶχε καρφωμένα τὰ μάτια του πάνω του.

Ταραγμένους ψιθύρισε :

— Γιατί αὐτὸ τὸ θλέμμα μὲ συνταράσσει ;

Ὁ καλλιτέχνης, κατ' ἀπομίμηση μερικῶν ἀρχαίων ἀγαλμάτων, εἶχε θάλει κάτω ἀπὸ τὰ μεγάλα λευκὰ θλέφρα τοῦ ἀγάλματος, κόρες ἀπὸ ὁ μέθυσο.

Ἐτοί, ἀπ' ὁποιο μέρος κι' ἂν στεκόταν ὁ τασιδιώτης ἔβλεπε τὰ πέτρινα θλέμματα νὰ διευθύνονται πρὸς αὐτόν, χωρὶς νὰ μπορῇ νὰ ἐξηγήσῃ πὼς γινόταν αὐτὸ τὸ θαῦμα ποὺ εἶνε εὐκολοζήγητο γιά ὅσους ἔχουνε κάποιαν ἰδέαν γλυπτικῆς.

Ὁ τασιδιώτης ὅμως ἦτανε φαίνεται ἀμαθὴς καὶ μὲ περιωρισμένη ἀντίληψιν, εἶται ποὺ νὰ συνταράζεται ἀπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῶν ἐντυπώσεών του, χωρὶς νὰ μπορῇ νὰ τις ἀναλύσῃ.

Πελιδὸνς ἀπ' τὸν τρόπο του, πέταξε τότε τὸν μανδύα του σὸ κεφάλι τοῦ ἀγάλματος.

— Καταραμένη ! φώναξε, ὅπως εἶσαι τώρα σκεπασμένη, δὲν θὰ μὲ φοβίζῃς πειὰ !...

Ὁ θαρὺς μανδύας γλύστρησε ἀπὸ τὴ λείαν ἐπιφάνειαν κι' ἔπεσε κατὰ γῆς, ἐνῶ τὰ μάτια τῆς Δικαιοσύνης, ἔσπευαν

Ἡ ξενοδόχος ἔτρεξε ἐντρομὴ στὴν πόρτα κι' ἀφουγκράστηκε.

ΡΟΔΟΦΥΛΛΑ

ΓΙΑ ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΡΩΤΑ

ΤΟΥ ΟΝΟΡΕ ΝΤΕ ΜΠΑΛΖΑΚ

Πολλὲς γυναῖκες ζοῦνε ὄχι μὲ τὴν καρδιά τους ἢ μὲ τις αἰσθήσεις τους, ἀλλὰ μὲ τὴ φαντασία τους.

Ἡ συνήθειες τῶν γυναικῶν κατανοοῦνε στὸ τέλος νὰ γίνουνε τυραννίες.

Πάντα σχεδόν, στὸν ἔρωτα ὑπάρχουνε περισσότερα δάκρυα, παρά στιγμὲς χαρὰς.

Ἡ γυναῖκα δὲν πεθαίνει τὴν ἡμέρα ποὺ ἐγκαταλείπει τὴ ζωὴ, μὰ τὴν ἡμέρα ποὺ παύει ν' ἀρέσῃ.

Δὲν ὑπάρχουν θλίψεις στὸν ἔρωτα, ποὺ νὰ μὴ μπορῇ νὰ τις γιαιτρέψῃ ὁ ἴδιος ὁ ἔρωτας.

Ὅταν ἀγαποῦμε δὲν σκεπτόμαστε τίποτα. Μὰ ὅταν ἀρχίσουμε νὰ σκεπτόμαστε, τότε πειὰ δὲν ἀγαποῦμε.

Ἡ ζωὴ τῆς γυναῖκας δὲν εἶναι τίποτ' ἄλλο, ἀπὸ μιά συνεχὴ προσφορά, ἐνῶ τοῦ ἀνδρὸς ἡ ζωὴ εἶναι μιά ἀδιάκοπη ὁρμή.

Ἡ γυναῖκες ἀγαποῦνε νὰ κάνουν θαύματα: νὰ σπάζουν τοὺς θράχους, νὰ λυγίζουν τοὺς χαρακτήρες ποὺ τοὺς φαίνονται πὼς εἶναι ἀπὸ σίδηρο.

Καὶ ἡ πιὸ ἐνάρετη γυναῖκα μπορεῖ νὰ εἶναι ὁσμὴν ἀπὸ ἀγνοία τῆς.

Ἡ μετάνοια εἶναι τὸ τελευταῖο ἀμάρτημα τῶν γυναικῶν.

Ἡ γυναῖκες ἔχουνε διαφθεῖρει πολὺ περισσότερες γυναῖκες, ἀπὸ ὅσες ἔχουν ἀγαπήσει οἱ ἄνδρες.

Πόσο μεγάλη, πόσον ὠραία, πόσο δυνατὴ θὰ εἶναι ἡ ζωὴ τῆς μιάς κοπέλλας ὅταν, γεννημένη σ' ὁμορφίαν καὶ μετὰ πόλεως, πατρειωτῆς, στὴν ἐπαρχία καὶ μείνῃ ἐκεῖ γιά νὰ γίνῃ μιά γυναῖκα τῆς ἐπαρχίας!

Ὅλος ὁ ἄλλος κόσμος, μπρὸς στὰ μάτια δύο ἐρωτευμένων, κάνει τὴν ἐντύπωσιν ἐνὸς ἀπέραντου πολυχρόνου τάπητος.

Μιά ἀπόλυτη ἀφοσίωσι, μιά πίστι δίχως ὄρια, ὅλα αὐτὰ τὰ πλούτη μιᾶς καρδιάς ἐρωτευμένης κι' εὐλακροῦς, δὲν εἶναι κάποτε τίποτε, δὲν ἐξασφαλίζουνε μίαν ἀγάπην κι' οὐτε κάνουν κανένα ν' ἀγαπήσῃ.

Ἡ ἀγάπη ἔχει πολλὰς φορές τόσο πνεῦμα, ὅσο ὅλος ὁ ἄλλος κόσμος.

Ὁ ἔρωτας ἔχει τις ἐμφυτεῖς γνώσεις του, ὅπως ἡ μεγαλοφυΐα ἔχει τις δικές της.

Ὁ ἔρωτας προτιμᾷ συνήθως τις ἐνώσεις ἀνθρώπων ποὺ ἔχουν ὁμοιότητες μεταξύ των.

Στὴν ἀγάπην εἶναι ἀρκετὴ μιά λέξι, ἕνα θλέμμα, μιά μεταβολὴ τοῦ τόνου τῆς φωνῆς, μιά ἐλαφρὴ προσήλωσι. Τὸ ὠραιότερό της προνόμιον εἶναι πὼς μπορεῖ νὰ θρῖσκῃ μὴ νόχῃ τῆς τις ἀποδείξει τῆς ὑπάρξεώς της.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΟΠΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΡΑΠΤΙΚΗΣ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῆς κ. ΧΡΙΣΤΙΝΑΣ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ, Σύνταγμα, Μητροπόλεως 14α, Ἀθήναι.

σμένα καὶ πάλι, κινιόντανε φοβερά, ἀδυσώπητα. — Θὰ σθύσω μὲ τὸ μαχαίρι μου τὴ λάμψιν τῶν ματιῶν σου ! φώναξεν ἑξαλλος ὁ τασιδιώτης καὶ ὁρμώνοντας στὸ ἀγαλμα προσπαθοῦσε μὲ τὸ μαχαίρι του νὰ τοῦ θγάλῃ τὰ μάτια.

Τὸ χέρι του ὅμως ἔτρεμε ἀπὸ τὴν ἀγωνία κι' ἔτσι μόλις μερικὲς ἐλάχιστες ἀμυχὲς μπόρεσε νὰ τοῦ κάνῃ. Τοῦ φαινότανε τώρα πὼς τὰ φοβερά μάτια ἀνοίγονταν ἀπειλητικότερα ἀπὸ πριν.

Στὴν παραφορὰ ποὺ θρῖσκότανε, νόμισε πὼς τὸ ἀγαλμα ἔτρεμε, καθὼς ταλαντευόταν στὸ θάθρο του! Νόμισε πὼς τὰ πέτρινα μπράτσα τοῦ ἀγάλματος κλείνανε καὶ τὸν σφίγγανε δυνατὰ πάνω στὸ στήθος του.

Ἀρχισε νὰ πνίγεται ἀπὸ κελὸ τὸ ἀόρατο ἀγκάλιασμα καὶ κατέβαλλε φοβερὲς προσπάθειες γιά νὰ ξεφύγῃ!...

Τοῦ κάκου ὅμως!

Ἀρχισε τότε νὰ ἱκετεύῃ!... Ἐκλαίγει, φώναζε... θλαστημοῦσε... Σὲ μιά τελευταία προσπάθεια, τέντωσε τὰ χέρια του γιά νὰ ξεφύγῃ ἀπ' αὐτὸ τὸ φοβερὸ ἀγκάλιασμα, καὶ κυλίστηκε χάμω στὶς πλάκες μαζί μὲ τὸ ἀγαλμα.

Τὸ ἀγαλμα τὸν εἶχε πλακώσει μ' ὅλο του τὸ φοβερὸ βάρος κι' ὁ δυστυχισμένος ἄρχισε νὰ θγάλῃ ἀπελπισμένως κραυγές, καλῶντας βοήθειαν.

Ὅλο τὸ ξενοδοχεῖο ἐσηκώθηκε τότε. Ἡ ξενοδόχος ἔτρεξε ἐντρομὴ στὴν πόρτα κι' ἀφουγκράστηκε. Ὡρμησε κατόπιν μέσα γιά νὰ βοηθήσῃ τὸν ξένο, μὰ ἦτανε ἀργά πειὰ. Ὁ τασιδιώτης στέναζε, ἐνῶ αἰματομένο ἀφροῖ ἔβγαιναν ἀπὸ τὸ στόμα του :

— Πεθαίνω!... Τὰ πλευρά μου σπάσανε!... Εἰμαι αὐτὸς ποὺ σκότώσε τὸν Ρώσο γλύπτη!... Τὸ θῆμ' μου μ' ἐκδικεῖται ὕστερα ἀπὸ τριάντα ὀλόκληρα χρόνια!... Δὲν μπορεῖ ν' ἀποφύγῃ κανένας τὴν δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ!... Ποιὸς διάβολος μ' ἔφερεν ἐδῶ; Γιατί νὰ θέλω νὰ ξαναδῶ τὸ μέρος τοῦ ἐγκλημάτων μου;... Φέρτε μου λίγο νερό!... Ἐναν παπᾶ!...

Ὁ παπᾶς ἔφτασε πολὺ ἀργά, ὅταν ὁ δολοφόνος εἶχε πειὰ πεθάνει μὲ φριχτοὺς σπασμούς.

Ὁ ἀγαθὸς παπᾶς, καὶ θαυμαστής τῶν καλλιτεχνημάτων, καταστενοχωρήθηκε θλέποντας σπασμένο ἀπ' τὸ σπτόμο πέσιμο τὸ ὠραῖο ἐκεῖνο ἀγαλμα.

Θέλησε τότε νὰ δῇ ἂν μπορούσε νὰ κολληθῇ τὸ μάρμαρο καὶ πῆρε τὰ κομμάτια τῆς θάσεως. Μὰ ἔμεινε κατάπληκτος, γιὰτὶ διάβαζε τὴν ἐπιγραφή :

«Ἀργῶ, μὰ τιμωρῶ.»

Ἡ ἐπιγραφή αὐτὴ εἶχε χαραχτῇ, χωρὶς ἀμφιβολία, ἀπὸ τὸν δυστυχισμένο γλύπτη, ποὺ θέλησε νὰ ὑπαινιχθῇ τὴ θραδύτητα μὰ καὶ τὴν ἀσφάλεια τῆς ἀνθρώπινης δικαιοσύνης!

Ἡ ξενοδόχος τραβοῦσε τὰ μαλλιά τῆς κεφαλῆς της :

— Ἡ ὠραῖες μου πλάκες πᾶνε!, φώναξε, σπάσανε, χαθήκανε! Τὸ ἀγαλμα μου ἔγινε κομμάτια!

Κοιτᾷ στὸ πτώμα θρῖσκόταν ἡ κεφαλὴ τοῦ ἀγάλματος. Καὶ τὰ μάτια τῆς Δικαιοσύνης ἐπῆμονα κι' ἀδυσώπητα, ἦτανε καρφωμένα στὸ ἄμορφο σῶμα τοῦ νεκροῦ δολοφόνου!...

ALEXANDRE D' AGIOUT

ΑΝΕΚΔΟΤΑΚΙΑ

ΑΠΗΣΧΟΛΗΜΕΝΟΣ !

Ὁ διάσημος Γάλλος εὐθυμογράφος Κουρτελὶν εἶχε πάψει, ὡς γνωστὸν, στὰ τελευταῖα του χρόνια νὰ γράφῃ.

Μιά μέρα τὸν συνάντησεν ἕνας φίλος του.

— Ε, τί νέο; τὸν ρώτησε. Ἐτοιμάεσαι τώρα τίποτε;

— Ὁχι...

— Καὶ δὲν βαριέσαι;

— Ὁχι, φίλε μου, Δὲν μοῦ μένει ἄλλωστε καιρὸς γιά χάσιμο...

— Γιατί; Τί κάνεις;

— ... Τεμπελιάζω!...

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΠΑΛΗΟΥ ΚΑΙΡΟΥ

ΤΟΥ Κ. ΧΑΡΗ ΣΤΑΜ.

Ο ΚΑΠΕΤΑΝ ΔΙΑΒΟΛΟΣ

(Συνέχεια) εκ του προηγούμενου.

Τὴν ἴδια ἐκείνη στιγμή κάτι σάν μπουμπουνητὸ θρόντησε. Μιά ταραχή, μιὰ ἀντάρα ἔκανε τὰ κατσάβραχα γύρω νὰ θουίζουν. Σείστηκε ἡ γῆ σάν σὲ σεισμό!...

«Ὅσο νὰ κατὰλῃ ὁ λεβέντης τί τρέχει, ἕνα μεγάλο κοτρώνι, ἕνας θρόνος δακάκιρος σβούριζε πάνω ἀπ' τὸ κεφάλι του, πήδησε ἀνέρα, χτύπησε στὴν ἀκρὴ τοῦ θρόνου, ξαναπήδησε, ἔσπασε ἕναν ἔλατο σάν νάταν σπιρτό-ξυλο καὶ κατρακύλισε πρὸς τὰ κάτω μὲ μεγάλη θοῇ καὶ ῥαλασμό.

Ὁ λεβέντης πάγωσε ἀπ' τὴ σασιτισμάρα του. Τ' αἰολόγ του ἀπὸ κάτω ἔκανε σάν φρενιασμένο. Λίγο ἀκόμα καὶ θάχε γίνεῖ λυῶμα κι' αὐτὸς καὶ τὸ ζωντανό του.

— Εὐχαριστῶ σε, Θεέ μου! ψιθύρισε, ἀνάμεσα στὰ σφιγμένα του δόντια.

Καὶ γρήγορα-γρήγορα, ξεχνώντας τὴ δίψα του, παρα- τώντας τὸ νερό, πτωδρόμησε καὶ πήδησε κάτω ἀπ' τὸ θρόνο, κοντὰ στ' αἰολόγ του, τ' ἀνατριχιασμένο ἀπ' τὸ κακὸ ποῦχε γίνεῖ.

Μὰ τί ἦταν αὐτὸ τ' ἀξάφνο;

Πῶς εἶχε γίνεῖ ἔτσι στὰ καλά καθούμενα;

«Ὅταν τοῦ πέρασε ἡ πρώτη ζάλη ὁ λεβέντης πρόβαλε στὴν ἀκρὴ τοῦ θρόνου καὶ κτύπησε ψηλά. Τίποτα δὲν φαινόταν.

Τὸ θοῦν ἦταν ἔρμιο. Ἐρμιο καὶ τὸ καστέλι στὴν κορ- φή του, κάτω ἀπ' τὰ σύννεφα.

Τότε πῶς εἶχε κολλήσει τὸ ληθάρι; Κύλισε μονάχο του; Πῶς πῶρε κανένα ἀγρίμι; Τὸ ξεθεμέλιωσε σιγά-σιγά κα- νένας τυφλοπόντικας; Κι' ἦταν γραφτὸ νὰ κυλίσῃ ἀπάνω του τὴν ὥρα ποὺ σκούβε νὰ πῇ νερό;

Παράξενη, σύμπτωση, ἀλήθεια!

Ὁ λεβέντης κατάλαβε πῶς εἶχαν ἀρτίσει οἱ κίνδυνοι. Naί, δὲν χωροῦσε καμμιὰ ἀμφιβολία. Πάνω στὸ καστέλι παραμόνευε ὁ Γυιὸς τῆς Λυκοπαναγιᾶς ἀποφασισμένος νὰ τοῦ κόψῃ τὸ δρόμο.

Μὰ ἔστω κι' ἔτσι. Καλύτερα ποὺ φαγερώθηκε τὸ πράγ- μα ἀπ' τὴ στιγμή αὐτή. Καλύτερα. Θὰ εἶχε τὸ νοῦ του τὴν ὥρα ὁ λεβέντης. Θὰ προφυλαγότανε.

Μὲ τὴν τρομέρα ποὺ πέρασε ἡ δίψα του πειὰ εἶχε στα- ματήσει. Ἐβγαλε ὠστόσο ἕνα θόλι ἀπ' τὴν παλάσκα του κι' ἄρχισε νὰ τὸ μασάῃ γὰ νὰ δροσιεῖται τὸ στόμα του. Χαϊδεψε συγχρόνως τ' αἰολόγ του ποὺ ἦταν ἀκόμα τρο- μαγμένο.

— Κουράγιο, ντορή! Οἱ δύο μας θὰ τὰ θγάλλουμε πέ- ρα. Μᾶς παραστέκει ὁ Θεός, καὶμένο μου ζωντανό...

Τὸ αἰολόγ χλιμνιτρίσε σάν νὰ κατὰλαβε τὰ λόγια του κι' ἔτριψε πάνω στὸν ὄμο του τὸ κεφάλι του.

— Ὡρα νὰ ξεκινήσουμε, μωρμούρισε τὸ παλληκάρι.

Καὶ σέρνοντας πίσω του τὸ ζωντανό του, ἄρχισε ν' ἀ- νηφορίζῃ.

Ἀνηφορίζε μὲ τὸ ἕνα μάτι μπροστὰ του νὰ μὴν πέσῃ καὶ τσακιστὴ καὶ τὸ ἄλλο κατὰ τὸ καστέλι.

Ἐνας κρύος φόβος τοῦ δάγκωνε τὴν καρδιά καὶ μάλι- στα τὶς στιγμὲς ποὺ διέβαινε σὲ μέρη ἀνοιχτά, σὲ γκρε- μούς ποὺ σ' ἔπιανε ζάλη φριχτὴ νὰ τοὺς ἀντικρύξῃς.

Ἄν τοῦ ρχότανε καμμιὰ πέτρα ἀπὸ ψηλά τὶς στιγμὲς αὐτὲς καὶ τὸν πετύχανε ἦταν χαμένος κι' αὐτὸς καὶ τ'

αἰολόγ του.

Τὸ κακόμοιρο τὸ ζωντανό μὲ δυσκολία προχώραγε σ' ἐκείνες τὶς φρικτὲς ἀνηφοριές. Τὰ πέταλά του εἶχαν ἀνα- ψεί, ἀφροὶ θγαίναν ἀπ' τὸ στόμα του.

Ἡ ἀνηφορία γίνεται ἀπὸ τὴν μιὰ στιγμή στὴν ἄλλη πὶὸ ἀπτόμην. Ἀνθρώπος κι' αἰολόγ ἀγκομαχᾶνε. Ὁ λεβέν- τος καταλαβαίνει πῶς δὲν θὰ μπορέσῃ νὰ σύρῃ τὸ ζωντα- νό του ὡς τὴν κορφὴ. «Ὅ, τι κι' ἂν κάνῃ εἶναι χαμένος κό- πος. Καὶ τὸ παίρνει στερνὴ ἀπόφασι. Βρίσκει ἕνα μικρό, χλοϊσμένο ὕψωμα ποὺ τὸ προφυλᾶνε θεώρατοι θρόνοι, κάτι σάν ἐξέδρα σ' ἐκεῖνα τὰ τρομερά ψηλόμενα καὶ στέκεται νὰ σιγουρέψῃ ἐκεῖ τ' αἰολόγ του. Κάτι θὰ ἔρῃ νὰ δοσκήσῃ, κάποια λακκούβα μὲ νερό θὰ ἔρῃ νὰ πῇ.

Παίρνει ἀκόμα τὴν ἀπόφασι νὰ μὴν τὸ δέσῃ. Θὰ τὸ χαϊδέψῃ κι' αὐτὸ θὰ μείνῃ φρόνιμα κι' ὑπάκουα νὰ τὸν περιμένῃ. Τὸ ἔχει συνηθίσει ἔτσι, χρόνια τώρα καὶ τὸ πι- στὸ καὶ εὐπνὸ ζωὸ ξέρεῖ νὰ τὸν ὑπηρετῇ στὶς δύσκολες περιπτώσεις.

Ἔτσι λυτὸ ἐξέδρα θὰ μπορέσῃ ν' ἀμυνθῇ καὶ στήν ἀ- νάγκη νὰ λακήσῃ ἂν τοῦ ριχτοῦν τίποτε ἀγρίμι ὅσο αὐ- τὸς θὰ λείπῃ.

Καλύτερα νὰ γλυτώσῃ τὸ πιστό του αἰολόγ κι' ἂς γυ- ρίσῃ πίσω πεζός, ἂν γυρίσῃ.

Εἶναι σίγουρος πῶς θὰ τὸ ἔρῃ στὸ σπῆτι του νὰ τὸν πε- ριμένῃ. Θὰ ἔρῃ τὸ δρόμο νὰ πάῃ ὡς ἐκεῖ μονάχο του.

Τ' αἰολόγ βόσκει τώρα τὴ λιγοστὴ χλόη ποὺ φυτρᾶνε ἀνάμεσα στὰ θρόακια, στὶς σχισμὲς στ' ἄρματα του καὶ τοιμάζεται νὰ ξεκινήσῃ. Ζυγώνει στ' αἰολόγ κι' ἀγκαλιὰ ζεῖ τὸ κεφάλι του.

Τὸ ζωντανὸ χλιμνιτρίσει καὶ τὸν κυττάει κατὰμματα. Καταλαβαίνει.

— Ντορή, λέει ὁ λεβέντης κι' ἡ φωνὴ του τρέμει ἀνά- λαφρα, καὶμένο, πιστό μου ζωντανό θὰ χωριστοῦμε. Δὲν θὰ μπορέσῃς νὰ θγάλλῃς τὴν ἀνηφορία. Θὰ μείνῃς ἐδῶ νὰ μὲ περιμένῃς.

Κομπιάζει, τὰ μάτια του ἀστράφτουν καὶ συνεχίζει:

— Κι' ἂν δὲν γυρίσῃς θάλε στὰ πόδια σου φτερά καὶ γύρνα στὸ σπῆτι... Κι' ὅταν σὲ δοῦν νὰ γυρνᾷς μονάχο σου θὰ κατὰλάθουν...

Τ' αἰολόγ χλιμνιτρίσει. Κι' εἶναι τὸ χλιμνιτρίσμα του σάν κουθέντα, σάν νὰ λήῃ: «Κατάλαβα!»

Τὸ φιλεῖ ὁ λεβέντης, τοῦ χαϊδεύει τὴ μακρυὰ χεῖρ καὶ φεύγει.

Στέκει τὸ ζωντανό καὶ τὸν κυττάει λυπημένο.

Τὸν κυττάει ὡς ποὺ χάνεται πίσω ἀπ' τ' ἄγρια κατσά- βραχα.

Μονάχα ὁ Θεός ξέρεῖ ἂν θὰ ξεναδοῦν ὁ ἕνας τ' ἄλλο.

Μόνος τώρα ὁ λεβέντης τραβάει σβέλτα γιὰ τὴν κορφὴ τοῦ θοῦνοῦ.

Πηδαίει τοὺς γκρεμοὺς ἀφοβα.

Τὸ μάτι του δὲν ἀφήνει τὸ καστέλι, π' ὅσο ἀνηφορίζῃ τόσο μεγαλώνει - μεγαλώνει, σωστός πέτρινος γίγαντας.

Ἡσυχία ἀπλώνεται γύρω του.

Ἐρμιο οἱ γκρεμοὶ καὶ τὰ φρικτὰ τὰ θάραθρα, ἔρμιο φαίνεται ψηλά καὶ τὸ καστέλι

(Ἀκολουθεῖ)

ΣΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΜΕΡΙΚΕΣ ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ

ΤΟΥ Κ. ΦΑΝΗ ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΡΟΤΟΥ ἔκτραγῃ ἡ Ἑλληνικὴ Ἐπανάστασις ἦταν διεσπαρμένες καὶ δροῦσαν σὲ διάφορες πόλεις τῆς Ἑρῶπης πολλές μυστικὲς εἰταιρίες, μὲ κύριο σκο- πὸ τοὺς τὴν ἀπελευθερώσῃ τὸν σκλαβωμένον Ἑλ- ληνον. Ἡ Ἐταιρία τὸν «Φιλομούσαν» ἦ τοῦ «Φόκιον», ποὺ φαινομενικῶς σκοποῦσε στὴν πνευματικὴ ἀναγέννησι τὸν Ῥωμῶν, κατὰ θάθος ἐπεδίωκε τὴν Ἐπανάστασι. Τὰ μυστικὰ ἄρθρα τοῦ καταστατικοῦ τῆς ἐκεῖ ἀπέβλεπαν. Ἐπίσης ἡ εἰταιρία μὲ τὸν τίτλο τὸ «Ῥόπαλον τοῦ Ἡρακλέους» ἦταν ἄλλη μυστικὴ ὁργάνωσις, ποὺ λέγεται, πῶς ἱδρυσε ὁ Ῥή- γας ὁ Βελεστινλής, προτοῦ συστήσῃ τὴν δική του εἰταιρία. Σὲ σπάνιο φυλλάδιο τῆς ἐποχῆς ἀναφέρονται τὰ ἑξῆς γιὰ τὸ «Ῥόπαλον τοῦ Ἡρακλέους»:

«Ἡ εἰταιρία ἡ ὀνομασθεῖσα τὸ «Ῥόπαλον τοῦ Ἡρακλέους» ἦ τῆς Ἀθηνᾶς ἦτο ὅλως γαλλικὴ, συσταθεῖσα ἀπὸ τὸν Ῥήγαν καὶ ἑπειτα ὑπεστηρίχθη ὑπὸ τοῦ Α. Κοραΐ καὶ ἐπαρὰδεχθη καὶ ἀνε- γνωρίσθη ὑπὸ τοῦ Ναπολέοντος Βοναπάρτου. Ἐξόπτε δὲ τὴν ἀ- πελευθερώσῃ τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς ἀπὸ τοῦ ὀθωμανικοῦ ζυγοῦ ὑπὸ τὸν ὅρον ὅμως νὰ διοικηθῇ ἀπὸ Γάλλους... Οἱ σκοποὶ τῆς ἀπέτυ- χου. Διὰ τοῦτο κατόπιν ὁ Κοραΐς καὶ οἱ ὁμόφρονές του γαλλο- φρονῶντες ἐστάθησαν ἄλλην μυστικὴν εἰταιρίαν τὸ «Δρεῖανον τοῦ Ζαχαρίου» καὶ ἔγραψε περὶ τοῦ- του φυλλάδιον ὁ Παναγῆς. Ὁ Κοραΐς ἦν ἀντεπολιτεύετο τὸν Καποδίστριας παρασηφόμενος ἀπὸ τὸν μέγαν του ἐν- θουσιασμόν πρὸς τοὺς Γάλλους».

Στὸ ἴδιο φυλλάδιο ὑπάρχουν κ' ἡ ἑξῆς ἀνεκδοτολογικὲς πληροφο- ρίες γιὰ τὴν δράσι τοῦ Ῥήγα, ἐν- τελὼς ἀγνωστες καὶ ποὺ μποροῦν νὰ δώσουν ἀφορμὴ σὲ πολλὰς ὑπο- θέσεις. Δὲν τὶς ἀπαζόμαστε ἀπο- λυτα. Ἀπὸ ἄλλες ὅμως εἰδήσεις, ποὺ μᾶς περιέωσε ὁ Πετραϊκὸς, φαίνεται πῶς οἱ δεσμοὶ τοῦ πρωτο- μάρτυρος μὲ τὸν Μεγάλον Ναπολέ- ονα δὲν ἦσαν τόσο φανταστικοί, ὅπως ὑπεστήριξαν μερικοί. Εἶναι πραγματικῶς καταπληκτικὲς καὶ τὸ σπουδαιότερον: Γράφτηκαν ἀπὸ ἄνθρωπο σχεδὸν σύγχρονον μὲ τὰ γεγονότα:

«Ὁ Ῥήγας Φερραῖος, ξηλωτὴς ὢν τῆς Γαλλικῆς Πολιτικῆς, νομίζων ὅτι ἐξ αὐτῆς ἔσται ἡ σωτηρία τοῦ Ἑλ- λην, ἔχων συστηματικὴν παιδείαν, γνωρίζων δὲ καὶ τὴν τουρκικὴν γλῶσ- σαν, ἐπαρουσιάσθη εἰς τὸν Βοναπάρ- τη τὴν συστάει τοῦ Κοραΐ. Ὁ δὲ Βο- ναπάρτης παραδεχθεὶς αὐτὸν τὸν ἀπέ- στευεν εἰς Τουρκίαν συστημένον εἰς ὁ- λα τὰ προξενεῖα ὡς ἀπόστολον, ἵνα τὸν περιποιήνται καὶ τὸν προστατεύουν, κα- θὼς ἔστειλε καὶ τοὺς ἀδελφοὺς Δῆμον καὶ Νικόλαον Στεφανοπού- λους. Οἱτοὶ δὲ ἵνα δώσουν περισσότεραν βαρύντητα εἰς τὸν σκοπὸν τὸν ἐκτελοῦσαν εἰς τοὺς ἡμετέρους ὁμογενεῖς, διὸ ὁ Βοναπάρτης ἀ- ποδεικνύεται μετρημένον Καλὸν κτλ. Ὁ Ῥήγας περι- εἶδον ὡς δεξιὸς εἰς πολλὰ μέρη τῆς Τουρκίας ἐδίδασκε διήθεν καὶ ὠργάνιζε τὴν ἐπανάστασιν τὸν Ντερεμπεδίων. Ἐσυνεννοήθη κατὰ πρῶτον μὲ τὸν εἰς τὰ παραδονάδια μέρη διατρίβοντα Πα- τριάρχον, τὸν Ἀλῆ Πασᾶν τὸν Ἰωαννίνων, τὸν ἐν Ἀσίᾳ Κα- λωντζῆν καὶ τὸν ἐν Αἰγύπτῳ Μεχμετᾶν. Ἡτοίμασε τὰ τῆς ἐπα- ναστάσεως τὸν Ντερεμπεδίων καὶ τὸν ἡμετέρων καὶ ἐπὶ τῷ σκο- πῷ τούτῳ ἔγραψε διάφορα πολεμικὰ ἄσματα διὰ νὰ τοὺς διε- γείρῃ.

«Ἄλλ' ὁ σκοπὸς τοῦ Βοναπάρτου, — συνεχίζει ὁ ἴδιος ὁ συγ- γραφέας τοῦ φυλλαδίου, — ἦτο γινόμενης τῆς ἐπανάστασεως ἐν Τουρκίᾳ εἰς ὅλα τὰ μέρη, νὰ τὴν ἀδυνατίσῃ διὰ τοῦ ἐμφυλίου πολέμου καὶ τότε προσκαλοῦμενος ὡς προστάτης ἀπὸ τὸν Σουλτᾶ- νον νὰ τοῦ στείλῃ τὸν ἀναγκαῖον στρατὸν τῆς Ἡρᾶς καὶ τῆς θα- λῆσεως, ὑπὸ τὰς ἀμείνων ὁδηγίαις τοῦ Ῥήγα καὶ ἀφ' οὗ ἔξαρτη- ὀνται ὅλα αἱ δυνάμεις τῆς τουρκικῆς ἐξουσίας νὰ σφετερισθῇ ὁ

πρὸς τὴν οἰκογενείαν τοῦ τὸν θρόνον τῆς Τουρκίας. Τὰ πάντα ἦ- σαν ἔτοιμα, καθ' ἣν ἐποχὴν ὁ Ῥήγας ὅλως ἐνθουσιῶν ἐφθασεν εἰς Τεργεστήν, ἵνα ὑπάγῃ εἰς τὰς παραδονάδιους χώρας ὅπως ἐνε- ργήσῃ τὰ εἰκότα καὶ ἀρχιεῖς ἐκλήρυνεν ἑαυτὸν ἀριστοτέτηρον τὸν Ἑλλήνων ἐν τῷ ξενοδοχείῳ, ὅπου κατέλυσε. Ἐπίστευε δὲ δι' ἡ Αἰστορία ἦτο πιστὸς σῆμαχος τοῦ Βοναπάρτου, ἀγωνῶν τὴν τρο- μερὰν τύχην του, ὥς ποὺ συλληφθεὶς ὑπὸ τῆς αὐστριακῆς ἀστυ- νομίας μετὰ τὸν εὐρεθέντων ἐν αὐτῷ ἐγγράφων καὶ ὁδηγίων τοῦ Ναπολέοντος πρὸς τοὺς ἐν Τουρκίᾳ Γάλλους προξένους καὶ Ντε- ρεμπεδίας, παρεδόθη εἰς τὴν τουρκικὴν κυβερνήσιν, ἥτις τὸν ἐθα- νάτωσεν εἰς Βελιγράδιον διὰ τοῦ ἀτηνεστέρου τρόπου, τοὺς δὲ Ντερεμπεδίας κατέστρεψεν ἅπαντας (ἐκτὸς τοῦ Ἀλῆ Πασᾶ καὶ τοῦ Μεχμετᾶ, διὰ τὸν δὲν ἰδύναντο).

«Ὅταν κἀν κανεὶς τὸν συνδυασμὸ τὸν γνωστῶν γεγο- νότων τῆς δράσεως τοῦ Ῥήγα, μὲ τὶς παραπάνω πληροφο- ρίες ἴσως συμπεράνει πῶς οἱ πολιτικοὶ σκοποὶ τοῦ πρωτο- μάρτυρος δὲν ἦσαν τόσοι παρακινδυνευμένοι. Ἐχονταί τὴν ὑποστήριξι τοῦ Ναπολέοντος — πρᾶντα ἀναμφισβήτητο — καὶ συγχρόνως τὴν βοήθειαν τὸν Τούσκον Ντερεμπεδίων, ἴ- σως κατάρθωνε ὅ,τι ἐπεδίωκε. Ὁ Πασθανόγλου ἐπανάστα- τισε, καθὼς κι' ὁ Καλιοντζῆς πασάς. Ὁ δὲ Ἀλῆς τὸν Ἰω- αννίνων περιμένε τὴν κατάλληλὴν στιγμήν γιὰ νὰ κηρύξῃ

Ὁ Ῥήγας Φερραῖος

τὴν ἀνεξαρτησία του ἀπὸ τὸν Σουλτᾶνον. Ὅταν μάλιστα ἀναλο- γισθοῦμε πόσον ὁ Ῥήγας κολάκευ- σε τοὺς Τούρκους Ντερεμπεδίας μέσα στὸ «Θούριο» ἀμέσως ἀντι- λαμβάνεται κανεὶς πῶς ἡ προσπά-θειά του δὲν ἦταν ἐντελὼς μετέω- ρη! Προϋπέθετε κάποια προηγου- μενὴ συνεννόησι. Προσεκτικὴ μελέ- τη τοῦ «Θουρίου» καθὼς καὶ τοῦ «Πατριωτικοῦ Ὕμνου» τοῦ Ῥήγα πόσα ἱστορικὰ στοιχεῖα δὲν μᾶς προσφέρει γιὰ τὶς μυστικὲς συνεν- νοήσεις τοῦ τόσο μὲ Τούρκους δι- σπρεσθημένους, ὅσο καὶ μὲ Ῥω- μικοὺς στρατιωτικοὺς; Πᾶς ἦταν δυνατόν ὁ Ῥήγας νὰ γράψῃ ὅσα ἔγραψε γιὰ τὸν Πασθανόγλου ἂν δὲν τὸν εἶχε νῦνῳρίσει προηγου- μένος καὶ δὲν εἶχε προσεννοηθῇ μαζί του; Στὸ «Θούριο» ἀναφέρει καὶ τὸν Καλιοντζῆ Πασᾶ καὶ κά-πως ἀόριστα τὸν Μεχμετ Ἀλῆ, πᾶσῃ, ποὺ μᾶς λέει κι' ὁ φυ- λαδιογράφος:

Πᾶς στέκει Πασθανόγλου τόσο ἐν- (στασιάζει) τινάζου στὸ Μπαλκάνι, φύλισσε σάν (ἀπὸ) τοὺς μπαζούρους καὶ κοράζους καπλάν (μὴν ψηλάς)

Μὲ τὸ Ρυγᾶ ἐνόησον, ἂν θέλῃς νὰ γράψῃς, Σηλίστρα καὶ Μπαρῆλα, Σαχῆλι καὶ Κηλὶ Μπεντζερί καὶ Χοιτῆν ἔβανα προσκαλεῖ.

Στρατιωτικά σου στείλε κα' ἐκεῖνα προσκαλεῖν

Γιατὶ στὴν τουρκίαν, νὰ γυρῶν δὲν μποροῦν Γιοιουτῆ πλὴν τῇ κομιτᾷ, σπρώξουν μὲ ὄμην Τὸν Πασῆν νὰ ποιάσῃς, ἔχεις τὴν ἀφορμὴν.

Καὶ σὺ ποὺ στὸ Χαλέπ ἐλευθερὰ φρονεῖς Πασᾶ καὶ ὅσον μὴ χάνεις στὸν κόμπο νὰ φανθῇς, Μὲ τὰ στρατεύματά σου, εὐθὺς νὰ σηκωθῇς.

Στῆς Πόλεις τὰ φησάντα ποτὲ νὰ μὴ δοθῇς. Τοῦ Μισοῦ δαλάνια, γιὰ πρώτη σὰς δουλειὰ Διόν σὰς ἕνα κατὴ κάμειε βασιλιά.

Χαρατὶ τῆς Αἰγύπτου, στὴν Πόλιν ἂς μὴ φανθῇ. Γιὰ νὰ φρεσθῇ ὁ λίκος, ὅποιος σὰς τρεφάνει.

Μὲ μὴν καρδιὰν ὅλοι, μιὰ γνώμη, μιὰ ψυχὴ Χτυπάτε τοῦ Τυράννου, τὴν εἰς, νὰ χαθῇ.

Γιὰ τὶς σέσεις τέλος τοῦ Ῥήγα μὲ τὸν Ἀλῆ Πασᾶ ὑπάρ- χουν ἀρκετὰ στοιχεῖα, διεσπαρμένα ἐδῶ κι' ἐκεῖ, ποὺ μιὰ

μέρα ίσως-δημοσιεύσουμε. 'Ο εγκάρδιος φίλος του 'Αλφ, ο γιατρός Δημήτριος Ζητσαίος και συγχρόνως έταίρος του Ρήγα στη Βιέννη, που θανατώθηκε μαζί του στο Βελιγράδι, φαίνεται πως είχε διαξαγάγει τις διαπραγματεύσεις. Το ενδιαφέρον του 'Αλφ Πασά για να σώσει τον Ζητσαίο και τον Ρήγα πόσα δεν μαρτυρεί για τις σχέσεις Ρήγα- 'Αλφ; Τόσο μάλιστα ενδιαφέρθηκε ο Πασάς των 'Ιωαννίνων, ώστε κι' άνθρωπο ιδιαίτερο έστειλε στον Πασά του Βελιγραδίου για ν' απελευθερώσει τους κρατούμενους στην εκεί φυλακή. Διέθεσε ακόμη και μεγάλο χρηματικό ποσό για να δωροδοκήση τον Πασά ή και τους φρουρούς μά δεν κατόρθωσε τίποτε. 'Ο Πασάς θανάτωσε τον Ρήγα και τους ακόλουθούς του, φοβούμενος τη σουλτανική οργή.

Λέγεται πως είδοποίησε σχετικώς και τον Πασά-άνδρα και του έγραψε κι' επιστολή. 'Η πληροφορία του Περραιβού και στο σημείον αυτό δεν φαίνεται απίθανες. «Συνδυαζόντων, γράφει, εν Κερκύρα μετά του αοιδίου Α. Ψαλίδα, διδασκάλου των 'Ιωαννίνων, περί των θυμάτων του Ρήγα ήκουσε παρ' αυτού ότι ο 'Αλφ Πασάς μαθών την αποστολήν του Ρήγα εις τον εν Βελιγραδίω Πασάν, έγραψε μ' επίτηδες ταχυδρόμον προς αυτόν παρακαλών να τώ κάμει την χρεών πέμπων αυτόν εις 'Ιωάννινα, αυτός δε υπέσχετο να τον διευθύνη ασφαλώς εις τον Σουλτάνον. 'Αλλ' ο Πασάς προς αποφυγήν της σουλτανικής οργής απήντησε προσποιούμενος και λυπούμενος δήθεν, ότι μετά τον θάνατον του Ρήγα έλαβε το γράμμα του» (σελ. 42).

Αλλά κ' η επιστολή του 'Αλφ στον Πασά-άνδρα πιστοποιείται από άλλη αξιόπιστη πηγή, που πρώτη φορά παρουσιάζουμε στη διθιλογραφία του Ρήγα:

«Έστειλεν επίσης επιστολήν προς τον Πασάν του Βιδινίου Πασά-άνδρα επί τω σκοπώ του να σωθώ ο Ρήγας και οι μετ' αυτού συγκαταόμενοι. 'Η δ' επιστολή αυτή έφθασε μιν εγκαίρως και ο Πασά-άνδρας κατέλαβε την της Κωνσταντινουπόλεως δδόν, άλλ' ο Πασάς του Βελιγραδίου φρονημένος το κίνημα του Πασά-άνδρα εφάνεισε πάντας, δικαιολογηθείς επιχειρηθείσαν διήνεν διαπείπειν σίν των».

Ωστε η πληροφορία του φυλλαδιογράφου, όσο κι' αν φαίνονται απίθανες στην πρώτη ματιά, όταν τις συνδυάσουμε μ' άλλα γεγονότα και πληροφορίες, παίρνουν μία πιθανότητα και κάποιαν αληθοφάνεια. Τα γνωστά έγγραφα, που τύπωσε ο Λεγκράντ περιέχουν θέματα πολλές νέες ειδήσεις δια την σύλληψιν και την ανάκρισιν της Βιέννης, αλλά δεν εξαντλεί το θέμα σ' όλη του την έκτασιν. Μόνον κριτική συνδυαστική των εγγράφων και των άλλων στοιχείων μπορεί να μας δώση την ολοκληρωτική διλογραφία του πρωτομάρτυρος.

Αλλά για τις πρό της ελληνικής επανάστασως μυστικές έταιρίες που δραστήσαν στην Εύρωπην και συνέχισαν την δράσιν τους και κατά την επανάστασιν θα μιλήσουμε στο έρχομεν τεύχος του περιοδικού.

ΦΑΝΗΣ ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΑ ΑΜΙΜΗΤΑ

ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ

«Κουρείον ο Ώρατος 'Αλκιβιάδης. Έδω μπαίνετε γίδα και θγαίνετε άνθρωποι!»

«Γαλακτοπώλειον. Γιαούρτι δός μου και μένα θάλαχο!»

«Κουροίον ή «Καλεσθισία της ώρας Έλένης. Πωλούνται και θδέλλαις»

«Οινόπωλειον ή «Ορνίς — δίδονται κρία φαγητά με εκπαισμόν 90 της 100 εκατό εκτός διαγωνισμού».

«Καπνοπώλειον. Γράν κάμ κάμ σχέμ σαφάμ»

Καφερείον αί «Αθήναι». — Καφετζής, θεραπεύει και πάσαν ν ό σ ι μ ο ν του στόματος (άνω και κάτω σιαγόνες)

«Κουρείον ή «Ζάκυνθος». — Α θ ε ν τ ο ρ ο υ ς δεν δέχονται και πιστιοθ δεν δίνω»

Επιγραφή σε γί α π ι :

«'Ινε άμπουδισμένον να ήδητε το σπίτι μέσα

ΣΤΑ ΦΤΕΡΑ ΤΟΥ ΠΗΓΑΣΟΥ ΟΙ ΩΡΑΙΟΤΕΡΟΙ ΣΤΙΧΟΙ ΤΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ ΜΑΣ

ΚΑΚΟ ΟΝΕΙΡΟ

Μακρὺς ὁ δρόμος ξάνοιγε μπροστά μου
κι' είχα πολύ ὡς τόσος περπατήσει,
θαρείαι ἡ καρδιά που νόμιζε θά σθούη
ξεκούρασι ή μόνη πιθυμία μου.

Ευπόλητη άγνή, κουρελιασμένη
τό δρόμο των ατέλειωτο ακολουθούσα
λίγη θρόσια, ανάπαυλα ζητούσα
όπ' το 'λισυρί το φριχτό αφανισμένη.

Στο Γολγοθά αυτό στην άγώνια και τον κόπο
Κλαμένα μάτια μου απελπισία τὰ φέρει
στής μέρας μας το μεγαλόπρεπο 'Αστέρι
που φλόγιζε έκδικητικά τον τόπο.

Σκοτάδι μαύρο έκρυψε με θία
τον ήλιο, τὰ μάτια μου σθυστήκαν,
με μίας τὰ θάσανα χαθήκαν...
κάτι με φέρνει στην 'Ανυπαξία

Μά το μαρτύριο δεν τέλειωσε ακόμα,
εμπνὼ σε λίγο, ή μέρα είναι θολή,
ὁ ήλιος κόκκινος, καυτή πνοή
μου καίει τὰ χέρια, τὸ κορμί, τὸ στήθος.

Σέρνω ατέλειωτα σάν μ' αλυσίδα
θαρείαι τὰ πόδια μου — Γέρνει το σῶμα
και στο λαιμό μου πνίγν' ακόμα,
Μά σ' ὄλ' αυτά στερνή μια έλπίδα

προβάλλει σύγκορμη γιγαντωμένη
λίγο μακρότερα πὸ μένα να
τὸ σπίτι, θάλασμο φτωχή καρδιά,
Νά ή εύτυχία μου φανερωμένη.

Φτερά τὰ πόδια μου, τὸ στήθος πάλλει
κάτι ζωντανέψε στ' αληθινά
έλπίδα οὐράνια με κυβερνά
Σπίτι! ναύαγιο δέξου με πάλι.

... Τάχα τὰ μάτια μου να μούπαν φέμα;
φτάνω στον τόπο, τὸ σπίτι πάλι..

Ω εἰρωνεία!.. τὸ σταματάει
χῶς ἀπέραντο τ' ἄχαρο θέλωμα,

Κωνσταντίνος

ΣΤ' ΑΣΤΕΡΙ ΜΟΥ

Δικό μου άστρο φωτεινό
που έλαμπε στον οὐρανὸ
παντοτεινὰ αἰώνια
και μούταξε χρυσή ζωή
μέσα στὸν κόσμον τὴν ὥσθ
στὰ παιδικὰ μου χρόνια
πὺς έγινες χλωμό;

Πές μου γιατί ὁ οὐρανὸς
συννέφιασμένος μελανὸς
τὴν λάμψη σου μὲ σκιάζει,
κι' αἰδικῶς στὰ ψηλά θωρῶ
μέσα στὸν άστρων τὸν σωρὸ
που νέφος τὰ σκεπάζει
με δίχως τελειωμό!..

Νοιώθ' ένα θάρος στην καρδιά
μαυροτακιστρά καταχνιά
πλακώνει τὴν ψυχὴ μου.
"Αστρο! στὸν ὄμο τὸν σταυρὸ
σέρνοντας, ψάχνω να σε θρῶ
στην άχαρή ζωὴ μου.

Καντάρα - Αἰγύπτος

Κ. ΖΕΡΒΟΥΔΑΚΗΣ

ΠΡΟΣ ΧΑΡΙΝ ΣΑΣ ΚΥΡΙΕΣ ΜΟΥ

πὶ Σερνὶς ὡς Γυναίκας

Η ΜΟΔΑ

Πριν ακόμη από τα χελιδόνια, πριν από τις ανθυμένες άμυδαλιές, πριν κι' από τα ψάθινα καπέλλα των κυριών, τον έρχομό της άνοιξεως τον προαναγγέλλουν τα άνοιχτά χρώματα στο γυναικείο ντύσιμο. Για να πούμε την άλήθεια έπέρασε ή έποχή που όλες ή γυναίκες των χειμῶνα ντύνονται στα μαύρα, στα καφέ ή στα μπλε μαρίν, χωρίς ούτε ένα άνοιχτό τόνο επάνω τους και φέτος είδαμε και μπλουζες χρωματιστές, και εσάρπες πολύχρωμες και τα καπέλλα γαρνιρισμένα με όλα τα χρώματα της 'Ιριδος, αλλά όπωσδήποτε τα σκούρα χρώματα κυριαρχούσαν. Τώρα όμως, ο ήλιος άρχίζει πάλι να λάμπη και μαζί με τον ήλιο ζωντανεύουν και τα χρώματα.

"Ας παραμερίσετε λοιπόν, άγαπητές άναγνώστρις, το πρακτικό σας πνεύμα και τη δειλία σας (γιατί όλες άγαπάτε τα άνοιχτά χρώματα και τ' άποφεύγετε από πρακτικό πνεύμα και από φόβο μήπως σ' κρίνουν άσχημα). Στολίστε τα φορέματά σας με τα χρώματα της άνοιξεως. Δεν είναι άνάγκη να κάνετε άμέσως-άμέσως καινούργια σε χρώματα χτυπητά. Άρκεί άπλως να φαιδρύνετε λίγο τα χειμωνιάτικα φορέματά σας. Την πρώτη βοήθεια θά σας τὴν δώση ὁ πικέ. "Αν έχετε ένα μαύρο φόρεμα γαρνιρετό το με πικέ, αναλόγως του σχεδίου του, "Αν π. χ. είναι κομμένο σε σχήμα σεμιζέ άνοίξετε το εμπρός έντελῶς και θάλατι του ένα πλαστρόν από πικέ, σκέτο ή με πιετάκια, με γιακαδάκι ή με μυτερό ντεκολτέ. "Αν το φόρεμα είναι κομμένο πιο άπογευματινὸ γαρνιρετό το στο ντεκολτέ μ' ένα πλισσεδάκι από πικέ, ή μ' ένα ούγκο από πικέ στο λαιμό, ή με διάφορα φιογκάκια στις τσέπες. "Αν έχη και ζακεττούλα, ράψτε από μέσα από το άνοιγμα ένα φυτίλι από πικέ που να περισεύη ένα δάχτυλο, ή φορέσετε από μέσα ένα ζαμπὸ από πικέ κολλαριστόν, ή γαρνιρετε τις τσέπες και τὰ ρεθέρ μ' ένα φυτίλακι από πικέ.

Κατά προτίμησιν θά διαλέξετε λευκό πικέ σε πολύ καλή ποιότητα, αλλά και ὁ χρωματιστός πικέ δεν είναι διόλου άσχημος. "Ετσι θά κάνετε πιο άνοιξιάνικη τὴν εμφάνισιν των φορεμάτων σας. "Αλλά δυστυχῶς δεν μπορούμε να κυκλοφορούμε ακόμη με φορέματα. "Ενα παλτό, μια ζακέτα, είναι ακόμη απαραίτητη. Λοιπόν, κυρίες μου, μὲν τὸ περσινὸ σας άνοιξιάνικο παλτὸ είναι καινούργιο και μπορεί ακόμη να φορεθῇ, κάνετε οικονομία και αφήστε το όπως είναι. Τὴ μόνη μεταποίησιν που μπορείτε να το κάνετε είναι, αν κουμπώνη σταυρωτά να το κάνετε να κουμπώνη εμπρός, γιατί όλα άνεξαιρέτως τὰ φτεϊνα άνοιξιάνικα παλτά κουμπώνουν στη μέση χωρίς να σταυρώνουν καθόλου. "Αν θέλετε όμως να ακολουθήσετε και τὴ μόδα με λίγα έξοδα κάνετε μια ζακεττούλα ή μια μικρή θαρέζ σε σχήμα κλός, σε άνοιχτά χρώματα.

Τὴ ζακεττούλα θά τὴν κάνετε από θελούρ ντε λαίν, ντρά ή χοντρὸ λαϊνάς σε χρώματα μπρίκ, πράσινο, κιτρινόχρυσο, ρόζ, κόκκινο. Μπορείτε να τὴν κάνετε και σε ύφασμα δίχρωμο ριγωτὸ ή σε πλ - καρρὸ απόρμαυρο, άλλ' αὐτὸ μόνον αν εἴσθε πολὺ κομψή. "Η ζακέτα θά είναι έντελῶς σκέτη, εφαρμοσθῇ στη μέση, σε σχέδιο ανδρικό, κουμπωτὴ με ένα, τρία ή μια σειρά κουμπιά, στρογγυλὴ από κάτω. Κάποια σχετικὴ έλευθερία εἴφηνεται στα ρεθέρ, αλλά κι' αὐτὰ είναι πιο πρακτικὸ να τὰ κάνετε σε ανδρικό σχέδιο.

"Η θαρέζ γίνεται από ύφασμα σπόρ, δηλ. από σκατσέζικο με καρρὸ μεγάλα σε χρώμα πράσινο, κίτρινο, μπέζ με καρρὸ σε ζωηρά χρώματα, από φαροκόκκαλο ή ριγωτὸ λοξό, ή πλ καρρὸ

σε χρώμα μπέζ, καφέ, πράσινο, κίτρινο χτυπητό. Γίνονται κάτω κλός και φθάνουν ὡς τὸ μακρὸς τοῦ χεριοῦ ή λίγο παρακάτω με νωμίτη ή χωρίς νωμίτη και εμπρός κλειθρουν μ' ένα ή δυὸ κουμπία στον λαιμό, με μια μικρὴ εσάρπα κλπ.

Τέλος, αν αποφασίσετε να κάνετε παλτό, κανέτε το σε χρώμα ζωηρό. Τώρα μὲν θά φανήτε μοντέρνα, τὸ δὲ καλοκαίρι, κατά τις δροσερές θραδυές, θά μπορήτε πιο εύκολα να ρίξετε επάνω σας ένα

πανωφόρι σε καλοκαιρινὸ χρώμα παρὰ ένα μαρρόν ή μπλε μαρίν. Έννοείται ὅτι τὸ παλτὸ αὐτὸ θά είναι από καλὸ ύφασμα, γιατί άλλῶς θά κόψῃ τὸ χρώμα, και σε σχέδιο μοντέρνο: αρκετὰ κλός κάτω, κουμπωτὸ εμπρός, χωρίς να σταυρώνη καθόλου. Κλείνει ή με μια σειρά κουμπιά, ή με μια σειρά κοπιτσες, ή δεν κλείνει καθόλου και φοριέται άνοιχτό. Δεν έχει ζώνη ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον δεν έχει τσέπες και τὰ ρεθέρ του είναι φανταζι, εκτός αν δεν εἴη ρεθέρ. Πολλὰ από τὰ παλτά αὐτὰ είναι μονοκόμματα. "Αλλά είναι μακρυμένα μ' ένα άμπιεσεμέν τέσσερα-πέντε δάχτυλα κάτω από τὴ μέση. Θά τὰ κάνετε από λαϊνάς μονόχρωμα σε χρώμα πράσινο, κόκκινο σκοτωμένο, μπλε ρουά, σάξ, καφέ κίτρινωπό κλπ.

ΧΡΗΣΤΙΝΑ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ
"Οδὸς Μητροπόλεως 14 α, 'Αθήναι.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΛΩΝΗ ΣΑΣ

Πολλές παντρεμένες κυρίες γράφουν, ὅτι δεν μπορούν να περιποιηθουν τὴν καλλονή τους, γιατί δεν είναι δυνατόν να παρουσιαστούν στον άνδρα τους με τὸ πρόσωπο πασαλειμένο με κρέμες ή τὰ μαλλιά γεμάτα μπιγκουντί, ή να κάνουν γυμναστικὴ μπροστὰ του κλπ. "Εχετε ἀπολύτως δίκιο, κυρία μου. Γι' αὐτὸ να πῶς να συμθεάσετε τὰ δειστώτα:

Μὴ θάζετε τὸ θράδυ τὴ λιπαρὴ κρέμα στο πρόσωπό σας. Για να τὸ καθαρίσετε αν έχετε λιπαρὸ δερμα χρησιμοποιήστε μια λοσιὸν οἶνο-πνευματοχὸ και αν έχετε στεγνὸ ένα γάλα άπ' αὐτὰ που πουλῶν τὰ φαρμακεία ή τ' αρωματοπωλεία. Κατὰ πάσαν πιθανότητα ὁ άνδρας σας φεύγει νωρίς τὸ πρωί. Μόλις κλείσῃ τὴν πόρτα πῶς του, θάλετε τὴν κρέμα στο πρόσωπό σας και κρατήστε τὴν περίπου μιά ὥρα.

Μὴ θάζετε τὸ θράδυ οὔτε μπιγκουντί οὔτε φιλέ. Βουρτσίζετε καλὰ τὰ μαλλιά σας — μὴ φοβείστε, δεν παθαίνει τίποτε ή περιαντί, άπειαντί-ας μάλιστα — και τὸ πρωί φορέστε τὰ μπιγκουντί και δέστε γύρω στο κεφάλι σας με χάρη ένα μαγνηλι που θά σας δώση τὸ ὕψος 'Ινδης. "Αφού χτενισθῇτε, αν δεν πρόκειται να θῆτε έξω τὸ πρωί, θάλετε ένα φιλέ στα μαλλιά σας, αλλά με τρόπο κοκέτικο και γύρω-γύρω δέστε, μιά κορδέλλα στο χρώμα τοῦ φιλέ, που να κρύβη τις άκρες. "Ετσι χτενισμένη μπορείτε να παρουσιάσῃτε και στο τραπέζι τὸ μεσημέρι. Καί λά-θετε ὅπ' ὄμιν σας τις εξής συμβουλές:

1. Μὴ μιλάτε ποτε στον άνδρα σας για τις φροντίδες της καλλονῆς σας. "Αφήστε τον καλύτερα να νομίσῃ πὸς τὸ ὄρατίο σας δερμα, τὰ λευκά σας χέρια κλπ. τὰ έχετε εκ φύσεως.

2. Για να λουσθῇτε, να μαθήσετε τὰ φρούδια σας, να ερπίστε τὰ πόδια σας διαλέξτε ὄρεα που θά λείπη.

3. "Αποφεύγετε τὰ καλλυντικά που έχουν δυσάρεστη ὀσμή, π. χ. καυφαρς, θειασίου κλπ. Μερικοί άνδρες δεν μπορούν να τὰ υποφέρουν.

4. "Αν δεν είσθε πολὺ έμπειρὴ στη γυμναστικὴ, μὴ τὴν κάνετε μπροστὰ του.

5. Μὴν τοῦ παίρνετε τὰ ξυράφια του. Είναι αἰτία διαζυγίου.

Η ΔΙΣ ΛΙΑΝΑ

ΠΙΝΑΣ ΓΡΑΦΟΥΝ
ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΜΑΣ

Το τεύχος του «Μπουκέτου» τιμάται παντού δραχμές 5. 'Η αθέαρε-
τος υπερτίμησις του παρά των 'Υποπαρακτορέων απαγορεύεται.

'Η υπό των αναγνωστών μας αποστελλομένη συνεργασία και μη συ-
νοδευομένη υπό δικαίωματος κρίσεως έκ δραχμών πάντα εις γραμματό-
σημα, δεν λαμβάνεται υπόψη.

Γ. Π. Ε. Γ., Κύπρον. — Τό ποιήμά σας «'Απόψε» όχι καλό, Κοινόν και λανθασμένον.

ΜΙΧ. ΕΥΓΕΝΙΚΟΝ, Σάμον. — Τά στανρόλεξά σας με τās
ξένas λέξεις και τās άνορθογράφους όχι κατάλληλα πρὸς δημο-
σίευσιν.

ΙΡΜΑΝ. — Τό ποιήμά σας «Ζωνογραφίς» όχι έπιτυχές. 'Ιδού
μερικά του τετράστιχα:

'Αργά χτυπά τοῦ ρολογιού
παραπονιάρικα ἡ ὥρα
ἀντίλαλος μοιρολογιοῦ
τῆς ἐρημίας μου τώρα.
'Αργά κυλά στα κύματα
τοῦ χρόνου τὸ καράβι
κι' ὁ χάρος στὰ συντρίμια του
θαυθ' ἕνα λάκκο σκάβει
'Αργά ἕνα θράδυ θὲ νάρθῃ
τὸ Πάσχα τ' ἀνθισμένο
'Ελα στὸ σπίτι τὸ φτωχὸ
π' ἀντίκρυ εἶναι χτισμένο

Καὶ σὰς ρωτοῦμε: Πῶς εἶναι δυνατόν νὰ σκάβῃ ὁ χάρος λά-
κω στὰ συντρίμια ἑνὸς καραβιοῦ, στὴ θάλασσα. Λάκωκι ἀνοίγουν-
ται μόνον στὴν ξηρά. 'Αλλὰ τὸ λάθος τοῦ τραγουδιοῦ σου δὲν
εἶναι μόνον αὐτό. Στὸ σύνολό του τὸ ποιήμά σας εἶναι ἀνεπιτυ-
χές. Διαβάστε 'Ελληνίδες ποιήτριες.

Ξ. ΧΑΤΖΗΣΑΡΑΝΤΟΝ, 'Ενταῦθα. — Τό ἄρθρο σας γιὰ τὴν
25ην Μαρτίου όχι κατάλληλο πρὸς δημοσίευσιν στὴν ὑπερακαθάρ-
ουσα πὺλ εἶναι γραμμένο. Οὐδεὶς μεταχειρίζεται πλέον τὴν γλῶσ-
σαν αὐτὴν καὶ μάλιστα γιὰ τέτοιον εἶδους ἄρθρου.

ΘΙΑΚΟΝ, Θιάνα. — Κάμινετε λάθος, φίλε κύριε. Μία μικρὴ
προσεκτικὴ σύγκρισις θ' ἀρκοῦσε γιὰ νὰ σὰς πείσῃ περὶ τοῦ ἀν-
τιθέτου. Μία προσεκτικὴ σύγκρισις θάρκοῦσε γιὰ νὰ σὰς πείσῃ
περὶ τοῦ ἀντιθέτου. Μία προσεκτικὴ, λέμε καὶ ἐπαναλαμβάνοιμε.
Ἐχεῖ ἄλλο περιοδικὸν τοὺς 'Ελληνας λογοτέχνas συνεργάτας πού
ἔχει τὸ «Μπουκέτο»; 'Οχι παιδάριε. 'Αλλὰ σοβαροὺς λογοτέχνas.
Γιὰ προσέξτε λιγάκι.

Ν. ΦΑΡΑΝΤΟΝ, Αἰτωλικόν. — Τό διήγημά σας «Τῆς τύχης»
τὰ γραμμένα όχι ἐπιτυχές. Κακὰ γραμμένο. Πρέπει νὰ διαβάσε-
τε 'Ελληνας πεζογράφους.

Μ. Σ. Σ., Κων/πολιν. — Εὐχαριστοῦμεν θερμῶς γιὰ τὰ κα-
λὰ κι' εὐγενικά σας λόγια. Τό ποιήμά σας όχι ἐπιτυχές. 'Ιδού:

ΥΠΟΜΝΗΣΙΣ ΑΓΑΠΗΣ

«ὦ! μὴ νομίσῃς, φίλη,
διότι σιωπῶ,
πῶς ἔπαυσα μοιραίως,
ἐγὼ νὰ σ' ἀγαπῶ!...
'Ο νοῦς μου ἐσὲ θέλει,
ἐσὲ μόνην ζητεῖ,
τὸ θλέμμα ὅπου πέσῃ,
τὴν Φένια ἐπαιτεῖ!...»

Μὲ ἔστειλες φυλάκι
στιγμὴν τινα ποῦ ἦλθῃ
κι' ἀνέζησα ὀλίγον,
σὲ εἶδον... καὶ ἀπῆλθον!...
Φροντίζω καὶ μανθάνω
τί γίνεσαι, πῶς εἶσαι.
ἀφοῦ μὲ ἀγαπᾷς...
καὶ πάντα μ' ἐνθυμίζσαι!...

Γιατὶ κάμινετε χρῆσιν τῆς καθαρευούσης στὴν ποίησι; Τὸ
στανρόλεξό σας εἶναι ὅχι ἐπιτυχημένο. Πενιχρὸν καὶ μονότονον.
'Ενὼ ἀντιθέτως τὰ στανρόλεξα πρέπει καὶ νὰ διδάσκουν καὶ νὰ
τέρπουν.

ΓΙΑΝΝΗΝ ΝΙΚΒΑΝ, Πειραιᾶ. — Τό ποιήμά σας «Νύχτα»
όχι ἀπολύτως ἐπιτυχές. 'Αν προσέχετε λίγο θὰ γράψετε ἴσως καλ-
λίτερος στίχους στὸ μέλλον.

Ε. Β., Καστοριά. — Τό ποιήμά σας «Κακὸ 'Ονειρὸς» ἔρχεται
καλὸ καὶ θὰ δημοσιευθῇ στὴν οἰκίαν στήλην.

ΑΝΔΡ. Κ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ. — Τό ποιήμά σας όχι καλό, Κοι-
νὸν καὶ ἀποδείξεις:

ΘΕΛΩ ΝΑ ΠΕΘΑΝΩ

Δὲν γνωρίζω τί μου συμβαίνει
καλοὶ μου φίλοι
κάθε μέρα λιώνω ὅπως τὸ κερί
θέλω νὰ πεθάνω νὰ γλυτώσω
ἀπ' τὴν ψεύτικὴν ζωὴ.
'Η ζωὴ μου θρίσκειται σὲ τρικυμία
'Εχω χάσει πρὸ πολλοῦ τὴν εὐτυχίαν
ἡ ἀγάπη εἶναι δηλητήριο
μέρα καὶ νύχτα νὰ ζῇ κανεὶς
μὲ τὸ μαρτύριο.

Τὰ λουλούδια τῆς αὐλῆς με
εἶναι ὅλα μαραμμένα
μὲ τὰ δάκρυα τὰ δικά μου
τάχω ποτισμένα
Θυμᾶμαι καλὰ ἦταν μέρα Κυριακὴ
ποῦ ἐγνωρίσθηκα μὲ μιά
κοπέλα καστάνη,
καὶ ἐκείνη τὴ θραυτὰ
ζῶ με τ' ὄνομά της εἰς τὰ χεῖλη
Μοῦπε κάποτε μιά γειτόνισα
καλὴ μου φίλη
πῶς εἶδε μιά μέρα θροχερὴ
τὴν φιληνάδα μου τὴν καστάνη
'Εκείνη πού μοῦκαμε καμῶματα
μάγια νὰ ρίχνῃ στὴν δική μου
τὴν αὐλὴν
πρῶτ-πρῶτ τὰ ξημερώματα
Καὶ τώρα πού δὲν ἔχω πιά
καμιά ἐλπίδα γιὰ νὰ ζήσω
στὴν ἀγκαλιά της θάλω νὰ ξεφυγῶ
καὶ πρὶν ἀκόμη ἔλθῃ τὸ μοιραῖο
ἕνα φιλή της θέλω
κι' αὐτὸ θάναί τὸ τελευταῖο.

Νὰ παρτε νὰ γράφετε στίχους. Ματαίονεστε χωρὶς καμμιὰ
ἐλπίδα.

ΧΑΡΑΛ. Π. ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΝ, 'Αδραμῖ (Μεσσήνη). —
Μας γράφετε στὴν ἐπιστολή σας:
«'Αξιότιμε κύριε Διευθυντὰ τοῦ 'Αξιοθαυμάστου περιο-
δικοῦ «Μπουκέτου», ἐπειδὴ πολλοὶ σὰς στέλλουν ποιήματα
πρὸς κρίσιν σου ἀποστέλλω καὶ ἐγὼ ἕνα ποιηματάκι, τὸ
ὁποῖον ἐποίησα ὡς μαθητὴς σὰς παρακαλῶ πολὺ ἂν σὰς
εἶναι δυνατόν νὰ τὸ δημοσιεύσετε εἰς τὴν οἰκίαν στήλην.
'Εχω φτιάξει καὶ πολλὰ ἄλλα, τὰ ὁποῖα δὲν ἀποστέλλω
τώρα γιὰ νὰ δῶ τὴν κρίσιν σας καὶ νὰ συμπεράνω ἂν καὶ
αὐτὰ εἶναι καλά.»

Χαράλαμπος Π. 'Αλεξόπουλος
'Αδραμῖος Μεσσήνης. Μαθητὴς
σὰς παρακαλῶ νὰ θάλλετε τὴν καταγωγὴν μου ὅπως ἔχει
γεγραφεῖ.

Δυστυχῶς, φίλε κύριε, τὸ ποιήμά σας δὲν εἶναι καθόλου καλὸ.
Καὶ ἰδοὺ:

Ο ΧΑΡΟΣ ΚΑΙ Η ΜΑΝΑ ΥΑΜΒΙΚΟΝ ΜΕΤΡΟΝ

ἦταν νύχτα φοβερὴ
στὸ χάρο νοικιασμένη
γιὰ τὸ παιδί πού κείτεται
ἀπάνω στὸ κρεβάτι
καὶ ἡ μάννα σκυμένη ἀπάνω του
μὲ δακρυσμένα μάτια.
Θλιμμένη ξεμαλιάζεται
γιὰ τὸ χαυὶ τοῦ γιοῦ της.
καὶ τότε ὁ χάρος ἄρπαξε
τὸ λατρευτό παιδί της
καὶ χάθηκε στὰ σύννεφα
στὸν 'Αἶθρα νὰ τὸ πάῃ.

Νὰ πάρτε καὶ σὺς νὰ γράφετε στίχους. Καὶ ν' ἀρχίσετε νὰ
διαβάσετε. Αὐτὴ εἶναι ἡ μόνη συμβουλή ποιητοῦ νὰ σὰς δώσω.

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ

ΤΑ ΠΡΟΤΕΡΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΓΕΡΜ. ΒΑΦΩΝ «ARTI»

1ον) Αἱ γερμανικαὶ Βαφαὶ «ARTI» εἶναι κατασκευασμέ-
ναι εἰδικῶς διὰ τὴν οἰκίαν χρῆσιν εἰς τρόπον ὥστε καὶ
ἡ πλέον ἀπειρος νὰ δύναται μόνη της νὰ βάψῃ ἀφθῶς
καὶ τὸ πολυτιμότερον ὕφασμα.

2ον) Φόρεμα, βαφὴν μὲ «ARTI», οὐδέποτε ξεβάφει μὲ
τὸ πλῦσιμον ἢ μὲ τὸν ἰδρώτα καὶ συνεπῶς δὲν διατρέχετε
τὸν κίνδυνον νὰ λερώσητε διὰ τοῦ βαφέντος φορέματος καὶ
τὰ ὑπόλοιπα φορέματά σας. 'Αποδείξεις ὅτι αἱ βαφαὶ
«ARTI» δὲν ξεβάφουν εἶναι τὸ γεγονός ὅτι φόρεμα βα-
φὴν μὲ «ARTI» ἀπαξ τὸ ξεπλύνονμεν μετὰ τὴν βαφὴν δὲν
ἀφίνει πλέον παρὰ καθαρὸν νερό, προτέρημα ἔπερ δὲν ἔ-
χουν αἱ ἄλλαι κοιναὶ βαφαί.

3ον) Αἱ βαφαὶ «ARTI» θάφουν καὶ μάλλινα καὶ θαμ-
βακερά καὶ μεταξωτά. Συνεπῶς ἂν θάψετε ἕνα μαλλοθάμ-
βακὸν ἢ μαλλομέταξον φόρεμα θὰ βαφῇ μὲ ἀπόλυτον ἐπι-
τυχίαν, διότι διὰ τῆς ἰδίας βαφῆς θὰ βαφῇ καὶ τὸ μάλλι-
νον καὶ τὸ θαμβακερόν ἢ μεταξωτὸν μέρος τοῦ ὕφασματος,
προτέρημα ἔπερ δὲν ἔχουν αἱ ἄλλαι κοιναὶ βαφαί.

4ον) Φόρεμα βαφὴν μὲ «ARTI» θάφεται τόσο ἐπιτυχῶς
ὥστε οὐδέποτε ἀναγνωρίζεται ὡς θαμμένον.

Διὰ νὰ ἔχετε θεβαιότητα ὅτι ἀγοράζετε γνησίαν Γερμα-
νικὴν βαφὴν «ARTI» νὰ προσέχετε τὰ πακεττίδια πού θὰ
σὰς δίδῃ ὁ φαρμακοποιὸς ἢ ἔμπορος σας ν' ἀναγράφουν
τὴν μάρκα «ARTI».

PALMODONT

Ἡ βασίλισσα τῆς 'Οδοντόκρεμας
Πωλεῖται εἰς ὅλα τὰ φαρμακεία

Γεν. 'Αντιπρόσωπος

ΣΠΥΡΟΣ Γ. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ

Λυκούργου 10, 'Αθήναι. — Τηλ. 24-296

ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΚΑΠΕΛΛΑ

ΚΑΙ ΦΟΡΕΜΑΤΑ

ΑΝΝΙΣ ΑΣΣΑΡΙΩΤΟΥ

ΙΦΙΚΡΑΤΟΥΣ 4 ΠΑΓΚΡΑΤΙ

ΤΙΜΑΙ ΛΟΓΙΚΑΙ ΜΙΑ ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ
ΑΡΚΕΙ

Συνιστῶμεν τὴν ΟΦΘΑΛΜΟ-
ΛΟΓΙΚΗΝ ΚΛΙΝΙΚΗΝ τοῦ κ.
ΣΠΗΛΙΟΥ ΧΑΡΑΜΗ 'Υψηλῆ-
τοῦ τῆς 'Οφθαλμολογίας ἐν τῷ
Πανεπιστημίῳ, Μενάνδρου 27—
'Αθήναι. Τηλ. 1.60.

Ὁ Βορονόφ τῶν παλαιῶν
φορεμάτων εἶναι αἱ Γερμανι-
καὶ Βαφαὶ «ARTI».

ΟΛΟΙ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΝΙ

Ἡ κάλτσα KAYSER

εἶναι κατασκευασμένη

καὶ γιὰ τὸ κομψὸν καὶ

γιὰ τὴν ταχύτητα τῆς

ζωῆς μιᾶς μοντέρνας

κυρίας 'Απὸ τὸ πρωὶ

ἕως τὴν νύχτα σὰς ἐξυ-

πηρετεῖ ὁπουδήποτε.

ΕΡΜΟΥ 30 • ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙΟΥ 8

Ὁ Βορονόφ τῶν παλαιῶν φορεμάτων εἶναι αἱ Γερμανικαὶ
Βαφαὶ «ARTI».

Μὲ τὸ "Σεβεκλά": πλήρης περιποίησης!

● Τὸ "Σεβεκλά", ἐξουδετερώνει ὅλα τὰ ἀλκαλικά ἄλατα πού
μένουν στὰ μαλλιά ἐπεὶτὰ ἀπὸ κάθε λούσιμο. 'Απαλλάσσουν-
ται μ' αὐτὸ τὰ μαλλιά ἀπὸ τὸ λιπαρὸ ἐπιστρώμα, πού δημι-
ουργεῖ τὴν πιτυρίδα. 'Ετσι ἀποκτάτε μαλλιά ἐλαστικά, ὀνί-
κα καὶ γυαλιστερά. Τὸ "Σεβεκλά",
ὑπάρχει σὲ κάθε φιάλλη τοῦ
Σαμπούαν Τέτ-Νουάρ.

● Δύο εἰδῶν Σαμπούαν Τέτ-Νου-
άρ ὑπάρχουν: Τὸ Σαμπονὸρ γιὰ τὰ ξαν-
θὰ καὶ τὸ Σαμπονὸν γιὰ τὰ σκούρα,
ὅπως καὶ τὸ ὑγρὸ Σαμπούαν συνδυασμένο μὲ τὸ "Σεβεκλά", ὕγιεινὴ
καὶ οἰκονομικὴ περιποίησις τῶν μαλλίων. ● Φιάλη Δραχ. 80 καὶ 50.

ΣΑΜΠΟΥΑΝ ΤΕΤΕ-ΝΟΙΡΕ
avec cheveclat

ΔΡΧ. 12.50

ΓΕΝΙΚΟΣ ἈΝΤ/ΠΟΣ ΟΙΚΟΣ Π. Ι. ΜΑΓΚΡΙΩΤΗΣ, ΕΡΜΟΥ-ΝΙΚΗΣ 10-ΤΗΛ. 25-739

Η ΕΞΩΓΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

(Συνέχεια εκ της σελίδος 20)

λότερη φωνή, που μοιάζε σαν πνοή, μα και που ήταν καθαρή σαν το κρύσταλλο :

— Κατερίνα, αυτοί οι άντρες κ' η γυναίκες, είναι ψυχές του Καθαρτηρίου, που άμαρτησαν απέναντι του Θεού, γιατί άπατήσανε τα πλάσματα που αγάπησαν. Αυτούς δεν τους καταδίκασε έντελώς, γιατί το άμαρτημά τους δεν είχε κανένα κακό σκοπό. Χωρισμένοι τώρα απ' ό,τι αγαπούσανε στον κόσμο, εξορίζονται στο Καθαρτήριο και υποφέρουνε πολύ, γιατί δεν βλέπουν την αγάπη τους. Κι' αυτό είναι το χειρότερο βασανιστήριό τους. Και είναι τόσο δυστυχισμένοι, που ο άγγελος του ουρανού τους ευσπλαχνίστηκε για τον πόνο της αγάπης τους. Με την άδεια του Θεού, μαζεύει κάθε χρόνο, για μιά ώρα μονάχα τη νύχτα τους φίλους και τις φίλες στην εκκλησία της ένορίας τους και τους επιτρέπει ν' ακούνε, πιασμένοι από το χέρι, τη λειτουργία των σκιών. Λύτη είναι η αλήθεια. Κι' αν συνέβη να σε ιδώ προτού πεθάνης Κατερίνα, αυτό έγινε χωρίς την άδεια του Θεού.

Η Κατερίνα Φονταίν του άποκριθηκε :
— Θάθελα πολύ να πεθάνω, για να ξαναγίνω άρτισ, όπως την ημέρα, πεθαμένη μου άφεντη, που σου έδωσα να πής νερό στο δάσος.

Ένώ μιλούσαν έτσι, με χαμηλή φωνή, ένας υπηρέτης της εκκλησίας πολύ γέρος, άρχισε να μαζεύει μ' ένα μεγάλο χάλκινο δίσκο διάφορα άφιερώματα από τους εκκλησιαζόμενους, που έριχναν στον δίσκο, δίχως να κάνουν κανένα κρότο, άρχαία νομίσματα, που από πολλά χρόνια δεν ύπήρχανε πια.

Ήτανε σκούδα, φλωρίνια, δουκάτα και άλλα διάφορα νομίσματα. Όταν παρουσίασαν στον Ιππότη τον χάλκινο δίσκο έβριζαν ένα λουδοβίκι, που δεν έκανε κανένα κρότο, όπως δεν έκαναν και τα άλλα χρυσά και άσημνια νομίσματα που ρίξανε κι' οι άλλοι.

Ο υπηρέτης με τον δίσκο σταμάτησε τώρα μπροστά στην Κατερίνα Φονταίν. Η Κατερίνα έβγαζε στην τσέπη της, μα δεν βρήκε ούτε μιά πεντάρα. Έπειδη όμως ήθελε να ρίξει κι' αυτή κάτι στον δίσκο, έβγαλε από το δάχτυλό της το δαχτυλίδι, που της είχε δώσει ο Ιππότης μιά μέρα προτού πεθάνη, και τόρριξε στο δίσκο.

Το χρυσό δαχτυλίδι, μόλις έπεσε στο δίσκο, σήμανε σαν ήχος έξωτικης καμπάνας. Και μόλις άκούστηκε εκείνος ο ήχος, ο Ιππότης, ο υπηρέτης, ο έφημέριος, οι παπάδες, ή κυρίες, οι ευγενείς, όλοι οι εκκλησιαζόμενοι χάθηκαν ξαφνικά. Τα κεριά σβύστηκαν και η Κατερίνα Φονταίν έμεινε μονάχη της στο σκοτάδι.

Το πρωί, έπειτα από την φοβερή εκείνη νύχτα, η Κατερίνα Φονταίν θρέθηκε νεκρή στο στασίδι της. Κι' ο κανη-λανάφτης της εκκλησίας της Άγίας Ευλαλίας βρήκε μέσα στον χάλκινο δίσκο της εκκλησίας το χρυσό δαχτυλίδι της, με τα δυο σφιχτά ένωμένα χέρια.

ΑΝΑΤΟΛΑ ΦΡΑΝΣ

Ο «ΜΕΓΑΣ ΙΕΡΟΕΞΕΤΑΣΤΗΣ»

(Συνέχεια από τη σελίδα 30)

Ο Ρότζερ έλπιζε να δη το Λέλι να τρέμη και να μουρμουρίζει τις συνηθισμένες του δικαιολογίες.

Μα ο Λέλι άπάντησε γαλήνια και με μιά ελαφρά ειρωνεία :

— «Ω!... νομίζω!... Νομίζω ότι θα μπορούσα!...»

— «Ε, λοιπόν, δοκίμασε! ούρλιασε ο Ρότζερ, κατάπληκτος απ' την αδιαντροπία του ήλιθιου αδελφού του.

Ο Λέλι σηκώθηκε, διέσχισε το δωμάτιο, πήρε ένα μολύδι, έσκυψε πάνω απ' το σταυρόλεξο, και με γρηγοράδα, με ύφος θριαμβευτικό έγραψε όλη τη λύση, πρώτα όριζόντιως κ' ύστερα καθέτως.

Ηρθε η σειρά του Ρότζερ τώρα να ξαφνιαστή και ν' άνοιξη τα μάτια του διάπλατα. Ήταν προσβλητικό! Ήταν άπίστευτο! Ήταν άδύνατο! Και όμως ήταν αληθινό.

Ακόμα τρεις λέξεις... ακόμα δύο... ακόμα μιά... Ο Λέλι είχε τελειώσει.

— Βλέπεις, είπε εξηγώντας την τελευταία λέξη στον αδελφό του με ύφος συγκαταβατικό και προστατευτικό. Ο συνθέτης, έδω ζητάει το όνομα της οικογενείας των ά-

ΕΝΑΣ ΜΑΣΚΑΡΑΣ

(Συνέχεια από τη σελίδα 8)

νοίξη και το μαγαζί του Μελετή του Δρακονάσου... Η γυναίκα δεν κατάλαβε.

— «Ας είναι, τώρα, είπε, ας τ' αφήσουμε αυτά, μη νάξεις και ξυπνήσει πλάι ο κύρ Γιαννάκος ο Πλαστήρας. Καλά-καλά. Φεύγω. Η ανάκρισι έγινε.

Και τράβηξε κάνοντας τον σοβαρό, για την άστυνομία.

— Ε, του έπινε ο άστυνόμος, τί έβγαλες από την ανάκρισι ;
— «Μη δέν εις το κρατούμενο»! άπάντη-σεν ο Γιάννης ο Κουλούρης.

— Δηλαδή ;
— Δηλαδή, μηδέν εις το κρατούμενο.

— Βρέ, τί! Προπαίδια μου κάνεις ;
— «Οχι, του άπάντησεν, αλλά κ ρ α τ ο ύ μ ε ν ο ς μ η δέν.

Λουκούμια ήταν και τα φάγαν τα παιδιά. Ποιος θα τά έτρωγε, ο Μπουκουβάλας, ο Γιάννης, ή ού που δεν έχεις και δόντια!...»

Ετσι ήρθαν και η απόκριες και όλος ο κόσμος περίμενε τον Γιάννη τον Κουλούρη να γίνει μασκαράς. Πήραν μάλιστα γι' αυτό, και άδεια του άστυνόμου.

Και να εκείνη την ημέρα, ο Γιάννης ο Κουλούρης παρουσιάστηκε εύπρεπώς και κανονικά ντυμένος στην αγορά, όπως δεν είχε ντυθή και έμφανισθή ποτέ, σ' όλη του τη ζωή. Κανονικό πηλίκιο, κανονική στολή, χωρίς να λείπουν τα κουμπιά ή να νάναι στραβοκουμπωμένος, άμילτος και σοβαρός.

— Βρέ Γιάννη, του έλεγε ο κόσμος, τ' είν' αυτά ; Δεν θα ντυθής έφέτος.

— Και δεν με βλέπετε, τους έλεγε, που ντύθηκα ;

— Τί ντύθηκες ; Ντύσιμο μασκαρά είναι αυτό ! του φώναζε ο ένας.

— Γαμβρός, είσαι ού ή μασκαράς ; του έλεγε ο άλλος.

— Μασκαράς.

— Κι' έτσι είναι οι μασκαράδες ;

— Άλλά πώς ; Κάθε ένας τις απόκριες δεν ντύνεται αντίθετα, από ό,τι είναι όλο τον άλλο χρόνο ; Σεις δεν ντύνοσθε άστέια κάθε απόκριη ;

— Ναι.

— «Ε, ντύθηκα κι' εγώ, τώρα, όπως σεις όλον τον χρόνο... ο ο θ α ρ ό ς Ι

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

Ο ΝΤ' ΑΝΝΟΥΝΤΣΙΟ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

(Συνέχεια από τη σελίδα 32)

της έποχής θεώρησαν καθήκον τους να γράφουν έπανεντι-κά άρθρα και μελέτες για τον ποιητή και το έργο του — ούτε από τα σαλόνια της καλής κοινωνίας, όπου τον προσκαλούσαν. Η πραγματική του αποθέωσι έγινε στη δεξιά-σι στον «Παρνασσό» και στο φιλολογικό γεύμα που άργάνωσε προς τιμήν του το «Άστυ». Άλλά γι' αυτά θα μιλήσουμε στο έρχόμενο τεύχος, συμπληρώνοντας τις πληροφορίες μας για την διαμονή του μεγάλου Ίταλου ποιητού στην Αθήνα. Μιά διαμονή, που αν και δεν κράτησε περισσότερο από δέκα μέρες, άφησεν έν τούτοις έποχήν.

ραχνών, των σκορπιών και των σητών. «Αραχνοειδή»!

Επρόκειτο περί θαύματος ή...

Εξαφνα ο Ρότζερ Φαρμυλός μάντεψε. Μ' ένα μούγκρισμα τούρου, φώναξε :

— «Εσύ! Είσ' ού ο «Μέγας Ίεροεξεταστής»!

— Θεέ μου ναί, άπάντησε ο Λέλι με γλυκύτητα και ευγένεια. Κρίμα που μ' ανακάλυψες. Διασκεδάσα τόσο μαζί σου τις Κυριακές βλέποντάς σε να...

Μάι δεν πρόφτασε να τελειώσει τη φράση του.

Ο Ρότζερ άρπαξε την υδρόγειο Σφαίρα και του την πέταξε με δύναμη κατακέφαλα...

— «Οχι, κύριοί μου, δεν μπορεί να πη κανείς ότι αυτό το σπίτι είναι στοιχειωμένο, ξανάπε ή θυρωρός τελειώνοντας την ιστορία της. «Α! Εέχασα να σας πώ ότι, εκτός απ' τον κύριο Λέλι που τον σκότωσε ο αδελφός του, κι' ο κύριος Ρότζερ θρέθηκε κρεμασμένος μέσα στη σφαλκή του.

Ζ. ΣΤΕΡΝ

ΚΥΡΙΕΣ
ΑΛΛΑΓΗΝ
ΧΡΩΜΑΤΙΣΜΟΥ
ΒΑΨΙΜΟ ΜΑΛΛΙΝΩΝ
ΜΕΙΛΕΩΤΩΝ
ΒΑΜΒΑΚΕΡΩΝ
ΕΠΙΤΥΓΧ. ΝΕΤΕ ΜΟΝΟΝ
ΜΕ ΤΑΣ
ΓΕΡΜΑΝΙΚΑΣ ΒΑΦΑΣ.

VAUBRY (ΒΩΜΠΡΥ)

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΕΙΣ 40 ΣΤΑΘΕΡΟΥΣ ΚΑΙ ΑΝΑΛ
ΛΟΙΩΤΟΥΣ ΧΡΩΜΑΤΙΣΜΟΥΣ
ΧΡΗΣΙΣ ΕΥΚΟΛΩΤΑΤΗ — ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΕΞΗ
ΣΦΑΛΙΣΜΕΝΗ
ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΜΙΝΕΡΒΑ Α Ε
Α Θ Η Ν Α Ι
ΕΥΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΜΟΝΟΝ ΣΤΑ ΚΑΛΑ ΦΑΡ
ΜΑΚΕΙΑ
ΓΕΝΙΚΗ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ

ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ Κ. ΠΟΛΥΧΡΩΝΗ: ΣΤΑΔΙΟΥ 15

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ

Καταστήματα περιφέρειας Αθηνών—Πειραιώς προς
εύκολαν του κοινού:

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ δδός Σοφοκλέους 11 ΑΘΗΝΑΙ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΤΗΣΙΩΝ, δδός Πατησίων άριθ. 165

ΕΥΓΕΛΗΣ, δδός Κυψέλης άριθ. 86

ΚΑΛΙΘΕΑΣ, Λεωφόρος Θησέως άριθ. 110

ΠΑΤΡΚΡΑΤΙΟΥ, δδός Ευτυχίδου

ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ, γωνία Μαυρομιχάλη και Καλλι-
δρομίου

ΠΛΑΚΑΣ, δδός Καπνικαρέας άριθ. 37

ΚΟΛΩΝΟΥ, δδός Συρράκου πλησίον σταθ. ΣΠΑΠ—
ΣΕΚ

ΚΕΡΑΜΕΙΚΟΥ, δδός Πειραιώς 79 πλησίον Λαχα-
ναγοράς

ΒΑΘΗΣ, δδός Αριστοτέλους 15α

ΠΛ. ΗΡΩΩΝ δδός Καραϊσκάκη 31

ΑΧΑΡΝΩΝ, δδός Αχαρνών 114

ΝΕΑΣ ΙΩΝΙΑΣ, δδός Αχελώου και Αλατοστάων

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

δδός Όμήρου 16, παρά την Αγίαν Τριάδα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Μ.ΣΤΟΑΣ, Λεωφόρος Μακρās Στoας άριθ. 55

ΑΓΙΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ, δδός Αγ. Διονυσίου και

Ψαρών

ΝΕΑΣ ΚΟΚΚΙΝΙΑΣ, Άντιοχείας 2

ΑΠΑΣΑΙ ΑΙ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ

Συνολλασσύμενοι με το πλησιέστερον συνοικια-
κόν παράρτημά μας αποφεύγετε τα έξοδα και την

άργοπορίαν της μεταβάσεως εις το κέντρον.

ΤΟ ΦΗΜΙΣΜΕΝΟ
ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟ
ΚΡΑΓΙΟΝ
ΤΑΤΤΟΥ

Το
Φημισμένο
ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟ
ΚΡΑΓΙΟΝ
ΤΑΤΤΟΥ

Θέλετε να έχετε χείλη ΥΓΙ-
ΕΙΝΑ, μαλακά, λεία, ζωηρά
και προκλητικά ;

Μεταχειρίζεσθε πάντοτε διά
τά χείλη σας το νέον Αμερικαν-
ικόν Κραγιόν ΤΑΤΤΟΥ. Είνε

το τελειότερον επιστημονικόν
Κραγιόν, με το λεπτόν και ά-
ραϊόν άρώμα του, μέσα σε κομ-
ψές θήκες και εις έλκυστικούς

χρωματισμούς και εις ΤΡΙΛΑ
ΜΕΓΕΘΗ. Ταττού μεγάλου μέ-
γεθος, Ταττού μεσαίου μεγέθος

και Σάβετζ μικρόν, μέγεθος.
ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΟΥ ΕΝ ΣΤΡΑ-
ΓΩ ΧΗΜΙΚΟΥ ΟΙΚΟΥ ΤΑΤ-
ΤΟΥ. Το Κραγιόν Ταττού είνε

το πλέον διαρκές, διαφανές και
ανεξίτηλο. Το θελκτικόν άρώ-
μα κρατά όσον θέλετε το

Κραγιόν Ταττού δεν διακρίνε-
ται με τα συνηθ. κοινά ΣΚΑΦΡΑ
και ανεξίτηλα κραγιόν, που

κάμνουν τα χείλη σας στεγνά
και ρυτιδωμένα. Το ΤΑΤΤΟΥ

παρασκευάζεται με τα ανώτε-
ρα και ανεκτίμητα συστατικά,
διά να προφυλάττη τα χείλη

σας από το σκάσιμο και την
ξηρότητα. Το Ταττού ένα-
ντιώνει τα χείλη σας και τα

κάμνει νεανικά, μαλακά, γοη-
τευτικά και ζωηρά.

ΤΑΤΤΟΥ INC., CHICAGO ILLS
U. S. AMERICA

Αποκλ. Άντιστ. Βουλής 20 α'

Τηλ. 26-900. Γραφείον 48

Έχετε δοκιμάσει τα Κοιμώτα-
τους ΤΑΤΤΟΥ. Είνε τα άνώτερα

Το μυστήριο
της γυναίκας που
ΔΕΝ ΓΕΡΝΑ
ΠΟΤΕ

Όποτε μιά ρυτίδα, οποτε μιά
γραμμή σε ηλικία 65 χρόνων.
Μιά επιδερμίς καθαρά θελουτέ,
άμεμπτος νέας κόρης. Θα έλε-
γε κανείς ένα θαύμα, άλλ' ο
πάρχει μιά επιστημονική έρμη-
νεία.

Αυτά είνε τα μαγικά άποτε-
λέσματα τού «Bioscel», ή έκπλη-
κτική ανακάλυψις τού καθηγη-
τού Dr Stejskal του Πανεπιστη-
μίου της Βιέννης. Το «Bioscel»

είνε πολύτιμον στοιχείον φυσι-
κόν νεότητος, απαραίτητον
διά κάθε επιδερμίδα θελουτέ

και χωρίς ρυτίδας. Η κρέμα
Tocalon χρώματος ρόζ, περιέ-
χει τώρα έξ' αυτού Τρέφει και

εξανανιώνει την επιδερμίδα κα-
τά τον ήπιο σας. Θα έμπνετε

λεωτέρα κάθε πρωί ρυτίδες και
γραμμές εξαλείφοντάς διά την ή-
μεραν μεταχειρίζεσθε την κρέμα

Tocalon. Τρώχθι διά την επιδε-
ρμίδα, χρώματος λευκού (μη λι-
παρά) διά να κάμπετε την επι-
δερμίδα σας φρέσκη και καθα-
ρά, να διαλύσετε τα υαύρα σας

στιγμάτα και άτελείας. Εξά-
νενώσατε κατά 10 χρόνια και
μείνατε νέα. Απαλλαντήτε από

το γαϊώδες χρώμα. Ξαναβρήτε
τα φρέσκα σας μάγουλα σφι-
κτά και την λεπτή χαρά της νε-
ότητος σας. Θα έκπλασθητε από

τα σγεδόν μαγικά άποτελέσμα-
τα των δύο κρεμών Tocalon
τροφών διά την επιδερμίδα. Έ-
ν' οχι ευχαρίστως θα σας επι-
τρέψουμεν τα χρήματά σας

ΣΟΦΙΑ ΠΡΟΥΞΑΛΟΓΟΥ

Χειρουργός - Οδοντίατρος

Παιχιοδότης - Έθνικόν Πανε-
πιστήμιον

Πατησίων 54

Παρά το Μουσείον

Ωραιά επισκέψεων:

10-1 π. μ. και 5-8 μ. μ.

**Όχι πια δόντια;
Ναι!
...αλλ' όχι επί ζημία
του σμάλτου...**

● Μή μεταχειρίζεσθε όδον-
τόπαστα που άσπρίζει τα δόν-
τια διά της τριβής διότι αυτό
καταστρέφει τό σμάλτο ●
● Η όδοντόκρεμα Σμαλτο-
δόντ δέν άσπρίζει τα δόν-
τια διά της τριβής αλλή διά
της διαλύσεως των ξένων
καί επιβλαβών ουσιών που
επικάθηνται επί των όδον-
των σας ●

ΟΔΟΝΤΟΚΡΕΜΑ

ΣΜΑΛΤΟΔΟΝΤ

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΠΑΝΤΟΥ
ΔΙΑΡΚΗΣ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ
ΣΤΟΥΡΟΥ & ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ● ΖΕΑΣ 98
ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ

